

College van Toezicht Collectieve
Beheersorganisaties Auteurs- en naburige rechten

CvTA Toezicht op Collectief Beheer Auteurs- en naburige rechten

2018

www.cvta.nl

oktober 2019

Inhoudsopgave

Voorwoord	4	4.5	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	41	
Kerncijferoverzicht	8	4.5.1	Toepassing van de WNT-regels bij het toezicht in 2018	41	
Samenvatting	9	4.5.2	Bevindingen	42	
Inleiding	11	4.5.3	CBO's die voldoen aan de WNT-transparantievereisten: vermelding WNT in jaarverslag	43	
Hoofdpijnen van het toezicht in 2018	11	4.5.4	Rol accountant	44	
1 Over het College van Toezicht Auteursrechten	15	5 Handhaving		45	
1.1	Algemeen	16	5.1	Inleiding	46
1.2	Klachten	16	5.2	Procedure voor het behandelen signalen over CBO's, waaronder handnavingsverzoeken.	46
1.2.1	Klachten tegen CBO's	16	5.3	Signalen	46
1.2.2	Bezwaar en beroep tegen besluiten van het College	16	5.4	Bezwaren tegen besluiten van het CvTA	48
1.2.3	Klachten jegens het College	16	5.5	Beroepen en Voorlopige Voorzieningen	48
1.3	Bijzondere projecten	16	5.6	Verzoeken in het kader van de Wet openbaarheid bestuur (Wob-verzoeken)	48
1.3.1	Verslag aan de Europese Commissie inzake Multi Territoriale Licentieverlening in Nederland	16	5.7	Klachten jegens handelwijze van het CvTA	48
1.3.2	Voorstel wijziging Wet toezicht collectieve beheersorganisaties	16	6 Rechthebbenden		53
1.3.3	Uitwerking beleidskader toezicht standaardlicentieovereenkomsten	17	6.1	Inleiding	54
1.3.4	Nader onderzoek Buma Stemra	17	6.2	Rechten van rechthebbenden	55
1.3.5	Bedrijfsvoering CvTA	17	6.3	Informatievoorziening aan rechthebbenden	56
2 Organisaties onder het Toezicht van het College	19	6.3.1	Aanpak	56	
2.1	Gevolgen nieuwe Wet Toezicht: 2016: CBO's	20	6.3.2	Informatievoorziening tenminste eenmaal per jaar aan de individuele rechthebbende	56
2.2	Gevolgen van de derde Wet toezicht: OBO's	20	6.3.3	Informatievoorziening op verzoek aan individuele rechthebbenden	56
2.3	Indeling CBO's en OBO's	21	6.3.4	Informatievoorziening aan andere CBO's	57
2.3.1	Collectief beheer en een gereguleerde markt van auteurs- en naburige rechten	22	6.3.5	Conclusies	57
3 Transparantie	27	6.4	Informatievoorziening aan rechthebbenden en het repartitiereglement	59	
3.1	Inleiding	28	6.5	Toezicht op de tijdige, regelmatige, zorgvuldige en correcte verdeling van geïncasseerde gelden aan rechthebbenden	62
3.1.1	Openbaar maken van informatie (artikel 2p Wet toezicht)	28	6.6	Klachten rechthebbenden	63
3.1.2	Uitzonderingen op de transparantieregels	28	6.6.1	Vooraf	63
3.1.3	Bevindingen Transparantie	29	6.6.2	Overzicht	63
3.1.4	Conclusie	33	6.6.3	Bevindingen	63
4 Bestuur en Organisatie	35	6.6.4	Klachten- en geschillenprocedures voor rechthebbenden (Artikel 22 Wet toezicht)	63	
4.1	De derde Wet Toezicht	36	6.6.5	Beoordeling	64
4.2	De bestuursopzet van de CBO's	37	7 Betalingsplichtigen		67
4.2.1	Situatie tot 2017	37	7.1	Rekening houden met de belangen van betalingsplichtigen (Artikel 2 lid 2 sub d Wet toezicht)	68
4.2.2	Situatie vanaf 2017	37	7.1.1	Klachtenregeling voor betalingsplichtigen	68
4.3	Statutenwijzigingen: aanpassingen aan nieuwe wettelijke eisen	38	7.1.2	Gezamenlijke factuur	68
4.4	Transparantieverplichtingen van degenen belast met de toezichtfunctie en degenen belast met de dagelijkse leiding	40	7.1.3	Modelovereenkomsten	68

7.1.4	Eenzijdige tariefstijgingen	69	8.8.2	Toepassing	114
7.1.5	Multi-territoriale licentieverlening	69	8.8.3	Verschillende methoden voor berekenen van ketenkosten	115
7.2	Bevindingen	70	8.8.4	Omvang van ketens in het totaal van de repartitie	117
7.2.1	Klachten- en geschillenregelingen voor betalingsplichtigen	70	8.8.5	Berekende kosten in de ketens in 2018	117
7.2.2	Gezamenlijke factuur	70	8.8.6	Conclusie ketenkostennormering in 2018	120
7.2.3	Modelovereenkomsten	71	8.9	Beheer van gelden	122
7.2.4	Tariefsverhogingen	71	8.9.1	Investerings	122
7.2.5	Multi-territoriale licentieverlening	72			
8	Financiën	75	9	Bijlagen	125
8.1	Inleiding	76	9.1	Afkortingen	126
8.2	Jaarlijks Transparantieverlag	76	9.2	Tarieven	126
8.2.1	Inleiding en normen	76	9.3	WNT	128
8.3	Bevindingen	77			
8.3.1	Jaarrekening en jaarverslag 2018	77			
8.3.2	Overige gegevens en het 'speciaal verslag'	78			
8.3.3	Nadere vereisten ten aanzien van het Transparantieverlag	79			
8.3.4	Conclusie inzake Transparantieverlag	84			
8.4	Incasso-ontwikkeling op totaal niveau	84			
8.4.1	Inleiding	84			
8.4.2	Bevindingen	84			
8.4.3	Ontwikkeling incasso naar herkomst	86			
8.5	Repartitie ontwikkeling op totaal niveau	88			
8.5.1	Inleiding	88			
8.5.2	Bevindingen	88			
8.5.3	Ontwikkelingen repartitie per categorie rechthebbende	90			
8.6	Tempo van verdelen	93			
8.6.1	Inleiding	93			
8.6.2	CBO's en het tempo van verdelen in 2018	93			
8.6.3	Nog te verdelen gelden einde jaar 2018	96			
8.6.4	Nog te verdelen gelden drie kalenderjaren na incasso	99			
8.6.5	Nog te verdelen gelden vijf kalenderjaren na inning	100			
8.6.6	Conclusie tempo van verdelen	101			
8.7	Beheerskosten	103			
8.7.1	Inleiding	103			
8.7.2	Openbaar maken van de beheerskosten in het jaarverslag	104			
8.7.3	Het streven naar beperking van de beheerskosten	104			
8.7.4	Kosten en normeringen bij CBO's samengevat	113			
8.7.5	Beoordeling van de toelichting op de overschrijdingen	113			
8.7.6	Beoordeling overschrijdingen van kostennormen in 2018 in vergelijking tot 2017 en vervolgtraject	113			
8.8	Ketenkosten	114			
8.8.1	Inleiding	114			

Voorwoord

Inleiding

2018 is het tweede jaar waarin de organisaties onder toezicht moeten voldoen aan de vereisten van de op 26 november 2016 in werking getreden (derde) Wet toezicht. Het is tevens het tweede jaar waarop zij door het CvTA zijn getoetst in de mate waaraan zij aan de eisen van deze Wet voldoen. Ten aanzien van de governance was aanvankelijk voor 2017 een 'overgangsregime' afgesproken met de Collectieve Beheer Organisaties (CBO's). Ten aanzien van het verplichte Transparantieverlag werd - in overleg met de CBO's - een overgangsregime afgesproken voor de jaren 2017 en 2018. Aan de andere vereisten uit de Wet dienden de CBO's eind 2017 te voldoen. De praktijk heeft laten zien dat de meeste CBO's moeite hadden om in 2017 alle vereiste aanpassingen aan de vereisten ten aanzien van de governance ook daadwerkelijk tot stand te brengen. Daarom heeft het CvTA besloten om naast 2017 ook 2018 aan te wijzen als overgangsjaar voor aanpassingen in de governance. Voor de OBO's die met de derde Wet toezicht voor het eerst onder toezicht zijn geplaatst, geldt slechts een beperkt aantal wettelijke vereisten. Voor deze organisaties heeft het CvTA dan ook geen 'aanpassingsperiode' voorzien en worden zij vanaf 2017 getoetst op de volledige voor hen toepasselijke vereisten.

Belangrijkste uitkomsten van het toezicht in 2018

Op het gebied van governance voldoen alle CBO's in 2018 aan de wettelijke vereiste van een interne toezichtfunctie die toezicht houdt op degenen die belast zijn met de dagelijkse leiding. Ook de nieuwe wettelijke eisen ten aanzien van onder andere de rechten van rechthebbenden ten aanzien van 'inspraak' in bestuur en beleid zijn door de CBO's in statuten, lidmaatschapsvoorwaarden of in nadere regelingen vastgelegd. Alle CBO's onder toezicht voldoen in 2018 aan de vereisten van de Wet Normering Topinkomens (WNT).

Vrijwel alle CBO's en OBO's verbeterden zich in 2018 ten opzichte van 2017 in de mate waaraan zij voldeden aan de wettelijke eisen met betrekking tot het openbaar maken van informatie. Met name het transparant zijn over de (financiële) belangen van personen in de toezichtfunctie of personen belast met de dagelijkse leiding is bij de CBO's sterk verbeterd. Ten opzichte van de verantwoording in het Transparantieverlag over 2017 is die in het Transparantieverlag over 2018 completer, al kan de inzichtelijkheid en leesbaarheid ervan nog worden verbeterd. In een aantal gevallen ontbreekt onder meer een toelichting op het niet binnen de wettelijke termijnen verdelen van gelden, de verantwoording over de frequentie van betaling aan rechthebbenden en een toelichting op niet-verdeelbare bedragen.

Ten aanzien van de jaarlijkse informatievoorziening aan rechthebbenden over onder meer de toegewezen en betaalde rechteninkomsten constateren wij in 2018 een lichte verbetering ten opzichte van 2017. Tegelijkertijd blijkt dat nog niet volledig aan de vereisten wordt voldaan. Het CvTA zal hieraan extra aandacht geven in 2020.

De kosten en kosten-efficiency van de sector als geheel bevinden zich in 2018, net als in 2017, ruim onder de wettelijke drempelwaarde van 15% ten opzichte van de incasso en de repartitie van de sector als geheel.

Afronding nader onderzoek Buma Stemra in 2018 en vervolg

Op 18 september 2018 heeft de door het CvTA ingestelde Commissie Nader Onderzoek Buma Stemra zijn rapport over het functioneren van Buma Stemra opgeleverd. Het CvTA besloot eerder tot het instellen van deze commissie nadat eind augustus 2017 zorgwekkende berichten in de media verschenen over financiële malversaties en een onjuiste verdeling van gelden aan rechthebbenden. De commissie heeft geen aanwijzingen aangetroffen voor financiële malversaties en een onjuiste verdeling van gelden, maar zag wel een aantal kwetsbaarheden in de organisatie, zoals ten aanzien van de governance, de financiële en juridische functie en de ICT-organisatie. De Raad van Toezicht en het bestuur van Buma Stemra hebben naar aanleiding van de onderzoeksresultaten een verbeterplan vastgesteld. Het CvTA heeft ingestemd met dit verbeterplan en volgt de gemaakte vorderingen sindsdien nauwlettend. Dit gebeurt middels een periodiek overleg met de Raad van Toezicht en het Bestuur van Buma Stemra. Tijdens dit overleg worden de verbeteringsmaatregelen besproken aan de hand van verantwoordingsinformatie van de Raad van Toezicht en het Bestuur. Het CvTA verwacht dat dit 'toezichtarrangement' in ieder geval tot in 2020 zal worden voortgezet.

Ons toezicht en vooruitblik

De samenstelling van het College is per 1 juli 2018 gewijzigd met het – wegens het bereiken van de maximale zittingstermijn – vertrek van de heer Holtslag (voorzitter) en mijn aantreden als zijn opvolger in de rol van voorzitter. Daarnaast bestaat het College uit de leden mevrouw Loozen en de heer De Zwaan. Het College zal de komende jaren in deze samenstelling, met behulp van het wettelijk instrumentarium, zijn toezicht uitvoeren. Dit wettelijk instrumentarium zal mogelijk nog worden aangepast als gevolg van de wijziging van de Wet toezicht die naar verwachting in het laatste kwartaal van 2019 ter behandeling aan de Tweede Kamer zal worden aangeboden.

Het doel van het toezicht van het CvTA blijft gericht op het zo goed mogelijk laten functioneren en presteren van de organisaties onder toezicht. Daarbij dienen de belangen van rechthebbenden en betalingsplichtigen te worden beschermd tegen (machts)misbruik door deze organisaties. Zij moeten zich bij de behartiging van de belangen van de rechthebbenden ook rekenschap geven van de belangen van de gebruikers en de gevolgen hiervan in hun functioneren betrekken. Kerntaak van het CvTA is er vervolgens op toe te zien dat de organisaties zich ontwikkelen tot goed lopende 'voorzieningen met een maatschappelijke verantwoordelijkheid' ('uitvoeringsorganisaties') die op een efficiënte, eerlijke en zorgvuldige wijze gelden innen, deze beheren en verdelen. Het externe, onafhankelijke overheids-toezicht door het CvTA is 'aanvullend' op het interne toezicht. Het vervangt het interne toezicht niet. Het externe toezicht door het CvTA zal ertoe bijdragen dat de verantwoordelijkheden op een juiste manier bij de organisaties onder toezicht zelf worden neergelegd. Het toezicht van het CvTA dient bij te dragen aan het verbeteren en vergroten van de dialoog tussen de verschillende stakeholders die voor hun belangen opkomen, waarbij het CvTA tegelijkertijd streeft naar het verminderen van de juridische strijd tussen partijen ('de-juridificering').

Het toezicht van het CvTA dient effectief te zijn; alleen daar waar het noodzakelijk is. In de optimale situatie zijn de organisaties zodanig op orde en 'gezond' en functioneert het intern toezicht dusdanig, dat de externe toezichthouder een stap terug kan doen. Het CvTA heeft een voorkeur voor risico-gebaseerd toezicht boven incident-gestuurd toezicht. In dat licht geeft het CvTA ook zoveel mogelijk voorrang aan de inzet van preventieve toezicht-maatregelen ('het voorkomen') boven onnodige en ongewenste handhavingsmaatregelen nadat 'het kwaad reeds is geschied'. Het bestaande preventieve toezicht, de verplichte goedkeuring door het CvTA van belangrijke besluiten van CBO's, is hierbij passend. De werkzaamheden van het huidige preventieve toezicht leiden

ertoe dat de CBO's aan een aantal basale, minimumeisen voldoen, waardoor de kans op risico's van het ontstaan van (ongewenste) incidenten en gedrag wordt verkleind. In dit kader betreft het CvTA dat in de voorstellen voor wijziging van de Wet toezicht sprake is van een belangrijk onderwerp van besluitvorming door CBO's dat niet langer onder het preventieve toezicht van het CvTA zou komen te vallen. Het gaat hier om de door CBO's vast te stellen modelovereenkomsten met groepen van gebruikers. Het CvTA heeft zijn bezwaren ter kennis gebracht (13 juni 2018) aan de Minister van Rechtsbescherming bij de consultatie van dit wetsvoorstel.

Prioriteiten voor de korte termijn: 2020

Gelet op de toename van het aantal juridische procedures waarmee het CvTA de laatste jaren is geconfronteerd, zoals verzoeken om handhaving, WOB-verzoeken en bezwaar- en beroepsprocedures naar aanleiding van besluiten van het College, heeft het College zijn intern-juridische werkprocessen aangescherpt en recentelijk zijn interne organisatie versterkt met een seniorjurist/plv. directeur met specifieke bestuursprocesrechtelijke kennis en ervaring. Hiermee is de verwachting dat juridische procedures tussen het CvTA enerzijds en de onder toezicht staande organisaties, rechthebbenden en betalingsplichtigen anderzijds sneller en efficiënter zullen worden behandeld.

Het CvTA zal in 2020 het traject voortzetten waarin het in samenwerking met de sector van het collectief beheer de mogelijkheden verkent om het toezicht efficiënter in te richten met als doel de administratieve lasten te verminderen voor zowel de onder toezicht staande organisaties als het CvTA. Om deze administratieve lasten terug te dringen voorziet het CvTA een belangrijke rol voor de interne toezichthouder binnen CBO's in combinatie met het versterken van het instrumentarium van het keurmerk van de branche organisatie Voice. Binnen Voice wordt daarover momenteel het gesprek gevoerd. Mocht blijken dat de sector er de voorkeur aan geeft om het Voice-keurmerk in zijn huidige vorm te behouden, dan zal het CvTA nagaan op welke wijze en binnen de bestaande wettelijke kaders het eigen toezicht zodanig kan worden aangepast dat het bijdraagt aan verbetering van de efficiency en vermindering van de administratieve lasten. Eén van de mogelijkheden hiertoe is het verminderen van de informatie-uitvraag met betrekking tot die wettelijke vereisten, waaraan de betreffende CBO's meerjarig hebben aangetoond te voldoen. Ook zal het CvTA in 2020 de ontwikkelingen ten aanzien van een kostenbenchmark, die de CBO's in Voice-verband onder eigen regie ter hand hebben genomen, met bijzondere belangstelling volgen en desgevraagd ook zijn bijdrage hier aanleveren. In 2020 zullen de CBO's naar

verwachting de eerste ervaringen opdoen met een prototype van een dergelijke kostenbenchmark met het oogmerk om deze in 2021 definitief vast te stellen en operationeel te kunnen toepassen. Deze kostenbenchmark zal in dat geval tijdig zijn gerealiseerd om op toegesneden wijze de kosten over 2020 van verschillende CBO's in kaart te brengen en (onderling) te kunnen vergelijken. Tijdig, omdat de huidige AMvB, waarin de beheerskosten van CBO's tot en met verantwoordingsjaar 2019 zijn genormeerd, per 31 december 2019 zal aflopen. Indien de kostenbenchmark niet tijdig gereed is ter vervanging van de kostennormering uit de AMvB, zal deze normering tijdelijk ondergebracht worden in het toezichtskader van het CvTA.

In 2020 zal in het kader van de laatste wijziging van de Wet toezicht een gestructureerde evaluatie worden uitgevoerd naar de werking van de governance bij de onder toezicht staande CBO's, in het bijzonder naar het functioneren van de interne toezichtfunctie en naar het 'toezichthoudend bestuursmodel'. Dit moment zou tevens aangegrepen kunnen worden om ook de eerste ervaringen op te doen met toezicht naar gedrag en cultuur bij deze organisaties. Het CvTA heeft thans in beraad of het deze eerste verkenning naar gedrag en cultuur kan integreren in de genoemde evaluatie. Hierover zal het ook in overleg treden met Voice. Het CvTA hecht belang aan de aspecten van gedrag en cultuur omdat deze van grote invloed zijn op het functioneren van organisaties. Door ineffectief gedrag en een ongezonde cultuur in

een vroegtijdig stadium te signaleren kan het CvTA aldus bijdragen aan het voorkomen van grote incidenten. Een andere prioriteit in het toezicht van het CvTA is de 'aansluiting' tussen de jaarlijkse individuele informatie die CBO's moeten verstrekken aan rechthebbenden over hun rechteninkomsten enerzijds en de repartitiereglementen van deze CBO's anderzijds. In hoeverre kunnen rechthebbenden uit de verstrekte informatie herleiden waarop zij recht hebben en hoe dit bedrag tot stand is gekomen?

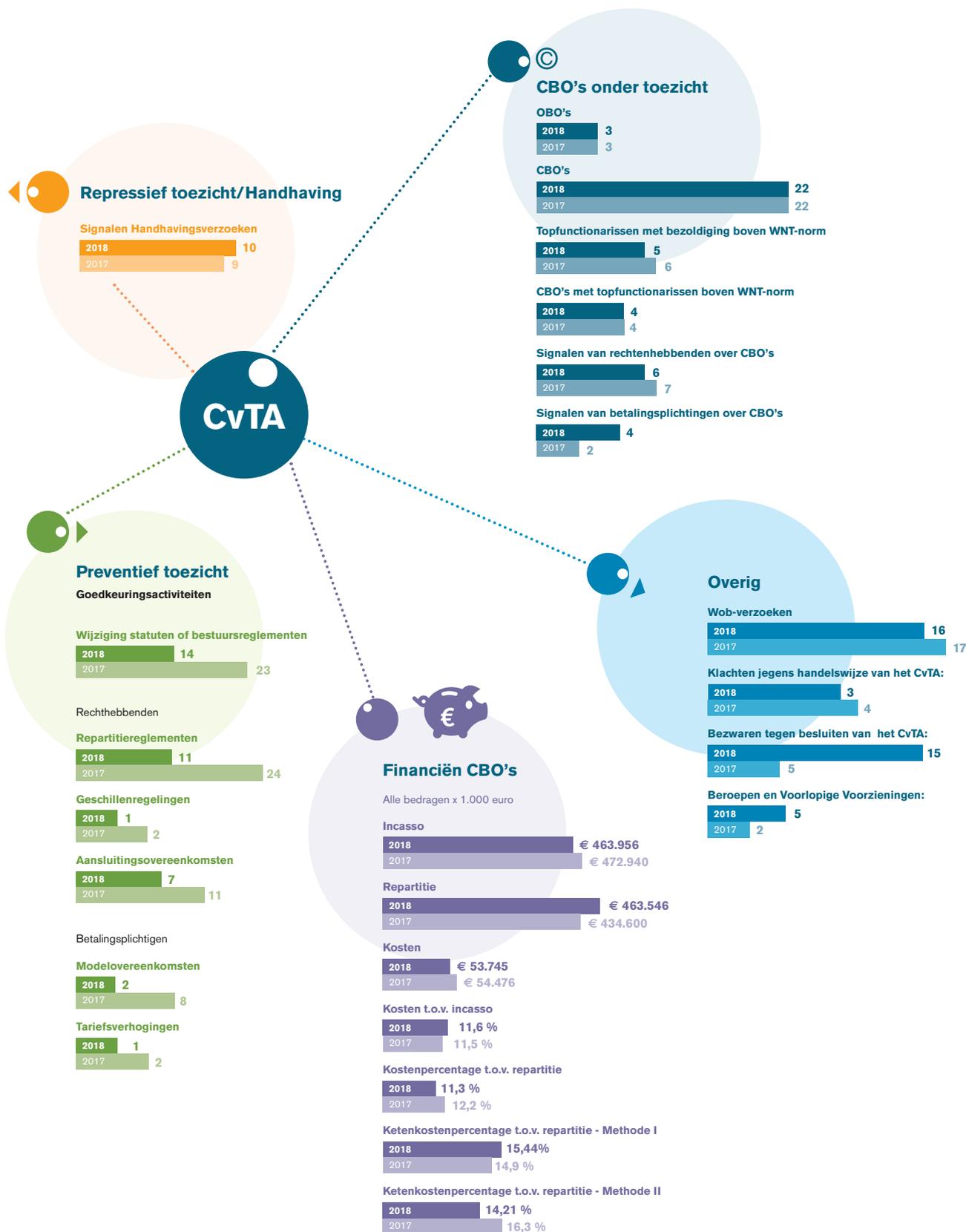
Het CvTA hecht veel waarde aan transparantie en goede communicatie. Daarom is in 2018 gestart met het actief verspreiden van zijn kwartaalbericht naar iedereen die daarin geïnteresseerd is. Dit beleid van pro-actief en open communiceren zal in 2020 voortgezet worden. Ook zal in 2020 de opzet en leesbaarheid van het jaarrapport geëvalueerd en waar mogelijk verbeterd worden. Als u na lezen van dit jaarrapport daarvoor concrete suggesties heeft, nodig ik u graag uit deze te mailen naar info@cvta.nl.

Bij dit alles blijft het College voor ogen houden welke toezichthouder het wil zijn: stevig handelend en duidelijk waar het moet; dienstverlenend en coöperatief waar het kan.

Tenslotte wil ik de CBO's, de OBO's en de brancheorganisatie Voice bedanken voor de inspanningen die zij in 2018 en 2019 hebben geleverd om nu voor de 5e keer een 'staat van de sector van het collectief beheer' te kunnen presenteren.

drs. A.K. Koppejan MM
Voorzitter CvTA

Kerncijfers 2018 t.o.v. 2017

Samenvatting

Toezicht op collectief beheer in 2018: afronding formele aanpassingen

Met de derde Wet toezicht die eind 2016 van kracht is geworden, is het aantal vereisten waaraan Collectieve Beheersorganisaties (CBO's) moeten voldoen sterk toegenomen. Bij de start van 2017 wees het CvTA, vastgelegd in het *Beleidskader Toezicht 2017* (januari 2017), 2017 als 'overgangsjaar' aan, waarin de CBO's in staat werden gesteld hun formele documenten (zoals statuten, bestuurs- en directiereglementen, lidmaatschapsvoorwaarden, aansluitingsovereenkomsten en repartitiereglementen) aan te passen aan de nieuwe vereisten. Het CvTA ging ervan uit dat de CBO's met deze formele 'opzet' de basis hadden gelegd om vanaf 2018 ook volledig conform de vereisten van deze derde Wet toezicht te kunnen functioneren; niet alleen in 'opzet', maar ook in de uitvoeringspraktijk ('de werking').

De impact van de wettelijk vereiste aanpassingen met betrekking tot de inrichting van bestuur, organisatie en processen voor verdelingen van gelden bleek bij de CBO's evenwel groter dan vooraf door het CvTA werd ingeschat. Keuzes met betrekking tot het gewenste bestuursmodel en de representatie van rechthebbenden in het bestuur bleken meer tijd en aandacht van de CBO's en hun achterban te vragen dan verwacht. Hierdoor is niet alleen 2017, maar ook het jaar 2018 door de CBO's benut om in formele zin aan de wettelijke vereisten te voldoen. Het CvTA constateert dat, mede door de in 2018 verrichte inspanningen, alle CBO's eind 2018 in formele zin voldoen aan de wettelijke vereisten ten aanzien van governance, de lidmaatschapsvoorwaarden voor rechthebbenden en de wijze waarop gelden aan rechthebbenden moeten worden verdeeld. De CBO's die dit reeds in 2017 op orde hadden gebracht, hebben hun uitvoeringspraktijk in 2018 hierop aangepast. De CBO's die dit pas medio of aan het einde van 2018 in orde brachten, hebben slechts over het laatste gedeelte van 2018 ervaring kunnen opdoen met nieuwe werkwijzen.

Ten aanzien van het, vanaf verantwoordingsjaar 2017 wettelijk verplichte Transparantieverlag, heeft het CvTA de CBO's in de gelegenheid gesteld door middel van een overgangperiode van twee jaren (de verantwoordingsjaren 2017 en 2018) aan de wettelijke vereisten te voldoen. Daarbij hanteert het CvTA als uitgangspunt dat het Transparantieverlag over 2018 in sterkere mate aan de wettelijke vereisten moet voldoen dan dat over 2017. Voor het verantwoordingsjaar 2019 gaat het CvTA ervan uit dat alle CBO's volledig aan de wettelijke verplichtingen van het Transparantieverlag voldoen.

Tegen deze achtergrond heeft het CvTA in 2018 de 20 onder toezicht staande CBO's en 3 onafhankelijke beheersorganisaties (OBO's) op hun functioneren getoetst. Het betreft wettelijke vereisten ten aanzien van onder meer governance, transparantie, flexibel rechtenbeheer, het tempo van verdelen, de informatievoorziening aan rechthebbenden, het in goed vertrouwen onderhandelen met gebruikers, de financiële verslaglegging en de (financiële) verantwoording. Bijzondere aandacht in het toezicht in 2018 is besteed aan (a) de jaarlijkse informatievoorziening van CBO's en OBO's aan individuele rechthebbenden, (b) het (versnelde)

tempo van verdeling van gelden aan rechthebbenden en (c) de verantwoording van de CBO's over nog niet verdeelde gelden. Daarnaast heeft de door het CvTA ingestelde *Commissie Nader Onderzoek Buma Stemra* op 18 september 2018 zijn bijzonder onderzoek naar het functioneren van Buma Stemra gepubliceerd. Zorgwekkende berichten in de media eind augustus 2017 over financiële malversaties en over een onjuiste verdeling aan rechthebbenden vormden voor het CvTA aanleiding tot het instellen van deze commissie. Naar aanleiding van de resultaten van dit bijzonder onderzoek, waarin geen aanwijzingen zijn aangetroffen van financiële malversaties of van een onjuiste verdeling, hebben de Raad van Toezicht en het Bestuur van Buma Stemra nog in 2018 een verbeterplan vastgesteld. Het verbeterplan bevat onder meer maatregelen ten aanzien van de governance, de inrichting en bemensing van financiële en juridische functie, de financiële administratie en verantwoording en de ICT-organisatie. Het CvTA volgt sindsdien nauwgezet de resultaten van dit verbeterplan aan de hand van verantwoordingsinformatie door de Raad van Toezicht en het Bestuur en stuurt zo nodig bij in de periodieke overleggen die het met de bestuursorganen van Buma Stemra voert of door het geven van adviezen.

Resultaten van het toezicht in 2018

Hieronder is het resultaat van het toezicht bij de CBO's en OBO's in 2018 op hoofdlijnen weergegeven.

Governance

Op het gebied van governance voldoen alle CBO's in 2018 aan de wettelijke vereiste van een interne toezichtfunctie die toezicht houdt op degenen die belast zijn met de dagelijkse leiding. Met uitzondering van Sena, die al langer over een toezichthoudend orgaan beschikte, heeft dit bij alle CBO's in 2017 en 2018 tot een discussie geleid over de meest passende bestuurlijke inrichting. De CBO's zochten hierbij naar een balans tussen de inrichting van deze interne toezichtfunctie waarin de rechthebbende achterban voldoende gerepresenteerd diende te worden, het behoud van kennis en ervaring van bestaande bestuurders en het voorkomen van onnodige 'bestuurlijke drukte' en van meervoudige bestuurslagen. Op grond hiervan hebben uiteindelijk de meeste CBO's gekozen voor een governance-model van een 'toezichthoudend bestuur' en één of meerdere directeuren belast met de dagelijkse leiding. Hoewel dit governance-model niet de voorkeur geniet van het CvTA, omdat het risico bestaat dat de interne toezichthouder toch ook de dagelijkse leiding naar zich toetrekt, heeft het CvTA dit wel toegestaan onder de voorwaarde dat het functioneren ervan na een periode van 3 jaar, of zoveel eerder als noodzakelijk blijkt te zijn, wordt geëvalueerd. Deze evaluatie van de governance en de interne toezichtfunctie in het bijzonder zal het CvTA in 2020 uitvoeren.

Daarnaast hebben de CBO's de specifieke nieuwe wettelijke eisen ten aanzien van onder andere de rechten van rechthebbenden ten aanzien van 'inspraak' in bestuur en in beleid in de statuten, in de lidmaatschapsvoorwaarden of in nadere regelingen moeten verankeren. Alle CBO's zijn hierin in 2018 geslaagd.

Transparantie

Vrijwel alle CBO's en OBO's verbeterden zich in 2018 ten opzichte van 2017 in de mate waaraan zij voldeden aan de wettelijke eisen met betrekking tot het openbaar maken van informatie. Met name het transparant zijn over de (financiële) belangen van personen in de toezichtfunctie en van personen belast met de dagelijkse leiding is bij de CBO's sterk verbeterd. In 2017 voldeden slechts 3 van de 20 CBO's aan deze verplichtingen. In 2018 voldeden 15 van de 20 CBO's aan deze verplichtingen. Met betrekking tot het openbaar maken van standaardlicentieovereenkomsten is de in 2017 ontstane discussie tussen het CvTA en een aantal CBO's over de definitie van dergelijke overeenkomsten in 2018 voortgezet. Het CvTA heeft Sena in 2017 en 2018 hierover respectievelijk geadviseerd en een aanwijzing gegeven, waarbij het CvTA gebruik maakte van een studie van prof. mr. P.B. Hugenholtz, waartoe het CvTA opdracht gaf. Tegen het aanwijzingsbesluit tot openbaarmaking van de standaardlicentieovereenkomsten heeft Sena in 2018 bezwaar gemaakt, waarbij het CvTA de uitvoering van de aanwijzing heeft opgeschort in afwachting van de uitkomst van de juridische procedures.

Informatievoorziening aan rechthebbenden

Jaarlijks dienen CBO's en OBO's hun individuele rechthebbenden, of de organisaties die deze rechthebbenden vertegenwoordigen, te informeren over het in dat jaar uitgevoerde rechtenbeheer. Het gaat daarbij om specifieke informatie ten aanzien van onder andere de toegewezen en betaalde rechteninkomsten per beheerde rechten-categorie en soort gebruik, de inhoudingen voor kosten en onbetaald gebleven rechteninkomsten. Het CvTA constateert in 2018 een lichte verbetering in deze informatievoorziening ten opzichte van 2017, hoewel deze nog niet volledig aan de vereisten voldoet.

Multi-territoriale licentieverlening voor online muziekgebruik

In Nederland is thans Buma Stemra de enige CBO die multi-territoriale licenties voor online muziekgebruik verleent. Buma Stemra verleent dergelijke licenties op basis van het repertoire in eigen beheer. Reeds in 2017 constateerde het CvTA dat Buma Stemra in opzet voldeed aan de wettelijke verplichtingen ten aanzien van onder andere de inrichting van de administratie, het verstrekken van informatie aan gebruikers, rechthebbenden en andere CBO's, indien het dergelijke licenties verleent.

CBO's: Transparantieverlag

Het Transparantieverlag bestaat uit een aantal voor de CBO's al langer bekende onderdelen, zoals het jaarverslag, de jaarrekening en de controleverklaring van de accountant. Met de derde Wet toezicht zijn evenwel extra eisen gesteld aan onder meer kosten-toerekening aan rechtencategorieën en soorten gebruik, frequentie van betalingen en toewijzen van rechteninkomsten naar jaar van incasso. Ten opzichte van de verantwoording in het Transparantieverlag over 2017 is de verantwoording in het verslag over 2018 completer, al kan de inzichtelijkheid en leesbaarheid ervan worden verbeterd. Ten aanzien van de verantwoording over de nog niet verdeelde gelden, in het bijzonder de redenen waarom nog niet is verdeeld, voldoen de Transparantieverlagen slechts bij de helft van de CBO's.

Hoewel het grootste deel van de direct bij betalingsplichtigen geïncasseerde gelden binnen de wettelijke termijn van 9 maanden aan rechthebbenden wordt verdeeld, slagen de CBO's er nog onvoldoende in om gelden aan rechthebbenden te verdelen binnen 6 maanden nadat zij deze hebben ontvangen via andere CBO's of vanuit het buitenland.

CBO's: Kosten en efficiency

De kosten en kosten-efficiency van de sector als geheel bevinden zich in 2018, net als in 2017, ruim onder de wettelijke drempelwaarde van 15% ten opzichte van de incasso en de repartitie van de sector als geheel. In 2018 bedroeg het gemiddelde kostenpercentage ten opzichte van incasso 11,6% (2017: 11,5%) en ten opzichte van repartitie 11,3% (2017: 12,2%). Wat betreft de wettelijke normen van de toename van beheerskosten ten opzichte van het voorgaande jaar bevinden de beheerskosten van de sector als geheel zich binnen deze norm; de ConsumentenPrijnsindex (CPI) in 2018 bedroeg 1,7%, terwijl de beheerskosten van de sector als geheel in 2018 afnamen met 1,3% ten opzichte van 2017. Het CvTA constateert dat de kosten van het verdelen van gelden in de keten in 2018, waarbij meerdere CBO's betrokken zijn bij het proces van incasseren van gelden bij de gebruiker en verdelen van gelden aan de rechthebbenden, enigszins zijn gedaald ten opzichte van 2017 (2018: 14,2% en 2017: 16,2%). Daarmee komen deze kosten onder de wettelijke norm van 15% van de repartitie uit. Om de gezamenlijke kosten in de keten verder terug te brengen is het CvTA in gesprek met de sector, onder andere met de brancheorganisatie VOI©E en met de specifieke CBO's die gelden innen en verdelen in een keten. Het CvTA verwacht dat de in ontwikkeling zijnde kostenbenchmark, waarvoor de sector in 2018 nadrukkelijk het initiatief naar zich toe heeft getrokken, hieraan een positieve bijdrage kan leveren.

Wet Normering Topinkomens

Alle CBO's onder toezicht voldoen in 2018 aan de vereisten van de Wet Normering Topinkomens (WNT). Bij een aantal CBO's, waar functionarissen werkzaam zijn waar de bezoldiging boven de gestelde norm uitkomt, is de overgangsregeling van toepassing. Dit geldt voor topfunctionarissen bij in totaal 4 CBO's. Het CvTA constateert dat in die gevallen waar de bezoldiging van de topfunctionarissen in 2018 diende te worden afgebouwd conform het in de WNT opgenomen regime, dit ook heeft plaatsgevonden. Bijzondere aandacht in het WNT-toezicht in 2018 heeft het CvTA besteed aan de bezoldiging van personen waarvan de functie, als gevolg van de aanpassing van de governance in 2018, is gewijzigd van leidinggevende topfunctionaris naar toezichthoudende topfunctionaris. Deze functiewijziging heeft een ander (lager) bezoldigingsmaximum in het WNT-regime tot gevolg. Het CvTA heeft twee CBO's in het bijzonder gewezen op deze omstandigheden, waarop deze CBO's passende maatregelen hebben getroffen om aan de WNT-vereisten te voldoen.

Het CvTA dankt tot slot de CBO's, de OBO's en de brancheorganisatie VOI©E voor de inspanningen die zij in 2018 hebben geleverd om nu voor de 5e keer een 'staat van de sector van het collectief beheer' te kunnen presenteren.

Inleiding

Hoofdpijnen van het toezicht in 2018

Het toezichtjaar 2018 is het tweede jaar waarin het CvTA toezicht heeft gehouden op de onder toezicht staand organisaties (CBO's en OBO's) op grond van vereisten van de derde Wet toezicht (26 november 2016). De - als gevolg van de Wet - gewijzigde vereisten hebben grote invloed gehad op zowel de CBO's onder toezicht, als op het College zelf. De gewijzigde vereisten betreffen onder meer de governance, de zeggenschap van rechthebbenden in de organisatie, (lidmaatschaps-)rechten van rechthebbenden, eisen aan de personen die leidinggeven aan de organisatie en aan informatievoorziening aan rechthebbenden en gebruikers, transparantieplichtingen (inclusief een zogeheten Transparantieverslag) en het tempo van repartitie. Ook worden in de nieuwe Wet toezicht eisen gesteld aan organisaties die multi-territoriale licenties voor online muziekgebruik verlenen. In Nederland is Buma Stemra thans de enige CBO die dergelijke licenties verleent.

Met de derde Wet toezicht is ook een groter aantal CBO's onder het toezicht van het College komen te staan. Dit is veroorzaakt doordat de norm voor de omvang van de incasso van een CBO onder toezicht (> € 1 miljoen over een periode van twee jaar), zoals deze in de tweede Wet toezicht was bepaald, niet langer van toepassing is. Daarnaast staat met de derde Wet toezicht een geheel nieuw type organisaties onder het toezicht: de zogeheten Onafhankelijke Beheersorganisaties (OBO's). Dit zijn organisaties die, evenals de CBO's, tot oogmerk hebben het namens rechthebbenden collectief exploiteren van auteurs of naburige rechten, evenwel zonder enige vorm van zeggenschap door de rechthebbenden. Voor deze OBO's geldt een beperkt aantal bepalingen uit de Wet toezicht¹.

Het voorliggende rapport bevat de resultaten van (A) het toezicht dat gedurende het jaar 2018 is uitgevoerd bij

CBO's en (B) verantwoordingsinformatie over het jaar 2018 die CBO's *gedurende en na afloop* van 2018 aan het CvTA hebben aangeleverd. Deze verantwoordingsinformatie (B) betreft de volgende zaken:

1. Invulformats van het CvTA betreffende de financiële informatie, onder andere met betrekking tot de bedrijfsvoering van de CBO's (waartoe ook klachten en geschillen behoren), maar ook financiële gegevens over incasso en repartitie. In praktijk vraagt het CvTA de CBO's op 4 momenten in het jaar gegevens aan te leveren (begroting, actualisatie, prognose en realisatie).
2. De jaarstukken; zijnde jaarrekeningen en jaarverslagen van de CBO's die zijn gecontroleerd door de externe accountants en zijn goedgekeurd door de verantwoordelijke besturen van de CBO's.
3. Specifieke informatie over de Wet Normering Topinkomens (WNT) aan de hand van een door het CvTA ontwikkeld template (éénmaal per jaar).
4. Specifieke informatie over 'Goed Bestuur en Integriteit' aan de hand van een door het CvTA in overleg met de brancheorganisatie VOI©E ontwikkeld template (éénmaal per jaar)².

Het toezicht dat gedurende 2018 is uitgevoerd (A) betreft onder meer besluiten van het CvTA ten aanzien van verzoeken van CBO's tot goedkeuring van het vaststellen of wijzigen van statuten, reglementen en overeenkomsten, reacties van het CvTA op commentaren van CBO's en op vragen, meldingen, klachten of handhavingsverzoeken van rechthebbenden, betalingsplichtigen of anderen die zich in 2018 bij het CvTA hebben aangediend en thematisch toezicht zoals toezicht op de governance.

¹ a) Uit artikel 2l, lid 1 Wet toezicht volgt de verplichting voor een OBO om in goed vertrouwen met haar gebruikers onderhandelingen te voeren over de licentieverlening voor rechten, waarbij partijen elkaar alle noodzakelijke informatie dienen te verschaffen.

b) Een OBO heeft minimaal eenmaal per jaar de verplichting om jegens haar rechthebbenden ten minste de informatie te verschaffen zoals deze is uiteengezet in artikel 2m Wet toezicht.

c) Op verzoek van een gebruiker of rechthebbende dient een OBO de informatie te verschaffen zoals is beschreven in artikel 2o Wet toezicht.

d) Een OBO heeft een openbaarmakingsverplichting van informatie zoals is uiteengezet in artikel 2p lid 1 onder a, b, c, e, f en g Wet toezicht, waaronder statuten, lidmaatschapsvoorwaarden, standaardlicentie- overeenkomsten, tarieven, kortingen en het algemeen repartitie- en kostenbeleid. Deze informatie dient op de website van de OBO te worden gepubliceerd.

Tevens is artikel 25b Wet toezicht voor een OBO van belang, hetgeen het College verplicht om zorg te dragen voor de inrichting van een procedure waarmee belanghebbenden het College in kennis kunnen stellen van signalen die volgens hen inbreuk vormen op de bepalingen van de Wet toezicht.

² Tot en met het verslaggevingsjaar 2016 rapporteerde het CvTA jaarlijks afzonderlijk over de staat van 'governance en integriteit' bij de CBO's in de zogeheten rapporten "Goed bestuur en integriteit" die kort volgend op het verslaggevingsjaar werden opgeleverd. Gelet op een gewijzigde prioriteitstelling van het CvTA stelt het CvTA vanaf 2018 (derhalve vanaf verslaggevingsjaar 2017) dergelijke rapporten niet langer op.

Voor de uitvoering van het toezicht in 2018 kon het College, net als in vorige jaren, gebruik maken van de audit-rapporten die jaarlijks over het functioneren van de CBO's worden opgesteld in het kader van het VOI©E Keurmerk. Deze audit-rapporten geven het CvTA goed zicht op de mate waarin de CBO's aan een aantal formele vereisten voldoen.

De oordeelsvorming in het toezicht van het CvTA is in de eerste plaats gebaseerd op het wettelijk kader van de derde Wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten, zoals deze per 26 november 2016 van kracht is geworden. Het CvTA heeft de normen van dit wettelijk kader naar een meer operationeel toezichtniveau vertaald in het *Beleidskader toezicht 2017*, dat in januari 2017 is vastgesteld door het CvTA. Hierin zijn ook de twee bij de Wet toezicht behorende ministeriële besluiten (AMvB's) betrokken: Besluit van 23 november 2016 ter uitvoering van de bijlage van de Richtlijn (inzake het Transparantieverslag) en Besluit van 12 december 2016 tot wijziging van het Besluit van 25 juni 2013 (inzake de drempels voor beheerskosten). Het *Beleidskader toezicht 2017* is in concept voorgelegd aan de betrokken onder toezicht staande organisaties en branchevereniging VOI©E en met hen besproken op twee bijeenkomsten; respectievelijk op 25 april 2016 en op 9 juni 2016.

Het eerste volledige verslagjaar na invoering van de derde Wet toezicht, 2017, is in het *Beleidskader toezicht 2017* als 'overgangsjaar' aangemerkt. Hierbij werden de onder toezicht staande organisaties gefaseerd in de gelegenheid gesteld aan de nieuwe wettelijke eisen te voldoen. In 2017 lag daarbij het accent op het in orde brengen van de formele documenten, zoals statuten, repartitiereglementen en aansluitingsovereenkomsten met rechthebbenden, aan de wettelijke vereisten (wijziging van 'de opzet'). Aan de kant van het CvTA heeft dit in 2017 geleid tot beoordeling van en besluiten over een groot aantal formele documenten die door de CBO's bij het CvTA ter goedkeuring zijn ingediend.

De gedachte was bij het vaststellen van het *Beleidskader toezicht 2017* dat vanaf 2018 de CBO's vervolgens ook in uitvoering ('werking') hun functioneren zouden aanpassen aan de gewijzigde opzet en daarmee aan de nieuwe vereisten. Dit zou betekenen dat het CvTA in het voorliggende toezichtrapport en die over de volgende jaren verslag doet over het toezicht bij de organisaties in hun 'integrale' ('opzet' en 'werking') functioneren.

In werkelijkheid (zie ook het toezichtrapport over 2017) bleken met name de wettelijk vereiste wijzigingen in de governance en organisatie van de CBO's en de hierin te maken keuzen veel discussie binnen de besturen van de CBO's op te leveren en diende de achterban te worden geconsulteerd. Als gevolg hiervan hebben veel CBO's ook het jaar 2018 gebruikt om tot afronding van hun gewijzigde 'opzet' en daarmee tot vaststelling van gewijzigde formele documenten te komen. Dit leidde ertoe dat het CvTA ook in 2018 een groot aantal formele documenten van CBO's heeft beoordeeld, hierover advies heeft uitgebracht en besluiten tot goedkeuring ervan heeft genomen.

Daarnaast is 2018 het bijzonder onderzoek bij Buma Stemra, *Nader Onderzoek Buma Stemra* (Commissie Nader Onderzoek Buma Stemra, 18 september 2018) gepubliceerd. De door het CvTA ingestelde Commissie *Nader Onderzoek Buma Stemra*³ heeft hierin gerapporteerd over het functioneren van Buma Stemra op het gebied van onder andere de governance en de besturing, de financiële administratie en ICT. Aanleiding voor het onderzoek van deze commissie vormde berichtgeving in de media (augustus 2017) naar aanleiding van een in opdracht van Buma Stemra uitgevoerd 'klokkenluidersonderzoek', waarbij sprake zou zijn van malversaties in de financiële administratie en een onjuiste verdeling van gelden aan rechthebbenden. De resultaten van de onderzoekscmissie zijn op hoofdlijnen in voorliggend rapport (hoofdstuk 4) opgenomen.

Tot slot is in voorliggend toezichtrapport, net als in de toezichtrapporten over vorige jaren, ook de informatie over de werkzaamheden van het College zelf in het jaar 2018 opgenomen (hoofdstuk 1).

³ De Commissie Nader Onderzoek Buma Stemra is op 4 april 2018 door het CvTA ingesteld. De Commissie bestaat uit de heren drs. L. Smits (voorzitter) en prof. dr. mr. J.W. Winter (lid).

Opbouw van het rapport

De resultaten van het toezicht, gerangschikt aan de hand van de wettelijke vereisten die alleen voor CBO's gelden, komen op de volgende wijze in de hoofdstukken van dit rapport aan de orde⁴.

Het College van Toezicht ziet erop toe dat een collectieve beheersorganisatie aan het volgende voldoet:		Toezicht veld	Hoofdstuk
1	Voldoende is toegerust om haar taken naar behoren uit te voeren.	Bestuur en Organisatie	4
3	Rekening houdt met de belangen van betalingsplichtigen.	Betalingsplichtigen	7
3	Het toekennen van specifieke rechten aan rechthebbenden.	Rechthebbenden	6
4	Het hanteren van specifieke lidmaatschapsregels.	Rechthebbenden	6
5	Het hanteren van specifieke regels indien de CBO als vereniging of stichting is op- en ingericht.	Bestuur en Organisatie	4
6	Eisen worden gesteld aan personen die zijn belast met de dagelijkse leiding.	Bestuur en Organisatie	4
7	Het zorgvuldig, correct en tijdig innen, beheren en verdelen van rechteninkomsten.	Financiën	8
8	Streeft naar beperking van de beheerskosten voor de inning, het beheer en de verdeling van gelden.	Financiën	8
9	Het tijdig en correct opstellen van een transparantieverlag	Transparantie en Financiën	3 en 8
10	Voor zover de CBO multi-territoriale licenties voor online rechten inzake muziekwerken verleent, dient de CBO aan specifieke verplichtingen te voldoen.	Betalingsplichtigen	7
11	Een deugdelijke geschillenregeling voor belanghebbenden.	Handhaving, Rechthebbenden, Betalingsplichtigen	5, 6 en 7
12	De eisen van de Wet normering Topinkomens.	Bestuur en Organisatie	4

De resultaten van het toezicht, gerangschikt aan de hand van de wettelijke vereisten die voor zowel CBO's als OBO's gelden, komen op de volgende wijze in de hoofdstukken van dit rapport aan de orde⁵.

Het College van Toezicht ziet erop toe dat een collectieve beheersorganisatie en een onafhankelijke beheersorganisatie aan het volgende voldoen:		Toezicht veld	Hoofdstuk
1	In goed vertrouwen onderhandelen met gebruikers met gebruikmaking van objectieve cq niet niet-discriminerende criteria voor een gebruikslicentie.	Betalingsplichtigen	7
2	Het minimaal éénmaal per jaar verstrekken van specifieke informatie aan iedere rechthebbende*) die rechteninkomsten ontvangt cq een vergoeding wordt uitgekeerd.	Rechthebbenden	6
3	Het, op verzoek van rechthebbenden en/of betalingsplichtigen, verstrekken van specifieke informatie; o.a. t.a.v. het beschermd materiaal in beheer.	Rechthebbenden en Betalingsplichtigen	6 en 7
4	Transparantieverplichting: Het openbaar maken (op de website) van specifieke informatie: o.a. statuten, beleid m.b.t. o.a. kosten, inhoudingen en onverdeelde bedragen.	Transparantie	3
5	Het CvTA zorgt voor een procedure om belanghebbenden in te staat te stellen het CvTA op mogelijke overtredingen te wijzen van de wettelijke bepalingen waaraan CBO's en OBO's dienen te voldoen.	Handhaving	5

*) Rechthebbenden kunnen ook organisaties van rechthebbenden zijn.

Dit toezichtrapport is opgebouwd langs de volgende, in de Wet toezicht opgenomen, toezichtvelden:

1. Transparantie (excl. Het (financiële) Transparantieverlag)
2. Bestuur en Organisatie (incl. de WNT)
3. Handhaving (incl. Wob⁶-verzoeken)
4. Rechthebbenden
5. Betalingsplichtigen
6. Financiële onderwerpen (incl. het Transparantieverlag)

⁴ De volgende artikelen van de Wet toezicht zijn van toepassing: (1 en 2) art. 2.2, (3) art. 2a., (4) art. 2b, (5) art. 2d, (6) art. 2e en art. 2f, (7) art. 2g, (8) art. 2n, (9) art. 2q, (10) art. 5a, (11) art. 22 t/m 25, (12) art. 25a.

⁵ De volgende artikelen van de Wet toezicht zijn van toepassing (1) art. 2l lid 1, (2) art. 2m en art. 2n, (3) art. 2o, (4) art. 2p, (5) art. 25b.

⁶ Wet Openbaarheid Bestuur

Ook in dit jaarrapport is net als vorige jaren, in een afzonderlijk hoofdstuk (hoofdstuk 5: Handhaving) aandacht besteed aan de meldingen, waaronder verzoeken om handhaving, klachten inzake mogelijke overtredingen van CBO's die het CvTA in 2018 ontving en dikwijls hierop betrekking hebbende WOB-verzoeken. Het aantal verzoeken om handhaving en klachten over het functioneren van CBO's is in 2018 ten opzichte van 2017 vrijwel gelijk gebleven. Wel heeft het CvTA in 2018 te maken gehad met een forse toename van het aantal bezwaren tegen besluiten van het CvTA (van 5 in 2017 naar 15 in 2018) en beroepen tegen besluiten op bezwaar/verzoeken om voorlopige voorzieningen (van 2 in 2017 naar 4 in 2018). De toename van het aantal bezwaren en beroepen in 2018 wordt enerzijds veroorzaakt door het relatief grote aantal besluiten tot goedkeuring dat het CvTA in 2017 heeft genomen ten aanzien van de wijziging van formele documenten. Zo werd bijvoorbeeld bezwaar gemaakt bij een aantal CBO's door specifieke groepen rechthebbenden die zich onvoldoende vertegenwoordigd achten in het toezichthoudend bestuur dat met de door het CvTA goedgekeurde statuten werd ingericht. Anderzijds is deze toename in 2018 toe te schrijven aan bezwaren tegen (advies)beslui-

ten rond het bijzonder onderzoek bij Buma Stemra en besluiten tot het (gedeeltelijke) openbaar maken ervan.

Naar aanleiding van de resultaten die in dit rapport zijn opgenomen zet het College, evenals naar aanleiding van vorige edities, een zogeheten traject van 'non-compliance' in. Hierbij spreekt het College de CBO's en OBO's specifiek aan op de afwijkingen die ten opzichte van de (wettelijke) normen in 2018 zijn geconstateerd. Voor zover deze CBO's nog geen maatregelen hebben getroffen om deze afwijkingen te herstellen en te voorkomen, is de inzet van het College in dit traject erop gericht om dergelijke maatregelen bij de CBO's en OBO's af te dwingen.

Het College wil met dit rapport en de acties die het op basis van dit rapport wenst is uit te voeren, een positieve bijdrage leveren, voor zover nodig, aan het functioneren van het collectief beheer in Nederland. Naast dit jaarlijkse overzicht waarin wordt gepoogd de 'Staat van het collectief beheer' in beeld te brengen, blijft het CvTA alert op incidenten en nationale en internationale trends die van invloed zijn op het functioneren van de sector als geheel, alsmede op dat van de individuele CBO's.

1

Over het College
van Toezicht
Auteursrechten

1.1 Algemeen

Het College is in 2018 negenmaal bijeengekomen in reguliere vergadering. Voorts heeft het College op meerdere momenten overleg gevoerd met de organisaties onder zijn toezicht en met VOI©E. Het College van Toezicht Auteursrechten (CvTA) bestond in 2018 uit 3 leden, de heer drs. A.J. Koppejan, mevrouw drs. N. Loonen-Van Es RA en de heer mr. M.R. de Zwaan. De heer drs. A.J. Koppejan is per 1 juli 2018 benoemd door de Minister als voorzitter van het College. De heer J.W. Holtslag is afgetreden als voorzitter van het CvTA per 1 juli 2018 vanwege het bereiken van de maximale zittingsduur.

Het College heeft een staf van 3,94 FTE; in totaal 5 personen. Het jaarbudget in 2018 bedroeg € 914.035. De uitgaven van het College komen ten laste van de begroting van het Ministerie van Veiligheid en Justitie.

1.2 Klachten

1.2.1 Klachten tegen CBO's

Het College is een toezichthouder en geen klachtorgaan van de collectieve beheersorganisaties. De Wet toezicht voorziet niet in de mogelijkheid om klachten met betrekking tot individuele geschillen in te dienen bij het College. Wel zijn de collectieve beheersorganisaties verplicht een deugdelijke regeling te hebben voor doeltreffende en tijdige behandeling van klachten en geschillen (artikel 22 Wet toezicht) en deze openbaar te maken (artikel 2p, lid 1) Wet toezicht). Hierop houdt het College toezicht.

Hoewel het College geen klachtorgaan is, kunnen belanghebbenden (o.a. rechthebbenden, gebruikers/betalingsplichtigen) het CvTA wijzen op inbreuken of overtredingen van vereisten waaraan de collectieve beheersorganisaties dienen te voldoen volgens de Wet toezicht. Het dient dan wel te gaan om vereisten waarop het College van Toezicht volgens dezelfde Wet toezicht dient te houden. Het College maakt vervolgens een afweging of het deze signalen in behandeling neemt; onderzoek op eigen initiatief. Indien deze signalen verzoeken om handhaving (artikel 1.3 AWB) betreffen is het CvTA als bestuursorgaan gehouden de AWB-procedure te volgen.

In 2018 heeft het College 10 nieuwe signalen ontvangen over mogelijke overtredingen door CBO's.

In 2018 heeft het College alle signalen afgehandeld. Van deze 10 signalen ging het in 4 gevallen om een signaal van een betalingsplichtige en in 6 gevallen om een signaal van een rechthebbende.

In één geval adviseerde het CvTA de CBO om de handelwijze naar de betalingsplichtige of de rechthebbende aan te

passen, bijvoorbeeld door het aanpassen van het repartitiegeregulement of de statuten. In de overige gevallen zag het CvTA onvoldoende grond om van oordeel te zijn dat de betreffende CBO in strijd handelde met de wettelijke verplichtingen.

1.2.2 Bezwaar, beroep en voorlopige voorzieningen tegen besluiten van het College

Er zijn in 2018 15 nieuwe bezwaren tegen besluiten van het College ingediend. Op deze 15 bezwaren heeft het CvTA in 4 gevallen besloten. In één geval is het bezwaar door de CBO ingetrokken, in 10 gevallen is het bezwaar aan het einde van 2018 nog in behandeling.

Van deze 10 bezwaren zien 4 bezwaren toe op hetzelfde besluit van het CvTA van 7 december 2017 met betrekking tot Videma. Vier andere bezwaren zien toe op het besluit van het CvTA van 1 oktober 2018 en 20 december 2018 alle met betrekking tot de aanwijzing van Sena.

In 2018 zijn door belanghebbenden 4 beroepen naar aanleiding van beslissingen van het CvTA op bezwaar ingediend. Hiervan zijn 2 beroepen in 2018 door de indieners ingetrokken. De overige 2 beroepen zijn in 2019 nog in behandeling bij de Rechtbank Den Haag.

In 2018 is éénmaal door een belanghebbende om een Voorlopige Voorziening bij de Rechtbank verzocht tegen een door het CvTA genomen besluit. In 2019 is dit verzoek door de belanghebbende ingetrokken.

1.2.3 Klachten jegens het College

In 2018 zijn in totaal 3 klachten jegens het College ingediend. Het College heeft deze klachten in 2018 afgehandeld.

1.3 Bijzondere projecten

1.3.1 Verslag aan de Europese Commissie inzake Multi Territoriale Licentieverlening in Nederland

Op 5 april 2018 bracht het CvTA verslag uit aan de Europese Commissie over de situatie in Nederland met betrekking tot het verlenen van de zogeheten Multi Territoriale Licenties voor online muziekgebruik. Het CvTA voldeed hiermee aan artikel 38, lid 3 van de Europese Richtlijn betreffende het collectief beheer van auteursrechten en naburige rechten (Richtlijn 2014/26/EU), waarin de lidstaten wordt opgedragen een dergelijk verslag op te stellen.

1.3.2 Voorstel wijziging Wet toezicht collectieve beheersorganisaties

Op 12 april 2018 publiceerde het Ministerie van Justitie en Veiligheid het voorstel tot wijziging van de Wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties. Dit wetsvoorstel lag ter consultatie voor tot 7 juni 2018. Op 13 juni 2018 maakte het CvTA zijn reactie op het voorstel voor wijziging van de Wet toezicht – zoals gepubliceerd op 12 april 2018 – aan het Ministerie van Justitie en Veiligheid bekend.

Het College is overwegend tevreden met het wetsvoorstel dat in menig opzicht de mogelijkheden verbetert om het toezicht te doen functioneren zoals het de Europese en de Nederlandse wetgever voor ogen staat.

Voorbeelden hiervan zijn onder meer het bekorten van een omslachtig sanctietraject, de toepassing van het sanctie-instrumentarium op Onafhankelijke Beheersorganisaties (OBO's), de introductie van een toezeggingsbesluit, het instrumentarium van het verscherpt toezicht en een geheimhoudingsregeling voor de toezichthouder.

Het College plaats zijn kanttekeningen bij onder andere de volgende onderdelen van het Wetsvoorstel:

1. Het College beschouwt de wijziging van het toezichtinstrumentarium op tariefsverhogingen en modelovereenkomsten van goedkeuren door het CvTA naar melding door een CBO een inperking van het instrumentarium. Tevens verzoekt het College om een verduidelijking van het begrip 'modelovereenkomst'.
2. Nog niet is voorzien in de mogelijkheid tot het direct kunnen opleggen van een bestuurlijke boete. Het gedeeltelijk handhaven van het adviesvereiste in de huidige Wet en ontbreken van de mogelijkheid om direct een boete te kunnen opleggen is een onwenselijke beperking van de slagvaardigheid van het toezicht door het CvTA.
3. Een wijziging is voorzien in de bekostiging van het CvTA. Het wetsvoorstel voorziet in een systeem waarbij de kosten hoofdzakelijk door de CBO's en OBO's worden gedragen. Het CvTA ziet hierin een mogelijk risico ten aanzien van de onafhankelijkheid en verwacht hierdoor een toename van de administratieve lasten voor zowel het CvTA als de onder toezicht staande organisaties.
4. Het College pleit voor de mogelijkheid om bestuurders en directieleden van de grotere CBO's op hun geschiktheid en betrouwbaarheid te kunnen toetsen.
Het voorstel tot wijziging van de Wet toezicht is op 11 oktober 2019 ter behandeling aan de Tweede Kamer aangeboden.

1.3.3 Uitwerking beleidskader toezicht standaardlicentieovereenkomsten

Op 23 oktober heeft het College een notitie vastgesteld, waarin de duiding van de wettelijke transparantieplichtingen voor CBO's en OBO's ten aanzien van 'standaardlicentieovereenkomsten en normaal toepasselijke tarieven, inclusief kortingen' (artikel 2p lid 1 sub c Wet toezicht) is opgenomen. Bij de uitvoering van het toezichtbeleid en de uitleg van begrippen ten aanzien van deze transparantieplichtingen neemt het College de opinie van Prof. mr. P.B. Hugenholtz van 24 september jl., waartoe het College opdracht heeft gegeven en die als bijlage bij de notitie is opgenomen, als uitgangspunt.

1.3.4 Nader onderzoek Buma Stemra

Op 18 september 2018 heeft de door het CvTA ingestelde

Commissie Nader Onderzoek Buma Stemra zijn rapport over het functioneren van Buma Stemra opgeleverd. Het CvTA besloot eerder tot het instellen van deze commissie nadat eind augustus 2017 zorgwekkende berichten in de media verschenen over financiële malversaties en een onjuiste verdeling van gelden aan rechthebbenden. De commissie heeft geen aanwijzingen aangetroffen voor financiële malversaties, maar zag wel een aantal kwetsbaarheden in de organisatie, zoals ten aanzien van de governance, de financiële en juridische functie en de ICT-organisatie. De Raad van Toezicht en het bestuur van Buma Stemra hebben naar aanleiding van deze resultaten een verbeterplan vastgesteld. Het CvTA heeft zich in dit verbeterplan als reactie op de onderzoeksresultaten kunnen vinden. Het volgt sindsdien nauwgezet de vorderingen van de voorgenomen verbeteringsmaatregelen aan de hand van verantwoordingsinformatie door de Raad van Toezicht en het Bestuur. Het stuurt zo nodig bij in de periodieke overleggen die het met de beide bestuursorganen van Buma Stemra voert of door middel van het geven van adviezen. Het CvTA verwacht dat dit 'toezichtarrangement' in ieder geval tot in 2020 zal worden voortgezet.

1.3.5 Bedrijfsvoering CvTA

Het CvTA als Zelfstandig Bestuursorgaan (ZBO) dient te voldoen aan verplichtingen op het vlak van bedrijfsvoering zoals die voor alle overheden en ZBO's gelden. In 2018 heeft het CvTA bijzondere aandacht besteed aan de volgende aspecten van de bedrijfsvoering:

- Het CvTA dient te voldoen aan de verplichtingen vanwege de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). In dit kader heeft het CvTA in juni 2018 een Functionaris voor Gegevensbescherming (FG) aangesteld. De FG is onafhankelijk en controleert of het CvTA de regels van de AVG toepast en naleeft. Ander onderdelen van de AVG zijn het register van verwerkingen, het protocol datalekken en de verwerkersovereenkomsten informatiebeveiligingsbeleid. Deze onderdelen zijn in concept gereed.
- Het CvTA wenst te voldoen aan de BIO/BIR (Baseline Informatiebeveiliging Rijksoverheid). Hiertoe heeft het CvTA een ICT Security Check laten uitvoeren en aan de hand van de bevindingen ervan verbeteringen in de ICT en de ICT-security laten aanbrengen. Daarnaast heeft het CvTA een informatiebeveiligingsbeleid vastgesteld en is een informatiebeveiligingsplan in de maak.
- In 2018/2019 heeft Ministerie van Justitie en Veiligheid een nieuwe opzet van samenwerking met het CvTA in gang gezet. Daarbij worden ten aanzien van de bedrijfsvoering van het CvTA aangesloten bij de uniforme kaders die het Ministerie hanteert voor alle uitvoerings- en toezichtorganen die aan het Ministerie verbonden zijn. Zo voert het Ministerie van Justitie en Veiligheid en het CvTA tweemaal per jaar bestuurlijk overleg over onder andere de begroting en de jaarverantwoording van het CvTA.

2

Organisaties onder het toezicht van het College

2.1 Gevolgen derde Wet toezicht 2016: CBO's

Met het van kracht worden van de derde Wet toezicht (26 november 2016) is de wettelijke systematiek, voor organisaties die onder het toezicht van het CvTA staan, gewijzigd. In de systematiek van de tweede Wet toezicht kwamen CBO's onder toezicht te staan indien ze daartoe door het Ministerie van Veiligheid en Justitie waren aangewezen én indien ze voldeden aan de wettelijke vereiste dat hun incasso-omvang gemeten over twee opeenvolgende jaren groter is dan € 1.000.000. In de derde Wet toezicht is de omvang van de incasso niet langer een criterium om te bepalen of de CBO onder het toezicht van het CvTA komt te staan. Alle in Nederland gevestigde organisaties die voldoen aan de (wettelijke) definitie van een collectieve beheersorganisatie⁷ (blijkend te beschikken over de gedefinieerde kenmerken) vallen onder het toezicht van het CvTA.

CBO's

Ten opzichte van 2017 is het aantal CBO's in 2018 gelijk gebleven. Het betreft in beide jaren 22 CBO's. De samenstelling is evenwel gewijzigd:

- Per 14 maart 2018 valt Merlin⁸ onder het toezicht van het CvTA.
- Per 22 december 2018 is Stichting Platform Multimedia-producenten opgeheven.

Gedurende 2018 heeft Güfa Nederland haar activiteiten in Nederland beëindigd. Hoewel Güfa Nederland in 2018 onder het toezicht van het CvTA viel, heeft deze CBO zich niet meer middels een Transparantieverlag verantwoord over zijn activiteiten gedurende 2018. In het rapport *CvTA Toezicht op Collectief Beheer Auteurs- en naburige rechten 2018* wordt geen informatie met betrekking tot Güfa Nederland opgenomen.

Merlin heeft in 2019 aangegeven zijn activiteiten in Nederland te zullen gaan staken per einde 2019. Merlin heeft in mei 2019 het CvTA verzocht of het, gelet op het aanstaande vertrek uit Nederland, over 2018 (en 2019) niet aan de vereisten van de Wet toezicht behoeft te voldoen. Het CvTA heeft dit verzoek in beraad.

In bijgaand overzicht zijn de CBO's onder toezicht in 2018 opgenomen.

2-1 Overzicht CBO's onder het toezicht van het CvTA

CBO'S

1. Sena
2. Stichting Leenrecht
3. Stichting Reprerecht
4. Stichting de Thuiskopie
5. Vereniging Buma
6. Femu
7. Güfa Nederland
8. Stichting Lira
9. Merlin
10. Norma
11. Stichting Pictoright
12. Stichting PRO
13. Stichting IPRO
14. SCGO
15. Sekam
16. Sekam Video
17. Stemra
18. St. Thuiskopievergoeding Audio Producenten
19. StOP NL
20. SVVP
21. Stichting Vevam
22. Stichting Videma

2.2 Gevolgen van de derde Wet toezicht: OBO's

Naast de CBO's onderscheidt de EU Richtlijn Collectief Beheer en de derde Wet toezicht waarin deze Richtlijn is geïmplementeerd een nieuwe organisatievorm voor collectief beheer van auteurs- en naburige rechten: de Onafhankelijke BeheersOrganisatie (OBO). Dit is een organisatie die over dezelfde kenmerken beschikt als een CBO, evenwel mét winsttoogmerk én waarbij de rechthebbenden over geen enkele vorm van zeggenschap in deze organisaties beschikken. Voor deze OBO's geldt een lichter regime van wettelijke verplichtingen dan voor de CBO's. Het CvTA heeft eind 2016 een oproep geplaatst op de eigen website, die van de branchevereniging VOI©E en die van een aantal organisaties betrokken bij auteurs- en nabuurrechtelijke vraagstukken, met de bedoeling OBO's op het spoor te komen, naast bij het CvTA reeds bekende organisaties die

⁷ Wet toezicht, artikel 1, lid c: Collectieve beheersorganisatie: elke organisatie die in Nederland gevestigd is en die bij wet of door middel van overdracht, licentieverlening of een andere overeenkomst door meer dan één rechthebbende is gemachtigd met als hoofddoel auteursrecht of naburige rechten te beheren ten behoeve van één of meer van hen, in het gezamenlijk belang van deze rechthebbenden en die onder zeggenschap staat van zijn leden of is ingericht zonder winsttoogmerk.

⁸ Stichting Music and Entertainment Rights Licensing independent Networks en Music and Entertainment Rights Licensing independent Networks BV ("Merlin").

zich mogelijk als zodanig kwalificeren. In 2017 heeft het CvTA een aantal organisaties tegen het licht houden en de volgende 3 organisaties in 2017 als OBO gekwalificeerd: (1) CCLI (Benelux); Christian Copyright Licensing International, (2) IBVA en (3) Rights Direct.

In 2018 heeft het CvTA één organisatie onderzocht of het als OBO kon kwalificeren, Stichting Ten Forward⁹. Op 4 september 2018 heeft het CvTA besloten dat Stichting Ten Forward niet als OBO kwalificeert aangezien er geen aanwijzingen zijn dat de stichting activiteiten ontplooit op het gebied van collectief beheer van auteurs- en naburige rechten.

In 2017 heeft het CvTA drie organisaties onderzocht op kenmerken van collectief beheer van auteurs- en naburige rechten. Geen van de onderzochte organisaties kwalificeerde als OBO.

Voor de OBO's geldt een beperkt aantal bepalingen uit de Wet toezicht. De bepalingen zien vooral toe op informatieverschaffing aan gebruikers en rechthebbenden (Wet toezicht artikelen 2l, 2m en 2o) en transparantieplichtingen (Wet toezicht artikel 2p).

OBO's

Ten opzichte van 2017 is het aantal OBO's in 2018 gelijk gebleven. Het betreft 3 OBO's. CCLI (Christian Copyright Licensing International) heeft in juni 2018 aangegeven zijn

activiteiten via een Nederlandse vestiging te staken. De activiteiten van CCLI zullen vanuit het Verenigd Koninkrijk worden voortgezet.

Hoewel CCLI in 2018 onder het toezicht van het viel, heeft deze OBO zich niet meer middels een verantwoord over de activiteiten gedurende 2018. Het CvTA beraadt zich op mogelijke maatregelen richting CCLI. In het rapport *CvTA Toezicht op Collectief Beheer Auteurs- en naburige rechten 2018* wordt geen informatie met betrekking tot CCLI opgenomen.

2-2 Overzicht OBO's onder het toezicht van het CvTA

OBO's

1. CCLI
2. IBVA
3. Rights Direct

2.3 Indeling CBO's en OBO's

In tabel 2-3 *Indeling CBO's en OBO's* zijn de CBO's en OBO's onderverdeeld op basis van hun activiteiten. Deze kunnen bestaan uit:

- Incasseren: het direct factureren aan en incasseren bij betalingsplichtigen.

2-3 Indeling CBO's

	incasseren	repareren	incasseren en repareren
1. Sena			■
2. Stichting Leenrecht	■		
3. Stichting Reprorecht			■
4. Stichting de Thuiskopie	■		
5. Vereniging Buma			■
6. Femu			■
7. Güfa Nederland			■
8. Stichting Lira			■
9. Merlin			■
9. Stichting Norma			■
11. Stichting Pictoright			■
12. Stichting PRO			■
13. Stichting IPRO		■	
14. SCGO		■	
15. Sekam		■	
16. Sekam Video		■	
17. Stemra			■
18. St. Thuiskopievergoeding Audio Producenten			■
19. StOP NL			■
20. SVVP		■	
21. Stichting Vevam			■
22. Stichting Videma			■

Verdeling aan CBO's in het buitenland is buiten beschouwing gelaten.

⁹ Ten Forward is een adviesbureau voor artiesten, creators, evenementen en conventies gericht op fan media en populaire cultuur. Ten Forward geeft onder andere advies over namaakartikelen.

Indeling OBO's

	incasseren	repareren	incasseren en repareren
1. CCLI			■
2. IBVA			■
3. Rights Direct	■		

- Repareren: het uitkeren van gelden aan rechthebbenden.
- Incasseren en repareren: dit zijn CBO's die zowel incasseren bij betalingsplichtigen en geïncasseerde gelden uitkeren aan rechthebbenden.

Van een keten is sprake indien een CBO of een OBO incasseert bij een betalingsplichtige, maar gelden verdeelt via één of meer CBO('s) die deze geïncasseerde gelden vervolgens verdeelt of verdelen onder de desbetreffende groep rechthebbenden. Hiertoe sluit de incasserende CBO of OBO zogenaamde aanwijzingsovereenkomsten af met CBO's die de gelden verdelen onder de rechthebbenden. Zo incasseert Stichting de Thuis kopie gelden van producenten en importeurs van onder andere computers en smartphones en verdeelt deze gelden via de stichtingen Lira, Pictoright, Norma, PRO, SCGO, Stemra, STAP, Sekam Video en Vevam.

Om verwarring te voorkomen worden in dit rapport de volgende definities gebruikt:

- Repareren = uitkeren van gelden aan rechthebbenden
- Verdelen = uitkeren van gelden door een incasserende CBO of OBO aan een CBO die reparteert.

Het onderscheid tussen de soorten CBO's is van belang voor de wijze waarop zij hun organisatie hebben ingericht en hiertoe kosten maken en de (wettelijke genormeerde) snelheid van repartitie.

2.3.1 Collectief beheer en een gereguleerde markt van auteurs- en naburige rechten

Vergoedingsaanspraken in verband met auteursrechten en naburige rechten ontstaan bij het verlenen van toestemming voor het openbaar maken of reproduceren van 'werken': muziekwerken, filmwerken, geschriften, afbeeldingen. De makers (componisten, uitvoerend muzikanten, zangers, tekst- of liedjesschrijvers, regisseurs, acteurs, fotografen) van werken enerzijds en de producenten/uitgevers anderzijds van deze werken hebben doorgaans beiden recht op een vergoeding voor het gebruik. Juridisch kan deze vergoeding voor gebruik via twee stelsels tot stand komen: mét of zonder voorafgaande toestemming van de maker en producent of uitgever.

Voor het openbaar maken of reproduceren van muziek, beeld of geschrift dient de gebruiker (degene die openbaar maakt of reproduceert) de maker en producent van de wer-

ken derhalve te vergoeden. Er is dus sprake van een markt tussen 'vragers naar of gebruikers van werken die openbaar gemaakt of gereproduceerd kunnen worden' en 'aanbieders van deze werken (producenten/uitgevers en makers)'. Deze markt van vraag en aanbod is niet geheel vrij, maar is in belangrijke mate door de wetgever gereguleerd.

In de regel kunnen producenten en makers hun werken zelf rechtstreeks aanbieden aan de gebruikers ('direct licensing' of niet collectief beheer), maar zijn zij dikwijls van oordeel dat het onderbrengen van de rechten in collectief beheer een sterkere onderhandelingspositie ten opzichte van de gebruiker garandeert en dat de rechten zo efficiënter kunnen worden beheerd. Dit is het zogeheten 'vrijwillig collectief beheer'. In de regel moet de gebruiker toestemming vragen bij de rechthebbende.

Voor sommige vormen van gebruik van werken heeft de overheid de gebruiker willen ontlasten van de mogelijkheid dat deze met diverse rechthebbenden moet onderhandelen én vooraf toestemming moet vragen bij de rechthebbende. Het recht om 'een vergoeding te innen' ligt door deze overheidsinterventie niet bij de rechthebbenden, maar bij specifiek door de overheid aangewezen collectieve beheersorganisaties: het zogeheten 'verplicht collectief beheer' of de 'eigen recht organisaties': Thuis kopie (voor het maken van privé kopieën door consumenten voor o.a. het gebruik van dvd's en smartphones), Leenrecht (het uitlenen van boeken, cd's en dvd's door bibliotheken), Reprorecht (het zakelijk kopiëren van documenten) en Sena (het openbaar maken van muziek via een commercieel fonogram, waartoe ook muziek via tv wordt gerekend).

Deze achtergrond verklaart voor een belangrijk deel hoe verschillende CBO's werken, georganiseerd en ingericht zijn:

Bij vrijwillig collectief beheer hebben de makers en producenten de keuze om hun vergoeding zelf op te halen bij de gebruiker of dit te laten verzorgen door een CBO in 'collectief beheer'. Indien rechthebbenden kiezen voor collectief beheer sluiten zij contracten ('aansluitingsovereenkomsten') met een CBO, waarin zij aangeven of zij het beheer van hun rechten geheel of gedeeltelijk (het zogeheten 'flexibel rechtenbeheer') willen overdragen, dan wel mandaat geven om hun rechten te beheren. Op basis van deze overgedragen

¹⁰ Wanneer in dit rapport wordt gesproken over "makers" dan worden hier onder ook uitvoerende kunstenaars, zoals bedoeld in de Wet op de naburige rechten, verstaan.

rechten of mandaten sluiten CBO's contracten met gebruikers ('licentieovereenkomsten'), waarbij de gebruiker betaalt voor een ruim of minder ruim gebruik, afhankelijk van de rechten die de CBO overgedragen heeft gekregen van de rechthebbenden.

- Bij de eigen-recht-organisaties hebben de makers en producenten geen keuze om hun vergoeding zelf op te halen; die wordt voor ze opgehaald. De 'contracten' die de eigen recht organisaties sluiten met gebruikers hebben soms het karakter van een heffing en zijn daarmee eenvoudig en eenduidig (Thuis kopie, een vaste vergoeding per 'drager'), maar dikwijls leveren CBO's ook maatwerk door tarieven vast te stellen die in onderhandeling met de gebruiker tot stand komen. Zo sluit Sena bijvoorbeeld bij het openbaar maken van muziek via commerciële fonogrammen contracten met omroepen.
- Twee van de vier eigen-recht-organisaties (Thuis kopie en Leenrecht) reparteren hun incasso niet direct aan rechthebbenden. Zij verdelen het geld onder andere CBO's (de zogeheten verdeelorganisaties) door middel van een zogeheten 'aanwijzingsovereenkomst' met die andere CBO's. De rechthebbenden dienen zich in dat geval te melden of aan te sluiten bij deze verdeelorganisatie om voor een vergoeding in aanmerking te komen (bijvoorbeeld Norma, Lira, Vevam, Pictoright, Sekam Video, STAP, SVVP en SCGO). Reprorecht verdeelt zowel aan andere verdeelorganisaties (Pictoright, Lira, Femu) alsmede direct aan uitgevers (die op hun beurt een aandeel verdelen onder schrijvers). De eigen-recht-organisatie Sena keert direct of via een buitenlandse CBO uit aan de rechthebbenden (uitvoerende kunstenaars en producenten).

De gereguleerde markt van het collectief beheer, waarbij CBO's ofwel contracten afsluiten met gebruikers, met rechthebbenden of beiden kan als volgt schematisch worden weergegeven.

2-4 CBO's en OBO's en contracten

	Met gebruikers ¹	CBO	Met rechthebbenden ²
	■ Ja		■ Ja
	■ Ja, beperkt		■ Ja, beperkt
	■ Nee		■ Nee
		OBO	
		■ Ja	■ Ja
		■ Ja, beperkt	■ Ja, beperkt
		■ Nee	■ Nee

Met gebruikers ¹	CBO	Met rechthebbenden ²
■ Ja	Thuis kopie	■ Nee
■ Ja	Buma	■ Ja
■ Ja	Sena	■ Ja
■ Ja, beperkt	Lira	■ Ja
■ Ja, beperkt	Vevam	■ Ja
■ Nee	IPRO ³	■ Ja
■ Ja, beperkt	Leenrecht	■ Nee
■ Ja, beperkt	Norma	■ Ja
■ Ja	Pictoright	■ Ja
■ Ja	PRO	■ Ja
■ Ja	Reprorecht	■ Ja
■ Nee	Sekam	■ Ja
■ Nee	Sekam Video	■ Ja
■ Nee	STAP	■ Ja
■ Ja	Stemra	■ Ja
■ Ja, beperkt	StOP NL	■ Ja
■ Ja	Videma	■ Ja
■ Ja, beperkt	Femu	■ Ja
■ Nee	SCGO	■ Ja
■ Nee	SVVP	■ Ja
		■ Ja
		■ Ja
		■ Nee

1. Betreft licentieovereenkomsten of een heffing (Stichting de Thuis kopie).
2. Betreft de aansluitingsovereenkomst, of de overdracht van rechten, de mandaatverlening of de registratie van aanmelding.
3. IPRO contracteert en incasseert tezamen met Stichting PRO

Bij een groot aantal CBO's is niet sprake van een volledig vrije marktwerking bij het 'ophalen' van vergoedingen bij gebruikers en het 'ophalen' van rechten bij rechthebbenden, maar zijn zij aan bijzondere spelregels gebonden (in de tabel de kleur oranje). Deze spelregels zijn bepalend voor de inspanningen die de CBO's op deze markten dienen te verrichten.

- Contracten met gebruikers: Norma en in zekere mate Vevam¹¹ zijn nog sterk afhankelijk van de Thuis kopie-vergoeding. Lira is sterk afhankelijk van de Thuis kopie-, Leenrecht- en Reprorechtvergoeding. In dat kader sluiten deze CBO's zelf geen contracten met gebruikers, met uitzondering van Lira en Vevam die in de periode 1985-2012 gebruikscontracten sloten met de kabelexploitanten voor het openbaar maken van filmwerken. Met de komst van de auteurscontractenwet is hierin verandering gekomen. In het kader van de auteurscontractenwet (artikel 45d lid 2) heeft een deel van de rechthebbenden van deze 3 CBO's (hoofdrolspelers bij Norma, scenaristen bij Lira en regisseurs bij Vevam) recht op een 'proportionele billijke vergoeding' van exploitanten van filmwerken (distributeurs: zoals kabelmaatschappijen), onder de voorwaarde dat zij rechten overdragen aan de producenten. Deze vergoeding dient

¹¹ In 2015 (60%), in 2016 (20%)

door de exploitanten te worden voldaan aan deze 'makers'-CBO's. In 2015 is hiervoor een overeenkomst tot stand gekomen tussen RODAP (een samenwerkingsverband van distributeurs, omroepen en producenten (deze laatste worden vertegenwoordigd via CBO StOP NL) en de 3 'makers'-CBO's (Lira, Vevam en Norma). Hierbij werd een de volgende afspraak gemaakt: de 'makers' onttrekken voor zover nodig hun rechten voor 'lineaire doorgifte' en onder andere 'VOD' (Video On Demand) uit hun respectievelijke CBO's en dragen deze rechten over aan de producenten en de Tv-distributeurs vergoeden rechtstreeks de 'makers'-CBO's in ruil voor de mogelijkheid van het lineair doorgeven van filmwerken (Basic Media Services) en het weergeven van filmwerken via onder andere Video On Demand en Broadcast On Demand (Extra Media Services).

- Contracten met rechthebbenden: De verdelende CBO's die sterk afhankelijk zijn van de gelden van de Thuis kopie-, Leenrecht- en Reprorechtvergoeding sluiten aansluitingsovereenkomsten met rechthebbenden of rechthebbenden melden zich aan. Dit geldt wat betreft de Thuis kopievergoeding voor Vevam, Norma, Lira, PM, Pictoright, Sekam Video, Stemra en STAP. De keuze voor de rechthebbende is hier beperkt; indien hij zich niet aansluit of aanmeldt bij deze CBO's ontvangt hij geen vergoeding.
- Een aantal CBO's (Lira, Pictoright, Vevam, Norma, PRO en Stemra) incasseert de vergoeding van de eigen-recht-organisaties (Thuis kopie, Leenrecht, Reprorecht) en verdeelt dat onder de aangesloten rechthebbenden, maar functioneert tegelijkertijd als organisatie voor vrijwillig collectief beheer. Deze CBO's zijn derhalve een combinatie van een verdeelorganisatie voor het wettelijk collectief beheer en een incasso- en repartitieorganisatie voor het vrijwillig collectief beheer (bijvoorbeeld voor vergoedingen voor het gebruik van filmwerken bij Video on Demand). In het kader van het vrijwillig collectief beheer dienen CBO's rechthebbenden aan zich te binden via aansluitovereenkomsten, overdracht van rechten of mandaatverlening. Ook is het mogelijk dat CBO's de administratie voor het vrijwillig collectief beheer uitvoeren, het innen en verdelen, maar dat de licentie rechtstreeks verleend wordt door de rechthebbende aan de gebruiker. De afhankelijkheid van CBO's voor hun incasso verkregen via de eigen-recht-organisaties of via een andere CBO die rechtstreeks bij de gebruiker incasseert, is hieronder weergegeven voor een aantal CBO's met een sterke afhankelijkheid.
- De (3) OBO's sluiten zowel overeenkomsten met rechthebbenden (aansluitovereenkomsten) als met gebruikers (licentieovereenkomsten), met uitzondering van Rights Direct.

Rights Direct incasseert voor het digitaal kopiëren van auteursrechtelijk beschermde bestanden, maar keert de gelden niet rechtstreeks uit aan de rechthebbenden. Rights Direct draagt de volledige in Nederland verkregen incasso af aan de organisatie van rechthebbenden in de Verenigde Staten, CCC (Copyright Clearance Center) en VG Wort in Duitsland. De kosten van de bedrijfsvoering van Rights Direct – welke kosten echter volgens Rights Direct slechts minimaal aan rechtenbeheer zijn toe te schrijven, maar aan andere activiteiten van Rights Direct – worden gedekt door een fee die Rights Direct bij CCC in rekening brengt.

2-5 Onderlinge afhankelijkheid CBO's

Op basis van incasso-omvang 2018

	Herkomst incasso via andere CBO	waarvan: dominante CBO/bron	dominante CBO/bron in %
Femu	29%	Stichting Reprorecht	100%
Stichting Lira	66%	Stichting de Thuis kopie	42%
Norma	63%	Stichting de Thuis kopie	93%
Stichting Pictoright	66%	Stichting Reprorecht	31%
Stichting PRO	36%	Stichting Leenrecht	73%
Stichting IPRO	96%	Stichting PRO	100%
SCGO	100%	Stichting de Thuis kopie	100%
Sekam Video	98%	Stichting de Thuis kopie	100%
Stemra	16%	Stichting de Thuis kopie	83%
STAP	100%	Stichting de Thuis kopie	100%
Vevam	33%	Stichting de Thuis kopie	74%

- Sommige CBO's innen voor hun rechthebbenden zonder dat er sprake is van een aansluitingsovereenkomst, een overdracht van recht of een verlening van mandaat. Zo int PRO de wettelijke vergoeding voor uitgevers voor publicaties in het onderwijs, maar de licentieverlening vindt rechtstreeks plaats tussen de rechthebbenden (de uitgevers) en de gebruikers (de onderwijsinstellingen).

Deze deels gereguleerde markt van vraag en aanbod heeft een veelkleurig palet aan CBO's tot gevolg. Enkele overige opvallende zaken:

- Bij veel werken (muziek, geschrift, beeld) is het auteursrecht van oudsher in een bepaalde verhouding verdeeld tussen producent en maker. Logischerwijs zijn de rechten¹² bij het wettelijk collectief beheer (de eigen-recht-organisaties: Thuis kopie, Reprorecht, Leenrecht en Sena) gericht op vergoedingen voor producenten en makers gezamenlijk.

¹² In het kader van de uitspraak van het EU-Hof in de HP/Reprobel-zaak (HvJ, C-572/13) is de positie van de uitgever ter discussie komen te staan. Een bindend adviescommissie (BAC) heeft naar aanleiding hiervan op verzoek van betrokken partijen advies uitgebracht. Deze BAC adviseerde onder meer dat uitgevers recht konden houden op een aandeel in de wettelijke Reprorechtgelden voor zover dat recht is op "fictief makerschap" en dat het verder de voorkeur heeft dat een deel van de uitkering aan auteurs uit efficiency via de uitgevers blijft lopen. Nadere afspraken hierover zijn in een Repartitie Convenant (oktober 2016) tussen uitgevers en auteurs vastgelegd.

In het vrijwillig collectief beheer hebben producenten en makers soms gezamenlijk gekozen om hun rechten over te dragen in collectief beheer in één organisatie (Buma en Stemra), maar dikwijls is ook sprake van vrijwillig collectief beheer afzonderlijk georganiseerd voor producenten of uitgevers (Videma, PRO, IPRO, Sekam, Sekam Video) of afzonderlijk georganiseerd voor makers (Lira, Vevam, Norma, Pictoright). Deze CBO's heten dan ook wel respectievelijk 'uitgevers- of producenten-CBO's' en 'makers-CBO's'.

- In de markt voor het openbaar maken van muziek (collectief beheer bij Buma) en reproduceren van muziek (collectief beheer bij Stemra) voor de rechten van de 'componist', 'liedjesschrijver' en 'producent' hebben zij van oudsher vanuit praktische overwegingen gekozen om deze zoveel mogelijk collectief te laten beheren en niet de vergoeding zelf te innen bij de gebruiker (radio/tv, horeca en kantoren en tegenwoordig Spotify en iTunes).
- De markt van de rechten voor het openbaar maken of reproduceren van geschriften en die van de rechten voor het openbaar maken van werken van uitvoerend musici en voor acteurs, is van oudsher minder of niet collectief beheerd. Hieraan liggen voor het openbaar maken of reproduceren van geschriften andere oorzaken ten grondslag dan voor het openbaar maken van werken van uitvoerend kunstenaars. De schrijvers droegen, veel vaker dan componisten, hun rechten over aan de uitgevers ('afkoop') die dit individueel bij de gebruiker in rekening brachten. Tot 1993 hadden de uitvoerende muzikant en de producent geen naburig recht op een vergoeding bij het openbaar maken van muziek. Dit is met de invoering van de Wet op de naburige rechten in 1993 gewijzigd. De wetgever heeft het daarbij zo geregeld dat de rechthebbenden (uitvoerende muzikanten en producenten) hun vergoedingen ontvangen via verplicht collectief beheer bij één organisatie waartoe Sena is aangevoegd.

Voor ander gebruik dan het openbaar maken van muziek via commerciële fonogrammen, ontvangen uitvoerende kunstenaars (muzikanten) op basis van de Wet naburige rechten gelden via Norma. Dit geldt voor bijvoorbeeld het kopiëren van geluidsdragers.

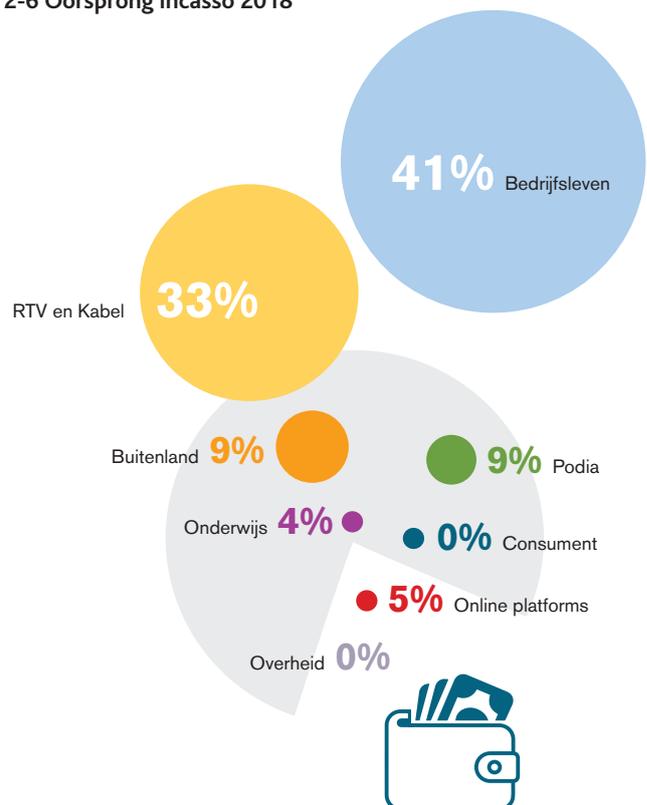
- Twee van de vier CBO's met een wettelijk monopolie, te weten Thuiskopie en Leenrecht, hebben besloten dat ze wel een vergoeding innen bij de gebruiker, maar dit niet zelf verdelen onder de rechthebbenden. Om de vergoeding (incasso) te verdelen onder de rechthebbenden maken deze CBO's gebruik van CBO's die de betrokken rechthebbenden vertegenwoordigen; aldus ontstaat een 'keten' van in-

casso en repartitie. De overige twee CBO's met een wettelijk monopolie, te weten Sena en Reprorecht, keren wel rechtstreeks uit aan rechthebbenden (Sena: uitkering aan producenten en uitvoerend musici. Reprorecht: uitkering aan uitgevers en via uitgevers aan tekstauteurs).

De omvang van de totale incasso in het jaar 2018 is nader onder te verdelen naar oorsprong, de belangrijkste zogenoemde 'betalingsplichtigen'. De incasso in Nederland en via het buitenland bedraagt in 2018 net als in 2017: € 400 miljoen. Inclusief de incasso via andere CBO's bedraagt de totale incasso € 459 miljoen (2017: € 473 miljoen). De grootste bijdragen aan de incasso worden geleverd door het bedrijfsleven (41%) en via Radio, Televisie en Kabel (33%). De bijdrage van de categorie Overheid bedraagt minder dan 1%. De bijdragen van de Online platforms (zoals streamingdienst Spotify) maken slechts 5% uit van het totaal.

In 2-6 Oorsprong incasso 2018 van CBO's is de incasso via andere CBO's buiten beschouwing gelaten aangezien deze CBO's niet direct van betalingsplichtigen gelden ontvangen.

2-6 Oorsprong incasso 2018¹³

¹³ Figuur 2-6 betreft de directe ontvangsten van CBO's in Nederland en vanuit het buitenland. De bedragen die incasserende CBO's reparteren aan verdelende CBO's in Nederland zijn hierin niet meegenomen. De incasso van Stichting de Thuiskopie (waarbij het bedrijfsleven de heffing van Thuiskopie doorberekent aan de consument) in verantwoord in het 'bedrijfsleven'-segment. Het "bedrijfsleven"-segment bestaat voorts uit (een deel van) de incasso van Sena, Stichting Reprorecht, Stichting Leenrecht, Buma en Stemra.

Samengevat wordt duidelijk dat de markt voor auteursrechten en naburige rechten en het functioneren van het collectief beheer van deze rechten gedomineerd wordt door een aantal bijzondere omstandigheden:

Regulering door de overheid van het wettelijk (verplicht) collectief beheer. Indirect komen daardoor 'ketens' van collectieve organisaties voor incasso en repartitie tot stand en is in beperkte mate sprake van een keuzevrijheid aan de zijde van de rechthebbenden bij het in beheer geven van rechten aan dit verplicht collectief beheer.

De auteursrechtelijke verdeling tussen makers enerzijds en producenten, uitgevers anderzijds. In sommige segmenten van de 'markt' is het gebruikelijk dat producenten of uitgevers de rechten van makers afkopen of makers in loondienst zijn. Het onderscheid tussen makers enerzijds en producenten/uitgevers anderzijds is ook terug te vinden in de wijze waarop het collectief beheer is georganiseerd; soms is sprake van gezamenlijk collectief beheer van makers en uitgevers in één CBO, soms zijn afzonderlijke CBO's voor het collectief beheer van de rechten van de makers respectievelijk voor het collectief beheer van de rechten van de producenten/uitgevers opgericht.

Box: Contractuele relaties StOP NL

StOP NL heeft overeenkomsten gesloten met distributeurs van filmwerken om werken van Nederlandse televisie- en filmproducenten openbaar te maken. In deze vergoedingsovereenkomsten betalen de distributeurs StOP NL op basis van het aantal abonnees (€ 0,13 per abonnee, per maand, prijspeil 2012). Deze toestemming wordt contractueel verleend door televisie- en filmproducenten die zich bij StOP NL hebben aangesloten en hun rechten door StOP NL laten beheren. StOP NL verplicht wel televisie- en filmproducenten die zich bij StOP NL willen aansluiten, tot het afsluiten van contracten met omroepen die zodanige voorwaarden bevatten dat hiermee niet alleen de omroepen, maar ook de distributeurs toestemming tot openbaarmaking van filmwerken krijgen. StOP NL heeft die verplichting voor aangesloten televisie- en filmproducenten vastgelegd in aansluitingsovereenkomsten ('Last en volmacht overeenkomsten').

3

Transparantie

3.1 Inleiding

CBO's en OBO's zijn wettelijk verplicht tot het betrachten van voldoende transparantie. Transparantieverplichtingen voor CBO's zijn al sinds de Wet toezicht 2013 van kracht. De transparantieverplichtingen hebben tot doel dat de onder toezicht staande organisaties voldoende open, zichtbaar en toegankelijk zijn jegens belanghebbenden. Met de inwerkingtreding van de Wet toezicht 2016 is expliciet een verplichting neergelegd bij de CBO's om een website te onderhouden en deze actueel te houden met informatie die van belang is voor de belanghebbenden (artikel 2p lid 2 Wet toezicht)¹⁴. De CBO's en OBO's worden in dit jaar-rapport over 2018 beoordeeld aan de hand van de wettelijke verplichtingen op het gebied van transparantie. De Wet toezicht 2016 bevat met betrekking tot transparantie ten opzichte van de Wet toezicht 2013 een aantal aanvullende verplichtingen:

- Openbaarmakingsverplichtingen ten aanzien van de inrichting en besturing van de organisatie en het 'beheerbeleid': het openbaar maken van onder andere de statuten, lidmaatschapsvoorwaarden, de standaardlicentieovereenkomsten en het beleid met betrekking tot onder andere beheerskosten, inhoudingen, beleggingen, niet-verdeelbare bedragen en klachtafhandeling en geschillenbeslechting. Deze transparantieverplichtingen staan centraal in dit hoofdstuk.
- Informatie aan rechthebbenden en andere CBO's: CBO's dienen jaarlijks rechthebbenden respectievelijk andere CBO's te informeren over onder andere de toegewezen en betaalde inkomsten en de ingehouden bedragen voor beheerskosten en voor andere doeleinden (respectievelijk artikelen 2m en 2n van de Wet toezicht). Voor OBO's geldt deze informatieplicht overigens alleen naar de rechthebbenden, niet naar eventuele andere CBO's. De resultaten van het toezicht hierop zijn opgenomen in hoofdstuk 6, 'Rechthebbenden'.
- Het opstellen van een Transparantieverlag: CBO's dienen jaarlijks een zogeheten Transparantieverlag op te stellen en op hun website te publiceren. Hierin dient onder meer financiële informatie opgenomen te zijn over rechteninkomsten, kosten en inhoudingen per rechtencategorie en soort gebruik, kosten en informatie ten aanzien van aan rechthebbenden en aan andere CBO's verschuldigde bedragen. Deze verplichting geldt niet voor OBO's. De resultaten van het toezicht hierop zijn opgenomen in hoofdstuk 8, 'Financiën'.
- Informatie op verzoek: CBO's en OBO's dienen rechthebbenden, betalingsplichtigen en andere CBO's met wie een vertegenwoordigingsovereenkomst is afgesloten op hun verzoek van informatie te voorzien (artikel 2o Wet toezicht). De resultaten van het toezicht hierop zijn opgenomen in hoofdstuk 6, 'Rechthebbenden'.

Ten opzichte van de Wet toezicht 2013 is het aantal transparantieverlichtingen met ingang van 26 november 2016 uitgebreid en werd het verslagjaar 2017 waarin deze nieuwe vereisten voor het eerst van kracht werden, als overgangsjaar beschouwd. Met betrekking tot het verslag jaar 2018 gaat het CvTA ervan uit dat de CBO's en OBO's voldoende tijd hebben gehad om de verplichte informatie zoals beschreven in art. 2p lid 1 van de Wet toezicht op de eigen website te kunnen plaatsen.

3.1.1 Openbaar maken van informatie (artikel 2p Wet toezicht)

Artikel 2p van de Wet toezicht bepaalt dat het College van Toezicht erop toeziet dat CBO's ten minste de volgende informatie openbaar maken en actueel houden op een voor het publiek toegankelijke internetpagina:

- a. De statuten van de organisatie .
- b. De lidmaatschapsvoorwaarden en de voorwaarden voor beëindiging van de machtiging tot beheer van rechten, indien deze niet zijn opgenomen in de statuten.
- c. Standaardlicentieovereenkomsten en normaal toepasselijke tarieven, inclusief kortingen.
- d. De lijst van personen die belast zijn met de dagelijkse leiding (artikel 2f Wet toezicht) en de nevenactiviteiten die door hen worden uitgeoefend.
- e. Het algemene beleid inzake verdeling van de aan rechthebbenden verschuldigde bedragen.
- f. Het algemene beleid inzake beheerskosten.
- g. Het algemene beleid inzake inhoudingen, voor andere doeleinden dan beheerskosten, op rechteninkomsten en op enig ander inkomen voortvloeiend uit de belegging van rechteninkomsten, met inbegrip van inhoudingen ten behoeve van sociale, culturele en educatieve diensten.
- h. Een lijst met gesloten vertegenwoordigingsovereenkomsten, en de namen van de collectieve beheersorganisaties waarmee deze vertegenwoordigingsovereenkomsten zijn gesloten.
- i. Het algemene beleid inzake het gebruik van onverdeelde bedragen.
- j. De overeenkomstig de artikelen 22 en 23 beschikbare procedures voor klachtenafhandeling en geschillenbeslechting.
- k. De wijze waarop wel of geen vrijwaring wordt gegeven voor claims van niet-vertegenwoordigde rechthebbenden. Voor OBO's geldt de verplichting de onderdelen a, b, c, e, f en g openbaar te maken.

3.1.2 Uitzonderingen op de transparantieregels

Niet alle transparantieverplichtingen zijn bij alle CBO's aan de orde. Zo is bijvoorbeeld het openbaar maken van standaardlicentieovereenkomsten of van lidmaatschapsvoorwaarden niet aan de orde bij CBO's als Leenrecht en Thuiskopie. Dergelijke CBO's incasseren exclusief voor ie-

¹⁴ Voor OBO's geldt een beperktere set van transparantieverplichtingen. Van de transparantieverplichtingen voor CBO's gericht op het openbaar maken van informatie, geregeld in artikel 2p van de Wet toezicht, zijn alleen het eerste lid, en vervolgens de onderdelen a, b, c, d, e, f en g van toepassing op OBO's. Bovendien zijn OBO's, i.t.t. CBO's, niet verplicht deze documenten op een website openbaar te maken en actueel te houden (artikel 2p, lid 2 van de Wet toezicht).

dere (potentiële) rechthebbende op grond van een wettelijk verleend mandaat. Er zijn derhalve geen rechtstreeks aangesloten rechthebbenden bij deze CBO's, waardoor CBO's genoodzaakt zijn lidmaatschapsvoorwaarden te hanteren. Deze CBO's verlenen de gebruiker ook geen (standaard)licentie. Zij vrijwaren evenmin voor niet-aangesloten rechthebbenden.

Wat betreft de transparantieplichtingen die samenhangen met het proces van incasso bij de gebruiker (tarieven, standaardlicentieovereenkomsten, kortingsregelingen en vrijwaringen) zijn deze uiteraard niet van toepassing op de zes louter verdelende CBO's: STAP, Sekam, Sekam Video, SVVP, SCGO en IPRO. Zij hebben geen 'incassoverkeer' met gebruikers. De overige CBO's innen de incasso geheel of gedeeltelijk rechtstreeks bij de gebruiker en daardoor zijn deze transparantieplichtingen op hen wel van toepassing.

De zogeheten PAM CBO's (de Stichtingen Lira, Norma en Vevam) nemen een bijzondere positie in. Als gevolg van de vastgestelde auteurscontractenwet en het convenant dat tussen de PAM CBO's en RODAP (een samenwerkingsverband van distributeurs/kabelexploitanten, producenten, omroepen en de CBO StOP NL) is overeengekomen, is in 2015 voor deze CBO's de incasso vanuit de kabelexploitanten weer op gang gekomen.

Kern van het convenant is dat de kabelexploitanten aan de PAM CBO's een vergoeding betalen voor de doorgifte van Tv-uitzendingen (de Basic Media Services, BMS) onder de voorwaarde dat de rechthebbenden aangesloten bij deze CBO's hun doorgifrechten overdragen aan de producenten.

Daarnaast zijn vergoedingsafspraken gemaakt over betaalde Video-On-Demand diensten (ook wel aangeduid als Extra Media Services (EMS)).

Tevens is in het convenant vastgelegd dat de RODAP-producenten (de rechthebbenden van de CBO StOP NL) en RODAP-omroepen aan alle VOD-exploitanten een vergoedingsverplichting opleggen die betaald wordt aan de PAM CBO's.

Het convenant zoals overeengekomen in januari 2015 heeft voor wat betreft de overeengekomen vergoeding voor BMS diensten een initiële looptijd van vijf jaar, daarna moeten partijen opnieuw in onderhandeling met elkaar. In 2019 vindt dan ook onderhandeling plaats tussen de PAM CBO's en RODAP over de verlenging van de afspraken van het Convenant met ingang van 2020.

Door de betrokkenheid van de PAM CBO's bij dit convenant is naar mening van het CvTA derhalve sprake van een tarief dat door de PAM CBO's aan de kabelexploitanten in

rekening wordt gebracht. Kortom: het beheer van de rechten ligt bij de producenten en omroepen, maar de kabelexploitanten betalen hiervoor rechtstreeks aan de PAM CBO's. Dit alles naast het tarief dat de CBO StOP NL bij de kabelexploitanten in rekening brengt voor de auteurs- en naburige rechten die StOP NL collectief beheert namens de bij StOP NL aangesloten producenten. Het CvTA eist dan ook dat zowel StOP NL aan de transparantieplichtingen inzake tarieven en standaardlicentievoorwaarden voldoet, als ook de drie PAM CBO's. Op de websites van de PAM CBO's zijn het Convenant, de tarieven en de standaardlicentieovereenkomst te vinden.

OBO's

Niet alle transparatieregels zoals opgenomen in art. 2p van de Wet toezicht zijn van toepassing verklaard op de OBO's. OBO's hoeven namelijk op grond van art. 25d van de Wet toezicht niet te voldoen aan de onderdelen 2p lid 1 sub c (de verplichting tot het openbaar maken van een lijst met personen die de dagelijkse leiding voeren en hun nevenactiviteiten) en 2p lid 1 sub h t/m l (het openbaar maken van een lijst met gesloten vertegenwoordigingsovereenkomsten; het algemene beleid inzake het gebruik van onverdeelde bedragen; procedures voor klachtenafhandeling en geschillenbeslechting en de wijze waarop al dan niet vrijwaring wordt gegeven voor claims van niet-vertegenwoordigde rechthebbenden). Ook zijn OBO's wettelijk niet verplicht de openbaar te maken informatie op een publieke internetpagina bekend te maken en actueel te houden, aangezien art. 2p lid 2 op OBO's niet van overeenkomstige toepassing is verklaard in art. 25d van de Wet toezicht.

3.1.3 Bevindingen Transparantie

In 2018 stonden 22 CBO's en 3 OBO's onder toezicht van het College. Bijna alle CBO's voldeden in 2018 aan de wettelijke normen met betrekking tot verplichte openbaarmaking van informatie. Zo publiceerden de onder toezicht staande CBO's hun statuten¹⁵, repartitiereglementen en geschillenregelingen in 2018 op correcte wijze op hun websites.

Met betrekking tot het openbaar maken van standaardlicentieovereenkomsten op de websites van de CBO's is in 2017 discussie ontstaan tussen het CvTA en een aantal CBO's (waaronder Sena) over de definitie van standaardlicentieovereenkomsten. Naar aanleiding van deze discussie en een in opdracht van het CvTA opgestelde opinie van een deskundige (dhr. prof.dr.mr. Hugenholtz) gaf het CvTA in 2018 een aanwijzing aan Sena tot het openbaar maken van een aantal overeenkomsten, die naar het oordeel van het CvTA als standaardlicentieovereenkomsten te kwalificeren zijn, met de publieke omroepen. Tegen deze aanwijzing is

¹⁵ De aan de nieuwe wettelijke vereisten aangepaste statuten van de CBO's Femu, SCGO en StOPnl zijn nog niet op de website van de CBO gepubliceerd.

door Sena bezwaar gemaakt. Het bezwaar is ten tijde van het opstellen van dit jaarrapport nog in behandeling.

- Een groot aantal CBO's heeft bij het uitbrengen van dit jaarrapport de jaarrekeningen en jaarverslagen 2018 gepubliceerd op hun websites, met uitzondering van STAP en SVVP.
- Een aantal onder toezicht staande CBO's heeft de jaarverslagen van de afgelopen vijf jaren nog niet (volledig) openbaar beschikbaar gemaakt: NORMA publiceerde de jaarverslagen van 2016 en 2017, STAP die van 2017 en SVVP die van 2016). Van StOP.nl ontbreekt het jaarverslag 2017 op de website.
- Alle CBO's maakten in 2018 de namen en nevenfuncties van de personen die belast zijn met de dagelijkse leiding van de CBO's openbaar op de website en/of in het jaarverslag dat op de website is geplaatst. Namen en nevenfuncties van (toezichhoudende) besturen en raden van toezicht zijn veelal ook beschikbaar.
- CBO Güfa Nederland heeft nimmer een eigen website beschikbaar gehad. Güfa Nederland heeft de activiteiten van het collectief beheer definitief gestaakt per 31 december 2018.
- Van de drie in 2018 onder toezicht staande OBO's voldoet Rights Direct het meest aan de verplichtingen tot het openbaar maken van informatie. IBVA en CCLI hebben nog niet voldaan aan een groot aantal verplichtingen tot het openbaar maken van informatie.

De bevindingen met betrekking tot het voldoen aan de transparantieplichtingen van CBO's en OBO's zijn opgenomen in de volgende tabellen.

2018	Sena Aanwezig/Locatie	Leenrecht Aanwezig/Locatie	Reprorecht Aanwezig/Locatie	Thuiskopie Aanwezig/Locatie	Buma Aanwezig/Locatie
Verantwoording					
Transparantieverlag, bevattende:					
• Jaarverslag 2018	■ website	■ website	■ website	■ website	■ website
• Jaarrekening 2018 incl. BW Boek2 Titel 9 verklaring	■ website/jvsl	■ website/jvsl	■ jvsl	■ jvsl	■ jvsl
Transparantieverlag/Jaarrekening 2017-2014	■ website	■ website	■ website	■ website	■ website
Lijst van nevenfuncties dagelijkse leiding	■ website	■ website/jvsl	■ website/jvsl	■ jvsl	■ website
Algemeen beleid inzake beheerskosten	■ website	■ website/jvsl	■ website	■ website/jvsl	■ website
Algemeen beleid inzake inhoudingen	■ website	n.v.t.	■ website	■ website/jvsl	■ website
Algemeen beleid inzake gebruik onverdeelde gelden	■ website	■ website/jvsl	■ website	■ website	■ website
Statuten en regelingen					
Statuten	■ website	■ website	■ website	■ website	■ website
Lidmaatschapsvoorwaarden al of niet onderdeel van de statuten	■ website	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	■ website
Geschillenregelingen (tussen recht-hebbenden en CBO) en Geschillen-commissie Auteursrechten Zakelijk	■ website	■ website	■ website	■ website	■ website
Repartitiereglementen	■ website	■ website	■ website	■ website	■ website
Normaal toepasselijke tarieven, incl. kortingen	■ website	■ website	■ website	■ website	■ website
Standaardlicentieovereenkomsten	■ ¹ website	n.v.t.	■ website	n.v.t.	■ website
Lijst met vertegenwoordigings-overeenkomsten met CBO's	■ website	n.v.t.	■ website	■ website	■ website
Vrijwaring voor claims van niet-vertegenwoordigde rechthebbenden	■ website	n.v.t.	■ website	n.v.t.	■ website

- = aanwezig
- nvt = niet van toepassing
- n.o. = niet openbaar
- jvlg = jaarverslag
- = niet aanwezig

2018	Femu Aanwezig/Locatie	Lira Aanwezig/Locatie	Norma Aanwezig/Locatie	Pictoright Aanwezig/Locatie	PRO Aanwezig/Locatie
Verantwoording					
Transparantieverlag, bevattende:					
• Jaarverslag 2018	■	■	■	■	■
• Jaarrekening 2018 incl. BW Boek2 Titel 9 verklaring	■	■	■	■	■
Transparantieverlag/Jaarrekening 2017-2014	■	■	■ ³	■	■
Lijst van nevenfuncties dagelijkse leiding	■	■	■	■	■
Algemeen beleid inzake beheerskosten	■	■	■	■	■
Algemeen beleid inzake inhoudingen	■	■	■	■	■
Algemeen beleid inzake gebruik onverdeelde gelden	■	■	■	■	■
Statuten en regelingen					
Statuten	■	■	■	■	■
Lidmaatschapsvoorwaarden al of niet onderdeel van de statuten	■	■	■	■	n.v.t.
Geschillenregelingen (tussen recht-hebbenden en CBO) en Geschillen-comissie Auteursrechten Zakelijk	■	■	■	■	■
Repartitiereglementen	■	■	■	■	■
Normaal toepasselijke tarieven, incl. kortingen	■	■	■	■	■
Standaardlicentieovereenkomsten	■	■	■	■	■
Lijst met vertegenwoordigings-overeenkomsten met CBO's	n.v.t.	■	■	■	■
Vrijwaring voor claims van niet-v ertegenwoordigde rechthebbenden	■	■	■	■	■

2018	IPRO Aanwezig/Locatie	Sekam Aanwezig/Locatie	Sekam Video Aanwezig/Locatie	Stemra Aanwezig/Locatie	STAP Aanwezig/Locatie
Verantwoording					
Transparantieverlag, bevattende:					
• Jaarverslag 2018	■	■	■	■	■
• Jaarrekening 2018 incl. BW Boek2 Titel 9 verklaring	■	■	■	■	■
Transparantieverlag/Jaarrekening 2017-2014	■	■	■	■	■
Lijst van nevenfuncties dagelijkse leiding	■	■	■	■	■
Algemeen beleid inzake beheerskosten	■	■	■	■	■
Algemeen beleid inzake inhoudingen	■	■	■	n.v.t.	■
Algemeen beleid inzake gebruik onverdeelde gelden	■	■	■	■	■
Statuten en regelingen					
Statuten	■	■	■	■	■
Lidmaatschapsvoorwaarden al of niet onderdeel van de statuten	■	■	■	n.v.t.	■
Geschillenregelingen (tussen rechthebbenden en CBO) en Geschillencommissie Auteursrechten Zakelijk	■	■	■	■	■
Repartitiereglementen	■	■	■	■	■
Normaal toepasselijke tarieven, incl. kortingen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	■	n.v.t.
Standaardlicentieovereenkomsten	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	■	n.v.t.
Lijst met vertegenwoordigingsovereenkomsten met CBO's	■	■ ⁴	■	■	■
Vrijwaring voor claims van niet-vertegenwoordigde rechthebbenden	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	■	n.v.t.

2018	Vevam Aanwezig/Locatie	Videma Aanwezig/Locatie	STOPnl Aanwezig/Locatie	SCGO Aanwezig/Locatie	SWVP Aanwezig/Locatie
Verantwoording					
Transparantieverlag, bevattende:					
• Jaarverslag 2018	■ website	■ website	■ website	■ jvsl	■
• Jaarrekening 2018 incl. BW Boek2 Titel 9 verklaring	■ jvsl	■ jvsl	■ jvsl	■ ⁷ jvsl	■
Transparantieverlag/Jaarrekening 2017-2014	■ website	■ website	■ ⁶ website	■ website	■
Lijst van nevenfuncties dagelijkse leiding	■ jvsl	■ website	■ jvsl	■ jvsl	■ jvsl
Algemeen beleid inzake beheerskosten	■ website	■ website	■ jvsl	■ website	■ website
Algemeen beleid inzake inhoudingen	■ website	■ website	■ website	n.v.t.	■ website
Algemeen beleid inzake gebruik onverdeelde gelden	■ website	■ website	■ website	■ website	■ website
Statuten en regelingen					
Statuten	■ website	■ website	■ website	■ website	■ website
Lidmaatschapsvoorwaarden al of niet onderdeel van de statuten	■ website	n.o. ⁵ website	■ website	■ website	■ website
Geschillenregelingen (tussen rechthebbenden en CBO) + Geschillencommissie Auteursrechten Zakelijk	■ website	■ website	■ ² website	■ website	■ website
Repartitiereglementen	■ website	■ website	■ website	■ website	■ website
Normaal toepasselijke tarieven, incl. kortingen	■ website	■ website	■ website	n.v.t.	n.v.t.
Standaardlicentieovereenkomsten	■ website	■ website	■ website	n.v.t.	n.v.t.
Lijst met vertegenwoordigingsovereenkomsten met CBO's	■ website	■ website	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Vrijwaring voor claims van niet-vertegenwoordigde rechthebbenden	■ website	■ website	■ website	n.v.t.	n.v.t.

2018	Rights Direct (OBO) Aanwezig/Locatie	IBVA (OBO) Aanwezig/Locatie	CCLI (OBO) Aanwezig/Locatie
Verantwoording			
Transparantieverlag, bevattende:			
* Jaarverslag 2018			
* Jaarrekening 2018 incl. BW Boek2 Titel 9 verklaring			
Transparantieverlag/Jaarrekening 2017-2014			
Lijst van nevenfuncties dagelijkse leiding			
Algemeen beleid inzake beheerskosten	■ website	■	■
Algemeen beleid inzake inhoudingen	■ website	■	■
Algemeen beleid inzake gebruik onverdeelde gelden			
Statuten en regelingen			
Statuten	■ website	■	■
Lidmaatschapsvoorwaarden al of niet onderdeel van de statuten	n.o.	■ website	■
Geschillenregelingen (tussen rechthebbenden en CBO) + Geschillencommissie Auteursrechten Zakelijk			
Repartitiereglementen	■ website	■	■
Normaal toepasselijke tarieven, incl. kortingen	■ website	■ website	■ website
Standaardlicentieovereenkomsten	■ website	n.o. ⁸ website	■ website
Lijst met vertegenwoordigingsovereenkomsten met CBO's			
Vrijwaring voor claims van niet-vertegenwoordigde rechthebbenden			

(De nummers verwijzen naar de nummers in de tabellen)

1. Sena: Het CvTA is met Sena in discussie over welke door de CBO gehanteerde overeenkomsten vallen onder de definitie van standaardlicentieovereenkomst (en openbaar gemaakt dienen te worden).
2. Stop nl: De Geschillencommissie Auteursrechten Zakelijk wordt niet genoemd in de klachtenprocedure van Stop nl.
3. Norma: Op de website van Norma staan alleen de jaarverslagen over 2017 en 2016.
4. Sekam: op de website wordt gesproken over zusterorganisaties, maar er is geen lijst met namen en/of vertegenwoordigingsovereenkomsten openbaar.

5. Videma: Niet openbaar. Rechthebbenden kunnen zich aanmelden bij Videma, de aansluitvoorwaarden staan niet op de website van Videma.
6. StOP nl: heeft jaarrekening 2017 niet op de website staan (wel 2013-2016 en 2018)
7. SCGO: heeft een jaarverslag aangeleverd bij het CvTA, maar voorsnog zonder accountantsverklaring.
8. IBVA: In de voorwaarden van IBVA staat dat op basis van een aanvraag een vergunning wordt verleend.

3.1.4 Conclusie

Het CvTA concludeert dat de CBO's over 2018 veelal aan de gestelde eisen met betrekking tot transparantie voldoen, maar dat op individueel niveau op onderdelen nog verbetering zal moeten plaatsvinden. Dit betreft bijvoorbeeld het op

de website opnemen van de jaarverslaggeving van de afgelopen vijf jaren. In algemene zin is de transparantie in 2018 ten opzichte van 2017 verbeterd. Bij slechts één van de drie OBO's is vooruitgang geconstateerd in het openbaar maken van informatie.

Box: Modelovereenkomsten en Transparantie

Buma, Stemra, SENA en Videma zijn CBO's die licenties verstrekken aan gebruikers voor het gebruik van door deze CBO's vertegenwoordigde rechten inzake muzikauteursrecht en naburig recht alsmede vertoningsrechten op Tv-beelden. Met de inwerkingtreding van de Wet toezicht 2016 dienen de CBO's de standaardlicentieovereenkomsten transparant op de website van de CBO te plaatsen. Het College beschouwt modelovereenkomsten met gebruikers als standaardlicentieovereenkomsten die ingevolge de Wet toezicht 2016 op de websites van de betreffende CBO's openbaar dienen te worden gemaakt. Er is -naar aanleiding van een handhavingverzoek van een gebruiker - in 2017 discussie ontstaan tussen het CvTA en CBO's over de definitie van een standaard licentieovereenkomst. Deze discussie is in 2018 nog niet afgerond¹⁶.

Box: Tarieven en Transparantie

Het CvTA heeft geconstateerd dat CBO's die voor bepaald gebruik geen tarief hanteren, maar een zogenaamde lumpsum of vaste vergoeding overeenkomen met een (groep van) gebruikers, met betrekking tot deze overeengekomen lumpsum/vaste vergoeding niet voldoen aan de gewenste transparantie-eisen op het terrein van het geven van inzicht in tarieven die worden gehanteerd door CBO's voor gebruikers.

Beargumenterd wordt door de betreffende CBO's dat met het overeenkomen van een lumpsum er geen sprake is van een tarief en dat ingevolge de Wet toezicht alleen tarieven en tariefgrondslagen transparant dienen te worden gemaakt.

Het CvTA is van mening, mede op basis van art. 21 lid 2 van de Wet toezicht en de Richtlijn 2014/26 EU¹⁷ dat er in beginsel een tarief dient te worden gehanteerd, eventueel voorzien van staffels, waarbij er een verband wordt gelegd tussen de te betalen vergoeding aan de CBO's en het daadwerkelijke gebruik dat door de gebruiker wordt gemaakt van de door de CBO's vertegenwoordigde rechten.

Via dit tarief dient een stijgend gebruik te leiden tot een verhoging van de vergoeding en een dalend gebruik tot een verlaging van de vergoeding bij gelijkblijvende overige omstandigheden. Slechts indien het gebruik niet na objectieve parameters is vast te stellen, rechtvaardigt dit het hanteren van een lumpsum.

¹⁶ De duiding van de wettelijke transparantieplichtingen heeft het CvTA op 23 oktober 2018 neergelegd in een beleidsnotitie waarin verwezen wordt naar een opinie van prof. mr. P.B. Hugenholtz waartoe het CvTA opdracht heeft gegeven

¹⁷ Art. 21 lid 2 Wet Toezicht: "Licentievoorwaarden zijn gebaseerd op objectieve en niet-discriminerende criteria. [. . .]. Rechthebbenden ontvangen een passende vergoeding voor het gebruik van de rechten. Tarieven voor exclusieve rechten en rechten op vergoeding zijn billijk in verhouding tot onder meer de economische waarde van het gebruik van de rechten in het handelsverkeer, gelet op de aard en reikwijdte van het gebruik van op grond van de Auteurswet en de Wet op de naburige rechten beschermd materiaal, en in verhouding tot de economische waarde van de door de collectieve beheersorganisatie verstrekte dienst. Collectieve beheersorganisaties stellen de betrokken gebruiker in kennis van de criteria die voor het bepalen van die tarieven zijn gebruikt"

4

Bestuur en organisatie

4.1 De derde Wet Toezicht

Met het van kracht worden van de derde Wet toezicht (26 november 2016) gelden aanvullende eisen ten aanzien van de governance voor de CBO's. De belangrijkste daarvan zijn:

1. **Verplichte toezichtfunctie.** Iedere CBO zal in zijn statuten moeten voorzien in toezicht op de activiteiten en taakuitvoering van degenen die zijn belast met de dagelijkse leiding van de CBO (het management of bestuur). Dit hoeft niet georganiseerd te worden in een apart toezichtsorgaan, mits er een personele scheiding bestaat tussen de personen die het toezicht uitvoeren en degenen die belast zijn met de dagelijkse leiding. In de toezichtfunctie dienen de verschillende categorieën van rechthebbenden billijk en evenwichtig te zijn vertegenwoordigd.
2. **Rechten van de algemene ledenvergadering.** De derde Wet toezicht belegt een aantal belangrijke bevoegdheden bij de algemene ledenvergadering (ALV), zoals het benoemen van bestuurders, het vaststellen van het repartitiereglement of het benoemen van de accountant van de CBO. De ALV kan een deel van deze bevoegdheden delegeren aan het orgaan dat met de toezichtfunctie is belast. Indien een CBO geen ALV heeft (bijvoorbeeld als het een stichting is¹⁸), kunnen deze bevoegdheden worden toegekend aan het orgaan dat met de toezichtfunctie is belast, dan wel aan een vergadering van aangeslotenen, indien de CBO over een dergelijk orgaan wenst te beschikken en aan dit orgaan dergelijke bevoegdheden wenst toe te wijzen.
3. **Lidmaatschapsrechten.** Rekening houdend met het vermogen van de CBO om rechten doelmatig te kunnen beheren, moeten rechthebbenden in vrijheid kunnen kiezen om bepaalde rechten wél en andere rechten niet bij de CBO in beheer te brengen ('flexibel rechtenbeheer'). Hierbij dient overigens rekening te worden gehouden met de mogelijkheden van de CBO om de rechten doelmatig te kunnen beheren. Daarnaast moeten CBO's de rechthebbenden in staat stellen licenties te verlenen voor niet-commercieel gebruik.
4. **Transparantieverplichtingen van degenen die de toezichtfunctie vervullen en personen belast met de dagelijkse leiding.** Jaarlijks dienen deze personen een individuele verklaring op te stellen van (a) ieder belang bij de betreffende CBO, (b) de van de CBO ontvangen beloning in de betreffende functie en (c) eventuele bedragen die zij als rechthebbende in het voorafgaande boekjaar hebben ontvangen.

De derde Wet toezicht leidt voor de OBO's niet tot specifieke verplichtingen op het gebied van governance en inte-

griteit; het onderwerp dat centraal staat in dit hoofdstuk. Derhalve is dit hoofdstuk gericht op de resultaten van het toezicht in 2018 bij de CBO's.

In januari 2017 heeft het CvTA, na hierover eerder - in 2016 - overleg gevoerd te hebben met de sector van het collectief beheer en met VOI©E, een beleidskader toezicht¹⁹ vastgesteld. Hierin geeft het CvTA nadere duiding aan de wettelijke eisen aan de CBO's (en OBO's) en aan de wijze waarop het toezicht zal houden. De wettelijke verplichtingen met betrekking tot governance, die rechtstreeks zijn geïmplementeerd vanuit EU Richtlijn collectief beheer, sluiten niet naadloos aan op de situatie van CBO's in Nederland. De Nederlandse CBO's zijn overwegend als stichting met een 'bestuur-directie-model' ingericht, terwijl de EU Richtlijn collectief beheer primair is gericht op CBO's met de rechtsvorm 'vereniging'. Tegen deze achtergrond heeft het CvTA de wettelijke verplichtingen op het gebied van governance in 2017 nader geduid en van een standpunt voorzien (zie twee notities²⁰ terzake).

De kern hiervan is dat het CvTA zich op het standpunt stelt, na uitdrukkelijke verzoeken daartoe met name de kleinere CBO's, dat CBO's niet verplicht zijn om een afzonderlijk orgaan in te stellen waarin de toezichtfunctie is opgenomen. Het CvTA staat bij de CBO's, die overwegend als stichting zijn ingericht, het voortzetten van een 'bestuur-directie-model' toe, waarbij het bestuur is belast met de toezichtfunctie, mits aan de voorwaarde is voldaan dat een dergelijk bestuur zich beperkt tot toezichthoudende taken inclusief taken die wettelijk aan de toezichtfunctie zijn toegeschreven. Het CvTA heeft hierbij wel aangegeven dat het na een periode van 3 jaar, derhalve in 2020, de governance-situatie in de CBO's zal evalueren en zo nodig zijn standpunt ten aanzien van de governance zal bijstellen.

Overgangsjaren

Om te voldoen aan de wettelijke governance eisen hebben de CBO's in 2017 een start gemaakt met het aanpassen van statuten en (bestuurs- en directie)reglementen om aan de beoogde governancevereisten, in het bijzonder de introductie van de toezichtfunctie, te voldoen. De meeste CBO's hebben de tijd genomen om te beslissen over de gewenste governance-inrichting en daaraan uitvoering te geven, zodat zij pas in 2018 geheel voldeden aan de wettelijke vereisten. Hoewel het CvTA aanvankelijk verwachtte dat de CBO's binnen een half jaar, derhalve medio 2017, in staat zouden zijn om te beslissen over de gewenste governance inrichting en vervolgens de statuten daarop aan te passen, heeft het de CBO's uitstel verleend om dit traject eerst in 2018 af te ronden.

¹⁸ Van de 22 CBO's onder toezicht in 2018 zijn er 21 ingericht als stichting en één als vereniging (de vereniging Buma).

¹⁹ CvTA, Beleidskader toezicht collectief beheer 2017, januari 2017.

²⁰ CvTA, Notitie governance n.a.v. de nieuwe Wet toezicht, maart 2017 en CvTA, Uitwerking beleidskader toezicht, april 2017.

4.2 De bestuursopzet van de CBO's

4.2.1 Situatie tot 2017

De onder toezicht staande CBO's beschikken alle over één van de volgende drie bestuursvormen; (1) het bestuursmodel, (2) het bestuur+directiemodel of (3) het raad-van-toezichtmodel.

Ad (1) Bestuursmodel

Bij het bestuursmodel is het totale bestuurlijke proces in handen van het bestuur, waarbij het bestuur ondersteund kan worden door derden op het gebied van uitvoering van beleid. Het toezichthoudend proces krijgt gestalte in de onderlinge afstemming tussen de bestuursleden. In een dergelijk bestuursmodel is dikwijls sprake van een Algemeen Bestuur en een Dagelijks Bestuur. Op grond van statutaire bepalingen kunnen andere organen een rol spelen in het toezichthoudend proces; bijvoorbeeld een Algemene Leden Vergadering (vereniging) of Raad van Rechthebbenden (stichting).

Ad (2) Bestuur+directiemodel

Bij het bestuur + directiemodel wordt het beleid vastgesteld door het bestuur. De overige aspecten van het bestuurlijk proces (voorbereiding en uitvoering van beleid) zijn gedelegeerd aan een directie en/of staf. Het bestuur treedt feitelijk vooral als toezichthouder op. Het bestuur draagt de bestuurlijke eindverantwoordelijkheid. De taken en verantwoordelijkheden die zijn belegd bij de directie worden vastgelegd in een reglement.

Ad (3) Raad van Toezichtmodel

Bij het raad-van-toezichtmodel is het bestuurlijk proces in handen van een directie, bestaande uit één of meer directieleden, van wie één of meer de statutaire positie van bestuurder van de rechtspersoon vervult of vervullen. Het toezichthoudend proces is in handen van een apart orgaan: de Raad van Toezicht. In dit bestuursmodel zijn het toezichthoudend en bestuurlijk proces onderscheiden en in de kern toebedeeld aan twee organen: de Raad van Toezicht en de statutaire directie. Op grond van statutaire bepalingen kunnen andere organen een rol spelen in het toezichthoudend proces: bijvoorbeeld een Raad van Rechthebbenden.

4.2.2 Situatie vanaf 2017

Als gevolg van de invoering van de verplichte toezichtfunctie (zie paragraaf 4.2) en de daarmee gepaard gaande verplichte scheiding tussen degenen die de toezichtfunctie uitvoeren en degenen die belast zijn met de dagelijkse leiding hebben de CBO's hun bestuursmodel in 2017 en 2018 hierop aangepast. Aanvankelijk had het CvTA voor

ogen dat de CBO's erin zouden slagen om in het eerste kwartaal van 2017 hun formele documenten (statuten, bestuurs- en directiereglementen) hierop aan te passen, om vervolgens in het verloop van 2017 uitvoering te geven aan dit nieuwe governance model door het benoemen van personen in een nieuwe functie en zo nodig het installeren van een nieuw bestuursorgaan. In de praktijk bleken de meeste CBO's meer tijd nodig te hebben om – mede door zorgvuldige en uitvoerige raadpleging van hun achterban – tot een keuze te komen van het gewenste governance-model. Pas medio 2019 zijn alle CBO's erin geslaagd de aanpassing van de governance, door middel van een wijziging van de formele documenten en het benoemen van personen, af te ronden.

Met de aanpassing van de governance in 2017 en 2018 hebben de CBO's gekozen voor één van de drie bestuursmodellen, zoals deze ook reeds vóór 2017 bestonden, evenwel met een striktere en formeel in statuten en reglementen vastgestelde scheiding tussen de toezichthoudende en uitvoerende taken. Daarbij heeft een aantal CBO's gekozen om de toezichthoudende bevoegdheden te verdelen over meerdere lichamen om daarmee op een meer directe wijze zeggenschap te beleggen bij de rechthebbenden; bijvoorbeeld door de toezichthoudende taken te verdelen over de Raad van Toezicht en over de Raad van Rechthebbenden.

In tabel 4-1 Bestuursstructuur per CBO, staat weergegeven naar welke rechtsvorm de CBO's zijn ingericht, welke bestuursmodellen zij vóór 2017 en vanaf 2017/2018 hantieren en in welk orgaan van de CBO de rechthebbenden bij de CBO zijn vertegenwoordigd. In de laatste kolom van *tabel 4-1 Bestuursstructuur per CBO* is aangegeven hoe de rechthebbenden worden vertegenwoordigd in het gehanteerde governance model.

4-1 Bestuursstructuur per CBO

	Bestuursstructuur vóór 2017		2017/2018	
	Rechtsvorm	Governance 'oud'	Governance 'nieuw'	Vertegenwoordiging rechthebbenden in de organisatie
Sena	Stichting	Raad van Toezicht, Raad van Aangeslotenen en Bestuur (2 bestuurders)	idem	(1) Raad van Toezicht, (2) Raad van Aangeslotenen, (3) Vergadering van aangeslotenen
Stichting Leenrecht	Stichting	Bestuursmodel	Bestuur en directie	(1) Bestuur, (2) Secties
Stichting Reprorecht	Stichting	Bestuursmodel	Bestuur en directie	Bestuur
Stichting de Thuiskopie	Stichting	Bestuursmodel	Bestuur en directie	Bestuur
Vereniging Buma	Vereniging	Bestuur+directie	Raad van Toezicht en Directeur Bestuurder (2 bestuurders)	(1) Raad van Toezicht, (2) Algemene ledenvergadering, (3) Raad van Rechthebbenden
Femu	Stichting	n.v.t.	Bestuur (Algemeen en dagelijks bestuur), mogelijkheid tot instellen van een directie	Bestuur
Stichting Lira	Stichting	Bestuursmodel	Bestuur en directie	(1) Bestuur, (2) Vergadering van stemgerechtigden
Norma	Stichting	Bestuur+directie	Raad van Toezicht en Directeur Bestuurder (tenminste 1 bestuurder)	(1) Raad van Toezicht, (2) Raad van rechthebbenden
Stichting Pictoright	Stichting	Bestuur+directie	Bestuur en directie	(1) Bestuur, (2) vergadering van aangeslotenen en rechthebbenden
Stichting PRO	Stichting	Bestuursmodel	Bestuur en directie	(1) Bestuur, (2) Secties
Stichting IPRO	Stichting	Bestuur+directie	Bestuur en directie	Bestuur
SCGO	Stichting	n.v.t.	Bestuur en directie	(1) Bestuur, (2) Vergadering van aangeslotenen
Sekam	Stichting	Bestuursmodel	Bestuur en directie	Bestuur
Sekam Video	Stichting	Bestuursmodel	Bestuur en directie	Bestuur
Stemra	Stichting	Bestuur+directie	Raad van Toezicht en Directeur Bestuurder (2 bestuurders)	(1) Raad van Toezicht, (2) Vergadering van Aangeslotenen, (3) Raad van Rechthebbenden
STAP	Stichting	Bestuursmodel	Bestuur en directie	Bestuur
StOP NL	Stichting	Bestuursmodel	Bestuur en directie	Bestuur
SVVP	Stichting	n.v.t.	Bestuur en directie	Bestuur
Vevam	Stichting	Bestuur+directie	Bestuur en directie	(1) Bestuur, (2) Vergadering van aangeslotenen
Stichting Videma	Stichting	Bestuur+directie	Bestuur en directie	(1) Bestuur, (2) Commissie van rechthebbenden (toezichtfunctie)

4.3 Statutenwijzigingen: aanpassingen aan nieuwe wettelijke eisen

Tabel 4-2 Overzicht besluiten tot wijziging statuten of bestuursreglementen bevat een overzicht van de aan het CvTA in 2018 voorgelegde besluiten van CBO's tot wijziging van statuten, van directie- en bestuursreglementen en van reglementen voor de Raad van Toezicht. Tevens bevat de tabel de data waarop deze verzoeken om goedkeuring in 2018 bij het CvTA zijn ingediend en de data waarop het CvTA hierop een beslissing nam. In een aantal gevallen is de periode tussen het verzoek om goedkeuring en het besluit tot goedkeuring door het CvTA aanzienlijk. Dit houdt verband met de opmerkingen die het CvTA plaatste bij de

voorgelegde statuten en reglementen. Deze opmerkingen betroffen hoofdzakelijk het (verder) beperken van de bestuurlijke bevoegdheden van het 'toezichthoudend bestuur' bij die CBO's die gekozen hebben voor het 'bestuur-directie-model'.

Voor een enkele CBO (Sena) was de aanpassing van de statuten aan de eisen van de nieuwe Wet toezicht relatief beperkt, voornamelijk omdat Sena al voor het van kracht worden van de nieuwe Wet toezicht over een afzonderlijk toezichtorgaan beschikte. Voor de meeste CBO's waren de aanpassingen meer substantieel; sterke wijzigingen in de bevoegdheden van bestuursleden en in die van de (statuair) directeur.

In geval Buma Stemra stelde het CvTA zich, in tegenstelling tot de aanvankelijke opinie van het bestuur van deze CBO,

op het standpunt dat een CBO met een dergelijke omvang niet kon volstaan met een éénhoofdig bestuur. Het bestuur van Buma Stemra besloot, na een advies van het CvTA aan Buma Stemra om in de statuten te voorzien in een bestuur bestaande uit tenminste 2 personen, hiermee in te stemmen. Dit verklaart mede het relatief laat tot stand gekomen besluit van het CvTA (7 mei 2018) tot goedkeuring van statuten van Buma Stemra die voorzien in een bestuur bestaande uit tenminste twee bestuursleden.

Een aantal CBO's heeft de wijziging van statuten en reglementen aan de derde Wet toezicht in reeds in 2017 afgerond. Güfa Nederland en Stichting PM hebben hun statuten niet aangepast aan de derde Wet toezicht. Güfa Nederland heeft te kennen gegeven zijn activiteiten in Nederland in 2018 te beëindigen en het bestuur van Stichting PM heeft op 26 oktober 2017 besloten tot ontbinding van de stichting per 30 november 2017.

Eind 2018 voldeden de statuten van alle CBO's aan de eisen uit de derde Wet toezicht. Tevens heeft het CvTA van

alle CBO's de ter goedkeuring voorgelegde reglementen voor de Raad van Toezicht (indien van toepassing), het Bestuur en de directie gecontroleerd op consistentie met de derde Wet toezicht en de statuten van de CBO. Deze aan het CvTA ter goedkeuring voorgelegde reglementen zijn, sommige met een voorafgaand advies dat door de CBO is opgevolgd, in 2018 door het CvTA goedgekeurd.

In tabel 4-2 *Overzicht besluiten tot wijziging en statuten of bestuursreglementen* is een overzicht opgenomen van de in 2018 ter goedkeuring voorgelegde wijzigingen van statuten en reglementen. Bovendien is aangegeven welke oorzaken ten grondslag lagen aan de aanpassing van de statuten en reglementen: (1) een meer fundamentele aanpassing van de governancestructuur aan de vereisten van de Wet toezicht, (2) een technische of tekstuele aanpassing of (3) een aanpassing in verband met het uitbreiden van het aantal leden van de Raad van Toezicht of het bestuur.

4-2 Overzicht besluiten tot wijzigen statuten of bestuursreglementen

Besluiten tot wijziging statuten of bestuursreglementen n.a.v. de nieuwe governance-eisen 2018					
CBO	Statuten		RvT, Bestuurs- en directiereglement		
	Datum verzoek	Besluit tot goedkeuring	Datum verzoek	Besluit tot goedkeuring	Betreft
Stichting Leenrecht	30-07-18	09-08-18	30-07-18	09-08-18	1
Stichting Reprerecht	16-09-18	19-10-18	16-09-18	19-10-18	1
	30-01-19	26-03-19			2
Stichting de Thuis kopie		afgerond in 2017		afgerond in 2017	1
Vereniging Buma	29-12-17	07-05-18	29-12-17	07-05-18	1
	01-10-18	12-10-18			3
Femu	23-02-18	16-05-18			1
	31-08-18	04-09-18			2
Güfa Nederland	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
Stichting Lira	27-11-17	23-04-18	15-05-18	22-06-18	1
			06-09-18	19-10-18	1
Norma		afgerond in 2017		afgerond in 2017	1
Stichting Pictoright	29-03-18	18-04-19	18-12-18	12-02-19	1
			28-03-19	18-04-19	2
Stichting PM	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
Stichting PRO	02-01-18	12-02-18	02-01-18	27-08-18	1
Stichting IPRO		afgerond in 2017		afgerond in 2017	1
SCGO	16-04-18	22-06-18	16-04-18	22-06-18	1
Sekam		afgerond in 2017		afgerond in 2017	1
Sekam Video		afgerond in 2017		afgerond in 2017	1
Stemra	29-12-17	07-05-18	29-12-17	07-05-18	1
	01-10-18	12-10-18			3
STAP		afgerond in 2017			1
StOP NL		afgerond in 2017		afgerond in 2017	1
SVVP		afgerond in 2017			1
Vevam		afgerond in 2017		afgerond in 2017	1
Stichting Videma		afgerond in 2017			1

¹ Aanpassing aan Wet toezicht
² Tekstuele aanpassing
³ Uitbreiding RvT

4.4 Transparantieverplichtingen van degenen belast met de toezichtfunctie en degenen belast met de dagelijkse leiding

Degenen die zijn belast met de toezichtfunctie en degenen belast met de dagelijkse leiding behoren jaarlijks een individuele verklaring op te stellen van (a) ieder belang bij de betreffende CBO, (b) de van de CBO ontvangen beloning in de betreffende functie en (c) eventuele bedragen die zij als rechthebbende in het voorafgaande boekjaar hebben ontvangen.

Het CvTA heeft met brancheorganisatie VOI©E afgesproken dat CBO's in het jaarverslag of de jaarrekening bekend maken, middels een staffelmethode, wat het financiële belang is van de leden van het orgaan dat de toezichtfunctie uitoefent bij de CBO of de personen belast met de dagelijkse leiding van de CBO in het boekjaar voorafgaand aan het jaar waarin de verklaring wordt afgelegd.

In *overzicht 4-3 Individuele verklaring omtrent belangen bij de CBO* is aangegeven welke CBO's in hun jaarrekening of -verslag hebben gemeld wat de belangen van de leden van het orgaan dat de toezichtfunctie uitoefent bij de CBO of de personen belast met de dagelijkse leiding van de CBO

Ten opzichte van verslagjaar 2017 hebben de CBO's in het verslagjaar 2018 gevold aan de vereiste van het aan-

geven van de eventuele financiële belangen van de leden van het orgaan dat de toezichtfunctie uitoefent bij de CBO of van de personen belast met de dagelijkse leiding van de CBO in het boekjaar voorafgaand aan het jaar waarin de verklaring wordt afgelegd.

De CBO's die wél over het financiële belang hebben gerapporteerd, hebben dit op uiteenlopende wijze gedaan. Van de 22 CBO's hebben 7 CBO's gerapporteerd volgens de binnen VOI©E afgesproken methode van staffels in het jaarverslag 2018. Daarnaast hebben 8 CBO's individuele verklaringen van de betreffende personen opgesteld die aan het CvTA beschikbaar zijn gesteld, maar – niet in overeenstemming met de wettelijke verplichting – deze niet in het jaarverslag 2018 opgenomen. Vervolgens stelt een aantal CBO's (2) dat de verplichting om een individuele verklaring op te stellen niet op hen van toepassing is omdat deze CBO's alleen aan andere CBO's verdelen. Het CvTA constateert evenwel dat de verplichtingen naast de inkomsten als rechthebbenden, ook toezien op de bezoldiging van deze personen in hun functie bij deze CBO en andere belangen van deze personen in of bij de CBO.

Het College zal de CBO's via het non-compliance traject met betrekking tot 2018 en via branchevereniging VOI©E verzoeken om op een uniforme wijze te rapporteren over de financiële belangen van degene(n) belast met de dagelijkse leiding en degenen belast met de toezichtfunctie. Ook indien er geen financieel belang is, dient de CBO deze informatie op te nemen in het Transparantieverlag.

4-3 Individuele verklaring omtrent belang bij de CBO

CBO's	2018		2017	
	Dagelijkse leidinggevende	Toezichtfunctie	Dagelijkse leidinggevende	Toezichtfunctie
Sena	ja	ja	nee	nee
Stichting Leenrecht	nee	nee	nee	nee
Stichting Reprorecht	ja	ja	nee	nee
Stichting de Thuiskopie	nee	nee	nee	nee
Vereniging Buma	ja	ja	ja	ja
Femu	ja	ja		nee
Stichting Lira	ja	ja	nee	ja
Norma	ja	ja	nee	nee
Stichting Pictoright	nee	ja	nee	nee
Stichting PRO	ja	ja	nee	nee
Stichting IPRO	ja	ja	nee	nee
SCGO	ja	n.v.t.	nee	nee
Sekam	ja	ja	nee	nee
Sekam Video	ja	ja	nee	nee
Stemra	ja	ja	ja	ja
St. Thuiskopievergoeding Audio Producenten	nee	nee	nee	nee
StOP NL	ja	ja	nee	nee
SVVP	nee	nee	n.n.b.	n.n.b.
Vevam	ja	ja	nee	nee
Stichting Videma	ja	ja	nee	nee

n.v.t. = niet van toepassing

4.5 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

In artikel 25a van de Wet toezicht is een aantal artikelen van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van toepassing verklaard op de collectieve beheersorganisaties.

4.5.1 Toepassing van de WNT-regels bij het toezicht in 2018

CBO's publiceren in hun Transparantieverlag informatie in het kader van de WNT. Het CvTA beoordeelt of de opgenomen WNT-informatie door de CBO in het Transparantieverlag volledig en juist is. De CBO dient de volgende WNT-regels in acht te nemen:

- Onder topfunctionarissen wordt verstaan: de leden van de uitvoerende, adviserende en toezichhoudende organen van een collectieve beheersorganisatie alsmede de hoogste ondergeschikte of de leden van de groep hoogste ondergeschikten aan dat orgaan en degene of degenen die is of zijn belast met de dagelijkse leiding van een CBO.
- De WNT-1 is van toepassing verklaard op de CBO's met de inwerkingtreding van de tweede Wet toezicht (2013). Topfunctionarissen waarvan de bezoldiging het toegestane WNT-1 maximum van € 230.474 overschrijden, mogen hun bezoldiging 4 jaar behouden, waarna de bezoldiging in drie jaren dient te worden afgebouwd tot het WNT-1 maximum. Vervolgens dient de bezoldiging nog eens in twee jaren te worden afgebouwd tot het WNT-2 maximum.
- Vanaf 1 januari 2015 gelden de WNT-2 regels, het WNT-2 maximum bedraagt in 2018 € 189.000. Topfunctionarissen waarvan de bezoldiging het toegestane WNT-2 maximum van € 189.000 overschrijden, mogen hun bezoldiging tot en met 2018 behouden. Vanaf 1 januari

2019 dient de bezoldiging in twee jaren te worden afgebouwd tot het WNT-2 maximum.

Met betrekking tot de diverse functionarissen is het volgende van belang:

- Voor de topfunctionarissen geldt een maximale bezoldiging van 100% van het ministersalaris. De bezoldigingen van de statutaire bestuurders worden door het CvTA langs de 100%-norm gelegd, rekening houdende met de deeltijdfactor.
- De bezoldiging²¹ van de leden van het orgaan dat is belast met het toezicht, mag maximaal 10% van het WNT-maximum bedragen (voor voorzitters geldt 15%).
- Voor de bezoldiging van de personen belast met de dagelijkse leiding geldt de maximale WNT-norm voor het betreffende jaar.
- Het regime van het amendement Heijnen²² wordt alleen van toepassing verklaard op toezichthouders inclusief de leden van de Raad van Aangeslotenen bij Sena en de Raad van Rechthebbenden van Buma.
- Voor niet-topfunctionarissen geldt de meldplicht in de jaarrekening wanneer de bezoldiging het maximum van de WNT overstijgt.
- Voor de topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt een maximum uurtarief én een maximum op basis van het aantal kalendermaanden waarin in gewerkt. Vanaf de 12e maand geldt het gebruikelijk WNT-maximum.
- Van de topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder dient alleen de naam en de functie in het Transparantieverlag te worden opgenomen.

In 2018 zijn in de WNT de volgende bedragen voor de bezoldiging van topfunctionarissen van toepassing. Ter vergelijking worden ook de bedragen die golden voor 2013, 2014, 2015, 2016 en 2017 gemeld.

4-4 WNT-normen voor bezoldiging geldend voor 2018 en voorgaande jaren

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Totale bezoldiging	€ 228.599	€ 230.474	€ 178.000	€ 179.000	€ 181.000	€ 189.000
Beloning als percentage van Ministersalaris	130%	130%	100%	100%	100%	100%

In het Beleidskader "Toezicht Collectief Beheer 2017"²³ is de praktische vertaling voor de toepassing van de WNT op de sector voor het collectief beheer van auteursrechten uiteengezet.

²¹ Bezoldiging: De som van de beloning, de sociale verzekeringspremies, de belastbare vaste en variabele vergoedingen en de beloningen betaalbaar op termijn. (Bron: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector).

²² Er geldt een afwijkende regeling voor leden/voorzitters van de "hoogst toezichhoudende organen". Voor hen is de bezoldiging gemaximeerd op 10% (15% voor voorzitters) van de maximale bezoldiging voor topfunctionarissen (artikel 2.2 WNT).

²³ CvTA, Januari 2017

4.5.1.1 Overgangsregeling

Bij de beoordeling van de inkomens uitgekeerd door de CBO's dient rekening gehouden te worden met de bezoldigings- en salarisafspraken die vóór de inwerkingtreding van de WNT (18 januari 2012)²⁴ zijn gemaakt en hierna nog vier jaar voort mogen duren ('het overgangsregime' van de WNT). Vervolgens dient de CBO de bezoldiging eerst op grond van WNT-1 over een periode van 3 jaren af te bouwen tot aan of onder het niveau van het WNT-maximum van € 230.000. Op grond van de WNT-2 dient de bezoldiging vervolgens in de twee jaar worden teruggebracht naar de 100%-norm die dan geldt.

Met de afbouwperiode van 3 jaren tot aan het WNT-maximum van € 230.474 dient in 2017 een aanvang te zijn genomen. De WNT-2-norm geldt vanaf 1 januari 2015 en bedraagt in 2018 maximaal € 189.000. Indien er bezoldigingsafspraken zijn gemaakt voor 1 januari 2015 en de afgesproken bezoldiging is hoger dan € 189.000, maar lager dan het WNT-1-norm van € 230.474, mag de afgesproken bezoldiging 4 jaar behouden worden. Vervolgens start de afbouwperiode van 3 jaar totdat het WNT-2-maximum is bereikt. Deze afbouwperiode van 3 jaar begint op 1 januari 2019 en eindigt derhalve op 31 december 2021.

4.5.1.2 Openbaarmaking

In het onderdeel "Openbaarmaking" van de WNT (artikel 4.1 van de WNT) is opgenomen dat de CBO in het financieel verslaggevingsdocument (de jaarrekening) opgaaf dient te doen van alle topfunctionarissen en de verstrekte beloningen en andere uitgekeerde of gereserveerde gelden zoals die in de WNT worden opgesomd. Ook dient de CBO een opgaaf vóór 1 juli na afloop van het boekjaar te versturen aan het CvTA. Voor die functionarissen die geen topfunctionaris zijn, maar wél meer dan de maximale bezoldigingsnorm ontvingen in 2018, dienen de CBO's hierover gegevens te verstrekken aan het CvTA én dienen zij deze gegevens in het financieel verslaggevingsdocument op te nemen.

4.5.2 Bevindingen

4.5.2.1 CBO's die voldoen aan de vereisten van artikel 25a

Wet toezicht; hoogte van de bezoldiging

In tabel 4-4 *WNT-compliant* en tabel 4-5 *Openbaarmaking WNT* in jaarverslag of jaarrekening zijn de bevindingen van de toetsing aan de normen van de WNT opgenomen. Naast de uitkomst of de uitgekeerde bezoldigingen aan het WNT-kader voldoen, is aangegeven of deze organisaties het resultaat van deze eigen toetsing ook in het jaarverslag 2018 melden.

Bij de beoordeling van de WNT-verantwoording betreft het CvTA de mogelijke gevolgen van de (eerderegenoemde) aanpassingen in de governancestructuur bij CBO's; een speci-

fieke omstandigheid in het verslagjaar 2018.

Voor een aantal CBO's geldt dat de aanpassing van de governance-structuur tot gevolg heeft gehad dat personen die eerder niet onder het WNT-regime vielen, met ingang van de governance-wijziging van de CBO wél onder het WNT-regime zijn komen te vallen. Dit is het geval bij onder andere de stichtingen Reprorecht, Leenrecht²⁵, Lira, en Pro, waarbij medewerkers van de CBO's zijn benoemd tot directeur van de CBO en belast zijn met de dagelijkse leiding.

Tevens komt het in 2018 voor dat vanwege de governance-wijziging topfunctionarissen die voorafgaande aan deze wijziging belast waren met de dagelijkse leiding (bijvoorbeeld de voorzitter van het bestuur), na de wijziging belast zijn met de toezichtfunctie. In die gevallen geldt dan een ander, lager WNT-maximum, behorend bij WNT-normen voor toezichhoudende topfunctionarissen. Dit was onder andere het geval bij Stichting Lira en bij Stichting de Thuis kopie²⁶.

Alle CBO's onder het toezicht voldoen aan de vereisten van artikel 25a van de Wet toezicht. Dit betreft vereisten op grond waarvan de Wet normering topinkomens (WNT) ook van toepassing wordt verklaard op de sector van het collectief beheer van auteursrechten en waarbij het CvTA hier toezicht op houdt.

De CBO's zijn daarmee compliant aan de wettelijke eisen met betrekking tot topinkomens. In 2018 zijn er in totaal (5) functionarissen (2017: 6) werkzaam van wie de bezoldiging boven de in de WNT gestelde norm uitkomt. De functionarissen zijn werkzaam bij 4 CBO's: Buma, Stemra, Sena en IPRO.

In 2017 waren er 5 CBO's – Buma, Stemra, Sena, IPRO en Videma – waarbij in totaal 6 functionarissen werkzaam zijn van wie de bezoldiging boven de in de WNT gestelde bezoldigingsnorm uitkomt. Bij de CBO's Buma, Stemra, Sena en IPRO wordt evenwel gebruik gemaakt van de overgangsregeling die de WNT – gedurende een periode van 4 jaar tot uiterlijk 1 juli 2017 – biedt.

De situatie bij de 4 CBO's waarvan hun topfunctionarissen de bezoldiging van het toegestane WNT-2-maximum ad € 189.000 overschrijden is als volgt.

Buma Stemra: Bij Buma Stemra kwalificeert de CEO ad interim en de CFO ad interim als topfunctionaris zonder dienstbetrekking. De betaalde tarieven in 2018 overschreden de wettelijke maximumtarieven niet. De leden van het Management Team die tot en met het jaarverslag 2017 wél qualificeerden als topfunctionarissen,

²⁴ Voor de CBO's geldt vanwege de inwerkingtreding van de Wet toezicht op die datum, 1 juli 2013.

²⁵ De governancewijziging per Stichting Leenrecht is per 1 januari 2019 van kracht.

²⁶ Het CvTA heeft de governance situatie en de gevolgen voor de WNT bij Stichting de Thuis kopie in verslagjaar 2018 nader onderzocht in 2019. Hieruit bleek dat het bestuur van Stichting de Thuis kopie ook na de governance wijziging in maart 2018 de taken behorend bij dagelijkse leiding heeft voortgezet tot ultimo 2018. Dientengevolge heeft het CvTA ermee ingestemd dat de WNT-normen voor dagelijks leidinggevende topfunctionarissen i.p.v. die voor toezichhoudende topfunctionarissen worden gehanteerd over geheel verslagjaar 2018, mits het bestuur vanaf begin 2019 volledig als toezichhoudend bestuur functioneert en de leden als toezichhoudende topfunctionarissen worden aangemerkt en zij voldoen aan de toepasselijke WNT-normen.

hebben deze kwalificatie verloren vanwege een interne reorganisatie eind 2017, waardoor zij over geheel verslagjaar 2018 niet als topfunctionaris kwalificeerden. De bezoldigingen van deze voormalig leden van het Management Team zijn in de Transparantieverlagen van Buma en Stemra opgenomen onder "niet-topfunctionarissen"²⁷.

Sena: Door de verlaging van het WNT-maximum in 2015, komt de bezoldiging in 2018 van de Financieel Directeur van Sena net als in 2017 boven de WNT-norm uit. De bezoldiging van de Algemeen Directeur van Sena overschreed in 2014 tot en met 2017 de WNT-norm. Sena is compliant doordat de overgangsregeling voor beide topfunctionarissen van toepassing is. In 2017 en 2018 heeft er conform de WNT afbouw plaatsgevonden van de bezoldiging van die functionarissen van wie de bezoldiging tot en met 30 juni 2017 het WNT-1 maximum overschreed (€ 230.474).

IPRO: Door de verlaging van het WNT-maximum in 2015, komt de bezoldiging van de (parttime) directeur van IPRO net

als in 2016 en 2017 boven het WNT-2-maximum uit. IPRO is compliant doordat de overgangsregeling van toepassing is.

In de bijlage (paragraaf 9.3) is een overzicht opgenomen met de vergoedingen per CBO per functie.

4.5.3 CBO's die voldoen aan de WNT-transparantievereisten: vermelding WNT in jaarverslag

CBO's dienen in hun jaarverslagen en/of jaarrekeningen melding te maken van de topfunctionarissen en de aan hen verstrekte bezoldigingen (kolom "melding salarissen/vergoedingen bij functies"). Daarnaast moet de lijst van functies waarvoor de WNT geldt, compleet zijn. De opgaaf door de CBO aan het CvTA, die separaat wordt verzameld, is daarbij leidend. Hierin vraagt het CvTA de CBO's opgaaf te doen van alle topfunctionarissen en te melden welke functionarissen niet aan de WNT-norm voldoen.

Het CvTA constateert dat CBO's, van wie de jaarrekening inclusief de accountantsverklaring over het jaar 2018 be-

4-5 Overzicht van CBO's die compliant m.b.t. 2018 zijn aan artikel 25a Wet toezicht

	Wet normering top-inkomens 2018 Governance model			
	RvT/CvR	RvA/Ledenraad/RvR	Toezichtsorgaan	Dagelijkse leiding
Sena	compliant	compliant	compliant	compliant ^{1,2}
Stichting Leenrecht	-	-	compliant	-
Stichting Reprorecht	-	-	compliant	-
Stichting de Thuiskopie	-	-	compliant	-
Vereniging Buma	-	compliant	compliant	compliant ⁵
Stichting Lira	-	-	compliant	compliant
Femu	-	-	compliant	compliant
Norma	-	-	compliant	compliant
Stichting Pictoright	-	-	compliant	compliant
Stichting PRO	-	-	compliant	compliant
Stichting IPRO	-	-	compliant	compliant ¹
SCGO	-	-	compliant	compliant ⁶
Sekam	-	-	compliant	compliant
Sekam Video	-	-	compliant	compliant
Stemra	-	compliant	compliant	compliant ⁵
STAP	-	-	compliant ³	-
STOP	-	-	compliant	compliant
SVVP	-	-	compliant ³	-
Vevam	-	-	compliant	compliant
Stichting Videma	compliant ⁴	-	compliant	compliant

1 Waarbij de overgangsregeling van toepassing is.
2 Het bestuur van Sena bestaat conform de statuten van Sena uit een algemeen directeur en een financieel directeur.
3 De jaarrekening m.b.t. 2018 voorzien van de accountantsverklaring van STAP en SVVP is nog niet beschikbaar
4 Stichting Videma beschikt per 3 november 2017 over een Commissie van Rechthebbenden
5 De directie van Buma en Stemra bestaat in 2018 uit ad interim functionarissen
6 De directie van SCGO bestaat uit top functionarissen zonder dienstbetrekking. De definitieve jaarrekening met accountantsverklaring is nog niet beschikbaar.
- een liggend streepje betekent dat het betreffende governance model niet van toepassing is.

²⁷ Buma Stemra meldt de ontwikkelingen met betrekking tot de voormalige leden van het Management Team niet expliciet in het Transparantieverlag over 2018. De gevolgen van de interne reorganisatie bij Buma Stemra eind 2017 in aanloop naar governance wijziging voor WNT bleken na nadere vragen hierover van het CvTA.

schikbaar is, de WNT-verantwoording met betrekking tot 2018 juist hebben toepast. Het CvTA houdt hierbij rekening met de aanpassingen die CBO's hebben gedaan vanwege de inwerkingtreding van de Wet toezicht in november 2016.

Het CvTA constateert dat de accountantsverklaringen bij de Transparantieverslagen over 2018 van de CBO's SCGO, STAP en SVVP nog niet beschikbaar zijn. Het CvTA heeft nog geen kennis kunnen nemen van het oordeel van de accountant met betrekking tot de WNT-verantwoording van deze organisaties. De bestuursleden van STAP en SVVP zijn evenwel onbezoldigd.

4.5.4 Rol accountant

De accountant heeft ingevolge de WNT een extra controlerende taak en een meldingsplicht. Indien de CBO verzuimt melding te doen van overschrijdingen met betrekking tot de WNT, dient de controlerend accountant hiervan melding te maken en de informatie van de CBO te corrigeren dan wel aan te vullen in zijn controleverklaring. Er zijn bij het CvTA geen meldingen ontvangen van overtredingen door CBO's van de regels omtrent de WNT. Wél heeft een aantal CBO's zich bij het CvTA gemeld met vragen ten aanzien van de WNT-verantwoording naar aanleiding van de governance wijzigingen bij de CBO's.

Alle accountantsverklaringen met betrekking tot de jaarrekeningen 2018 van de CBO's maken melding of de verant-

woording door de CBO's aangaande de WNT overeenkomstig de relevante bepalingen van de WNT is. Tevens wordt verlangd dat door de accountant verwezen wordt naar het WNT-controleprotocol. Dit controleprotocol is per Ministerieel Besluit vastgesteld.

Bij een beperkt aantal CBO's (3) wordt nog niet volledig voldaan aan de vereisten overeenkomstig de relevante bepalingen van de WNT. Het gaat hierbij om het vermelden in de controleverklaring dat de "jaarrekening van de CBO een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de CBO op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met Burgerlijk Wetboek Boek 2 Titel 9 en de relevante bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)".

Het CvTA is voornemens de CBO's die nog niet geheel voldoen aan de verslaggevingsvereisten over de WNT te adviseren dit over het verslagjaar 2018 in orde te brengen. Daarnaast is het CvTA betrokken bij het door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties gecoördineerde overleg met ministeries, uitvoeringsorganisaties en toezichthouders over de praktische toepassing van het toezicht op de WNT.

4-6 Overzicht WNT-bevindingen in jaarverantwoording 2018

Wet normering top-inkomens 2018			
	melding salarissen/ vergoeding bij functies?	alle functies en uitzonderingen?	opgenomen in accountantsverklaring?
Sena	■	■	■
Stichting Leenrecht	■	■	■
Stichting Reprorecht	■	■	■
Stichting de Thuiskopie	■	■	■
Vereniging Buma	■	■	■
Stichting Lira	■	■	■
Femu	■	■	■
Norma	■	■	■
Stichting Pictoright	■	■	■
Stichting PRO	■	■	■
Stichting IPRO	■	■	■
SCGO	■	■	PM
Sekam	■	■	■
Sekam Video	■	■	■
Stemra	■	■	■
STAP	■	■	PM
STOP	■	■	■
SVVP	■	■	PM
Vevam	■	■	■
Stichting Videma	■	■	■

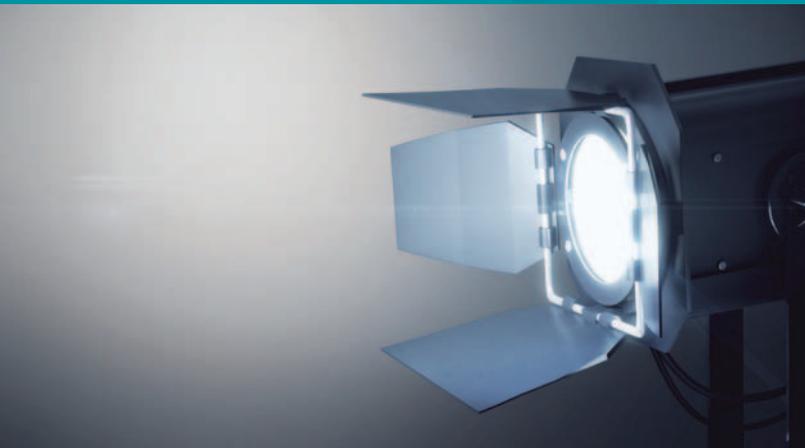
PM = Pro Memorie

²⁸ De accountantsverklaringen bij de jaarrekeningen m.b.t. 2018 van SCGO, STAP en SVVP zijn nog niet beschikbaar. De WNT-verantwoording kon nog niet beoordeeld worden. Van SCGO, SVVP en STAP zijn concept-jaarrekeningen 2018 beschikbaar.

²⁹ Controleprotocol WNT 2018 (Controleprotocol WNT 2018), 16 oktober 2018.

5

Handhaving

5.1 Inleiding

Het College is een toezichthouder en geen klachtorgaan van de collectieve beheersorganisaties. De Wet toezicht voorziet niet in de mogelijkheid om signalen met betrekking tot individuele geschillen in te dienen bij het College. Wel zijn de CBO's verplicht over een deugdelijke geschillenregeling voor rechthebbenden te beschikken (artikel 2 lid 2 sub e WTCBO). Hierop houdt het College toezicht evenals de in de praktijk voorkomende klachtenregelingen. Ook in 2018 heeft het CvTA klachten ontvangen over het functioneren van CBO's. Het CvTA heeft in die gevallen de klagers gewezen op de klachtenregelingen van de CBO's. Hoewel het College geen klachtenorgaan is, kunnen belanghebbenden (rechthebbenden en gebruikers of betalingsplichtigen) het CvTA wijzen op inbreuken of overtredingen van vereisten waaraan de collectieve beheersorganisaties dienen te voldoen volgens de Wet toezicht collectieve beheersorganisaties. Het dient dan wel te gaan om vereisten waarop het College volgens dezelfde Wet toezicht dient te houden. Concreet doen deze belanghebbenden dan een beroep op het College van Toezicht als 'handhaver'.

In dit hoofdstuk wordt verslag gedaan van de in 2018 ontvangen (1) Signalen (waaronder verzoeken tot handhaving), (2) Bezwaren tegen besluiten van het CvTA, (3) Beroepen en Voorlopige Voorzieningen, (4) Verzoeken in het kader van de Wet openbaarheid bestuur (Wob-verzoeken), (5) Klachten jegens het CvTA.

5.2 Procedure voor het behandelen signalen over CBO's, waaronder handhavingverzoeken.

Na ontvangst van de melding (signaal of klacht) beoordeelt het College in eerste instantie of de melding een zaak betreft die het toezicht van het College raakt. Is er bijvoorbeeld sprake van een klacht over de hoogte van de factuur, dan verwijst het College de melder naar de CBO zelf of eventueel, als dit niet tot een oplossing leidt, naar De Geschillencommissie Auteursrechten Zakelijk. De betreffende CBO ontvangt bericht van het CvTA dat het College de 'melder' heeft doorverwezen. Indien de melding wel toeziet op een onderwerp dat het College raakt, verzoekt het CvTA – indien noodzakelijk – de melder om nadere informatie. Mocht deze informatie reden voor het CvTA zijn om nader onderzoek uit te voeren naar een mogelijke overtreding, dan stuurt het College deze informatie, in sommige gevallen

voorzien van specifieke vragen van het College zelf, naar de betreffende CBO met een verzoek om een reactie. Na ontvangst van de reactie van de CBO oordeelt het College of het nodig is partijen uit te nodigen voor een hoorzitting, of dat het College zich voldoende geïnformeerd acht om direct zijn bevindingen te geven.

Indien het College van oordeel is dat de CBO inderdaad gehandeld heeft in strijd met de Wet toezicht en de mogelijkheid bestaat van een minnelijke oplossing tussen partijen (met of zonder begeleiding van het College) geeft het College hiervoor de ruimte. Indien de mogelijkheid van een minnelijke oplossing zich niet aandient, brengt het College een schriftelijk advies uit aan de CBO met een termijn waarbinnen het advies dient te worden opgevolgd. Indien het advies niet wordt opgevolgd en de CBO geen argumenten heeft gegeven op grond waarvan het College zijn advies intrekt, aanhoudt of wijzigt, kan het College een bindende aanwijzing geven. Indien de aanwijzing niet wordt opgevolgd, kan het College een boete of last onder dwangsom opleggen.

Aangezien een advies geen rechtsgevolg heeft, kan hiertegen niet in bezwaar (en eventueel later beroep) worden gegaan. Tegen het besluit van het College om een aanwijzing te geven of een sanctie op te leggen staan wél bezwaar en beroep (bij de Rechtbank Den Haag) open.

Verzoeken om handhaving worden als aanvraag om een beschikking conform Hoofdstuk 4 van de Algemene Wet Bestuursrecht behandeld. Deze verzoeken moeten worden onderscheiden van signalen welke door het College op eigen initiatief kunnen worden opgepakt en waar geen wettelijke procedure voor geldt.

5.3 Signalen

In 2018 heeft het College 10 signalen ontvangen over CBO's (2017: 9 signalen, 2016: 13 signalen, 2015: 9 signalen). Het CvTA heeft de 10 signalen afgehandeld in 2018.

Van de 10 afgehandelde signalen heeft het College in één geval een CBO een advies gegeven. Dit betreft een advies conform WTCBO art. 6 lid 1. Dit betrof het advies van 28 november 2018 aan Sena naar aanleiding van het verzoek om goedkeuring van het algemeen repartitiereglement.

Alle ontvangen signalen zijn opgenomen in de tabellen 5-1 *Signalen Betalingsplichtigen* en 5-2 *Signalen Rechthebbenden*.

5-1 Signalen betalingsplichtigen en tabel 5-2 Signalen rechthebbenden

Betalingsplichtigen						
CBO	Betrokkene	Ingekomen	Betreft	Stand van zaken en laatste actie CvTA	Datum	Status
1. Niet van toepassing	Organisatie A	06-02-18	Verzoek van betrokkene tot het doen van onderzoek naar handelen van een organisatie en deze als CBO te kwalificeren.	Het CvTA heeft de (formele) documenten en overige beschikbare informatie van de organisatie bestudeerd en heeft geconcludeerd dat de betrokken organisatie niet kwalificeert als CBO noch als OBO.	04-09-18	Afgehandeld
2. Buma Stemra	Organisatie B	27-02-18	Verzoek tot handhaving met betrekking tot de overeenkomst met Organisatoren Dance.	Het CvTA heeft Buma Stemra gevraagd nadere informatieverstrekken over het overleg met de organisatie. Buma heeft afdoende geantwoord.	05-06-18	Afgehandeld
3. Videma	Persoon A	18-10-18	Verzoek tot verduidelijking van de werkwijze van Stichting Videma.	Het CvTA heeft de indiener geadviseerd zich juridisch te laten adviseren in het geschil met Videma.	29-11-18	Afgehandeld
4. Stichting de Thuis kopie	Organisatie U	18-04-18	Verzoek tot handhaving aangaande Stichting de Thuis kopie m.b.t. het inhouden van een administratievergoeding door Stichting de Thuis kopie bij het restitueren van betaalde Thuis kopieheffingen.	Na afstemming door het CvTA met Stichting de Thuis kopie heeft Stichting de Thuis kopie onderzoek verricht is verwezen naar de door de betalingsplichtige geaccepteerde Algemene Voorwaarden voor vrijstelling en restitutie.	15-05-18	Afgehandeld

Rechthebbenden						
CBO	Betrokkene	Ingekomen	Betreft	Stand van zaken en laatste actie CvTA	Datum	Status
1. Stichting Pictoright	Organisatie Q	08-01-18	Verzoek tot handhaving met betrekking tot onevenwichtige vertegenwoordiging in het toezichtsorgaan van Stichting Pictoright.	N.a.v. een verzoek om handhaving van de betrokken organisatie d.d. 7 november 2017, heeft het CvTA op 13 juni 2018 besloten niet in te stemmen de voorgestelde bestuursamenstelling in de statuten van Pictoright. Hierop heeft Pictoright op 24 juli 2018 bezwaar aangetekend. Op het bezwaar van Pictoright inzake het besluit van het CvTA tot onthouding van goedkeuring aan voorgelegde statuten is op 19 december 2018 besloten, namelijk in standhouden van het besluit. Op 28 maart 2019 heeft Pictoright gewijzigde statuten ter goedkeuring voorgelegd. Hiermee heeft het CvTA op 18 april 2019 ingestemd.	18-04-19	Afgehandeld
2. Buma Stemra	Organisatie R	06-03-18	Verzoek tot handhaving publiceren jaarrekening Buma Stemra.	De jaarrekeningen van Buma en Stemra zijn op 28 oktober 2019 door de leden en aangeslotenen goedgekeurd.	29-10-18	Afgehandeld
3. StOP NL	Organisatie S	25-05-18	Verzoek tot het doen van onderzoek naar het handelen van StOP nl aangaande de governance en de stemverhouding binnen het bestuur van de stichting.	Het CvTA heeft op 14 augustus 2018 besloten niet in te stemmen met ter goedkeuring voorgelegde statuten en reglementen van StOP nl. Op 21 september 2018 heeft StOP nl bezwaar gemaakt tegen het besluit van het CvTA. Signaalgever is erkend als belanghebbende in de procedure. StOP nl trekt het bezwaar op 9 november 2018 in.	09-11-18	Afgehandeld
4. StOP NL	Organisatie T	30-05-18	Verzoek tot het doen van onderzoek naar het handelen van StOP nl aangaande de governance en de stemverhouding binnen het bestuur van de stichting.			
5. Sena	Organisatie C	12-07-18	Verzoek tot handhaving met betrekking tot het repartitiereglement van Sena en de instemming van het CvTA aangaande het repartitiereglement.	Het CvTA heeft op 7 augustus 2018 op het verzoek van betrokkene gereageerd en op 17 september 2018 heeft betrokkene bezwaar gemaakt tegen het besluit van het CvTA. Op 20 december 2018 heeft het CvTA het handhavingsverzoek afgewezen. Op 27 maart 2019 heeft een hoorzitting plaats gevonden. Het CvTA besluit op 9 mei 2019 de bezwaren ongegrond te verklaren en het besluit in stand te houden. Tegen de beslissing op bezwaar is op 18 juni 2019 beroep ingesteld.	09-05-19	Afgehandeld
6. Sena	Persoon C	12-07-18	Verzoek tot handhaving met betrekking tot het repartitiereglement van Sena en de instemming van het CvTA aangaande het repartitiereglement.	Het CvTA heeft op 31 juli 2018 op het verzoek van betrokkene gereageerd met de vraag aan betrokkene of de klacht reeds bekend is bij Sena en zover op te vatten als een handhavingsverzoek is verwezen naar het advies aan Sena d.d. 26 april 2018.	31-07-18	Afgehandeld

Adviezen 2018 op eigen initiatief van het CvTA:

In 2018 heeft het College 3 maal een CBO of OBO geadviseerd:

- 26 februari 2018: Advies Videma inzake licentieverplichtingen voor gemeenten.
- 26 april 2018: Advies Sena met betrekking tot het aanpassen van het repartitiereglement.
- 24 juli 2018: Advies Rights Direct met betrekking tot het voldaan aan de transparantieplichtingen.

5.4 Bezwaren tegen besluiten van het CvTA

Naast de signalen over CBO's kunnen belanghebbenden bezwaar en zo nodig beroep indienen tegen besluiten genomen door het CvTA.

In 2018 zijn in totaal 15 bezwaren tegen besluiten van het CvTA ingediend. Daarvan zijn 5 bezwaren in 2018 afgehandeld.

5.5 Beroepen en Voorlopige Voorzieningen

In 2018 zijn door belanghebbenden 4 beroepen naar aanleiding van beslissingen van het CvTA op bezwaar ingediend. Hiervan zijn 2 beroepen in 2018 door de indieners ingetrokken. De overige 2 beroepen zijn in 2019 nog in behandeling bij de Rechtbank Den Haag.

In 2018 is éénmaal door een belanghebbende om een Voorlopige Voorziening bij de Rechtbank verzocht tegen een door het CvTA genomen besluit. In 2019 is dit verzoek door de belanghebbende ingetrokken.

5.6 Verzoeken in het kader van de Wet openbaarheid bestuur (Wob-verzoeken)

Het CvTA heeft in 2018 16 Wob-verzoeken ontvangen. Een aantal van deze verzoeken is ingediend door dezelfde verzoeker. Vijftien Wob-verzoeken zijn in 2018 afgehandeld door middel van een besluit van het CvTA.

5.7 Klachten jegens handelwijze van het CvTA

Net als bij ieder ander bestuursorgaan kan eenieder klachten jegens de gedragingen en handelwijzen van het CvTA indienen. Tegen besluiten van het CvTA naar aanleiding van dergelijke klachten kan niet in bezwaar of beroep worden gegaan. Wel staat de klager de mogelijkheid open zich te wenden tot de Nationale Ombudsman,

In 2018 heeft het CvTA 3 klachten ontvangen jegens de handelwijze van het CvTA. Deze zijn alle in 2018 afgehandeld.

Alle ontvangen bezwaren en beroepen tegen besluiten van het CvTA en klachten jegens de handelwijze van het CvTA zijn opgenomen in de overzichten *Bezwaar en Beroep tegen besluiten van het CvTA* en *Klachten jegens handelwijze van het CvTA*.

5-3 Bezwaren tegen besluiten van het CvTA

CBO	Betrokkene	Ingekomen	Betreft	Stand van zaken en laatste actie CvTA	Datum	Status
1. Videma	Organisatie G	16-01-18	Bezwaar tegen besluit CVTA van 7 december 2017, goedkeuring van gewijzigde licentievoorwaarden Videma.	2018 heeft een hoorzitting plaatsgevonden. Videma heeft op 27 maart 2018 gereageerd op de bezwaren. Op 9 april Het CvTA acht de bezwaren ongegrond. De bezwaarmakers zijn op 27 juni 2018 in beroep gegaan bij de Rechtbank tegen de beslissing op bezwaar.	18-05-19	In behandeling
2. Videma	Organisatie H	17-01-18	Bezwaar tegen besluit CVTA van 7 december 2017, goedkeuring van gewijzigde licentievoorwaarden Videma.			idem
3. Videma	Organisatie I	17-01-18	Bezwaar tegen besluit CVTA van 7 december 2017, goedkeuring van gewijzigde licentievoorwaarden Videma.			idem
4. Videma	Organisatie J	18-01-18	Bezwaar tegen besluit CVTA van 7 december 2017, goedkeuring van gewijzigde licentievoorwaarden Videma.			idem
5. Buma Stemra	Persoon B	07-03-18	Bezwaar tegen anonimiseren door CVTA van de rapporten van Nauta Dutilh en BDO m.b.t. Buma Stemra.	Het CvTA is wettelijk verplicht publicaties te anonimiseren.	08-03-18	Afgehandeld
6. Merlin	CvTA	05-06-18	Bezwaar tegen besluit CvTA van 14 maart 2018 om de organisatie als CBO te kwalificeren.	Op 2 juli 2018 heeft een hoorzitting plaatsgevonden. Het bezwaar van Merlin tegen het besluit van het CvTA van 14 maart 2018 is ongegrond.	28-08-18	Afgehandeld
7. StOP nl	Organisatie T	28-06-18	Bezwaar tegen doorgang hoorzitting over onbevoegd voorstel, tevens bezwaar tegen voorstellen voor wijzigingen statuten en reglementen StOP nl.	Op 14 augustus 2018 heeft het College besloten niet in te stemmen met voorgelegde wijzigingsvoorstellen van de statuten van StOP nl.	14-08-18	Afgehandeld
8. Pictoright	CvTA	24-07-18	Bezwaar tegen besluit CvTA van 13 juni 2018, (voorwaardelijke) goedkeuring gewijzigde statuten.	Zie Signalen Rechthebbenden nummer 1.	18-04-18	Afgehandeld
9. Lira	Organisatie F	27-08-18	Bezwaar tegen besluit CvTA van 22 juni 2018, instemming aansluitcontract Lira.	Op 12 november 2018 heeft een hoorzitting plaatsgevonden. Het CvTA besluit dat het bezwaarschrift van de bezwaarmaker is niet ontvankelijk is. Op 28 januari 2019 heeft de bezwaarmaker beroep aangetekend tegen de beslissing op bezwaar van het CvTA (19 december 2018).	19-12-18	In behandeling
10. Sena	Organisatie M	17-09-18	Bezwaar tegen besluit CvTA van 7 augustus 2018, niet-handhavingsbesluit Sena in zake Repartitiereglement.	Zie Signalen Rechthebbenden nummer 5.	09-05-19	In behandeling
11. StOP nl	CvTA	24-09-18	Bezwaar tegen besluit CvTA van 14 augustus 2018, niet instemmen met verzoek van StOP nl met het niet instemmen met de wijziging van statuten en diverse reglementen.	Op 9 november 2018 heeft StOP nl het bezwaar ingetrokken.	09-11-18	Afgehandeld
12. Sena	Organisatie N	30-10-18	Bezwaar tegen besluit CVTA van 1 oktober 2018, aanwijzingsbesluit Sena openbaarmaking overeenkomst.	Naar aanleiding van een handhavingsverzoek van d.d. 3 augustus 2017 heeft het CvTA Sena op 30 oktober 2018 geadviseerd. Hierop volgt een voorgenomen besluit tot aanwijzing van Sena. Op 28 mei 2019 heeft een hoorzitting plaatsgevonden.	28-05-19	In behandeling
13. Sena	Organisatie O	10-12-18	Bezwaar tegen besluit CvTA van 1 oktober 2018 (intrekken bindende aanwijzing Sena).			idem
14. Sena	Sena	27-12-18	Bezwaar tegen besluit CvTA van 20 december 2018, aanwijzingsbesluit Sena openbaarmaking overeenkomst.			idem
15. Sena	Organisatie D	29-01-19	Bezwaar en WOB-verzoek m.b.t. het verkrijgen van een afschrift van alle informatie en (digitale) communicatie t.a.v. de tot standkoming van de in opdracht van het CVTA opgestelde opinie van prof. mr. Hugenholtz van 19 september 2018 en het handhavingsverzoek van de bezwaarmaker. (Pro forma was 29 januari 2019).			idem

5-4 Beroepen en voorlopige voorzieningen

CBO	Betrokkene	Ingekomen	Betreft	Stand van zaken en laatste actie CvTA	Datum	Status
1. Sena	CvTA	10-01-18	Beroep Sena tegen het besluit van het CvTA van 22 november 2017. Sena heeft bezwaar aangetekend tegen het besluit van het CvTA (6 juli 2017) waarin de Wob-verzoeken van betrokken verzoeker (8 en 27 juni 2017) deels zijn gehonoreerd.	Op 4 juli 2018 heeft Sena het beroep in getrokken.	04-07-18	Afgehandeld
2. Videma	Organisatie E	27-06-18	"Beroep van betrokkenen, tegen het besluit op bezwaar van CvTA van 18 mei 2018, na bezwaar van betrokkenen tegen besluit van het CvTA van 7 december 2017."	De behandeling van het beroep is aangekondigd door de Rechtbank Den Haag. Het beroep dient op 28 november 2019.	28-11-19	In behandeling
3. Lira	Organisatie F	28-01-19	Beroep van betrokkene, na beslissing op bezwaar (19 december 2018). betrekking hebbende stukken aangeleverd bij de Rechtbank Den Haag. Een zittingsdatum is nog niet bekend.	Op 28 januari 2019 heeft betrokkene beroep aangetekend. Het CvTA heeft de op de zaak	26-02-19	In behandeling
4. Sena	CvTA	27-12-18	Verzoek om een Voorlopige Voorziening met betrekking tot het besluit van het CvTA (20 december 2018) tot aanwijzing Sena inzake openbaarmaking van standaard licentieovereenkomsten.	Het verzoek om een Voorlopige Voorziening is op 5 februari 2019 door Sena ingetrokken.	05-02-19	Afgehandeld
5. Pictoright	CvTA	30-01-19	Pro forma-beroep tegen beslissing op bezwaar d.d. 19 december 2018.	Op 26 april 2019 is het beroep door Pictoright ingetrokken.	26-04-19	Afgehandeld

5-5 Wob-verzoeken

CBO	Betrokkene	Ingekomen	Betreft	Stand van zaken en laatste actie CvTA	Datum	Status
1. Sena	Organisatie C	05-04-18	Wob-verzoek m.b.t. het verkrijgen van een afschrift van alle bij het CvTA aanwezige documenten inzake de toestemmingen die het CvTA in de periode 15 juli 2003 t/m heden heeft verleend op verzoeken van Sena tot wijzigingen in repartitiereglementen van Sena, inclusief alle communicatie hierover. Het verzoek betreft tevens de toestemmingen in dezelfde periode heeft verleend op verzoeken van Sena tot wijzigingen in tarieven en algemene voorwaarden van Sena.	Op 5 april 2018 heeft Sena gereageerd met een zienswijze op het voornemen van het CvTA om het Wob-verzoek deels in te willigen. Mede op basis van deze en andere zienswijzen heeft het College besloten (13 juni 2018) tot het deels openbaar maken van verzochte documenten.	13-06-18	Afgehandeld
2. Buma Stemra	Persoon B	01-01-18	Wob-verzoek m.b.t. de (voorgestelde) onderzoeksvragen i.h.k.v. het voorgenomen onderzoek bij Buma Stemra.	Aan de Wob-verzoeker is steeds een ontvangstbevestiging verstuurd. Het CvTA heeft op 31 augustus 2018 op de Wob-verzoeken gereageerd. Het CvTA heeft tevens aangeboden om met verzoeker in gesprek te gaan. De verzoeker heeft voorwaarden gesteld. Er heeft nog geen gesprek plaats gevonden.	31-08-19	Afgehandeld
3. Buma Stemra	Persoon B	15-01-18	WOB-verzoek m.b.t. het verkrijgen van informatie over Buma Stemra aangaande de incasso en repartitie van aangaande het gebruik van christelijke muziek in kerken.			
4. Buma Stemra	Persoon B	18-01-18	Wob-verzoek m.b.t. het verkrijgen van een afschrift van alle informatie t.a.v. Buma Stemra aangaande de weigering door en meer bepaald, op de weigering van Buma Stemra om componisten of auteurs niet te willen bedienen, dan wel aansluiting bij Buma Stemra te weigeren, of bestaande contracten eenzijdig te beëindigen.			
5. Buma Stemra	Persoon B	25-01-18	Wob-verzoek m.b.t. het verkrijgen van een afschrift van alle informatie t.a.v. Buma Stemra aangaande twee medewerkers en klokkeluiders.			
6. Buma Stemra	Persoon B	29-01-18	Wob-verzoek m.b.t. het verkrijgen van een afschrift van alle informatie t.a.v. Buma Stemra over de rechtzaken waarin Buma Stemra en één of meerder leden van Buma Stemra partij zijn.			
7. Buma Stemra	Persoon B	07-02-18	"Wob-verzoek m.b.t. het verkrijgen van een afschrift van alle informatie en (digitale) communicatie t.a.v. Buma Stemra met medewerkers van Buma Stemra gedurende het tijdvak 1 juni 2017 t/m 7-2-2018.			

5-5 Wob-verzoeken (vervolg)

CBO	Betrokkene	Ingekomen	Betreft	Stand van zaken en laatste actie CvTA	Datum	Status
8. Buma Stemra	Persoon B	07-02-18	Wob-verzoek m.b.t. het verkrijgen van een afschrift van alle informatie in zake alle kwartaal-rapportage door Buma Stemra aan het CvTA verzonden in de periode 1 januari 2015 tot en met 31 december 2017.			
9. Buma Stemra	Persoon B	25-05-18	Wob-verzoek m.b.t. het verkrijgen van een afschrift van alle alle documenten en (digitale) correspondentie waar de (bedrijfs)namen van verzoeker in voorkomen.			
10. Buma Stemra	Persoon B	31-05-18	Wob-verzoek mb.t. het verkrijgen van een afschrift van alle documenten en (digitale) correspondentie gericht aan of ontvangen van het Ministerie van Justitie en Veiligheid met betrekking tot Buma Stemra.			
11. Buma Stemra	Persoon B	20-06-18	Wob-verzoek m.b.t. verkrijgen van een afschrift van alle documenten en (digitale) correspondentie gericht aan of ontvangen van Buma Stemra met betrekking tot de redenen van het CvTA voor het bestempelen tot "onomkeerbaar" van de catalogus van de Wob-verzoeker.			
12. Buma Stemra	Persoon B	26-06-18	Wob-verzoek gericht op het verkrijgen van een afschrift van regelgeving van overheidswege inzake integriteit, moraal en ethiek waaraan het CvTA dient te voldoen. Tevens een afschrift van door het CvTA geformuleerde en vastgestelde regelgeving inzake moraal, ethiek en integriteit.			
13. Buma Stemra	Persoon B	27-06-18	Wob-verzoek gericht op het verkrijgen van een afschrift van alle documenten en (digitale) correspondentie om inzicht te verkrijgen in de onderliggende redenen van de aanbevelingen die het CvTA zou hebben gedaan aan Buma Stemra met betrekking tot het geschil tussen Buma Stemra en de verzoeker.			
14. Buma Stemra	Persoon B	23-07-18	Wob-verzoek gericht op het verkrijgen van een afschrift van regelgeving van overheidswege inzake gedragscodes waaraan het CvTA zich aan heeft te houden. Tevens een afschrift van alle gedragscodes die van toepassing zijn op het handelen van van het CvTA.			
15. Buma Stemra	Persoon B	13-08-18	Wob-verzoek gericht op het verkrijgen van een afschrift van regelgeving van overheidswege inzake klachten (over o.a. CBO's).Tevens een afschrift van alle documenten en overige informatie met betrekking tot klachtenprocedures die zijn opgesteld door het CvTA zelf en de klachten over CBO's regelt.	"Op 31 augustus 2018 heeft het CvTA Wob-verzoeker geïnformeerd dat het CvTA geen opvolging geeft aan de ingediende Wob-verzoeken aangezien het CvTA reeds in een eerder stadium geantwoord heeft. Het CvTA nodigt verzoeker desalniettemin uit om het dossier verder te telichten."	31-08-18	Afgehandeld
16. Sena	Organisatie D	29-01-19	Wob-verzoek m.b.t. het verkrijgen van een afschrift van alle informatie en (digitale) communicatie t.a.v. de tot standkoming van de in opdracht van het CvTA opgestelde opinie van prof. mr. Hugenholtz van 19 september 2018 en het handavingsverzoek van de VCR. (Pro forma was 29 januari 2019).	Het CvTA heeft 30 april 2019 besloten het Wob-verzoek af te wijzen aangezien het geen betrekking heeft op een bestuurlijke aangelegenheid. Tegen dit besluit heeft betrokkene op 7 juni 2019 Pro forma bezwaar gemaakt.	07-06-19	In behandeling

5-6 Klachten jegens handelswijze van het CvTA

CBO	Betrokkene	Ingekomen	Betreft	Stand van zaken en laatste actie CvTA	Datum	Status
1. Buma Stemra	Organisatie V	30-01-18	Klacht over het CvTA die verzoek tot handhaving jegens Buma Stemra niet inwilligt.	Op 4 april 2018 heeft de Nationale ombudsman de klacht beoordeeld en is tot de conclusie gekomen dat het CvTA afdoende op de verzoeken van klager heeft gereageerd.	04-04-18	Afgehandeld
2. Buma Stemra	Persoon B	27-09-18	Klacht ontvangen via de Autoriteit Persoonsgegevens over het CvTA m.b.t. het niet faciliteren verzoek tot inzage persoonsgegevens klager.	De klager is op 11 oktober 2018 verzoekt om te preciseren waar het verzoek inzage betrekking op heeft.	11-10-18	Afgehandeld
3. Videma	Persoon A	18-10-18	Verzoek tot verduidelijking van de werkwijze van Stichting Videma.	Het CvTA heeft de indiener geadviseerd zich juridisch te laten adviseren in het geschil met Videma.	29-11-18	Afgehandeld

Geschillencommissie Auteursrechten Zakelijk

De Geschillencommissie Auteursrechten Zakelijk, onderdeel van de Stichting Geschillencommissies voor Beroep en Bedrijf, behandelt geschillen van gebruikers van auteursrechtelijk en nabuurrechtelijk beschermd materiaal, die de hoogte van de vergoeding betwisten die de CBO bij hen in rekening brengt. Deze Geschillencommissie functioneert op een wettelijke grondslag (artikel 23 van de Wet toezicht).

In 2018 behandelde de Geschillencommissie Auteursrechten 2 geschillen van gebruikers over de hoogte van de te betalen vergoeding. In één zaak in 2018 kwamen partijen er alsnog onderling uit. In de andere zaak deed de commissie een uitspraak. De cliënt werd hierin deels in het gelijk gesteld.

Aan het einde van 2018 stonden er geen zaken meer open bij de Geschillencommissie Auteursrechten Zakelijk.

6

Rechtthebbenden

6.1 Inleiding

Het incasseren, beheren en repareren van gelden ten behoeve van de rechthebbers is de kerntaak van een CBO en OBO. Het belang van de rechthebbers is daarmee één van de centrale belangen die iedere CBO en OBO in acht dient te nemen.

Het CvTA besteedt in dit jaarrapport meer aandacht aan de positie van de rechthebbers. De CBO's en OBO's staan ten dienste van de rechthebbers en de dienstverlening aan de rechthebbers dient dan ook minimaal aan de wettelijke eisen voldoen. Deze dienstverlening bestaat op basis van de wettelijke verplichtingen uit de volgende onderdelen: (1) het verlenen van rechten aan rechthebbers, (2) informatievoorziening aan rechthebbers, (3) tijdige, regelmatige, zorgvuldige en correcte verdeling van gelden aan rechthebbers en (4) het voorzien in procedures voor tijdige en doeltreffende klachten- en geschillen voor rechthebbers.

De informatievoorziening aan de rechthebbers vond al plaats voor 2016 door de CBO's en OBO's. Door het van kracht worden van de Wet toezicht eind 2016, zijn de eisen waaraan deze informatievoorziening minimaal dient te voldoen ten opzichte van de vorige Wet toezicht voor elke CBO en OBO uitgebreid en geüniformeerd.

De Wet Toezicht bevat sinds 2016 een aantal verplichtingen voor CBO's, en in beperkte mate over OBO's, die specifiek toezien op de rechten van de rechthebbers en de verhouding en het verkeer tussen de CBO's en de rechthebbers. Gevoegd bij de eerder bestaande verplichtingen dienen CBO's daarmee aan de volgende verplichtingen te voldoen. Voor OBO's gelden alleen verplichtingen conform punt 2.

1. Het verlenen van rechten aan rechthebbers.

Deze verplichting betreft bijvoorbeeld het verlenen van het recht aan de rechthebber om een CBO naar keuze te machtigen voor het beheer van zijn rechten, waarbij de CBO, tenzij om objectief gerechtvaardigde redenen, dit beheer niet mag weigeren. Ook moeten rechthebbers licenties kunnen verlenen voor niet-commercieel gebruik en moeten zij met in achtneming van een redelijke opzegtermijn van 6 maanden hun machtiging kunnen opzeggen. Voorts moeten zij de vrije keuze hebben welke categorieën van rechten zij bij een CBO willen onderbrengen, het zogeheten 'flexibel rechtenbeheer'.

2. Informatievoorziening aan rechthebbers.

Deze verplichting betreft het minimaal jaarlijks bekendmaken van specifieke informatie aan iedere (individuele) rechthebber aan wie rechteninkomsten zijn toegewezen of betalingen zijn gedaan. Voor CBO's die ten behoeve van andere, verdelende CBO's incasseren, geldt deze jaarlijkse verplichting tot het verstrekken van specifieke informatie jens deze andere, verdelende CBO's. Bovendien moeten

CBO's, op verzoek van rechthebbers, van een gebruiker of van een CBO waarvoor zij incasseren, specifieke informatie verstrekken over het beheerde materiaal, de beheerde rechten en het grondgebied dat de CBO bestrijkt. Nieuw in het toezicht in 2018 t.o.v. het vorige jaar is dat het CvTA de wijze van het informeren van rechthebbers door CBO's uitgebreider heeft getoetst en bij de informatievoorziening aan de individuele rechthebbers de gecommuniceerde grondslagen en verdeelsystematiek heeft betrokken zoals deze in het repartitiereglement van betreffende CBO zijn geformuleerd.

Naast de informatievoorziening aan de individuele rechthebbers, dienen CBO's – indien zij functioneren in een keten – ook andere CBO's van wettelijk verplichte informatie te voorzien.

3. De tijdige, regelmatige, zorgvuldige en correcte verdeling van de gelden over de rechthebbers.

CBO's dienen bedragen zo snel mogelijk aan rechthebbers te betalen, doch uiterlijk 9 maanden na afloop van het boekjaar waarin de rechteninkomsten zijn geïnd. Hiervan kan de CBO alleen afwijken indien de CBO om objectieve redenen (gelegen buiten de invloedssfeer van de CBO; bijvoorbeeld het niet beschikken over gegevens van de rechthebber) niet in staat is tijdig te betalen. Voor (verdelende) CBO's die voor hun incasso afhankelijk zijn van andere CBO's is de uiterste termijn van betaling aan de rechthebbers 6 maanden na ontvangst van de gelden van de incasserende CBO. Ook van deze termijn kan een CBO alleen afwijken indien het om objectieve, buiten de invloedssfeer van de CBO gelegen, redenen wordt gehinderd.

Verder zijn CBO's bij de verdeling van gelden verplicht maatregelen te nemen om rechthebbers te identificeren en te lokaliseren. Indien deze niet zijn gelokaliseerd of zijn geïdentificeerd moet de CBO de informatie over werken waarvan de vergoeding niet kan worden uitgekeerd (tijdig) openbaar maken. Verschuldigde bedragen aan rechthebbers worden als onverdeeld beschouwd, indien deze bedragen niet kunnen worden verdeeld 3 jaar na afloop van het boekjaar waarin de inning heeft plaatsgevonden.

4. Het voorzien in procedures voor rechthebbers waarbij klachten en geschillen doeltreffend en tijdig worden behandeld.

In 2018 heeft het CvTA getoetst of CBO's en OBO's aan deze verplichtingen voldoen in opzet, dus in hoeverre de formele documenten aan deze verplichtingen zijn aangepast, c.q. de verplichtingen in de formele documenten zijn opgenomen. Bij toetsing in de uitvoering hiervan heeft het College in 2018 geen onregelmatigheden bij zowel CBO's als OBO's kunnen waarnemen. De komende jaren zal het College hierop blijven toetsen.

Het CvTA houdt onder meer (preventief) toezicht op deze verplichtingen doordat CBO's verplicht zijn wijzigingen in statuten (zie Hoofdstuk 4), repartitiereglementen en aan-

sluit- of exploitatieovereenkomsten met rechthebbers ter goedkeuring voor te leggen aan het CvTA.

Voorts worden de rechthebbers beter van informatie voorzien doordat CBO's en OBO's sinds 2016 nieuwe (actieve en passieve) informatieverplichtingen krijgen opgelegd.

6.2 Rechten van rechthebbers

Het CvTA heeft in 2018 getoetst of CBO's voldoen aan de wettelijke vereisten met betrekking tot de rechten van recht-

hebbers aan de hand van ter goedkeuring door CBO's voorgelegde wijzigingen van statuten en/of aansluit- en exploitatieovereenkomsten.

Niet alle CBO's sluiten aansluit- of exploitatieovereenkomsten met rechthebbers, zoals Stichting de Thuis kopie of Stichting Leenrecht en zijn derhalve niet gehouden de rechten te regelen in de statuten.

Het CvTA is in 2018 nagegaan of deze CBO's de rechten van rechthebbers op een juiste wijze zijn verankerd in statuten en/of aansluit- of exploitatieovereenkomsten. Het resultaat hiervan is opgenomen in de volgende tabel.

6-1 Overzicht van de mate waarin CBO's in opzet voldoen aan de verplichtingen m.b.t. opnemen van de rechten van rechthebbers

CBO's	Voldoen aan vereisten rechten van rechthebbers m.b.t. 2018		
	Voldoet	Rechten opgenomen in: Statuten	Aansluitingsovereenkomst
Sena	■	■	
Stichting Leenrecht	n.v.t. ¹		
Stichting Reprorecht	n.v.t.		
Stichting de Thuis kopie	n.v.t. ²		
Vereniging Buma	■		■
Femu	■	■	
Stichting Lira	■		■
Norma	■		■
Stichting Pictoright	■		■
Stichting PRO	n.v.t. ³		
Stichting IPRO	■	■	
SCGO	■		■
Sekam	■		■
Sekam Video	n.v.t. ⁴		
Stemra	■		■
St. Thuis kopievergoeding	■	■	
Audio Producenten			
StOP NL	■		■
SVVP	■	■	
Vevam	■		■
Stichting Videma	■		■

¹ Jaarlijks verdeelt Stichting Leenrecht de geïncasseerde vergoedingen onder verschillend beheersorganisaties (CBO's). Stichting Leenrecht keert niet uit aan individuele rechthebbers, maar stelt middel ter beschikking aan de zogeheten "verdeel"-CBO's.

² Stichting de Thuis kopie reparteert de geïncasseerde vergoedingen over verschillende verdeelorganisaties. De verdeelorganisaties handelen de verdere verdeling naar individuele rechthebbers af.

³ Stichting PRO heeft geen aansluitvoorwaarden voor rechthebbers, maar werkt op basis van een door uitgevers verstrekt mandaat. Derhalve bestaat tussen Stichting PRO en de uitgever geen overeenkomst. Het CvTA heeft hierbij geen rol.

⁴ Sekam Video is door Stichting de Thuis kopie aangewezen als de verdeelorganisatie van de thuis kopievergoeding aan producenten van film en televisiewerken. Sekam Video gaat geen aansluitovereenkomsten met rechthebbers aan.

Het CvTA heeft in 2018 de volgende aansluitings- of exploitatieovereenkomsten ter goedkeuring voorgelegd gekregen en hierover besloten.

6-2 Ter goedkeuring aangeboden aansluitings- of exploitatieovereenkomsten

Voldoen aan vereisten rechten van rechthebbers m.b.t. 2018				
CBO's	Datum verzoek	Titel	Betreft	Besluit tot goedkeuring
STAP	12-02-18	Machtiging	EMS-BOD (Extra Media Services Broadcast on Demand	26-10-18
STAP	12-02-18	Machtiging	Thuiskopie- en Leenrechtvergoeding	26-10-18
Buma	26-02-18	Aansluitcontract	Gewijzigde aansluitovereenkomst	01-05-18
Stemra	26-02-18	Aansluitcontract	Gewijzigde aansluitovereenkomst	01-05-18
Femu	06-04-18	Aansluitvoorwaarden	Exploitatiecontract grafisch reproductierecht (via statuten)	04-09-18
SCGO	16-04-18	Aansluitovereenkomst	Aansluitovereenkomst Stichting Collectieve Gelden Omroepen	22-06-18
Stichting Pictoright	18-12-18	Aansluitformulieren	Aangepaste aansluitformulieren en Reglement van Aansluiting	12-02-19

6.3 Informatievoorziening aan rechthebbers

6.3.1 Aanpak

In 2018 is het CvTA nagegaan of de CBO's en OBO's aan hun jaarlijkse verplichting hebben voldaan met betrekking tot het voorzien van informatie aan rechthebbers. Bij de wettelijke verplichtingen met betrekking tot de informatievoorziening aan rechthebbers vallen drie informatiestromen te onderscheiden, te weten (1) informatievoorziening tenminste eenmaal per jaar aan de individuele rechthebber, (2) informatievoorziening op verzoek aan individuele rechthebbers en (3) informatievoorziening aan andere CBO's. De informatiestromen jegens rechthebbers worden hieronder toegelicht.

De CBO's en de OBO's is gevraagd inzichtelijk te maken op welke wijze aan bovengenoemde eisen is voldaan.

Ter beoordeling van informatiestroom (1) hebben CBO's en OBO's voorbeelden verstrekt aan het CvTA van de informatievoorziening aan rechthebbers ten aanzien van het gebruik van de auteursrechtelijke beschermde werken en de vergoeding die zij daarvoor ontvangen. Het CvTA is nagegaan in hoeverre de verstrekte overzichten voldoen aan de wettelijk vereisten met betrekking tot de informatievoorziening aan rechthebbers.

6.3.2 Informatievoorziening tenminste eenmaal per jaar aan de individuele rechthebber

Het CvTA dient erop toe te zien dat CBO's en OBO's eenmaal per jaar aan de individuele rechthebber de volgende informatie bekend maakt:

- De contactgegevens van de rechthebber.
- De aan de rechthebber toegewezen rechteninkomsten.

- De door de CBO aan de rechthebber betaalde bedragen per beheerde rechtencategorie en per soort gebruik.
- De periode waarin het gebruik heeft plaatsgevonden waarvoor bedragen zijn toegewezen en betaald aan de rechthebber, tenzij CBO's vanwege objectieve redenen, niet over deze gegevens kan beschikken.
- Bedragen die zijn ingehouden met betrekking tot beheerskosten.
- Bedragen die zijn ingehouden voor andere doeleinden dan met betrekking tot beheerskosten.
- Rechteninkomsten toegewezen aan een rechthebber die voor enige periode onbetaald blijven.
- Wanneer een CBO rechteninkomsten toewijst en als leden organisaties heeft, die verantwoordelijk zijn voor de uitkering van rechteninkomsten aan rechthebbers, verstrekt de CBO de bovenstaande informatieonderdelen aan deze organisaties.

6.3.3 Informatievoorziening op verzoek aan individuele rechthebbers

Het CvTA dient erop toe te zien dat CBO's, na een gemotiveerd verzoek, op elektronische wijze en zonder onnodige vertraging, op zijn minst de volgende informatie bekendmaakt aan iedere rechthebber of gebruiker of aan de CBO wiens rechten zij beheert op grond van een vertegenwoordigingsovereenkomst.

- Het beschermde werk dat zij beheert, de rechten die zij direct of krachtens een vertegenwoordigingsovereenkomst beheert en het grondgebied dat zij bestrijkt, of
- Wanneer wegens de reikwijdte van de activiteiten van de CBO dergelijke soorten beschermd materiaal niet kunnen worden vastgelegd, de soorten beschermd materiaal die zij vertegenwoordigt, die rechten die zij beheert en de grondgebieden die zij bestrijkt.

6.3.4 Informatievoorziening aan andere CBO's

Het CvTA dient erop toe te zien dat CBO's aan CBO's namens wie zij rechten beheert op grond van een vertegenwoordigingsovereenkomst, tenminste eenmaal per jaar, op elektronische wijze, voor de periode waarop de informatie betrekking heeft, minimaal de volgende informatie bekendmaakt:

- a. De toegewezen rechteninkomsten, de door de CBO betaalde bedragen per beheerde rechtencategorie en soort gebruik voor de rechten die zij beheert op grond van de vertegenwoordigingsovereenkomst en de rechteninkomsten toegewezen aan een rechthebbende die voor enige periode onbetaald blijft.
- b. Bedragen die zijn ingehouden met betrekking tot beheerskosten.
- c. De bedragen die zijn ingehouden voor andere doeleinden dan met betrekking tot beheerskosten.
- d. Informatie over iedere verleende of geweigerde licentie die wordt bestreken door de vertegenwoordigingsovereenkomst.
- e. Door de algemene ledenvergadering genomen besluiten voor zover deze besluiten relevant zijn voor het beheer van de rechten op grond van de vertegenwoordigingsovereenkomst.

6.3.5 Conclusies

Ad (1) Informatievoorziening tenminste eenmaal per jaar aan de individuele rechthebbende

CBO's die gelden repareren aan rechthebbenden voldoen deels aan de wettelijke eisen (artikel 2m Wet toezicht). Alle CBO's melden de toegewezen rechteninkomsten op een individueel overzicht ten behoeve van de rechthebbenden.

Ten opzichte van 2017 is de informatievoorziening aan de individuele rechthebbenden op een aantal punten verbeterd.

1. Naast Sena nemen thans ook SCGO en Sekam op de overzichten ten behoeve de rechthebbenden de aan deze rechthebbenden betaalde bedragen op. Ander CBO's mel-

den veelal met het vermelden dat de aan de rechthebbenden toekomende vergoeding zal worden overgemaakt. De wettelijke vereiste is dat CBO's OBO's expliciet op de afrekeningen vermelden wat er aan de rechthebbende aan vergoeding is betaald. Het dient voor de rechthebbende duidelijk zijn of er nog bedragen te ontvangen zijn van de CBO betreffende het gebruik in de afgelopen periode(n).

2. De CBO's Buma, Stemra, Femu, Lira, IPRO en StOP nl hebben ter beoordeling van onderdeel "h, *wanneer een CBO rechteninkomsten toewijst en als leden organisaties heeft, die verantwoordelijk zijn voor de uitkering van de rechteninkomsten aan rechthebbenden, verstrekt de CBO de informatie van a t/m g aan deze organisaties*", ten opzichte van 2017 overzichten ter beoordeling door het CvTA aangeleverd.
3. De CBO's Buma, Stemra, Femu en SCGO vermelden niet expliciet op de afrekening ten behoeve van de rechthebbenden welke bedragen zijn ingehouden voor administratiekosten/-vergoeding. In het geval van Buma, Stemra en Femu wordt wel het percentage van de inhouding vermeld. Het bedrag van de inhouding dient zonder eigen berekening door de rechthebbende inzichtelijk te zijn.
4. Het vermelden van de bedragen die zijn ingehouden voor andere doeleinden dan met betrekking tot beheerskosten (onderdeel f) wordt door een aantal CBO's (Sena, Buma, Lira, Pictoright, Stemra en Vevam) niet op een expliciete wijze gedaan. Bij de beoordeling van dit onderdeel in 2017 werd het vermelden van percentage van de inhouding nog als positief beoordeeld.
5. Stichting Reprorecht stelt een specificatie op conform artikel 2m Wet toezicht. Dit betreft een specificatie ten behoeve van een uitgever van een door de uitgever te betalen bedrag aan een auteur.
6. De CBO's Stichting Leenrecht en Stichting de Thuis kopie repareren niet direct aan rechthebbenden, maar louter aan CBO's.
7. De volgende CBO's en OBO's hebben geen opgaaf aan het CvTA gedaan: STAP en SVVP. Deze organisatie repareren wél rechtstreeks aan individuele rechthebbenden.

6-3 Informatievoorziening aan rechthebbers, CBO's en gebruikers

2018	Informatievoorziening betreffende : CBO's en OBO's met repartitie rechtstreeks aan rechthebbers															
	a		b		c		d		e		f		g		h	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
OBA's																
Sena	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Stichting Leenrecht	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stichting Reprorecht	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Stichting de Thuis kopie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vereniging Buma	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Femu	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Stichting Lira	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Norma	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Stichting Pictoright	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Stichting PRO	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Stichting IPRO	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
SCGO	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Sekam	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Sekam Video	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Stemra	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
St. Thuis kopievergoeding	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Audio Producenten																
StOP NL	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
SVVP	geen opgaaf															
Vevam	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Stichting Videma	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
CCLI	geen opgaaf															
IBVA	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Rights Direct	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

De letters boven de kolommen verwijzen naar het relevante lid van het wetsartikel.

6-4 Informatievoorziening op verzoek aan individuele rechthebbers artikel 2o Wet toezicht

2016	verzoek ontvangen
Sena	n.v.t.
Stichting Leenrecht	n.v.t.
Stichting Reprorecht	n.v.t.
Stichting de Thuis kopie	n.v.t.
Vereniging Buma	■
Femu	n.v.t.
Stichting Lira	n.v.t.
Norma	n.v.t.
Stichting Pictoright	n.v.t.
Stichting PRO	n.v.t.
Stichting IPRO	n.v.t.
SCGO	n.v.t.
Sekam	n.v.t.
Sekam Video	n.v.t.
Stemra	■
St. Thuis kopievergoeding	n.v.t.
Audio Producenten	
StOP NL	n.v.t.
SVVP	n.v.t.
Vevam	n.v.t.
Stichting Videma	n.v.t.
CCLI	n.v.t.
IBVA	n.v.t.
Rights Direct	n.v.t.

n.v.t. = niet van toepassing

Ad (2) Informatievoorziening op verzoek aan individuele rechthebbers

De CBO's Buma en Stemra hebben in 2018 gemotiveerde verzoeken ontvangen om informatie bekend te maken aan rechthebbers, gebruikers of aan de CBO wiens rechten zij beheert op grond van een vertegenwoordigingsovereenkomst.

6-5 Informatievoorziening aan andere CBO's artikel 2n Wet toezicht

2018	Informatievoorziening betreffende: CBO's met repartitie aan CBO's die reparteren aan rechthebbers				
	a	b	c	d	e
OBA's	2018	2017	2018	2017	2018
Sena	-	-	-	-	-
Stichting Leenrecht	■	■	-	-	-
Stichting Reprorecht	■	■	-	-	■
Stichting de Thuis kopie	■	■	■	-	■
Vereniging Buma	-	-	-	-	-
Femu	-	-	-	-	-
Stichting Lira	-	-	-	-	-
Norma	-	-	-	-	-
Stichting Pictoright	■	■	■	■	■
Stichting PRO	■	■	■	-	■
Stichting IPRO	-	-	-	-	-
SCGO	-	-	-	-	-
Sekam	-	-	-	-	-
Sekam Video	-	-	-	-	-
Stemra	-	-	-	-	-
St. Thuis kopievergoeding Audio Producenten	-	-	-	-	-
StOP NL	-	-	-	-	-
SVVP	geen opgaaf				
Vevam	-	-	-	-	-
Stichting Videma	geen opgaaf				
CCLI	geen opgaaf				
IBVA	-	-	-	-	-
Rights Direct	-	-	-	-	-

- = niet van toepassing
De letters boven de kolommen verwijzen naar het relevante lid van het wetsartikel.

Ad (3) Informatievoorziening aan andere CBO's
CBO's die gelden verdelen aan andere CBO's, Stichtingen Leenrecht, Reprorecht, De Thuis kopie en PRO, informeren deze verdelende CBO's over de bedragen die zij aan hen toewijzen.

Of de CBO daadwerkelijk hebben betaald aan de rechthebbers is niet opgenomen in de overzichten. De toezegging tot betaling is hierop wel vermeld. Stichting de Thuis kopie heeft de verdelende CBO's per brief geïnformeerd over bedragen (of de toepasselijke percentages), met redenen omkleed, die voor enige tijd onbetaald blijven (betreft de beoordeling met betrekking tot 2017).

De bedragen die zijn ingehouden met betrekking tot beheerskosten zijn opgenomen in de overzichten die de Stichtingen Leenrecht, Reprorecht, De Thuis kopie en PRO verstrekken. Stichting PRO meldt bovendien de bedragen voor andere inhoudingen (opsporing en handhaving). Stichting de Thuis kopie vermeldt de inhouding voor andere inhoudingen niet expliciet.

CBO's en OBO's voldoen nog niet aan alle vereisten van de Wet toezicht waar het gaat om de informatievoorziening aan individuele rechthebbers en andere CBO's. Er is nog steeds ruimte voor verbetering op dit gebied. CBO's

en OBO's geven aan dat zij aan dat zij de informatievoorziening aan rechthebbers aan het ontwikkelen zijn.

Onder andere Buma, Stemra, Sekam, Sekam Video, StOP nl en Pictoright hebben aangegeven dat zij doende zijn om de applicatie dan wel het financiële systeem ten behoeve van de informatievoorziening aan de rechthebbers verder te verbeteren.

In het non-compliance traject naar aanleiding van de bevestigingen in het Toezichtrapport over 2018 zullen bovenstaande tekortkomingen (wederom) aan de orde worden gesteld.

6.4 Informatievoorziening aan rechthebbers en het repartitiereglement

Het CvTA acht het wenselijk dat rechthebbers in staat gesteld moeten worden om te verifiëren hoe de aan hen toekomende vergoeding voor het gebruik van auteursrechtelijk beschermd werk tot stand is gekomen. De Wet toezicht schrijft voor dat CBO's en OBO's zich moeten conformeren aan de hierboven beschreven artikelen aangaande de informatievoorziening aan rechthebbers. De informatievoorziening aan de rechthebber moet de rechthebber helpen bij het herleiden en verifiëren van de aan hem toekomende vergoeding. Voor de rechthebbers is de vergoeding immers een (hoofd) bron van inkomsten. Deze totstandkoming dient inzichtelijk te zijn op de overzichten in het kader van de periodieke informatievoorziening.

Basis voor het verdelen van gelden aan rechthebbers is de in het repartitiereglement van de CBO opgenomen werkwijze voor verdelen. De periodieke informatievoorziening aan de rechthebbers zou in opzet een individuele vertaling van deze in het repartitiereglement opgenomen werkwijze moeten zijn. Een rechthebber zou ook middels raadpleging van het repartitiereglement in staat gesteld moeten worden om te verifiëren of de in de periodieke informatievoorziening gehanteerde grondslagen en berekeningsmethode(n) en die in het repartitiereglement overeenstemmen.

Periodieke informatievoorziening aan rechthebbers en het repartitiereglement

Het CvTA heeft met betrekking verslagjaar 2018 een verkenning uitgevoerd waarin een vergelijking is gemaakt tussen de informatie die de CBO direct aan de rechthebbers communiceert over de grondslagen en berekeningsmethoden van de aan de rechthebbers toekomende vergoedingen middels de periodieke informatieverstrekking en de informatie die in de repartitiereglementen is opgenomen over werkwijze bij de totstandkoming van deze vergoedingen.

De resultaten hiervan zijn opgenomen in overzicht 6-6 Conformiteit periodieke informatievoorziening rechthebbers aan repartitiereglement.

6-6 Conformiteit periodieke informatievoorziening rechthebbers aan repartitiereglement

2018	Periodieke informatievoorziening aanrechthebbers	Repartitiereglement	Opmerking
Sena	Sena vermeldt op de periodieke afrekening het aantal gebruiksseconden van een werk en de (bruto-) vergoeding/afrekening per werk. Hoe de (bruto-)vergoeding/afrekening tot stand is gekomen wordt echter niet vermeld.	Sena vermeldt in het repartitiereglement de wijze van de totstandkoming van de totale te repareren som aan de rechthebbers (op basis van speelduur) en toekenning van punten. In het repartitiereglement worden 6 rekenmethoden toegelicht.	De rechthebbers krijgen op basis van de informatie op de periodieke informatievoorziening en het reglement inzicht in de wijze van totstandkoming van de aan hen toekomende vergoeding. De inhouding voor sociaal culturele doeleinden wordt gemeld (een maximum percentage) in het repartitiereglement.
Stichting Leenrecht	Stichting Leenrecht vermeldt op de periodieke afrekening het aandeel percentage en de totale repartitiesom. De methode voor het berekenen van de vergoeding wordt beschreven. De wijze waarop de percentages tot stand zijn gekomen wordt niet beschreven.	Stichting Leenrecht vermeldt in het repartitiereglement de wijze van totstandkoming van de vergoeding aan de rechthebbers (de CBO's). In het repartitiereglement worden de aandeel percentages (verdeelsleutels) vermeld. Stichting Reprorecht vermeldt in het repartitiereglement niet expliciet hoe de uit te keren vergoeding tot stand komt. Het repartitiereglement vermeldt dat verdeelsteutels tot stand komen op basis van onderzoek. Op de site van de CBO wordt verwezen naar een Verdeelmatrix van 2015.	De rechthebbers krijgen op basis van de informatie op de periodieke informatievoorziening en het reglement inzicht in de wijze van totstandkoming van de aan hen toekomende vergoeding.
Stichting Reprorecht	Stichting Reprorecht vermeldt op de periodieke afrekening het totaal aan vergoeding dat zal worden uitgekeerd. Hoe de vergoeding tot stand is gekomen wordt niet vermeld.	Stichting de Thuis kopie vermeldt in het repartitiereglement de rekenmethode die wordt toegepast om tot de vergoeding per CBO te komen. Het begrip "nettovergoeding" wordt toegelicht.	De rechthebbers krijgen op basis van de informatie op de periodieke informatievoorziening en het reglement onvoldoende inzicht in de wijze van totstandkoming van de aan hen toekomende vergoeding.
Stichting de Thuis kopie	Stichting de Thuis kopie vermeldt op de periodieke afrekening het totaal aan vergoeding dat zal worden uitgekeerd. Hoe de vergoeding tot stand is gekomen wordt niet vermeld. De vergoeding betreft een nettobedrag. Eventuele inhoudingen voor sociaal culturele doeleinden en andere inhoudingen hebben al plaatsgevonden.	Stichting de Thuis kopie vermeldt in het repartitiereglement de rekenmethode die wordt toegepast om tot de vergoeding per CBO te komen. Het begrip "nettovergoeding" wordt toegelicht.	De rechthebbers krijgen alleen in combinatie met het repartitiereglement inzicht in de totstandkoming van de vergoeding per CBO.
Vereniging Buma	Buma vermeldt op de periodieke afrekening het specifieke gebruik van werken. Het (bruto- en netto-) vergoedingsbedrag per gebruik wordt eveneens vermeld. De vergoeding per soort gebruik verschilt afhankelijk van de periode. Buma vermeldt niet op de afrekening hoe vergoeding tot stand is gekomen. Het (bruto- en netto-)vergoedingsbedrag betreft een bedrag ná eventuele inhouding voor sociaal culturele doeleinden en reserveringen. Hoe hoog deze inhoudingen zijn wordt niet vermeld.	Buma vermeldt in het repartitiereglement de rekenmethode die wordt toegepast om tot de vergoeding per soort gebruik te komen.	In 2019 heeft Buma Stemra een geheel aangepast Ledenomgeving gelanceerd waarin de afrekening ten behoeven van rechthebbers zijn ondergebracht. Deze wijze van informatieverstrekking aan de rechthebbers is nog niet door het CvTA geanalyseerd. Op basis van de door Buma verstrekte informatie kan de rechthebbers de totstandkoming van de vergoeding deels verifiëren.
Femu	Femu vermeldt op de periodieke afrekening het totaal aan vergoedingen dat de rechthebbers ontvangt. Een specificatie van het gebruik is niet opgenomen op het overzicht. De totaalvergoeding betreft een nettovergoeding, er zijn reeds administratiekosten ingehouden. Hoe hoog deze inhouding is (%/bedrag) ontbreekt op de afrekening.	Femu vermeldt in het repartitiereglement niet specifiek op welke wijze de reparatie van vergoedingen plaatsvindt. Het vermeldt dat er zoveel mogelijk op titelspecifiek wordt uitgekeerd, maar de vergoeding per gebruik, noch de totstandkoming ervan wordt vermeld in het repartitiereglement.	De rechthebbers krijgen op basis van de informatie op de periodieke informatievoorziening en het reglement onvoldoende inzicht in de wijze van totstandkoming van de aan hen toekomende vergoeding.
Stichting Lira	Stichting Lira vermeldt op de periodieke afrekening hoe de vergoeding tot stand is gekomen. De puntwaarde en hoeveelheidsfactor worden vermeld. Hoe de puntwaarde tot stand is gekomen wordt niet inzichtelijk gemaakt. De afrekening is voorzien van een begeleidend schrijven waarin wordt vermeld dat er inhoudingen plaatsvinden ten behoeve van sociaal culturele doeleinden op de uit te keren som. De inhouding voor sociaal culturele doeleinden wordt niet op de afrekening vermeld.	Stichting Lira vermeldt in het repartitiereglement hoe de verdeling aan de rechthebbers tot stand komt. De grondslag is het feitelijk gebruik. De wijze van totstandkoming van de vergoeding is niet inzichtelijk.	De rechthebbers kunnen de totstandkoming van de vergoeding slechts deels verifiëren.
Norma	Norma vermeldt op de periodieke afrekening het specifieke gebruik van werken, de inhouding voor sociaal culturele doeleinden en de inhouding voor administratiekosten. Het is niet inzichtelijk hoe de brutobedragen tot stand komen. Er wordt niet verwezen naar het repartitiereglement.	Norma vermeldt in het repartitiereglement de totstandkoming van de repartitiesom aan de rechthebbers. Het betreft relevant gebruik, een wegingsfactor en een score per werk.	De rechthebbers kunnen de totstandkoming van de vergoeding verifiëren middels periodieke vergoeding, het repartitiereglement en andere middels de site beschikbare relevante documenten.
Stichting Pictoright	Stichting Pictoright vermeldt op de periodieke afrekening het specifieke gebruik van werken en de inhoudingen voor administratiekosten. De inhouding voor sociaal culturele doeleinden wordt niet expliciet vermeld. De totstandkoming van de vergoeding per gebruik van het werk is niet inzichtelijk.	Stichting Pictoright vermeldt in het repartitiereglement de verwijzing naar de "verdelingsgrondslagen" die op de internetpagina van de CBO zijn terug te vinden. Het betreft een berekeningsmethode met het gebruik van basispunten en wegingsfactor (Bijlage Grondslagen voor nadere verdeling kopieervergoeding aan visuele makers). De hoogte van de puntwaarde is niet inzichtelijk. Stichting PRO vermeldt in het repartitiereglement dat er wordt vergoed, maar de vergoeding per gebruik of de beschrijving van de totstandkoming van de vergoeding per stuk wordt niet inzichtelijk gemaakt. De paginatarieven voor gebruikers zijn wel inzichtelijk middel het tarievenblad op de internetpagina van Stichting PRO.	De methode van berekening van de puntwaarde wordt wel beschreven. De rechthebbers kunnen de totstandkoming van de vergoeding verifiëren middels periodieke vergoeding, het repartitiereglement en andere middels de site beschikbare relevante documenten.
Stichting PRO	Stichting PRO vermeldt op periodieke afrekening het specifieke gebruik van werken en het aandeelpercentage per werk. Het brutobedrag per werk noch de totstandkoming ervan worden op het overzicht vermeld.	Stichting PRO vermeldt in het repartitiereglement dat er wordt vergoed, maar de vergoeding per gebruik of de beschrijving van de totstandkoming van de vergoeding per stuk wordt niet inzichtelijk gemaakt. De paginatarieven voor gebruikers zijn wel inzichtelijk middel het tarievenblad op de internetpagina van Stichting PRO.	De rechthebbers kunnen de totstandkoming van de vergoeding slechts deels verifiëren.

6-6 Conformiteit periodieke informatievoorziening rechthebbers aan repartitiereglement (vervolg)

2018	Periodieke informatievoorziening aanrechthebbers	Repartitiereglement	Opmerking
Stichting IPRO	Stichting IPRO vermeldt op de periodieke afrekening het totaal aan vergoeding dat de rechthebbers ontvangt. Het specifieke gebruik en de vergoeding per stuk ontbreken.	Stichting IPRO vermeldt in het repartitiereglement de wijze van verdeling (op basis van markt aandeel).	De rechthebbers kan de totstandkoming van de vergoeding slechts deels verifiëren.
SCGO	Geen informatie beschikbaar	SCGO vermeldt in het repartitiereglement dat de verdeling op basis van marktaandeel plaatsvindt.	De rechthebbers kan de totstandkoming van de vergoeding slechts deels verifiëren mits het marktaandeel inzichtelijk is.
Sekam	Sekam vermeldt op de periodieke afrekening het specifieke gebruik, het aantal minuten en het vergoedingsbedrag. De totstandkoming van het bedrag per eenheid ontbreekt. De eventuele inhouding voor sociaal culturele doeleinden wordt niet vermeld.	Sekam vermeldt in het repartitiereglement dat de vergoeding aan de rechthebbers is gebaseerd op de frequentie van openbaarmaking en de duur van openbaarmaking. Tevens is het kijkcijferaandeel van het filmwerk van belang voor de berekening van de uiteindelijke vergoeding.	De rechthebbers kan de totstandkoming van de vergoeding slechts deels verifiëren mits de rechthebbers beschikt over aanvullende gegevens, zoals de verdelingsgrondslag op basis van kijkcijferonderzoek en de vergoeding per gebruik.
Sekam Video	Sekam Video vermeldt op de periodieke afrekening het specifieke gebruik, het aantal minuten en het vergoedingsbedrag. De totstandkoming van het bedrag per eenheid ontbreekt. De periodieke afrekening vermeldt de kosteninhouding, in procentage en bedrag, én de inhouding voor sociale en culturele doeleinden.	Sekam Video verwijst in het repartitiereglement de berekening van de vergoeding naar een aparte bijlage waarop de diverse hoofd- en verdeelgrondslagen zijn opgenomen. In het repartitiereglement worden de mogelijke inhoudingen beschreven en toegelicht.	De rechthebbers kan met de totstandkoming van de vergoeding verifiëren middels periodieke vergoeding, het repartitiereglement en andere middels de site beschikbare relevante documenten.
Stemra	Stemra vermeldt op de periodieke afrekening het specifieke gebruik van werken. Het (bruto- en netto-) vergoedingsbedrag per gebruik wordt eveneens vermeld. Stemra vermeldt niet op de afrekening hoe vergoeding tot stand is gekomen. Op de afrekening is tevens de inhouding voor administratiekosten inzichtelijk.	Stemra vermeldt in het repartitiereglement de rekenmethode die wordt toegepast om tot de vergoeding per soort gebruik te komen.	In 2019 heeft Buma Stemra een geheel aangepast Ledenomgeving gelanceerd waarin de afrekening ten behoeven van rechthebbers zijn ondergebracht. Deze wijze van informatieverstrekking aan de rechthebbers is nog niet door het CvTA geanalyseerd. Op basis van de door Stemra verstrekte informatie kan de rechthebbers kan de totstandkoming van de vergoeding deels verifiëren.
St. Thuiskopie-vergoeding Audio Producenten	Geen informatie beschikbaar	STAP vermeldt in het repartitiereglement de methode van verdeling van de ontvangenthuiskopievergoedingen, deze vindt plaats op basis van marktaandelen.	
StOP NL	StOP nl vermeldt op de periodieke afrekening het specifieke gebruik, het aantal minuten en het vergoedingsbedrag. De totstandkoming van het bedrag per eenheid ontbreekt. De periodieke afrekening vermeldt de kosteninhouding, in procentage en bedrag. De inhouding voor sociaal culturele doeleinden in niet inzichtelijk gemaakt.	STOP nl vermeldt in het repartitiereglement de methode van berekening die wordt toegepast om tot de vergoeding van het gebruik te komen. Dit betreft de frequentie van openbaarmaking en de duur in relatie tot het kijkcijferaandeel.	De rechthebbers kan de totstandkoming van de vergoeding slechts deels verifiëren.
SVVP	Geen informatie beschikbaar	SVVP vermeldt in het repartitiereglement dat verdeling plaatsvindt op basis van door marktonderzoek vastgesteld marktaandeel.	
Vevam	Vevam vermeldt op de periodieke afrekening het specifieke gebruik en de vergoeding voor dat gebruik. Tevens vermeldt Vevam de wijze van totstandkoming van de vergoeding. Er wordt gebruik gemaakt van een vergoedingsbedrag per minuut (het minutagebedrag). De totstandkoming van dit minutagedrag wordt niet vermeld op de afrekening, noch in het begeleidend schrijven. De inhouding voor sociaal culturele doeleinden worden niet op de afrekening vermeld, maar wél in het begeleidend schrijven genoemd.	Vevam vermeldt in het repartitiereglement dat de uiteindelijke vergoeding voor de rechthebbers afhankelijk is van de categorieën filmwerken, de tijdsduur en marktaandeel. De berekening van het minutagebedrag wordt niet genoemd.	De rechthebbers kan de totstandkoming van de vergoeding slechts deels verifiëren.
Stichting Videma	Videma vermeldt op de periodieke afrekening het specifieke gebruik en de formule om te komen tot de vergoeding per werk. Hierbij wordt gebruik gemaakt van density point. De methode van berekening van de waarde van de density point wordt beschreven in de toelichting.	Videma vermeldt in het repartitiereglement dat de hoogte van de vergoeding wordt bepaald door de duur en de kijkdichtheid van de uitzending. De kijkdichtheid wordt gebaseerd op onderzoek van derden. De berekening van de uiteindelijke vergoeding wordt in een bijlage van het repartitiereglement toegelicht ("Verdelingsschema").	De rechthebbers krijgen op basis van de informatie op de periodieke informatievoorziening en het reglement inzicht in de wijze van totstandkoming van de aan hen toegekende vergoeding.
IBVA	IBVA vermeldt op de periodieke afrekening het specifieke gebruik en de vergoeding voor het gebruik. De totstandkoming van het bedrag is niet inzichtelijk. IBVA de inhouding van de administratievergoeding.	IBVA vermeldt in het aansluitingscontract de berekening van de vergoeding van de rechthebbers. Tevens wordt het inhoudingspercentage vermeld. De tot standkoming van de vergoeding voor het gebruik is niet inzichtelijk.	De rechthebbers kan de totstandkoming van de vergoeding slechts deels verifiëren.

Bevindingen

Deze verkenning heeft opgeleverd dat de CBO's nog zullen moeten werken aan het verbeteren van de aansluiting tussen (a) informatie over de werkwijze van verdelen zoals opgenomen in het repartitiereglement en (b) informatie over de werkwijze van verdelen zoals opgenomen in de periodieke individuele informatievoorziening. Bij 13 van de 21 CBO's komt deze informatie slechts deels overeen.

Conclusie

CBO's en OBO's voldoen nog niet aan alle vereisten van de Wet toezicht waar het gaat om de informatievoorziening aan individuele rechthebbers en andere CBO's. Er is nog ruimte voor verbetering op dit gebied. CBO's en OBO's geven aan dat zij de informatievoorziening aan rechthebbers aan het ontwikkelen zijn. Onder andere Buma, Stemra, Sekam, Sekam Video, StOP.nl en Pictoright hebben aangegeven dat zij doende zijn om de applicatie dan wel het financiële systeem ten behoeve van de informatievoorziening aan de rechthebbers verder te verbeteren.

6.5 Toezicht op de tijdige, regelmatige, zorgvuldige en correcte verdeling van geïncasseerde gelden aan rechthebbers.

Het CvTA heeft in 2018 getoetst of CBO's voldoen aan de wettelijke vereisten ten aanzien van de verdeling aan rechthebbers. Deze regels betreffen, naast de informatievoorziening aan de rechthebbers, onder andere de termijnen waarbinnen CBO's aan rechthebbers of verdelende CBO's dienen te repareren. Tevens moeten rechthebbers licenties kunnen verlenen voor niet-commercieel ge-

bruik en dient de CBO te beschikken over een geschillen- en klachtenregeling.

Deze toets heeft plaatsgevonden aan de hand van door CBO's ter goedkeuring voorgelegde wijzigingen van repartitiereglementen.

Ten opzichte van 2017 voldoen in 2018 de repartitiereglementen van alle CBO's aan de vereisten van de Wet toezicht.

Schriftelijke instemming CvTA bij vaststellen of wijzigen repartitiereglementen

Wanneer een CBO besluit tot het vaststellen of wijzigen van repartitiereglementen, geschillenregeling of aansluitingsovereenkomsten, behoeft dit besluit volgens artikel 3 lid 1 sub b Wet toezicht de schriftelijke instemming van het CvTA.

In 2018 is het College 11 maal (in 2017: 25 maal) verzocht de wijzigingen van een repartitiereglement goed te keuren. In 3 gevallen werd om goedkeuring verzocht vanwege de vereiste aanpassing van het reglement aan de nieuwe Wet Toezicht. In 9 gevallen zijn de wijzigingen goedgekeurd.

In het geval van 2 verzoeken door Sena heeft het CvTA niet ingestemd met wijziging van het repartitiereglement. Het CvTA heeft de CBO opnieuw verzocht om het ter goedkeuring aangeboden repartitiereglement aan te passen en wederom na aanpassing het CvTA te verzoeken zich hierover te buigen.

In het volgende overzicht zijn de door het CvTA ontvangen verzoeken tot goedkeuring van CBO's van wijziging van repartitiereglementen opgenomen die in 2018 zijn behandeld en de besluiten van het CvTA hierop, inclusief data.

6-7 Overzicht van ter goedkeuring voorgelegde repartitiereglementen

CBO/OBO	Datum verzoek	Reden van aanpassing	Betreffende reglement	Status	Besluit tot goedkeuring
Stichting Pro	02-01-18	Aanpassing aan nieuwe Wet toezicht	Repartitiereglement PRN	Goedgekeurd	30-04-18
Sekam Video	19-07-18	Aanpassing aan nieuwe Wet toezicht	Algemeen repartitiereglement	Goedgekeurd	27-08-18
SCGO	16-04-18	Aanpassing aan nieuwe Wet toezicht	Algemeen repartitiereglement	Goedgekeurd	22-06-18
Buma Stemra	07-05-18	Bagatellenregeling	Repartitiereglement Buma respectievelijk Stemra	Goedgekeurd	18-05-18
Sena	11-06-18	Aanpassing i.v.m. onverdeeldbare/niet betaalbare bedragen	Deelrepartitiereglement Uitvoerende Kunstenaars	Goedgekeurd	07-08-18
Stichting Lira	06-09-18	Aanpassing i.v.m. termijn onverdeelde gelden	Thuiskopievergoedingen	Goedgekeurd	19-10-18
Sena	04-10-18	Wijziging t.a.v. prime time en non prime time en reductie op gebruik van vormgevingsmuziek	Algemeen repartitiereglement	Niet goedgekeurd	28-11-18
Stichting Norma	04-10-18	Maximering inhouding, bezwaar tegen Socu-inhouding, termijn van verdeling Thuiskopiegelden en Leenrechtgelden	Algemeen Verdelingsreglement	Goedgekeurd	26-11-18
Sekam Video	15-11-18	Wijziging repartitiereglementen Stichting de Thuiskopie	Algemeen Repartitiereglement	Goedgekeurd	14-12-18
Stichting de Thuiskopie	27-12-18		Advies van Werkgroep Hoofdverdeelsleutel	Algemeen Repartitiereglement	Goedgekeurd
Sena	10-01-19	Wijziging t.a.v. prime time en non prime time	Algemeen repartitiereglement	Niet goedgekeurd	29-01-19

³⁰ Of CBO's in de praktijk voldoen aan de vereisten voor verdeling aan rechthebbers, komt in het hoofdstuk Financiën aan de orde.

6.6 Klachten rechthebbers

6.6.1 Vooraf

Het College heeft de CBO's verzocht te rapporteren over de hoeveelheid klachten die zij van de rechthebbers hebben ontvangen.

6.6.2 Overzicht

Overzicht 6-8 Klachten van rechthebbers geeft een beeld van de door de CBO's gerapporteerde hoeveelheid

klachten van rechthebbers, het aantal klachten dat is afgehandeld, het aantal klachten dat is doorverwezen naar een geschillencommissie en het totaal aantal aangeslotenen of rechthebbers aan wie gelden zijn uitgekeerd.

6.6.3 Bevindingen

Evenals in voorgaande jaren is het aantal klachten dat de CBO's van hun rechthebbers ontvangen betrekkelijk laag. Vergeleken met 2017 is in 2018 het aantal ontvangen klachten licht gestegen.

6-8 Overzicht klachten van rechthebbers

	2018				2017			
	aantal ontvangen klachten	aantal afgehandelde klachten	aantal klachten doorverwezen naar Geschillencommissie	aantal rechthebbers of aangeslotenen	aantal ontvangen klachten	aantal afgehandelde klachten	aantal klachten doorverwezen naar Geschillencommissie	aantal rechthebbers of aangeslotenen
Sena	8	6	0	62.401	6	4	0	58.707
Stichting Reprorecht	0	0	0	260	0	0	0	181
Vereniging Buma	3	3	0	29.761	2	2	1	28.386
Femu					0	0	0	76
Stichting Lira	0	0	0	20.588	0	0	0	20.084
Norma	0	0	0	17.313	0	0	0	15.774
Stichting Pictoright	0	0	0	6.047	0	0	0	6.408
Stichting PRO	0	0	0	1.068	0	0	0	1.136
Stichting IPRO	0	0	0	0	0	0	0	0
SCGO								12
Sekam				1.541	0	0	0	1.505
Sekam Video				293	0	0	0	307
Stemra	0	0	0	28.223	0	0	0	26.937
StOP	0	0	0	1.100				1.062
Vevam	0	0	0	2.279	0	0	0	2.186
Stichting Videma	0	0	0	PM	0	0	0	4.625
Totaal	11	9	0		8	6	1	

PM = Pro Memoria

6.6.4 Klachten- en geschillenprocedures voor rechthebbers (Artikel 22 Wet toezicht)

Artikel 2 lid 2 sub e in de Wet toezicht 2013 vermeldt dat het CvTA erop toeziet dat een collectieve beheersorganisatie een deugdelijke geschillenregeling voor rechthebbers kent. Ter nadere invulling van wat als een "deugdelijke geschillenregeling" diende te worden aangemerkt, heeft het College in zijn vorige Beleidskader de volgende minimumeisen gesteld:

- Toegankelijkheid: de geschillenregeling dient voor de rechthebbers toegankelijk te zijn en er mag geen sprake zijn van prohibitieve financiële of procedurele drempels.
- Kenbaar: de geschillenregeling dient op schrift te zijn gesteld en op een gemakkelijk toegankelijke plaats (bijvoorbeeld de website) te zijn gepubliceerd.
- Effectief: de geschillenregeling dient te leiden tot een tijdige, begrijpelijke en gemotiveerde beslissing.

Conform de Memorie van Toelichting van de Wet toezicht sluit de regeling uit de richtlijn aan bij de oude wettelijke verplichting uit artikel 2 lid 2 sub e die het College de bevoegdheid geeft om marginaal te toetsen. Ook de toets of

de procedures dusdanig zijn ingericht dat ingediende klachten doeltreffend en tijdig behandeld worden, conform artikel 22 Wet toezicht, is volgens het College in de bovengenoemde minimumvereisten afdoende ondervangen.

6.6.5 Beoordeling

Ten aanzien van de toegankelijkheid, zoals in het vorige hoofdstuk gedefinieerd onder a, voldoen de geschillenregelingen van alle CBO's aan de daaraan te stellen eisen. Het harmoniseren van de klachtenregeling voor rechthebbers in het kader van het VOICE-keurmerk heeft hieraan een bijdrage geleverd.

Met betrekking tot de minimumeis van kenbaarheid wordt verwezen naar Hoofdstuk 3 'Transparantie'.

Met betrekking tot de effectiviteit geldt dat, gezien het zeer geringe aantal keren dat de geschillenregeling bij een CBO is ingeroepen, onvoldoende gegevens zijn om over deze minimumeis een oordeel te geven. Het College heeft op grond van de teksten van de regelingen zelf geen redenen om aan te nemen dat deze onvoldoende effectief zouden zijn. Het College constateert dat alle CBO's in 2018 over een geschillenregeling beschikten, met uitzondering van Stichting de ThuisKopie aangezien deze Stichting geen aangesloten rechthebbers kent. In 2014 heeft het College deze geschillenregelingen getoetst op de eisen van toegankelijkheid, kenbaarheid en effectiviteit.

Vergoedingen voor auteurs van muziekwerken bij liveoptredens

Vergoedingen voor auteurs van muziekwerken bij liveoptredens

Uitvoerende artiesten die eigen composities via liveoptredens openbaar maken, krijgen in de regel de volgende vergoedingen:

- 1. Een niet auteursrechtelijke vergoeding voor het optreden in de vorm van een vast vooraf overeengekomen 'gage' of de recette (kaartverkoop) minus de kosten. Onder de kosten moeten onder andere worden begrepen: zaalhuur, marketingkosten, maar ook een vergoeding aan Buma Stemra voor het gebruik van auteursrechtelijk beschermd werk. Dit betreft een vast percentage van de recette. De 'uitvoerder' betaalt zodoende aan de 'componist', ook al betreft dit dezelfde persoon.*
- 2. De uitvoerende artiest/componist, indien aangesloten bij Buma Stemra, ontvangt na enige tijd van Buma Stemra een auteursrechtelijke vergoeding voor het gebruik van zijn compositie. Het betreft het bedrag dat hij eerder als vergoeding aan Buma Stemra heeft afgedragen minus de beheerskostenvergoeding van Buma Stemra. Indien sprake is van een buitenlandse artiest/componist die in Nederland optreedt, ontvangt deze zijn auteursrechtelijke vergoeding via de CBO waar hij is aangesloten. Indien de artiest/componist niet bij Buma Stemra of buitenlandse CBO is aangesloten kan hij zijn auteursrechtelijke vergoeding zelf afrekenen met de organisator van het liveoptreden.*

Rechthebbers en de bagatelregeling

Voor het uitkeren van gelden aan rechthebbers hanteren de CBO's dikwijls een 'bagatelregeling'. Auteursrechtelijk beschermde werken waarvoor een te geringe vergoeding kan worden uitgekeerd aan de rechthebber leidt in dat geval niet tot een uitkering. Een CBO kan hiertoe besluiten op grond van bijvoorbeeld de relatief hoge administratieve kosten die gemaakt moeten worden om een gering bedrag aan een rechthebber uit te keren. De hoogte van deze 'bagatelgrens' legt een CBO vast in het 'repartitiereglement'. In de regel worden de bedragen die op grond van de bagatelgrens niet worden uitgekeerd, toegevoegd aan de wel te reparteren som. De bagatelgrens wordt in de regel gehanteerd op het niveau van 'werken', niet op het niveau van 'aangesloten/personen'. Sommige CBO's (Buma Stemra) registreren wel de bedragen die voor repartitie in aanmerking komen onder de bagatelgrens, maar keren pas uit nadat de bagatelgrens is overschreden.

Rol CBO's en niet aangesloten rechthebbers

Bij (wettelijk) verplicht collectief beheer is er geen sprake van rechten die door de makers aan collectieve beheersorganisaties worden overgedragen of waarvoor zij het beheer via mandaat verlenen. Deze zijn bij wet al overgedragen en deze rechten worden beheerd door: Sena, ThuisKopie, Leenrecht, Reprorecht. Voor het merendeel van deze organisaties staat vast dat de rechthebbers niet zelfstandig de vergoeding voor hun auteurs- of naburig recht bij de gebruiker kunnen ophalen of overeenkomen. Wel kunnen rechthebbers zich (actief) aanmelden bij dergelijke collectieve beheersorganisaties, waaronder de CBO's die ThuisKopiegelden verdelen (o.a. Norma, Lira, Pictoright, Vevam). Vervolgens worden zij geregistreerd. Zowel bij (wettelijk) verplicht collectief beheer als in het vrijwillig collectief beheer kan een rechthebber logischerwijs besluiten zijn rechten niet door een Nederlandse CBO te laten beheren. In het vrijwillig collectief beheer staan er in dat geval voor de rechthebber de volgende opties open om toch een vergoeding van de gebruiker te krijgen: (i) door de vergoeding rechtstreeks opeisen bij de gebruiker (al of niet door tussenkomst van de rechter) of (ii) door aansluiting bij een buitenlandse CBO. In dat laatste geval ontvangt de rechthebber als gevolg van internationale afspraken zijn vergoeding overigens via de Nederlandse CBO, zowel bij verplicht als bij vrijwillig collectief beheer. Tevens kan een rechthebber het gebruik verbieden.

Voor werken waarvoor wel bij een gebruiker wordt geïnd, maar waarvan de auteur van dat werk zich niet bij de CBO heeft aangemeld, hanteren de CBO's een reservering voor na-claims. Indien de rechthebbers zich binnen de wettelijke verjaringstermijn van vijf jaren niet hebben gemeld, worden de gelden verdeeld onder de wél aangemelde rechthebbers.

7

Betalingsplichtigen

7.1 Rekening houden met de belangen van betalingsplichtigen (Artikel 2 lid 2 sub d Wet toezicht)

Artikel 2 lid 2 van de Wet toezicht stelt dat een collectieve beheersorganisatie bij de uitoefening van zijn werkzaamheden voldoende rekening houdt met de belangen van de betalingsplichtigen. Het CvTA dient hierop toezicht te houden. De manier waarop het CvTA dit toezicht in de praktijk uitoefent bestaat uit een aantal onderdelen die deels in de andere hoofdstukken van dit jaarrapport aan de orde komen.

- Toezicht op de transparantie van de tarieven en standaardlicentievoorwaarden (zie hoofdstuk 3, 'Transparantie').
- Toezicht op het voeren van een inzichtelijk en redelijk beheers- en incassobeleid (zie hoofdstuk 8, 'Financiën').
- Toezicht op de naleving van wettelijke vereisten: handhaving (zie hoofdstuk 5, 'Handhaving').

Volgens artikel 2 lid 2 van de Wet toezicht dient het College erop toe te zien dat een CBO voldoende is toegerust om zijn taken naar behoren uit te oefenen en bij de uitoefening van zijn werkzaamheden voldoende rekening houdt met de belangen van betalingsplichtigen. Deze verplichting van de CBO's komt het meest evident tot uitdrukking in artikel 2l lid 1 Wet toezicht waarin is bepaald dat CBO's en gebruikers, de betalingsplichtigen, in goed vertrouwen onderhandelingen voeren over de licentieverlening voor rechten en dat CBO's en gebruikers elkaar alle noodzakelijke informatie verschaffen. Artikel 2l lid 1 Wet toezicht is eveneens van toepassing op OBO's.

In dit hoofdstuk komen die onderwerpen aan de orde die verband houden met het toezicht op de mate waarin de CBO's rekening houden met de belangen van betalingsplichtigen voor zover deze nog niet in andere hoofdstukken zijn behandeld. Deze onderwerpen zijn:

1. Het toezicht op bij de CBO's aanwezige klachtenregelingen voor betalingsplichtigen.
2. Het toezicht op de mate waarin de CBO's betalingsplichtigen gezamenlijk een jaarlijkse factuur uitreiken.
3. Het preventief toezicht op het vaststellen of wijzigen van modelovereenkomsten.
4. Het preventief toezicht op eenzijdige tariefstijgingen
5. Verplichtingen van CBO's bij het verlenen van multi-territoriale licenties voor online muziekrechten.

Het toezicht op de verplichting of de CBO's en OBO's in goed vertrouwen onderhandelingen voeren met gebruikers voert het CvTA in de praktijk uit door:

1. Deze verplichting te betrekken bij het preventief toezicht op de bovengenoemde onderdelen 3 en 4, en;
2. Naar aanleiding van signalen van gebruikers (zie hoofdstuk 5, 'Handhaving').

De wettelijke basis voor toezicht op deze onderdelen alsmede de bevindingen van het CvTA zijn hierna weergegeven.

7.1.1 Klachtenregeling voor betalingsplichtigen

Op basis van artikel 23 van de Wet toezicht heeft de minister van Justitie en Veiligheid een geschillencommissie aangewezen voor behandeling van geschillen tussen CBO's en betalingsplichtigen over in rekening gebrachte vergoedingen. Daarnaast dienen CBO's, indien zij op basis van een vertegenwoordigingsovereenkomst de rechten beheren namens een andere CBO, te beschikken over een procedure voor de behandeling van klachten en geschillen (artikel 22 van de Wet toezicht). Deze regelingen moeten door de CBO openbaar worden gemaakt (artikel 2p sub j). De VOI©E-CBO's beschikken vervolgens, op basis van de voorschriften van het VOI©E-Keurmerk (artikel 11.7 van het Keurmerk), maar niet op basis van een wettelijk voorschrift, over eigen klachten- en geschillenregelingen voor betalingsplichtigen. Uit de bevindingen in hoofdstuk 3 van het rapport blijkt dat alle CBO's een regeling voor klachten en geschillen openbaar hebben gemaakt op de eigen website. Een verwijzing naar de behandeling van geschillen bij de Geschillencommissie Auteursrechten Zakelijk over gehanteerde tarieven is nog niet bij iedere CBO in de klachtenregeling opgenomen; deze ontbreekt bij StOPnl en Norma.

7.1.2 Gezamenlijke factuur

Ingevolge artikel 2r van de Wet toezicht dienen de CBO's aan wie een betalingsplichtige een vergoeding is verschuldigd een gezamenlijke jaarlijkse factuur op te stellen en uit te reiken aan die betalingsplichtige.

Via MijnLicentie.nl is het voor gebruikers mogelijk een verzamelfactuur aan te vragen voor een licentie voor het gebruik van muziek in publiekstoegankelijke ruimten en op de werkvloer. Hiermee voldoen een aantal van de CBO's (Buma, Sena en Videma) aan deze bepaling uit de Wet toezicht. MijnLicentie.nl is onderdeel van SCAN (Service Centrum Auteurs- en Naburige rechten).

De in PAM (Portal Audiovisuele Makers) verenigde CBO's (Lira, VEVAM en Norma) bieden de exploitanten van audiovisueel materiaal (kabelmaatschappijen) één factuur aan voor de aan deze CBO's gezamenlijk verschuldigde vergoeding. Lira faciliteert deze dienstverlening voor VEVAM en Norma.

7.1.3 Modelovereenkomsten

Conform artikel 3 lid 1 sub b van de Wet toezicht dienen de CBO's een besluit tot vaststelling of wijziging van reglementen of modelovereenkomsten betreffende de uitoefening en handhaving van auteursrechten of naburige rechten ter schriftelijke instemming voor te leggen aan het College. Daaronder worden ook verstaan standaardlicentievereenkomsten die de CBO's vaststellen en koepelovereenkomsten die de CBO's sluiten met brancheverenigingen. Het College toetst deze overeenkomsten marginaal aan de hand van het normenkader van artikel 2 Wet toezicht. Daarbij wordt met name gelet op gelijke behandeling (artikel 2l lid 1 en 2 Wet toezicht; Licentievoorwaarden zijn gebaseerd op objectieve en niet-discriminerende criteria) en op

de mate waarin rekening is gehouden met de belangen van de betalingsplichtigen (artikel 2 lid 2 Wet toezicht).

7.1.4 Eenzijdige tariefstijgingen

Artikel 3 lid 1 sub c van de Wet toezicht schrijft voor dat de CBO's een besluit tot verhoging van tarieven ter instemming voorleggen aan het College, tenzij die verhoging het gevolg is van een indexerings, een overeenkomst met een representatieve organisatie van betalingsplichtigen of toegenomen gebruik van beschermde werken.

Het College onthoudt, op grond van artikel 3 lid 4 Wet toezicht, instemming indien de verhoging, gelet op de in artikel 2 lid 2 Wet toezicht vermelde vereisten, buitensporig is. De instemmingsprocedure geldt enkel ten aanzien van de wijziging van tarieven en niet voor het vaststellen van nieuwe tarieven. Het College beschouwt iedere vaststelling van een nieuw tarief als een besluit dat van wezenlijke invloed is op de uitoefening door de CBO van haar taken in de zin van artikel 5 Wet toezicht, waarover de CBO het College schriftelijk vooraf dient te informeren.

7.1.5 Multi-territoriale licentieverlening

Met de inwerkingtreding van de Wet toezicht 2016 zijn in de artikelen 5a t/m 5j van deze wet verplichtingen opgenomen voor CBO's die zogenaamde multi-territoriale licenties verlenen voor online rechten inzake muziekwerken. Dit betreffen licenties die gelden voor een grondgebied van meer dan één lidstaat van de Europese Unie. De verplichtingen in de artikelen 5a t/m 5j Wet toezicht hebben betrekking op de inrichting van de administratie, het verstrekken van informatie aan gebruikers, rechthebbenden en andere CBO's en transparantie en juistheid van informatie. Ook aan de verslaggeving van gebruik, facturering aan gebruikers en betaling aan rechthebbenden zijn verplichtingen verbonden die zijn neergelegd in de Wet toezicht.

De eisen die aan een CBO worden gesteld bij het verlenen van multi-territoriale licenties hebben tot gevolg dat er voor zowel de gebruiker als voor de rechthebbende met betrekking tot het vertegenwoordigde muziekrepertoire voldoende en actuele informatie kan worden verkregen en foutieve informatie kan worden gerectificeerd. Daarbij wordt gebruik gemaakt van uniforme methodes van registratie en verslag van feitelijk gebruik.

7-1 Klachten van betalingsplichtigen

	2018			2017		
	aantal ontvangen klachten	aantal afgehandelde klachten	aantal gefactureerde gebruikers	aantal ontvangen klachten	aantal afgehandelde klachten	aantal gefactureerde gebruikers
Sena	18	17	101.913	52	50	104.224
Stichting Leenrecht	-	-	446	-	-	447
Stichting Reprorecht	-	-	150.622	-	-	197.707
Stichting de Thuiskopie	3	3	464	-	-	384
Vereniging Buma	25	24	108.495	6	5	109.200
Stichting Lira	-	-	40	-	-	38
Femu	-	-	-	-	-	-
Guefa	-	-	-	-	-	-
Norma	-	-	-	-	-	-
Stichting Pictoright	-	-	542	-	-	421
Stichting PRO	-	-	194	-	-	202
Stichting IPRO	-	-	-	-	-	-
Stemra	-	-	1.248	-	-	1.200
StOP NL	-	-	23	-	-	23
Vevam	-	-	24	-	-	21
Stichting Videma	2	2	25.000	8	8	25.000

7.2 Bevindingen

7.2.1 Klachten- en geschillenregelingen voor betalingsplichtigen

De belangrijkste indicatie voor de mate waarin de CBO's rekening houden met de belangen van de betalingsplichtigen is het aantal klachten dat door betalingsplichtigen wordt ingediend bij de CBO's zelf, bij de Geschillencommissie Auteursrechten Zakelijk en bij het College als verzoek tot handhaving (zie hoofdstuk 5, 'Handhaving').

7.2.1.1 Klachten betalingsplichtigen ontvangen door CBO's

In tabel 7-1 is weergegeven hoeveel klachten van betalingsplichtigen er zijn binnengekomen bij de CBO's die incassoactiviteiten verrichten. Daarbij wordt tevens aangegeven hoeveel unieke gebruikers in het betreffende jaar zijn gefactureerd.

7.2.1.2 Ingediende zaken bij de Geschillencommissie Auteursrechten Zakelijk

De Geschillencommissie Auteursrechten Zakelijk behandelt geschillen van iedereen die door een Collectieve Beheersorganisatie (CBO) is aangeslagen voor het betalen van een vergoeding voor het gebruik van auteursrechtelijk beschermd werk en het niet met deze aanslag eens is. Bijvoorbeeld omdat het tarief verkeerd is toegepast, een onjuist tarief is toegepast of de gebruiker het tarief te hoog vindt. De CBO's zijn lid van de Vereniging van Organisaties die Intellectueel eigendom Collectief Exploiteren (VOI©E). Geschillen kunnen aan de commissie worden voorgelegd tot en met een factuurbedrag van € 100.000.

Per 1 juli 2013 heeft deze commissie krachtens artikel 24 Wet toezicht en geschillenbeslechting Collectieve Beheersorganisaties (CBO's) auteurs- en naburige rechten ook een adviesrol aan de civiele rechter. In de wet is opgenomen dat de commissie bij geschillen tussen CBO's en betalingsplichtigen over de billijkheid van de hoogte en de toepassing van door een CBO in rekening gebrachte vergoeding eerst advies moet uitbrengen. Pas daarna kan de gebruiker naar de rechter. Dit tenzij de commissie hierover al uitspraak deed of de rechter ook zonder advies direct kan beslissen.

In 2018 behandelde de Geschillencommissie Auteursrechten twee zaken. In deze twee zaken ging het om geschillen van gebruikers over de hoogte van de te betalen vergoeding. In één zaak kwamen partijen er alsnog onderling uit. In de andere zaak deed de commissie een uitspraak. De eiser werd hierin deels in het gelijk gesteld.

Aan het einde van 2018 stonden er geen zaken meer open bij de Geschillencommissie Auteursrechten Zakelijk³¹.

7.2.2 Gezamenlijke factuur

De vier grote 'markt-CBO's' bieden de mogelijkheid voor gebruikers om zich voor een gezamenlijke factuur te melden bij de portal "mijnlicentie.nl". Naast Buma, Sena en Videma, bestaat ook de mogelijkheid om de aan Reprorecht verschuldigde vergoeding op de gezamenlijke factuur te laten plaatsen. In de praktijk wordt van deze mogelijkheid weinig gebruik gemaakt, omdat de betalingsplichtigen van Reprorecht sterk verschillen van de groep betalingsplichtigen die gebruik maken van de licenties van Buma, Sena en Videma.

Ook de in PAM (Portal Audiovisuele Makers) verenigde CBO's (Lira, VEVAM en Norma) bieden de exploitanten van audiovisueel materiaal (kabelmaatschappijen) één factuur aan voor de aan deze CBO's gezamenlijk verschuldigde vergoeding.

SCAN faciliteert de gezamenlijke factuur voor Buma, Sena, Videma en Reprorecht

In 2018 zijn er door het Service Centrum Auteurs- en Naburige rechten (SCAN) ruim 101.000 facturen aan ruim 100.000 ondernemingen verzonden naar individuele klanten van SCAN, klanten met een verzamelfactuur of collectieve regelingen. In 2017 zijn 104.000 facturen verzonden. De totale incasso van Sena, Buma en Videma bedroeg in 2018 € 264 miljoen (2017: € 253,9 miljoen, 2016: € 219,9 miljoen, 2015: € 246,1 miljoen). Een deel hiervan is via SCAN gefactureerd, namens Sena, Buma en Videma. Hiermee was een factuurwaarde van € 86,4 miljoen (2017: € 84,9 miljoen, 2016: € 81,0 miljoen) gemoeid. Het deel dat niet via SCAN wordt gefactureerd wordt door de CBO's zelf gefactureerd en bij de betalingsplichtigen geïncasseerd.

Het Nederlandse bedrijfsleven ontvangt voor het betalen van auteurs- en naburige rechten grotendeels facturen van SCAN (twee derde van alle facturen van Buma en Sena lopen via SCAN). Met de dienstverlening door SCAN aan Buma, Sena en Videma, bedient SCAN vrijwel alle (markt) CBO's die vergoedingen ophalen bij individuele gebruikers. Resteren alleen de CBO's die in een beperkt marktsegment op grond van wettelijke vergoedingen incasseren: Stichting Reprorecht (overheid, onderwijs en bedrijfsleven), Stichting de Thuis kopie (importeren en produceren van Usb-sticks, tablets, computers, smartphones, etc.), Stichting Leenrecht (bibliotheken) en Stichting PRO (hoger onderwijs).

Voor het ontwikkelen en onderhouden van de database van de gezamenlijke factuur moeten de betrokken CBO's kosten maken. De totale kosten van SCAN, bedroegen in 2018

³¹ De Geschillencommissie, jaarverslagen 2017 (www.samenwerkenaankwaliteit.nl/inhoud/jaarverslag-beroep-en-bedrijf/commissies-voor-ondernemers/auteursrechten)

ruim € 3,9 miljoen (in 2017: € 3,7 miljoen, 2016: € 3,8 miljoen). Naast het verzenden van de facturen voert SCAN tevens het debiteurenbeheer uit en beschikt het over een buitendienst die belast is met handhaving.

Lira (via Cedar) faciliteert de gezamenlijke factuur voor kabelvergoedingen voor Lira, Norma en Vevam (PAM)

PAM heeft in 2018 voor € 17,1 miljoen gefactureerd aan vergoedingen aan de kabelmaatschappijen betreffende het gebruik in 2018 en voorgaande jaren. De uitvoering van

deze facturatie is in handen van Lira (via Cedar, het servicecentrum dat naast Lira, Norma en Vevam eveneens wordt ingezet door de Stichtingen Leenrecht, Reprorecht, De Thuis kopie en Pro voor de administratieve uitvoering van het collectief beheer).

7.2.3 Modelovereenkomsten

In tabel 7-2 zijn de in 2018 aan het College ter goedkeuring aangeboden modelovereenkomsten met betalingsplichtingen opgenomen.

7-2 Besluiten tot wijziging modelovereenkomsten

Ter goedkeuring voorgelegde modelovereenkomsten 2018				
CBO's	Datum verzoek tot goedkeuring	Soort modelovereenkomst	Betreft	Goedkeuring
Videma	18-okt-18	Licentievoorwaarden	Verzoek tot goedkeuring wijziging licentievoorwaarden 2019	Goedgekeurd
Vevam	22-nov-18	Modelovereenkomst	Ter goedkeuring voorgelegde Modelovereenkomst Vergoedingen TV distributie filmwerken, mede namens Lira en Norma.	Aangehouden

Op 20 december 2018 heeft VOI©E met VNO-NCW en MKB-Nederland een herziening van het Onderhandelingsprotocol afgesproken, met een akkoord over een vergoedingsregeling voor diensten van brancheorganisaties. Met het Onderhandelingsprotocol zijn uniforme uitgangspunten geformuleerd waarlangs CBO's en vertegenwoordigers van ondernemers gezamenlijk kunnen overleggen over onderwerpen die de regelingen en overeenkomsten van de desbetreffende CBO's en gebruikers treffen en biedt daarnaast ruimte om in het overleg relevante onderwerpen te agenderen en te evalueren. Nieuwe regelingen, tarieven of gebruiksvormen worden vooraf door CBO's en de Commissie Auteursrecht van VNO-NCW en MKB-Nederland besproken.

Een belangrijk eerste resultaat van de vernieuwde samenwerking is een akkoord over een vergoedingsregeling voor diensten van branches met een collectieve overeenkomst. Afsproken is dat de brancheorganisaties een vergoeding van maximaal 19,5% ontvangen op de factuur voor hun deelnemende leden aan een collectieve regeling als zij de betreffende diensten zijn overeengekomen en leveren aan de betrokken CBO's. De regeling loopt tot en met 2022.

7.2.4 Tariefsverhogingen

In 2018 zijn de in tabel 7-3 Besluiten tot goedkeuring tariefsverhogingen vermelde tariefsverhogingen ter goedkeuring aan het College voorgelegd.

7-3 Besluiten tot goedkeuring tariefsverhogingen

Besluiten tot goedkeuring tariefsverhogingen 2018				
CBO's	Datum verzoek tot goedkeuring	Soort modelovereenkomst	Betreft	Goedkeuring
Videma	4-jan-18	Gemeenten	Nieuwe regeling voor gemeenten / besluit tot verhoging van tarieven	Aangehouden na advies

Naar aanleiding van het verzoek van Videma aan het CvTA tot goedkeuring van een regeling voor gemeenten heeft het CvTA Videma verzocht informatie aan te leveren op basis waarvan het CvTA kan constateren dat er vanuit Videma voldoende is ondernomen om te kunnen vaststellen dat voldaan is aan art. 21 lid 1 van de Wet toezicht (het in goed vertrouwen voeren van onderhandelingen) dan wel dat het niet kunnen voldoen aan art. 21 lid 1 niet aan Videma is toe te rekenen. Eind januari 2018 heeft Videma een reactie gestuurd op het verzoek van het CvTA waarin de onsuccesvolle pogingen tot het leggen van contact door Videma met de VNG (Vereniging Nederlandse Gemeenten) zijn toegelicht. Het CvTA heeft Videma vervolgens geadviseerd om de regeling voor te leggen aan een aantal als representatief te beschouwen individuele gemeenten en het CvTA van de resultaten van het overleg op de hoogte te stellen. Videma heeft hierna een plan van aanpak aan het CvTA voorgelegd

waar in het CvTA zich in kan vinden. Videma heeft het CvTA tot dusver nog niet op de hoogte gesteld van de actuele stand van zaken.

7.2.5 Multi-territoriale licentieverlening

De enige CBO's onder toezicht van het CvTA die multi-territoriale licenties voor onlinerechten inzake muziekwerken verlenen zijn Buma en Stemra. Met Buma en Stemra zijn de door het CvTA opgestelde voorwaarden en vragen op het onderdeel multi-territoriale licentieverlening voor online rechten inzake muziekwerken in 2017 doorgesproken. Vervolgens heeft een beoordeling door het CvTA plaatsgevonden van de werkwijze van Buma en Stemra met betrekking tot multi-territoriale licentieverlening. Het CvTA constateert dat zowel Buma als Stemra op dit onderdeel voldoet aan de eisen uit de Wet toezicht. Van deze beoordeling is in 2018 verslag gedaan aan de Europese Commissie.

Onderwijs en auteursrechten

Een docent verbonden aan een universiteit of een hogeschool (waarvan de koepel een overeenkomst heeft gesloten met Stichting Reprorecht, Stichting PRO en Stichting IPRO), krijgt voor het maken van losse kopieën van een werk van letterkunde, wetenschap of kunst, of het samenstellen van een reader, te maken met de volgende auteursrechtelijke vergoedingen:

1. *Artikelen of korte delen uit een boek kopiëren*
Het (analoog) kopiëren van artikelen of korte gedeelten uit een boek is zonder toestemming toegestaan, maar hiervoor dient een wettelijke vergoeding per student te worden voldaan. Voor studiejaar 2017-2018 is deze vergoeding aan Stichting Reprorecht gebaseerd op de betaling over het basisjaar 2010 gedeeld door het aantal leerlingen van de onderwijsinstelling. Voor het digitaal kopiëren van artikelen of korte gedeelten uit een boek is ook een vergoeding verschuldigd aan Stichting Reprorecht, deze vergoeding is dezelfde als voor analoog kopiëren.
2. *Artikelen of korte delen uit een boek in een reader overnemen*
Het (analoog) overnemen van artikelen of korte delen uit een boek voor een reader is zonder toestemming toegestaan, maar hiervoor dient in 2018 een wettelijke vergoeding van €0,043 per pagina aan Stichting PRO te worden voldaan. De meeste onderwijsinstellingen hebben met Stichtingen PRO en IPRO een afkoopregeling getroffen voor het gebruik van korte overnames. Voor de overname van artikelen of korte gedeelten uit een boek voor een digitale reader is ook een vergoeding verschuldigd aan Stichting PRO, deze vergoeding is dezelfde als voor analoge overname.
3. *Niet-korte-delen kopiëren en overnemen*
Zowel voor losse kopieën als de overname in een reader van niet-korte delen is toestemming nodig via Stichtingen PRO en IPRO van de rechthebbenden. Stichting PRO rekent hiervoor in 2018 een tarief van €0,164 per pagina voor binnenlands en € 0,226 voor buitenlands materiaal. Voor digitale kopieën en digitale overnames is ook toestemming nodig van Stichting PRO. Stichting PRO rekent hiervoor dezelfde tarieven als voor analoog gebruik.

Tv-gebruik in Horeca en auteursrecht

Na inwerkingtreding van de 'Auteurscontractenwet' en de gelijksoortige aanpassing van de Wet naburige rechten. Op 1 juli 2015 zijn de volgende auteursrechtelijke vergoedingen aan de orde bij tv-gebruik in de horeca:

1. *Horeca-exploitanten betalen een tv-abonnement bij een door hen gekozen kabelmaatschappij (bijvoorbeeld Ziggo, KPN, Delta). Kabelmaatschappijen vergoeden uit het geheel van verkregen abonneegelden:*
 - a. *regisseurs, scenaristen en hoofdrolspelers via hun CBO (Vevam, Lira, Norma) - op basis van de auteurscontractenwet - een auteursrechtelijke vergoeding als 'hoofdmaker' van filmwerken die via de tv worden uitgezonden.*
 - b. *producenten van filmwerken voor de auteurs- en naburige rechten die zij overgedragen hebben gekregen of mogelijk zelf hebben. Dit geldt zowel voor de (onafhankelijke) producenten die bij de CBO StOP NL zijn aangesloten, als voor de omroepen die filmwerken vervaardigen (waarbij de omroepen op basis van het naburig recht over 'eigen rechten' beschikken). Dit TV-abonnement is echter alleen voor persoonlijk gebruik.*
2. *Horeca-exploitanten betalen via SCAN voor het zakelijk gebruik, door openbaar maken van tv-beelden aan klanten, aan Buma (een vergoeding voor de componisten, tekstdichters en muzikuitgevers van muziekwerken die via de tv openbaar worden gemaakt), Sena (een vergoeding voor de uitvoerenden en producenten van muziekwerken die via de tv openbaar worden gemaakt) en Videma (een vergoeding voor het vertonen van tv-beelden aan groepen). Het betreft hier tarieven voor het zogeheten 'zakelijk gebruik'. Op grond van de Wet Auteurscontractenrecht en de gelijksoortige bepalingen in de Wet naburige rechten dienen voor het zakelijk gebruik ook proportionele billijke vergoedingen aan de hoofdmakers van filmwerken (Lira, Norma en Vevam) door de horeca-exploitant te worden betaald.*
3. *Indien bij het kabelabonnement een harddiskrecorder wordt verstrekt, zijn over deze verstrekte recorder thuishoefheffingen in rekening gebracht.*

Gebruikers, licenties en niet door een CBO vertegenwoordigde rechthebbenden

CBO's sluiten in de praktijk (op hoofdlijnen) 2 soorten licentieovereenkomsten (= gebruikscontracten) met gebruikers af:

1. *Met vrijwaring voor niet vertegenwoordigde rechthebbenden. De gebruiker betaalt voor het gebruik van rechten die in beheer zijn bij de CBO én de gebruiker is verzekerd (via de vrijwaring) voor het gebruik van rechten die niet door de CBO worden vertegenwoordigd. Mocht een rechthebbende die door de CBO is vertegenwoordigd zich bij de gebruiker melden om een vergoeding, dan zal de gebruiker deze doorverwijzen naar de CBO. De CBO zal vervolgens trachten de rechthebbende zich alsnog te laten vertegenwoordigen (via aansluiting, overdracht of mandaat). Voor rechthebbenden die zich achteraf bij een CBO melden maken de CBO's reserveringen op de repartitie (zogenaamde 'na claims'). De licentieovereenkomsten met betrekking tot kabeldistributie van bijvoorbeeld Buma en Stemra zijn voorbeelden van overeenkomsten met vrijwaring voor niet vertegenwoordigde rechthebbenden. Indien de niet-vertegenwoordigde rechthebbende zich niet meldt binnen de wettelijke verjaringstermijn van vijf jaren, vloeien deze reserveringen terug naar de te verdelen gelden onder wél vertegenwoordigde rechthebbenden.*
2. *Zonder vrijwaring voor niet vertegenwoordigde rechthebbenden. De gebruiker betaalt alleen voor auteursrechten die in beheer zijn bij de CBO en dient zelfstandig af te rekenen met rechthebbenden die niet zijn vertegenwoordigd door deze CBO. Voorbeelden van dergelijke overeenkomsten zijn: Grote Digital Service Providers (waaronder Spotify), tv-gebruik in hotels. Stichting Videma vertegenwoordigt niet de rechthebbenden van CNN. CNN int zelf bij hotels.*

8

Financiën

8.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de financiële aspecten van het toezicht op CBO's. Bij CBO's gaat het immers om het exploiteren van de auteurs- en naburige rechten in geldelijke zin. De CBO's handelen uit naam van de rechthebbenden. De gebruiker van teksten, muziek of beelden betaalt voor dit gebruik. De ontvangen vergoedingen dienen zo snel mogelijk bij de rechthebbenden terecht te komen tegen zo min mogelijk kosten. CBO's geven aan dat de kosten die zij maken mede afhankelijk zijn van het door rechthebbenden gewenste serviceniveau. In de derde Wet toezicht (Wet toezicht 2016) zijn, net als de tweede Wet toezicht (Wet toezicht 2013), vereisten opgenomen met betrekking tot de kosten die de CBO's maken. Daarnaast zijn in de derde Wet toezicht aanvullende vereisten opgenomen ten aanzien van het tempo van repartitie en de kosten.

De CBO's hebben voor het eerst in 2018 over het verslagjaar 2017 gerapporteerd aan de hand van de bestaande en aanvullende wettelijke vereisten. De bevindingen hierover zijn opgenomen in het rapport *CvTA Toezicht op Collectief Beheer Auteurs- en naburige rechten 2017*.

Deze vereisten betreffen onder andere:

- Het opstellen van een Transparantieverlag, inclusief het speciale verslag³².
- Het verdelen van geïncasseerde gelden binnen 9 maanden na afloop van het boekjaar waarin de gelden zijn ontvangen. CBO's die door andere CBO's geïncasseerde gelden verdelen zijn verplicht deze gelden binnen 6 maanden na ontvangst te verdelen. Aan de overschrijding van de termijnen van 9 maanden en 6 maanden kunnen alleen objectieve redenen ten grondslag liggen.

Tevens geldt er een aantal vereisten die onder de 'oude' Wet toezicht eveneens van kracht waren, onder andere:

- Het opstellen van de jaarrekening conform BW Boek 2 Titel 9.
- Het streven naar kostenbeperking tot bij de Algemene Maatregel van Bestuur bepaalde kostenpercentages, waaronder tevens de "kosten in de keten" worden begrepen.

Deze onderwerpen zullen in dit hoofdstuk aan bod komen. Daarnaast wordt de totale incasso- en repartitieontwikkelingen van de gehele branche in beeld gebracht, naast die van de afzonderlijke CBO's. Verder zal aandacht worden besteed aan het beheer van gelden en de omvang van investeringen bij CBO's.

Ingroeitraject

De CBO's hebben, met het verslag over 2018, voor de tweede maal aan de hand van de wettelijke vereisten in de derde Wet toezicht hun Transparantieverlagen opgesteld. Met de verslaglegging over het jaar 2018 is een einde gekomen aan het 'groeitraject' van twee jaar voor CBO's om de jaarverantwoording aan de nieuwe wettelijke vereisten aan te passen³³.

Na deze periode, vanaf verslaggevingsjaar 2019, zal aldus een stabiele opzet van de financiële administratie en verantwoording moeten zijn bereikt.

Het CvTA is voornemens met de CBO's en brancheorganisatie VOI©E in begin 2020 te evalueren in welke mate is voldaan aan de wettelijke eisen die vanaf 26 november 2016 voor CBO's (en OBO's) gelden. Zo nodig zal het CvTA in overleg met de CBO's en brancheorganisatie VOI©E maatregelen ter verbetering voorstellen.

Ten aanzien van OBO's gelden geen wettelijke verplichtingen op het gebied van financiën, kosten en tempo van repartitie, noch ten aanzien van de verslaggeving hierover. Derhalve komen OBO's in dit hoofdstuk niet aan de orde.

8.2 Jaarlijks Transparantieverlag

8.2.1 Inleiding en normen

Het jaarlijkse Transparantieverlag bestaat uit het jaarverslag, de jaarrekening, aanvullende informatie en de controleverklaring door de accountant. Het heeft tot doel de verslaggeving van de verschillende CBO's in de Europese Unie vergelijkbaar te maken. Deze jaarverantwoordingen van de CBO's dienen uniforme en gecontroleerde financiële informatie te bevatten zodat onderlinge vergelijking door de rechthebbenden en andere stakeholders mogelijk is. Op deze wijze worden de rechthebbenden in staat gesteld om zicht te krijgen op de prestaties van de CBO's en worden zij op basis daarvan in staat gesteld een geïnformeerde keuze kunnen maken bij welke CBO zij hun repertoire onderbrengen³⁴.

In deze paragraaf komt de wijze waarop CBO's invulling hebben gegeven aan de bestaande en nieuwe vereisten van de Wet toezicht via het Transparantieverlag aan bod.

Het CvTA ziet er op toe dat een CBO uiterlijk acht maanden na afloop van een boekjaar een Transparantieverlag

³² Het jaarlijkse Transparantieverlag bestaat hoofdzakelijk uit financiële overzichten bestaande uit een balans van activa en passiva, een resultatenrekening voor het boekjaar en een kasstroomoverzicht, alsmede een verslag van de activiteiten in het boekjaar en financiële gegevens over rechteninkomsten en de kosten van het rechten beheer naar beheerde rechtencategorie en soorten gebruik. Het 'speciale verslag' betreft een verslag over het gebruik van bedragen die zijn ingehouden ten behoeve van sociale, culturele en educatieve diensten.

³³ Het CvTA en de CBO's in VOI©E-verband hebben in 2017 overleg gevoerd over implementatie en de opzet van het Transparantieverlag. Het CvTA houdt er rekening mee dat de CBO's extra inspanning moeten verrichten om tot een aangepaste verantwoording conform de nieuwe vereisten te komen. Het CvTA ondersteunt de CBO's in dit groeitraject met een aantal beleidsdocumenten, waaronder het "Beleidskader Toezicht Collectief Beheer" van januari 2017 en de "Handreiking Transparantieverlag: rechtencategorieën en soorten gebruik" van maart 2017.

³⁴ Binnen de EU kunnen rechthebbenden een CBO kiezen voor het beheer van hun rechten

van dat boekjaar opstelt en dit openbaar maakt op zijn internetpagina. Het Transparantieverlag bestaat naast het jaarverslag (het activiteitenverslag) en een jaarrekening overeenkomstig Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek tevens uit een 'speciaal verslag', betreffende het gebruik van de ingehouden bedragen ten behoeve van sociale, culturele en educatieve diensten.

Alle boekhoudkundige informatie die is opgenomen in het Transparantieverlag dient te worden gecontroleerd door een accountant. Het auditverslag (de controleverklaring) dient te worden opgenomen in het jaarlijks Transparantieverlag.

Bovendien is in het VOI©E-keurmerk de eis opgenomen dat CBO's een 'Model Kerncijferoverzicht en Mutatieoverzicht te verdelen licentie-inkomsten' in de jaarrekening opnemen. Dit betreft geen wettelijke verplichting, maar is zelfreguleringsinstrument om de transparantie te vergroten.

In de VOI©E-keurmerkcriteria is verder opgenomen dat CBO's het jaarverslag en de jaarrekening uiterlijk op 1 juli van het volgende kalenderjaar openbaar maken. Het be-

stuur van de CBO kan deze termijn met maximaal 6 maanden verlengen onder vermelding van de reden van verlenging op de website.

8.3 Bevindingen

8.3.1 Jaarrekening en jaarverslag 2018

Op het moment van publiceren van dit rapport hebben 17 van de 22 CBO's die vanaf 26 november 2016 onder het toezicht vallen het jaarverslag en jaarrekening van het Transparantieverlag over het jaar 2018 opgesteld en gepubliceerd overeenkomstig BW Boek 2 Titel 9 BW³⁵. De jaarrekening over 2018 van SCGO, SVVP en STAP zijn gereed, maar deze zijn nog niet voorzien van een accountantsverklaring. Güfa Nederland heeft zich gedurende 2018 uit Nederland teruggetrokken en heeft over 2018 geen Transparantieverlag (inclusief jaarverslag en jaarrekening) opgesteld.

Van de CBO Merlin die te kennen heeft gegeven einde 2019 Nederland te verlaten heeft het CvTA in beraad of het Merlin houdt aan het opstellen van een Transparantieverlag over 2018.

8-1 Jaarrekening CBO's die voldoen aan Boek 2 Titel 9 en aan de WNT-vereisten

CBO	2018		2017			2018		
	Accountant	Accountant	overeenkomstig Boek 2 Titel 9 BW	overeenkomstig relevante bepalingen van en krachtens WNT*	overige informatie (Waaronder "speciaal verslag)	overeenkomstig Boek 2 Titel 9 BW	overeenkomstig relevante bepalingen van en krachtens WNT*	overige informatie (Waaronder "speciaal verslag)
Sena	Idem als in 2017	BDO Audit & Assurance B.V.	■	■	■	■	■	■
Stichting Leenrecht	Idem als in 2017	BDO Audit & Assurance B.V.	■	■	■	■	■	■
Stichting Reprorecht	Idem als in 2017	BDO Audit & Assurance B.V.	■	■	■	■	■	■
Stichting de Thuiskopie	Idem als in 2017	BDO Audit & Assurance B.V.	■	■	■	■	■	■
Vereniging Buma	Idem als in 2017	Mazars N.V.	■	■	■	■	■	■
Federatie Muziek Auteurs en Uitgevers	Idem als in 2017	Beekhuis, samenstelopdracht	niet expliciet	■	■	niet expliciet	■	■
Stichting Lira	Idem als in 2017	BDO Audit & Assurance B.V.	■	■	■	■	■	■
Norma	AREP Accountants en Adviseurs B.V.	Baker Tilly Berk N.V.	■	■	■	■	■	■
Stichting Pictoright	Mazars N.V.	Mazars Paardekoper Hoffman N.V.	■	■	■	■	■	■
Stichting PRO	Idem als in 2017	BDO Audit & Assurance B.V.	■	■	■	■	■	■
Stichting IPRO	Idem als in 2017	Deloitte Accountants B.V., samenstelopdracht	■	■	■	■	■	■
Stichting Collectieve Gelden Omroepen ¹	n.n.b.	Staerk Accountants B.V.		Accountantsverklaring volgt				
Sekam	Idem als in 2017	Ernst & Young Accountants LLP	■	■	■	■	■	■
Sekam Video	Idem als in 2017	Ernst & Young Accountants LLP	■	■	■	■	■	■
Stemra	Idem als in 2017	Mazars N.V.	■	■	■	■	■	■
STAP ¹	n.n.b.	Kamphuis en Berghuizen Accountants/Belastingadviseurs		Accountantsverklaring volgt			■	■
Stichting Onafhankelijke Producenten Nederland	Idem als in 2017	Ernst & Young Accountants LLP	■	■	■	■	■	■
SVVP ¹	n.n.b.	n.n.b.		Accountantsverklaring volgt				
Vevam	Baker Tilly N.V.	Baker Tilly Berk N.V.	■	■	■	■	■	■
Stichting Videma	HLB Blömer accountants en adviseurs B.V.	HLB Blömer accountants en adviseurs B.V.	■	■	■	■	■	■

■ = ja
■ = nee
n.v.t. = niet van toepassing

Noot 1 in 8-1 Jaarrekening CBO's die voldoen aan Boek 2 Titel 9 BW en aan de WNT-vereisten³⁶:

De jaarrekeningen van SCGO, STAP en SVVP zijn nog niet door de accountant gecontroleerd en derhalve ontbreekt de accountantsverklaring.

³⁵ "Het bestuur van Stichting PM heeft de stichting eind 2017 ontbonden. Gedurende 2018 vielen hierdoor 21 CBO's onder het toezicht van het CvTA.

³⁶ WNT = Wet Normering Topinkomens

In tegenstelling tot de andere CBO's heeft Stichting IPRO de accountant een samenstellingsopdracht gegeven in plaats van een reguliere controle-opdracht. De accountant van Stichting IPRO meldt in het audit rapport dat de financiële overzichten overeenkomstig de vereisten van BW Boek 2 Titel 9 en de WNT zijn opgesteld. Ook Federatie Muziek Auteurs en Uitgevers (Femu) en SCGO hebben de accountant een samenstellingsopdracht gegeven. Het CvTA heeft ermee ingestemd dat de deze kleinere CBO's een samenstellingsverklaring van de accountant bij het Transparantieverlag voegen.

Wat betreft de openbaarmaking in het jaarverslag van de gegevens met betrekking tot de WNT, wordt verwezen naar de betreffende paragraaf in hoofdstuk 4 *'Bestuur en Organisatie'*.

8.3.2 Overige gegevens en het 'speciaal verslag'³⁷

Naast het jaarverslag en de jaarrekening dienen de CBO's als onderdeel van het Transparantieverlag aanvullende gegevens te publiceren:

1. Informatie over weigeringen om een licentie te verlenen.
2. Een beschrijving van de wettelijke en bestuurlijke structuur van de CBO.
3. Informatie over entiteiten die direct of indirect eigendom zijn of onder toezicht staan van de CBO.
4. Informatie over het totale beloningsbedrag dat in het afgelopen

jaar is uitgekeerd aan elk lid dat de toezichtfunctie uitoefent.

5. Uitgebreide aanvullende financiële gegevens:
 - De rechteninkomsten per beheerde rechtencategorie en per soort gebruik inclusief de informatie over de inkomsten voortvloeiend uit de belegging van rechten inkomsten en het gebruik van deze inkomsten.
 - Alle kosten van het rechtenbeheer en andere door de CBO's aan rechthebbende verleende diensten inzichtelijk te worden gemaakt. Deze (indirecte) kosten dienen per beheerde rechtencategorie en per soort gebruik inzichtelijk te zijn. Indien er gebruikt wordt gemaakt van een toerekeningsmethode, dient deze methode toegelicht te worden.
 - De CBO's dienen aan te geven wat er aan rechthebbende aan gelden verschuldigd is en wat de frequentie van betaling is.
6. Een 'speciaal verslag' met betrekking tot ingehouden bedragen ten behoeve sociale, culturele en educatieve diensten.

8.3.2.1 Bevindingen toetsing 'overige gegevens' en 'speciaal verslag'.

Het CvTA heeft de Transparantieverlagen over 2018 net als die over 2017 getoetst op de vereisten van 'overige gegevens' en 'speciaal verslag'.

In *tabel 8-2 Overzicht verantwoording "Overige informatie" van Transparantieverlag* is het resultaat van deze toetsing opgenomen.

³⁷ In het besluit van 23 november 2016 ter uitvoering van de bijlage van Richtlijn 2014/EU ("Besluit Transparantieverlag richtlijn collectief beheer") zijn alle onderdelen opgenomen die naast het jaarverslag en de jaarrekening in het Transparantieverlag dienen te worden opgenomen.

8-2 Overzicht verantwoording "Overige informatie" van Transparantieverlag en speciaal verslag

CBO's	Overige (financiële informatie)		Vorm	Speciaal verslag 2.q/4		
	2018	2017		2018	2017	2018
Sena	■	■	idem als 2017	Verwijstabel	idem als 2017	■ via verwijstabel
Stichting Leenrecht	■	■	idem als 2017	Verdeeld opgenomen	idem als 2017	n.v.t.
Stichting Reprorecht	■	■	idem als 2017	Verdeeld opgenomen	idem als 2017	n.v.t.
Stichting de Thuiskopie	■	■	idem als 2017	Verdeeld opgenomen	idem als 2017	n.v.t.
Vereniging Buma	■	■	idem als 2017	Verwijstabel	idem als 2017	■ via verwijstabel
Femu	■	■	Verwijstabel		idem als 2017	n.v.t.
Stichting Lira	■	■	idem als 2017	Apart overzicht, tevens verwijzingen	idem als 2017	■ en via Lira Fonds
Norma	■	■	Apart overzicht, tevens verwijzingen	Apart overzicht	idem als 2017	■
Stichting Pictoright	■	■	Verdeeld opgenomen	Verdeeld opgenomen	Kosten van beheer betreft een schatting	■ maar kosten van beheer ontbreken
Stichting PRO	■	■	Verdeeld opgenomen	Verdeeld opgenomen	idem als 2017	n.v.t.
Stichting IPRO	■	■	Verdeeld opgenomen, verwijstabel	Verdeeld opgenomen, verwijstabel	idem als 2017	n.v.t.
SCGO	■	■	Verdeeld opgenomen	Verdeeld opgenomen	idem als 2017	n.v.t.
Sekam	■	■	Verdeeld opgenomen	Verdeeld opgenomen	idem als 2017	n.v.t.
Sekam Video	■	■	Verdeeld opgenomen	Verdeeld opgenomen	idem als 2017	n.v.t.
Stemra	■	■	idem als 2017	Verwijstabel	idem als 2017	n.v.t.
STAP	■	■	Verwijstabel		■ maar kosten van beheer ontbreken	■ maar kosten van beheer ontbreken
STOP	■	■	Verdeeld opgenomen	Verdeeld opgenomen	idem als 2017	n.v.t.
SVVP	■	-	Verwijstabel		■ maar kosten van beheer ontbreken	
Vevam	■	■	Verdeeld opgenomen, verwijstabel	Verdeeld opgenomen	idem als 2017	Inhouding verantwoord, via Stichting Vevam Fonds
Stichting Videma	■	■	Verdeeld opgenomen	Verdeeld opgenomen	idem als 2017	n.v.t.

■ = ja
 ■ = nee
 n.v.t. = CBO houdt geen gelden in voor sociale, culturele en/of educatieve diensten.

De CBO's hebben zij hun prestaties op verschillende wijze verantwoord ten aanzien van de aanvullende vereisten die aan het Transparantieverlag van de CBO's worden gesteld. Gelet op de specifieke verschillende kenmerken van de CBO's, zijn niet alle vereisten voor 'overige informatie' van het Transparantieverlag en 'speciaal verslag' van toepassing. Indien een CBO bijvoorbeeld geen bedragen inhoudt voor sociale, culturele en educatieve diensten is er geen verplichting het 'speciale verslag' in het Transparantieverlag op te nemen.

Alle CBO's voldoen in 2018 aan de vereisten van het Transparantieverlag met betrekking tot 'overige gegevens' en 'speciaal verslag'

8.3.3 Nadere vereisten ten aanzien van het Transparantieverlag

De nadere wettelijke vereisten zijn omvangrijk. Per wettelijke artikel wordt hieronder het resultaat van de toetsing op nadere wettelijke vereisten aan het Transparantieverlag van 2018 gegeven.

8.3.3.1 Wet toezicht artikel 2q, Besluit Transparantieverlag richtlijn collectief beheer-artikel 2 lid a tot en met g

Volgens Wet toezicht artikel 2q, Besluit Transparantieverlag richtlijn collectief beheer artikel 2 lid a tot en met g dient de CBO zich te verantwoorden over

- Een kasstroomoverzicht.
- Informatie over weigering om een licentie te verlenen op grond van artikel 2l derde lid Wet toezicht.
- Een beschrijving van de wettelijke en bestuurlijke structuur van de CBO.
- Informatie over entiteiten die direct of indirect eigendom zijn, of geheel of gedeeltelijk onder toezicht staan van de CBO.
- Informatie over het totale beloningsbedrag dat in het afgelopen boekjaar aan de in artikel 2e derde lid en artikel 2f van de Wet toezicht bedoelde personen is betaald, alsmede over andere aan hen verleende voordelen.
- De financiële gegevens bedoeld in artikel 3 van dit besluit (separate overzichten).
- Een speciaal verslag over het gebruik van bedragen die zijn ingehouden ten behoeve van sociale, culturele en educatieve diensten, waarin de informatie bedoeld in artikel 3 van dit besluit wordt opgenomen (separaat overzicht).

In tabel 8-3 De mate waarin CBO's voldoen aan Wet toezicht artikel 2q, Besluit Transparantieverlag richtlijn collectief beheer artikel 2 lid a tot en met g is het resultaat opgenomen van de toetsing van de Transparantieverlagen

van 2017 en 2018 aan de bovengenoemde nadere wettelijke vereisten. (De letters in de kolommen verwijzen naar de bovengenoemde wettelijke vereisten.)

8-3 De mate waarin CBO's voldoen aan Wet toezicht artikel 2q, Besluit transparantieverlag richtlijn collectief beheer artikel 2 lid a tot en met g

CBO's	a		b		c		d		e		g	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Sena	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	van toepassing	van toepassing
Stichting Leenrecht	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■	■	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.
Stichting Reprorecht	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■	■	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.
Stichting de Thuis kopie	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■	■	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.
Vereniging Buma	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	van toepassing	van toepassing
Femu	■	■	n.v.t.	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■	n.v.t.	n.v.t.
Stichting Lira	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■	■	■	■	■	van toepassing	van toepassing
Norma	■	■	■	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■	van toepassing	van toepassing
Stichting Pictoright	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■	van toepassing	van toepassing
Stichting PRO	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.
Stichting IPRO	■	■	■	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■	n.v.t.	n.v.t.
SCGO	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■	n.v.t.	n.v.t.
Sekam	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■	■	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.
Sekam Video	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■	■	■	■	■	van toepassing	van toepassing
Stemra	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.
STAP	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■	■	■	-	■	van toepassing	van toepassing
STOP	■	■	n.v.t.	■	■	■	■	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.
SWVP	■	-	n.v.t.	-	■	-	■	-	■	■	van toepassing	n.v.t.
Vevam	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■	■	■	■	■	van toepassing	van toepassing
Stichting Videma	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.

* = nog geen jaarverslag en jaarrekening 2018 beschikbaar

Indien 'van toepassing', zie tabel 8-7

■ = ja
 ■ = nee
 n.v.t. = niet van toepassing

De CBO's voldoen over het algemeen aan de vereisten met betrekking tot bovenstaande onderdelen.

Veelal werden deze onderdelen ook al in de jaarverslagen en -rekeningen in voorgaande jaren verantwoord.

8.3.3.2 Wet toezicht artikel 2q, Besluit Transparantieverlag richtlijn collectief beheer artikel 3a, 3b lid 1 tot en met 6

Volgens Wet toezicht 2q, Besluit Transparantieverlag richtlijn collectief beheer artikel 3a, 3b lid 1 tot en met 6 dient de CBO zich te verantwoorden over:

- Financiële informatie over rechteninkomsten en financiële kosten, met een onderverdeling per beheerde rechtencategorie en per soort gebruik met inbegrip van informatie over de inkomsten voortvloeiend uit de belegging van rechten inkomsten en het gebruik van deze inkomsten.
- Financiële informatie over de kosten van rechtenbeheer en andere door de CBO aan rechthebbende verleende diensten, met een volledige beschrijving van ten minste de volgende posten:

1. Alle bedrijfskosten en financiële kosten, met een onderverdeling per beheerde rechtencategorie en in geval van indirecte kosten die niet aan een of meer rechtencategorieën kunnen worden toegeschreven, een toelichting van de methode van toerekening van indirecte kosten.
2. Bedrijfskosten en financiële kosten, met een onderverdeling per beheerde rechtencategorie en in elk geval van indirecte kosten die niet een of meer rechtencategorieën kunnen worden toegeschreven, een toelichting van de methode van toerekening van indirecte kosten, voor zover deze kosten betrekking hebben op het rechtenbeheer, met inbegrip van de beheerskosten die zijn ingehouden op of gecompenseerd met rechteninkomsten of inkomsten voortvloeiend uit de belegging van rechteninkomsten.
3. Bedrijfskosten en financiële kosten voor andere diensten dan het rechtenbeheer, met inbegrip van sociale, culturele en educatieve diensten.
4. Middelen die worden gebruikt om kosten te dekken.
5. Bedragen die zijn ingehouden op rechteninkomsten, onderverdeeld naar beheerde rechtencategorie, soort gebruik en het doel van de inhouding.
6. De percentages die de kosten van het rechtenbeheer en andere door de CBO aan rechthebbende verleende diensten weergeven ten opzichte van de rechteninkomsten in het betreffende boekjaar, per beheerde rechtencategorie en in geval van indirecte kosten die naar een of meer rechtencategorieën kunnen worden toegeschreven, een toelichting van de methode van toerekening voor die directe kosten.

In tabel 8-4 De mate waarin CBO's voldoen aan Wet toezicht artikel 2q, Besluit Transparantieverlag richtlijn collectief beheer artikel 3a, 3b lid 1 tot en met 6 is het resultaat opgenomen van de toetsing van de Transparantieverlagen van 2017 en 2018 aan de bovengenoemde nadere wettelijke vereisten. (De letters in de kolommen verwijzen naar de bovengenoemde wettelijke vereisten).

8-4 De mate waarin CBO's voldoen aan Wet toezicht artikel 2q, Besluit Transparantieverlag richtlijn collectief beheer artikel 3a, 3b lid 1 tot en met 6

Aanwezig	a		b 1		2		3		4		5		6	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Sena	■	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■	■	■
Stichting Leenrecht	■	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	■	■	■	■	■	■
Stichting Reprorecht	■	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	■	■	■	■	■	■
Stichting de Thuiskopie	■	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	■	■	■	■	■	■
Vereniging Buma	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Femu	■	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	■	■	■	■
Stichting Lira	■	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	■	■	■	■	■	■
Norma	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Stichting Pictoright	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Stichting PRO	■	■	■	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■	■	■	■	■
Stichting IPRO	■	■	■	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	■	■	■	■
SCGO	■	■	■	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■	■	■	■	■
Sekam	■	■	■	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■	■	■	■	■
Sekam Video	■	■	■	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■	■	■	■	■
Stemra	■	■	■	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■	■	■	■	■
STAP	■	■	■	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■	■	■	■	■
STOP	■	■	■	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■	■	■	■	■
SVVP	■	-	■	■	■	■	n.v.t.		■	-	■	-	■	-
Vevam	■	■	■	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■	■	■	■	■
Stichting Videma	■	■	■	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■	■	■	■	■

De CBO's voldoen over het algemeen aan de vereisten met betrekking tot bovenstaande onderdelen. Veelal werden deze onderdelen ook al in de jaarverslagen en -rekeningen tot 2018 verantwoord.

8.3.3.3 Wet toezicht artikel 2q, Besluit Transparantieverlag collectief beheerartikel 3c lid 1 tot en met 7

Volgens Wet toezicht artikel 2q, Besluit Transparantieverlag collectief beheer artikel 3c lid 1 tot en met 7 dient de CBO zich te verantwoorden over:

1. Het totale aan rechthebbenden toegeschreven bedrag, met een onderverdeling per beheerde rechtencategorie en soort gebruik.
2. Het totale aan rechthebbenden betaalde bedrag, met een onderverdeling per beheerde rechtencategorie en soort gebruik.
3. De frequentie van betalingen, met een onderverdeling per beheerde rechtencategorie en soort gebruik.
4. Het totale geïnde maar nog niet aan rechthebbenden toebedeelde bedrag, met een onderverdeling per beheerde rechtencategorie en soort gebruik.

5. Het totale toebedeelde maar nog niet onder rechthebbenden verdeelde bedrag, met een onderverdeling per beheerde rechtencategorie en soort gebruik.
6. Wanneer een CBO de verdeling en betaling niet heeft verricht binnen de in artikel 2i, derde lid van de Wet toezicht vastgestelde termijn: de redenen voor de vertraging³⁸.
7. Het totaal van niet-verdeelbare bedragen, met een toelichting over de aanwending van die bedragen.

In tabel 8-5 De mate waarin CBO's voldoen aan Wet toezicht artikel 2q, Besluit Transparantieverlag richtlijn collectief beheer artikel 3c lid 1 tot en met 7 is het resultaat opgenomen van de toetsing van de Transparantieverlagen van 2017 en 2018 aan de bovengenoemde nadere wettelijke vereisten. (De letters in de kolommen verwijzen naar de bovengenoemde wettelijke vereisten).

8-5 De mate waarin CBO's voldoen aan Wet toezicht artikel 2q, Besluit Transparantieverlag collectief beheerartikel 3c lid 1 tot en met 7

Aanwezig	1		2		3		4		5		6		7	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Sena	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Stichting Leenrecht	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Stichting Reprorecht	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Stichting de Thuiskopie	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Vereniging Buma	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Femu	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Stichting Lira	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Norma	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Stichting Pictoright	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Stichting PRO	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Stichting IPRO	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
SCGO	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Sekam	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Sekam Video	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Stemra	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
STAP	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
STOP	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
SVVP	■	-	■	-	■	-	■	-	■	-	■	-	■	-
Vevam	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Stichting Videma	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

* = nog geen jaarverslag en jaarrekening 2018 beschikbaar

Nog niet alle CBO's geven voldoende aan wanneer er door de CBO gereparteed wordt en maken (nog) geen onderscheid in de bedragen die bestemd zijn voor de rechthebbenden, zoals in de onderdelen 6 en 7 inclusief de vereiste toelichting.

³⁸ Het verdelen van geïncasseerde gelden binnen 9 maanden na ontvangst en indien er CBO's zijn die door andere CBO's geïncasseerde gelden verdelen dienen deze CBO's de gelden binnen 6 maanden na ontvangst van incasserende CBO's te verdelen.

8.3.3.4 Wet toezicht 2q, Besluit Transparantieverlag richtlijn collectief beheer artikel 3d lid 1 tot en met 4

Volgens Wet toezicht 2q, Besluit Transparantieverlag richtlijn collectief beheer artikel 3d 1 tot en met 4 dient de CBO zich te verantwoorden over:

Informatie over de financiële relatie met andere CBO's met een beschrijving van de volgende posten:

1. Bedragen ontvangen van andere CBO's en bedragen betaald aan andere CBO's met een onderverdeling per beheerde rechtencategorie per soort gebruik en per organisatie
2. Beheerskosten en andere inhoudingen op de rechteninkomsten die verschuldigd zijn aan andere CBO's met een onderverdeling per rechtencategorie per soort gebruik per organisatie.
3. Beheerskosten en andere inhoudingen op de bedragen die betaald zijn door andere CBO's met een onderverdeling per rechtencategorie per soort gebruik per organisatie.
4. De rechtstreeks onder rechthebbenden verdeelde bedragen die afkomstig zijn van andere CBO's met een onderverdeling per rechtencategorie en per organisatie.

In tabel 8-6 De mate waarin CBO's voldoen aan Wet toezicht artikel 2q, Besluit Transparantieverlag richtlijn collectief beheer artikel 3d lid 1 tot en met 4 is het resultaat opgenomen van de toetsing van de Transparantieverlagen van 2017 en 2018 aan de bovengenoemde nadere wettelijke vereisten. (De letters in de kolommen verwijzen naar de bovengenoemde wettelijke vereisten).

8-6 De mate waarin CBO's voldoen aan Wet toezicht artikel 2q, Besluit Transparantieverlag richtlijn collectief beheer artikel 3d lid 1 tot en met 4

Aanwezig	1		2		3		4	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Sena	■	■	■	■	■	■	■	■
Stichting Leenrecht	■	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Stichting Reprorecht	■	■	■	■	■	n.v.t.	■	■
Stichting de Thuiskopie	■	■	■	■	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Vereniging Buma	■	■	■	■	■	■	■	■
Femu	■	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	■	n.v.t.	■	n.v.t.
Stichting Lira	■	■	■	■	■	n.v.t.	■	■
Norma	■	■	■	■	■	■	■	■
Stichting Pictoright	■	■	■	■	■	■	■	■
Stichting PRO	■	■	■	■	■	■	■	■
Stichting IPRO	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■	■	■
SCGO	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■	■	■
Sekam	■	■	■	■	■	■	■	■
Sekam Video	■	■	■	■	■	■	■	■
Stemra	■	■	■	■	■	■	■	■
STAP	■	■	n.v.t.	n.v.t.	■	■	■	■
STOP	n.v.t.	n.v.t.	■	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
SVVP	■	■	n.v.t.	■	■	■	■	■
Vevam	■	■	■	■	■	■	■	■
Stichting Videma	■	n.v.t.	■	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

CBO's geven nog onvoldoende aan welke kosten en andere inhoudingen er zijn op de bedragen zijn betaald door andere CBO's. Rechthebbenden dienen geïnformeerd te worden over alle inhoudingen op de voor hen bestemde rechteninkomsten.

8.3.3.5 Wet toezicht 2q, Besluit Transparantieverlag richtlijn collectief beheer artikel 4a en 4b

Volgens Wet toezicht 2q, Besluit Transparantieverlag richtlijn collectief beheer artikel 4a en 4b dient de CBO zich te verantwoorden over:

Het speciale verslag:

- a. De in het boekjaar ingehouden bedragen t.b.v. sociale, culturele en educatieve diensten, met een onderverdeling per soort doelstelling en met voor elk soort doelstelling een onderverdeling per categorie beheerde rechten en per soort gebruik.
- b. Een toelichting van het gebruik van die bedragen met een onderverdeling per soort doelstelling met inbegrip van de kosten voor het beheer van de ingehouden bedragen ter financiering van de sociale, culturele en educatieve diensten en van de afzonderlijke bedragen die voor sociale, culturele en educatieve diensten zijn aangewend.

In tabel 8-7 De mate waarin CBO's voldoen aan Wet toezicht artikel 2q, Besluit Transparantieverlag richtlijn collectief beheer artikel 4a en 4b is het resultaat opgenomen van de toetsing van de Transparantieverlagen van 2017 en 2018 aan de bovengenoemde nadere wettelijke vereisten. (De letters in de kolommen verwijzen naar de bovengenoemde wettelijke vereisten).

8-7 De mate waarin CBO's voldoen aan Wet toezicht artikel 2q, Besluit Transparantieverlag richtlijn collectief beheer artikel 4a en 4b

Aanwezig	1		2	
	2018	2017	2018	2017
Sena	■	■	■	■
Stichting Leenrecht	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Stichting Reprorecht	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Stichting de Thuiskopie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Vereniging Buma	■	■	■	■
Femu	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Stichting Lira	■	■	■	■
Norma	■	■	■	■
Stichting Pictoright	■	■	■	■
Stichting PRO	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Stichting IPRO	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
SCGO	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Sekam	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Sekam Video	■	n.v.t.	■	n.v.t.
Stemra	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
STAP	■	■	■	■
STOP	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
SVVP	■	■	■	■
Vevam	■	■	■	■
Stichting Videma	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De CBO's die inhoudingen doen ten gunste van de sociale, culturele en educatieve fondsen, verantwoorden zich over het algemeen voldoende. Naast de toevoegingen en de bestedingen wordt er veelal ook detailinformatie gegeven over die bestedingen. CBO's verantwoorden zich ook over eerder jaren voldoende over de inhoudingen voor sociale, culturele en educatieve fondsen.

8.3.4 Conclusie inzake Transparantieverlag

De derde Wet toezicht beoogt dat (potentiële) rechthebbenden zo goed mogelijk geïnformeerd worden over de prestaties van de CBO's waarbij zij zijn aangesloten of zich bij willen aansluiten.

Het CvTA heeft ingestemd dat de CBO's over de verslagjaren 2017 en 2018 mogelijkheden krijgen om hun verantwoording te ontwikkelen om volledig aan de wettelijke vereisten te voldoen het verslag over 2019.

CBO's hebben in 2017 en 2018 over het grotendeels voldaan aan het opnemen van de vereiste informatie in het Transparantieverlag. Ten opzichte van de verslaggeving over 2017 is de verslaggeving over 2018 op onderdelen verbeterd.

Best practice-voorbeelden waren reeds in 2017 Sena, Buma, Stemra, Lira en IPRO. De CBO's Femu, Norma, Pictoright, Sekam, Sekam Video en Vevam hebben met het Transparantieverlag over 2018 ten opzichte van het Transparantieverlag 2017 een inhaalslag gemaakt.

Sommige CBO's voldoen met het Transparantieverlag over 2018 nog onvoldoende aan de wettelijke vereisten: SCGO en STAP.

8.4 Incasso-ontwikkeling op totaal niveau

8.4.1 Inleiding

Een aantal CBO's incasseert direct uit de markt, dat wil zeggen direct bij bedrijven en organisaties. Een deel van de incasso ontvangen zij uit het buitenland via de buitenlandse CBO's voor in het buitenland gebruikt repertoire. Daarnaast zijn er CBO's die alleen gelden verdelen en derhalve niet direct gelden uit de markt incasseren, maar deze van andere CBO's ontvangen ter verdere doorverdeling onder rechthebbenden. Dit betreft bijvoorbeeld Norma die onder andere van Stichting de Thuis kopie ontvangen gelden reparteeert aan rechthebbenden. In dat kader is sprake van een 'keten van verdeling'.

Bij het beschouwen van de "totale incasso-omvang" moet rekening worden gehouden met bovenstaande indeling van de CBO's, waarbij de incasso Nederland en de incasso Buitenland respectievelijk direct van betalingsplichtigen in Nederland of van betalingsplichtigen in het buitenland wor-

den ontvangen. De categorie "incasso via CBO" vertegenwoordigt de incasso van reparerende CBO's, die deze gelden eerder gelden ontvingen van incasserende CBO's.

8.4.2 Bevindingen

Van de totale incasso in 2018 ad € 463,8 miljoen (2017: € 472,9 miljoen) is de omvang onderscheiden naar categorieën als volgt:

1. Incasso in Nederland: 79% (2017: 79%)
2. Incasso via het buitenland 7% (2016: 7%), en
3. Ontvangsten in de keten ter verdere repartitie door verdere CBO's ("incasso via CBO"): 14% (2017: 15%).

De totale incasso in 2018 is ten opzichte van 2017 met 2 % gedaald.

De incasso vanuit het buitenland is in 2018 ten opzichte van 2017 toegenomen met 18%.

De incasso in de categorieën 'Incasso in Nederland' en 'Incasso in de keten' zijn in 2018 ten opzichte van 2017 met respectievelijk 1% en 12% afgenomen.

1. Incasso in Nederland

- Stichting de Thuis kopie heeft in 2018 ten opzichte van 2017 minder gelden geïncasseerd (-/- € 10,6 miljoen). De gelden in 2017 waren echter inclusief de vrijval van de voorziening voor debiteuren, de (niet) betalende betalingsplichtigen en de opbrengsten van een aantal gerechtelijke procedures voor de jaren 2013 tot en met 2016.
- Het gunstige economische klimaat en de forse afname van aantal faillissementen heeft positieve invloed op de incasso-omvang van Sena en Buma in 2018.
- Norma incasseerde in 2018 ten opzichte van 2017 € 1,9 miljoen meer. Deze toename wordt veroorzaakt door de incasso voor het zakelijk tv-gebruik in de jaren 2016 en 2017.

De totale directe incasso-ontvangsten³⁹ zijn in 2018 gelijk gebleven aan 2017. De incasso vanuit het buitenland nam met € 5 miljoen toe, de incasso in Nederland nam met € 5 miljoen af.

Deze buitenlandse incasso nam in 2018 ten opzichte van 2017 toe met 18% door de toegenomen ontvangsten door Buma vanwege het gunstige economische klimaat en de incidenteel hogere ontvangsten door Lira en Pictoright. De incasso in Nederland in 2018 nam ten opzichte van 2017 af met 1% onder andere door de hoge incidentele ontvangsten Stichting de Thuis kopie in 2017.

2. Incasso vanuit het buitenland

- Buma ontving € 1,8 miljoen meer vanuit het buitenland.
- Lira ontving vanuit België een van € 1 miljoen aan leenrechtvergoedingen over de periode 2006-2015.
- Pictoright ontving ten opzichte van 2017 € 1 miljoen meer vanuit het buitenland (voornamelijk Duitsland).

³⁹ De directe incasso-ontvangsten bestaan uit de incasso van Nederlandse betalingsplichtigen en incasso uit het buitenland, exclusief de ontvangsten via CBO's.

3. Ontvangsten verdelende CBO's

- De ontvangsten van verdelende CBO's in 2018 werden beïnvloed doordat Stichting de Thuis kopie minder aan de verdelende CBO's reparteerde ten opzichte van 2017. Ten opzichte van 2018 waren de ontvangsten van Thuis kopiegelden van de verdelende CBO's in 2017 € 13,6 miljoen lager. De in 2017 gereparteerde Thuis kopiegelden betroffen tevens gelden voor de jaren 2013, 2014 en 2015.
- Met ingang van 2017 ontvangt Sekam gelden via Videma voor Groepstelevisie en Gesloten netwerken. De incasso met betrekking tot deze gelden bedraagt € 2,1 miljoen in 2018.
- SCGO verdeelt Thuis kopiegelden onder aangesloten omroepen die actief zijn in Nederland. De omvang van de Thuis kopiegelden die SCGO in 2018 ontving was € 1,4 miljoen.

8-8 Onderverdeling Incasso

(x € 1.000)	Incasso alle CBO's			% mutatie t.o.v. voorgaand jaar		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Incasso via CBO	61.154	73.157	64.391	-23%	20%	-12%
Incasso via buitenland	31.349	29.093	34.240	-16%	-7%	18%
Incasso in Nederland	358.766	370.691	365.325	8%	3%	-1%
Totale Incasso	451.270	472.940	463.956	0%	5%	-2%
Incasso in NL en via buitenland	390.115	399.783	399.565	5%	2%	0%
Incasso in Nederland	92%	93%	91%			
Incasso via buitenland	8%	7%	9%			
	Aandeel categorie van totaal.					
	2016	2017	2018			
Incasso via CBO	14%	15%	14%			
Incasso via buitenland	7%	6%	7%			
Incasso in Nederland	80%	78%	79%			
Totale Incasso	100%	100%	100%			

De totale incasso per CBO is hieronder weergegeven⁴⁰.

8-9 Totale Incasso per CBO

(x € 1.000)	Totale incasso			% mutatie t.o.v. voorgaand jaar		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Sena	65.029	67.454	69.668	-5%	4%	3%
Stichting Leenrecht	11.702	11.005	10.372	-7%	-6%	-6%
Stichting Reprorecht	27.037	24.324	20.634	3%	-10%	-15%
Stichting de Thuis kopie	30.070	44.187	33.509	-10%	47%	-24%
Vereniging Buma	170.982	172.411	180.963	4%	1%	5%
Femu	-	491	481	-	-	-2%
Stichting Lira	26.099	22.000	21.874	54%	-16%	-1%
Norma	13.725	14.673	15.582	-10%	7%	6%
Stichting Pictoright	17.915	15.951	14.841	92%	-11%	-7%
Stichting PRO	7.898	13.750	12.116	-5%	74%	-12%
Stichting IPRO	1.396	1.910	3.380	-6%	37%	77%
SCGO	-	1.412	1.428	-	-	1%
Sekam	854	1.839	2.640	-33%	115%	44%
Sekam Video	6.140	7.465	7.101	-54%	22%	-5%
Stemra	33.895	36.291	32.401	-14%	7%	-11%
STAP	3.531	4.583	4.384	-54%	30%	-4%
STOP	12.035	11.241	10.455	11%	-7%	-7%
SVVP	-	395	334	-	-	-15%
Vevam	9.372	7.312	8.404	18%	-22%	15%
Stichting Videma	13.590	14.124	13.389	4%	4%	-5%
Totaal	451.270	472.940	463.956	0%	5%	-2%

⁴⁰ Per 26 november 2016 vallen FEMU, Güfa, SCGO en SVVP onder het toezicht van het CvTA. Gegevens over de jaren vóór 2017 van FEMU, SCGO en SVVP worden niet in dit rapport opgenomen. De informatie met betrekking tot Güfa is niet meer opgenomen in dit rapport aangezien de organisatie niet meer is gevestigd in Nederland.

8.4.3 Ontwikkeling incasso naar herkomst

In het kort wordt hieronder per CBO weergegeven wat de daling of stijging van de herkomst van de incasso in 2018 is ten opzichte 2017, onderverdeeld naar incasso in Nederland, incasso via het buitenland en incasso via CBO's.

8-10 Herkomst incasso 2018

(x € 1.000)	Herkomst incasso 2018			Aandeel in %			
	Totaal	NL	Buitenland	CBO	NL	Buitenland	CBO
Sena	69.668	62.357	7.311	-	90%	10%	0%
Stichting Leenrecht	10.372	10.372	-	-	100%	0%	0%
Stichting Reprorecht	20.634	19.927	707	-	97%	3%	0%
Stichting de Thuiskopie	33.509	33.509	-	-	100%	0%	0%
Vereniging Buma	180.963	164.471	16.492	-	91%	9%	0%
Femu	481	343	-	138	71%	0%	29%
Stichting Lira	21.874	6.767	1.330	13.777	31%	6%	63%
Norma	15.582	5.646	119	9.817	36%	1%	63%
Stichting Pictoright	14.841	3.762	1.321	9.758	25%	9%	66%
Stichting PRO	12.116	7.526	233	4.357	62%	2%	36%
Stichting IPRO	3.380	-	151	3.229	0%	4%	96%
SCGO	1.428	-	-	1.428	0%	0%	100%
Sekam	2.640	-	507	2.133	0%	19%	81%
Sekam Video	7.101	-	147	6.954	0%	2%	98%
Stemra	32.401	21.408	5.681	5.312	66%	18%	16%
STAP	4.384	-	-	4.384	0%	0%	100%
STOP	10.455	10.455	-	-	100%	0%	0%
SVVP	334	-	-	334	0%	0%	100%
Vevam	8.404	5.393	241	2.770	64%	3%	33%
Stichting Videma	13.389	13.389	-	-	100%	0%	0%
Totaal	463.956	365.325	34.240	64.391	79%	7%	14%

8.4.3.1 Incasso in Nederland

De incasso in Nederland is in 2018 met 1% afgenomen ten opzichte van 2017. Dit betreft een absolute afname van € 5,3 miljoen. In 8-11 Incasso Nederland per CBO wordt de ontwikkeling van de incasso-omvang afkomstig van Nederlandse bedrijven en organisaties in de afgelopen jaren weergegeven.

- Sena ontving in 2018 ten opzichte van 2017 meer incasso (+5%) in het segment 'Algemene Licenties'. Het segment 'Media' droeg in 2018 eveneens bij aan de stijging van de incasso van Sena.
- Buma genereerde in 2018 € 6,7 miljoen meer incasso dan in 2017. In nagenoeg alle gebruikscategorieën werd meer geïncasseerd. De trend van de stijging van het aantal muziekfestivals dat wordt georganiseerd, alsmede de uitbrei-

ding in dagen van de reeds bestaande festivals, zet zich wederom door.

De toename van de incasso in Nederland betreft tevens de stijging van het aantal online abonnementen voor streaming- en VideoOnDemanddiensten (VOD). De incasso uit verkoop- en werkruimten heeft zich in 2018 gestabiliseerd.

- Norma heeft in 2018 ten opzichte van 2017 € 1,9 miljoen meer inkomsten gegenereerd vanwege de incasso voor zakelijk tv-gebruik in 2018 voor het eerst plaatsvond⁴¹.
- Stichting de Thuiskopie heeft in 2017 éénmalige incasso-inkomsten ontvangen wegens afwikkeling van dispuuten. Deze éénmalige incasso-inkomsten deden zich niet voor in 2018.
- De incasso bij Stichting Reprorecht fluctueert van jaar tot jaar vanwege de tweejaarlijkse facturatie van het gebruik in het Nederlandse bedrijfsleven.

⁴¹ In 2018 is er samen met Lira en Vevam een overeenkomst gesloten met Videma over de incasso van een vergoeding voor zakelijk tv-gebruik. Norma heeft met terugwerkende kracht een vergoeding ontvangen voor zakelijk tv-gebruik in de jaren 2016 en 2017.

8-11 Incasso Nederland per CBO

(x € 1.000)	Incasso Nederland per CBO			% mutatie t.o.v. voorgaand jaar		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Sena	56.501	59.409	62.357	2%	5%	5%
Stichting Leenrecht	11.702	11.005	10.372	-7%	-6%	-6%
Stichting Reprorecht	26.187	24.132	19.927	3%	-8%	-17%
Stichting de Thuiskopie	30.070	44.187	33.509	-10%	47%	-24%
Vereniging Buma	155.756	157.688	164.471	5%	1%	4%
Femu	-	319	343	-	-	8%
Stichting Lira	8.752	6.997	6.767	99%	-20%	-3%
Norma	5.015	3.689	5.646	-	-26%	53%
Stichting Pictoright	3.982	3.732	3.762	26%	-6%	1%
Stichting PRO	5.151	6.892	7.526	-4%	34%	9%
Stemra	22.599	22.266	21.408	6%	-1%	-4%
STOP	12.035	11.241	10.455	11%	-7%	-7%
Vevam	7.426	4.915	5.393	5281%	-34%	10%
Stichting Videma	13.590	14.124	13.389	4%	4%	-5%
Totaal	358.766	370.691	365.325	8%	3%	-1%

8.4.3.2 Incasso vanuit het buitenland

De incasso vanuit het buitenland in 2018 is ten opzichte van 2017 gestegen met 18%. De incasso van deze categorie fluctueert sterk over de jaren heen:

- Buma incasseerde in 2018 in tegenstelling tot 2017 meer vanuit het buitenland. Ten opzichte van 2017 bedraagt de toename in 2018 12% en wordt veroorzaakt door de afwikkeling van disputen met buitenlandse zusterorganisaties. Deze toename is incidenteel van aard.
- Stemra heeft in 2018 ten opzichte van 2017 een groei aan inkomsten vanuit het buitenland gerealiseerd (+48%).
- Lira ontving vanuit België voor € 1 miljoen aan leenrecht-

vergoedingen over de periode 2006-2015.

- Pictoright ontving ten opzichte van 2017 € 1 miljoen meer vanuit het buitenland (Duitsland).
- De inkomsten van Sena vanuit het buitenland daalden in 2018 met 9% ten opzichte van 2017. Deze daling wordt veroorzaakt door vertraging in de doorbetaling vanuit Duitsland en is niet structureel van aard.
- De inkomsten van Sekam⁴² uit het buitenland nemen in 2018 vergeleken met 2017 in geringe mate af met € 70K en betreffen de fluctuerende vergoedingen voor Nederlandse filmproducenten door gebruikers, distributeurs in het buitenland. Deze vergoedingen verlopen via AGICOA Zwitserland.

8-12 Incasso vanuit het buitenland per CBO

(x € 1.000)	Incasso vanuit het buitenland			% mutatie t.o.v. voorgaand jaar		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Sena	8.528	8.045	7.311	-33%	-6%	-9%
Stichting Reprorecht	850	192	707	-16%	-77%	268%
Vereniging Buma	15.226	14.723	16.492	-7%	-3%	12%
Güfa Nederland	-	28	-	-	-	-100%
Stichting Lira	405	486	1.330	4%	20%	174%
Norma	202	198	119	-73%	-2%	-40%
Stichting Pictoright	358	341	1.321	-20%	-5%	287%
Stichting IPRO	-	181	151	-	-	-17%
Sekam	272	578	507	-59%	113%	-12%
Sekam Video	332	351	147	141%	6%	-58%
Stemra	5.082	3.827	5.681	11%	-25%	48%
Vevam	94	143	241	88%	52%	69%
Totaal	31.349	29.093	34.240	-16%	-7%	18%

⁴² De incasso van Sekam, bestaande uit kabelvergoedingen, is in 2012 tot een einde gekomen. Deze vergoedingen werden via Buma en Agicoa ontvangen, maar worden thans ontvangen door een organisatie die niet onder het toezicht van het CvTA viel (StOPnl). Het CvTA heeft op deze ontwikkeling actie ondernomen door in 2014 de Minister van Veiligheid en Justitie te adviseren StOPnl onder het toezicht te plaatsen. Inmiddels valt StOPnl onder toezicht van het College.

8.4.3.3 Incasso via CBO's

De ontvangsten via CBO's zijn in 2018 ten opzichte van 2017 afgenomen met 12%.

In 2018 zijn er ten opzichte van 2017 door Stichting de Thuiskopie geen extra incasso-inkomsten ontvangen. In 2017 werden de extra incasso-inkomsten van Stichting de Thuiskopie meteen doorbetaald aan de verdelende CBO's. In 2018 deed dit effect zich niet voor bij de CBO's die thuiskopiegelden verdelen. Dit zijn de stichtingen Pictoright, PRO, Stemra en STAP.

- Stichting IPRO ontving van Stichting PRO het aandeel voor

IPRO van de door Stichting PRO gerealiseerde extra incasso komsten in 2018 (€ 1,5 miljoen).

- Sekam heeft van Videma door Videma⁴³ geïncasseerde gelden ontvangen voor Groepstelevise en Gesloten netwerken voor door betaling aan rechthebbenden (€ 0,8 miljoen).
- Lira, Norma, Pictoright en Vevam hebben met Videma een akkoord bereikt over het aandeel in de opbrengst voor filmmakers uit de incasso door Videma. Eind 2018 hebben de CBO's Lira, Norma, Pictoright en Vevam gelden van Videma ontvangen voor de jaren 2016 en 2017.

8-13 Incasso via CBO's

(x € 1.000)	Incasso vanuit het buitenland			% mutatie t.o.v. voorgaand jaar		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Femu	-	172	138	-	-	-20%
Stichting Lira	16.942	14.517	13.777	39%	-14%	-5%
Norma	8.508	10.786	9.817	-42%	27%	-9%
Stichting Pictoright	13.575	11.878	9.758	137%	-13%	-18%
Stichting PRO	2.747	6.858	4.357	-8%	150%	-36%
Stichting IPRO	1.396	1.728	3.229	-6%	24%	87%
Sekam	582	1.261	2.133	-5%	117%	69%
Sekam Video	5.808	7.114	6.954	-56%	22%	-2%
Stemra	6.214	10.197	5.312	-54%	64%	-48%
STAP	3.531	4.583	4.384	-54%	30%	-4%
SVVP	-	395	334	-	-	-15%
Vevam	1.852	2.254	2.770	-76%	22%	23%
Totaal	61.154	73.157	64.391	-23%	20%	-12%

8.5 Repartitie ontwikkeling op totaal niveau

8.5.1 Inleiding

De repartitie betreft de verdeling aan rechthebbenden en/of verdeelorganisaties van de eerder geïncasseerde en ontvangen gelden.

De verdeling geschiedt conform door de CBO's vastgestelde repartitiereglementen.

8.5.2 Bevindingen

Uit 8-14 *Onderverdeling repartitie* valt af te leiden dat de totale repartitie van alle CBO's in 2018 7% hoger is dan die in 2017. De toename van de repartitie in 2018 bedraagt € 28,9 miljoen ten opzichte van 2017.

De verhoudingen tussen de repartitiecategorieën 'Nederland', bedoeld voor repartitie aan rechthebbenden in Nederland, 'Buitenland' en 'aan verdelende CBO's' zijn ten opzichte van 2017 nagenoeg gelijk.

Het grootste deel van de te verdelen gelden wordt aan Nederlandse rechthebbenden uitgekeerd (65%). Aan het buitenland wordt doorgaans via buitenlandse CBO's 15%

⁴³ Daarnaast zijn er individuele bij Sekam aangesloten Nederlandse producenten die een eigen aansluitovereenkomst hebben met Videma. Sekam verricht uit praktische overwegingen de administratieve handelingen voor de aangesloten producenten ten behoeve van de Videma-aanspraak op vergoedingen voor Gesloten Netwerk en Groepstelevise.

uitgekeerd. Het overige wordt door incasserende CBO's naar verdelende CBO's gereparteerd (19%).

De totale repartitie per CBO over de jaren 2016, 2017 en 2018 (tabel 8-15 Totale repartitie per CBO) is hieronder weergegeven⁴⁴. De uitkering aan rechthebbenden en ver-

delende CBO's, de netto repartitie⁴⁵, bedraagt in 2018 € 411,4 miljoen. De aan rechthebbenden zonder de verdelende CBO's (Stichtingen de Thuis kopie, Reprorecht, Leenrecht en PRO) bedraagt € 320,6 miljoen in 2018 (€ 295,6 miljoen in 2017).

8-14 Onderverdeling repartitie

(x € 1.000)	Repartitie alle CBO's			% mutatie t.o.v. voorgaand jaar	
	2016	2017	2018	2017	2018
Repartitie aan CBO	69.812	75.543	69.966	8%	-7%
Repartitie aan het Buitenland	83.244	85.800	88.783	3%	3%
Repartitie in Nederland	279.094	273.257	304.797	-2%	12%
Totale Incasso	432.151	434.600	463.546	1%	7%
	Aandeel categorie van totaal				
	2016	2017	2018		
Repartitie aan CBO	16%	17%	15%		
Repartitie aan het Buitenland	19%	20%	19%		
Repartitie in Nederland	65%	63%	66%		
Totale Incasso	100%	100%	100%		

8-15 Totale repartitie per CBO

(x € 1.000)	Repartitie totaal			% mutatie t.o.v. 2016		% mutatie t.o.v. 2017		Repartitie Netto
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2018	
Sena	65.397	58.890	67.937	-10%	15%		60.439	
Stichting Leenrecht	11.070	11.010	11.087	-1%	1%		10.568	
Stichting Reprorecht	34.908	26.162	27.378	-25%	5%		23.545	
Stichting de Thuis kopie	43.634	50.874	42.337	17%	-17%		40.798	
Vereniging Buma	163.819	159.827	167.866	-2%	5%		145.117	
Femu	-	211	211	-	0%		211	
Stichting Lira	13.653	19.243	24.051	41%	25%		21.774	
Norma	10.340	11.119	11.011	8%	-1%		9.620	
Stichting Pictoright	11.492	13.172	17.205	15%	31%		15.558	
Stichting PRO	7.575	9.803	17.785	29%	81%		15.812	
Stichting IPRO	1.366	1.811	2.253	33%	24%		2.253	
SCGO	-	1.278	1.278	-	0%		1.278	
Sekam	1.593	462	2.945	-71%	537%		2.753	
Sekam Video	7.131	7.813	5.523	10%	-29%		5.135	
Stemra	31.557	25.861	28.638	-18%	11%		25.128	
STAP	3.227	4.480	3.525	39%	-21%		3.429	
STOP	11.115	10.650	12.010	-4%	13%		11.091	
SVVP	-	458	45	-	-90%		-	
Vevam	6.485	5.810	6.985	-10%	20%		6.004	
Stichting Videma	7.708	15.291	13.477	98%	-12%		10.846	
Totaal	432.151	434.600	463.546	1%	7%		411.359	

⁴⁴ De totale repartitie per CBO (de bruto-repartitie) bestaat uit de som van de repartitie aan CBO's, de repartitie aan het buitenland en de repartitie aan rechthebbenden in Nederland én de administratieve vergoeding voor de CBO voor de verrichtte incasso- en repartitieactiviteiten ten behoeve van rechthebbenden. De inhouding voor sociaal culturele en educatieve fondsen valt niet onder de totale repartitie (de bruto repartitie).

⁴⁵ Netto repartitie betreft de verdeling aan rechthebbenden of verdelende CBO's waar de administratieve vergoeding voor de verdelende CBO's en de eventuele inhouding voor sociaal culturele en educatieve doeleneinden reeds in mindering zijn gebracht.

8.5.3 Ontwikkelingen repartitie per categorie rechthebbende

In 8-15 Onderverdeling repartitie per CBO is – net als bij de incasso – een onderverdeling gemaakt naar de ontvanger van de geïncasseerde gelden: de direct bij de Nederlandse CBO aangesloten rechthebbenden of de rechthebbende die uitbetaald wordt via de buitenlandse zusterorganisatie en de verdeelorganisaties die de gelden doorverdelen aan de uiteindelijke bij Nederlandse CBO's aangesloten rechthebbenden.

Het aandeel van de repartitie aan andere CBO's ter verdere verdeling aan rechthebbenden ('repartitie' per keten) bedraagt in 2018 15% van de totale repartitieomvang. Het grootste deel van de repartitie geschiedt dus direct aan de rechthebbenden (85%).

De ontwikkelingen binnen de categorieën (Nederland, Buitenland en aan CBO's) worden hieronder toegelicht.

8-16 Onderverdeling repartitie per CBO

(x € 1.000)	Onderverdeling repartitie 2018				Aandeel in %		
	Totaal	NL	Buitenland	CBO	NL	Buitenland	CBO
Sena	67.937	57.981	9.956	-	85%	15%	0%
Stichting Leenrecht	11.087	-	-	11.087	0%	0%	100%
Stichting Reprorecht	27.378	17.897	833	8.648	65%	3%	32%
Stichting de Thuis kopie	42.337	-	-	42.337	0%	0%	100%
Vereniging Buma	167.866	110.011	57.855	-	66%	34%	0%
Femu	211	202	-	9	96%	0%	4%
Stichting Lira	24.051	18.913	5.138	-	79%	21%	0%
Norma	11.011	6.077	2.361	2.573	55%	21%	23%
Stichting Pictoright	17.205	16.113	1.092	-	94%	6%	0%
Stichting PRO	17.785	12.403	70	5.312	70%	0%	30%
Stichting IPRO	2.253	-	2.253	-	0%	100%	0%
SCGO	1.278	1.184	94	-	93%	7%	0%
Sekam	2.945	2.945	-	-	100%	0%	0%
Sekam Video	5.523	5.523	-	-	100%	0%	0%
Stemra	28.638	25.957	2.681	-	91%	9%	0%
STAP	3.525	3.525	-	-	100%	0%	0%
STOP	12.010	12.010	-	-	100%	0%	0%
SWP	45	45	-	-	100%	0%	0%
Vevam	6.985	4.357	2.628	-	62%	38%	0%
Stichting Videma	13.477	9.655	3.822	-	72%	28%	0%
Totaal	463.546	304.797	88.783	69.966	66%	19%	15%

8.5.3.1 Repartitie: Rechthebbenden in Nederland

De repartitie aan rechthebbenden in Nederland is in 2018 ten opzichte van 2017 met 12% toegenomen. In 8-17 Repartitie in Nederland wordt de repartitie in Nederland door de CBO's over de afgelopen jaren weergegeven.

De belangrijkste ontwikkelingen in de repartitie aan Nederlandse rechthebbenden per CBO zijn hieronder weergegeven, met een onderscheid naar toe- en afname in deze repartitie in 2018 ten opzichte van 2017.

CBO's met een in 2018 toegenomen repartitieomvang in Nederland ten opzichte van 2017:

- Sena heeft in 2018 geïncasseerde gelden in 2018 nog in hetzelfde verslagjaar gerepartieerd. De stijging bij Sena is met name veroorzaakt doordat gedurende 2018 veel vanuit eerdere jaren ontvangen buitenlandse incasso is gerepartieerd. Tevens hebben aanpassingen in het repartitieproces ertoe geleid dat meer van de Nederlandse incasso is gerepartieerd.

- Stichting Reprorecht verdeelde in 2018 € 3,9 miljoen meer dan in 2017 volgens nieuwe meerjarenafspraken in het *Repartitieconvenant 2015-2021*.
- De stijging bij Buma wordt veroorzaakt door de stijging in de Online categorie en door een hoge incidentele uitkeringen, waaronder de afwikkeling van opgeloste dispuuten binnen het Algemene Rechten-segment.
- De stijging bij Stemra wordt eveneens veroorzaakt door de stijging van de incasso-inkomsten in het Online-segment, dat tot meer repartitie leidt.
- Lira verdeelde in 2018 meer vanwege de in 2018 ontvangen extra gelden vanuit België. De reguliere repartitie nam toe vanwege de vanaf 2016 toegenomen incasso in verband de afspraken die zijn gemaakt met Rodap waardoor de kabelontvangsten weer op gang zijn gekomen.
- Pictoright heeft in 2018 een nieuw verdelingssysteem in geïmplementeerd waardoor extra repartities in 2018 konden plaatsvinden.
- Stichting PRO keerde in 2018 de in 2017 ontvangen incidentele thuiskopievergoeding voor uitgevers uit in 2018.
- Sekam keerde de via Videma ontvangen vergoedingen uit aan de bij Sekam aangesloten producenten.
- Bij StOP nl had de toegenomen repartitie betrekking op het uitkeren van de gelden uit de jaren 2014 tot en met 2017.
- De reguliere repartitie bij Vevam nam net als bij Lira toe vanwege de vanaf 2016 toegenomen incasso in verband de afspraken die zijn gemaakt met Rodap waardoor de kabelontvangsten weer op gang zijn gekomen.

CBO's met een in 2018 afgenomen repartitieomvang in Nederland ten opzichte van 2017:

- Sekam Video dient de Thuiskopiegeden waarvoor in 2018 de hoofdverdeelsleutel opnieuw is vastgesteld nog uit te keren voor de jaren 2017 en 2018.
- Het deel dat door Videma aan Sekam wordt verdeeld, wordt onder *Repartitie aan CBO's* verantwoord.

8-17 Repartitie Nederland

(x € 1.000)	Repartitie Nederland			% mutatie t.o.v. 2016	% mutatie t.o.v. 2017
	2016	2017	2018	2017	2018
Sena	57.027	49.457	57.981	-13%	17%
Stichting Reprorecht	19.564	13.970	17.897	-29%	28%
Vereniging Buma	109.283	106.324	110.011	-3%	3%
Femu	211	202	-	-4%	
Stichting Lira	9.895	13.946	18.913	41%	36%
Norma	7.459	6.797	6.077	-9%	-11%
Stichting Pictoright	9.161	11.538	16.113	26%	40%
Stichting PRO	5.748	6.982	12.403	21%	78%
SCGO	1.278	1.184	-	-7%	
Sekam	1.593	462	2.945	-71%	537%
Sekam Video	7.035	7.462	5.523	6%	-26%
Stemra	28.954	23.739	25.957	-18%	9%
STAP	3.227	4.480	3.525	39%	-21%
STOP	11.115	10.650	12.010	-4%	13%
SVVP	458	45	-	-90%	
Vevam	2.677	3.168	4.357	18%	38%
Stichting Videma	6.276	11.960	9.655	91%	-19%
Totaal	279.094	273.257	304.797	-2%	12%

8.5.3.2 Repartitie: Buitenland

In totaal is de repartitie aan het buitenland in 2018, hoofdzakelijk aan buitenlandse zusterorganisaties, met 3% toegenomen ten opzichte van 2017. De repartitie op totaal niveau aan het buitenland vertoont een licht stijgende tendens.

CBO's met een in 2018 toegenomen repartitieomvang aan het buitenland ten opzichte van 2017 zijn:

- Buma en Stemra: vanwege de stijgende inkomsten in het Online segment nemen ook de uitkeringen aan de Buitenlandse zustermaatschappijen toe.
- IPRO reparteerde de in 2018 ontvangen gelden van Stichting PRO die volgens de vast procedure pas in 2019 zouden worden ontvangen.

8-18 Repartitie aan het buitenland

(x € 1.000)	Repartitie aan het buitenland			% mutatie t.o.v. 2016		% mutatie t.o.v. 2017	
	2016	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Sena	8.370	9.433	9.956	13%	6%		
Stichting Reprorecht	2.033	1.301	833	-36%	-36%		
Vereniging Buma	54.536	53.503	57.855	-2%	8%		
Stichting Lira	3.758	5.297	5.138	41%	-3%		
Norma	2.881	4.322	2.361	50%	-45%		
Stichting Pictoright	2.331	1.634	1.092	-30%	-33%		
Stichting PRO	30	53	70	77%	32%		
Stichting IPRO	1.366	1.811	2.253	33%	24%		
SCGO	-	94	-	-			
Sekam Video	96	351	-	266%	-100%		
Stemra	2.603	2.122	2.681	-18%	26%		
Vevam	3.808	2.642	2.628	-31%	-1%		
Stichting Videma	1.432	3.331	3.822	133%	15%		
Totaal	83.244	85.800	88.783	3%	3%		

8.5.3.3 Repartitie: Doorverdeling aan verdeelorganisaties

De doorverdeling aan andere CBO's is in 2018 met 7% afgenomen ten opzichte van 2017.

De daling wordt onder andere veroorzaakt doordat Stichting de Thuis kopie in 2017 circa € 8 miljoen meer heeft gerepartieerd aan CBO's. Deze incidentele repartitie door Stichting de Thuis kopie heeft niet in 2018 plaatsgevonden.

De repartitie van Reprorecht aan Lira kon deels nog niet volledig plaatsvinden in 2018 als gevolg knelpunten bij de verdeling door de uitgevers aan freelance tekstauteurs.

De volgende CBO's droegen positief bij aan het totaal *Verdeling aan reparterende CBO's*

- Norma: verantwoordt in 2018 voor het eerst een verdelingsstroom aan CBO's. Dit betreft de audiogelden die Sena voor Norma reparteert.
- PRO reparteerde in 2018 aan IPRO gelden die volgens eerdere afspraken in 2019 uitgekeerd zouden worden.

8-19 Verdeling aan reparterende CBO's

(x € 1.000)	Repartitie aan het buitenland			% mutatie t.o.v. 2016		% mutatie t.o.v. 2017	
	2016	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Stichting Leenrecht	11.070	11.010	11.087	-1%	1%		
Stichting Reprorecht	13.311	10.891	8.648	-18%	-21%		
Stichting de Thuis kopie	43.634	50.874	42.337	17%	-17%		
Norma	-	-	2.573	-	-		
Stichting PRO	1.797	2.768	5.312	54%	92%		
Totaal	69.812	75.543	69.966	8%	-7%		

8.6 Tempo van verdelen

8.6.1 Inleiding

Na het factureren aan en incasseren bij betalingsplichtigen keren CBO's gelden in de regel zoveel mogelijk direct uit aan rechthebbenden of aan verdeelorganisaties die deze op hun beurt verdelen onder rechthebbenden. Hierbij zijn de CBO's in 2018 aan regels gebonden.

De wetgeving tot aan de derde Wet toezicht (26 november 2016) stond CBO's toe om gelden uiterlijk te verdelen 3 jaren na het jaar van incasso. Met de intrede van de Wet toezicht van 26 november 2016 zijn de termijnen voor het nog niet verdelen van gelden verkort. Deze termijnen komen op het volgende neer:

1. Wet toezicht Artikel 2i lid 3: CBO's dienen binnen negen maanden na afloop van het boekjaar de verdeling en betaling aan rechthebbenden te voltooien⁴⁶, tenzij objectieve redenen de CBO ervan weerhouden deze uiterste termijn te eerbiedigen⁴⁷.
2. Wet toezicht Artikel 2i lid 5: Indien het identificeren van de rechthebbenden na negen maanden niet is geslaagd vanwege het ontbreken van gegevens over rechthebbenden, dient de CBO uiterlijk drie maanden na het verstrijken van de negen maanden informatie bekend te maken aan rechthebbenden en CBO's met details over de nog niet geïdentificeerde of gelokaliseerde rechthebbende.
3. Wet toezicht Artikel 2i lid 7: Indien controle door de CBO de juiste rechthebbende nog niet heeft opgeleverd, maakt de CBO de informatie bekend uiterlijk één jaar na het verstrijken van de periode van drie maanden openbaar op zijn internetpagina.
4. Wet toezicht Artikel 2k lid 4: De verdeling door de incasserende CBO aan andere CBO's dient eveneens binnen negen maanden na afloop van het boekjaar plaats te vinden.
5. Wet toezicht Artikel 2k lid 5: De verdeling en betaling door de andere CBO's de aan rechthebbenden verschuldigde bedragen vindt uiterlijk 6 maanden na ontvangst van deze bedragen plaats, tenzij objectieve redenen de CBO ervan weerhouden deze uiterste termijn te eerbiedigen.

Toetsjaar 2017 was een overgangsjaar. Dit betekent dat het CvTA heeft getoetst op de onderdelen 1, 4 en 5, maar niet op onderdeel 2 en 3. De toetsing van het bekend maken van de details van rechthebbenden die nog niet zijn geïdentificeerd of gelokaliseerd en het openbaar maken van deze informatie op de internetpagina heeft het CvTA wél in 2018 en volgende jaren uitgevoerd.

Voor toetsjaar 2017 heeft het CvTA met de sector van het collectief beheer afgesproken dat de inspanning van de CBO's in het overgangsjaar 2017 erop gericht zal zijn om zoveel mogelijk binnen 9 maanden respectievelijk 6 maanden te verdelen aan de rechthebbenden.

Op 2018 is het overgangsregime niet langer van toepassing en is het CvTA er bij de beoordeling vanuit gegaan dat de verdeling binnen de 9 respectievelijk 6 maanden gerealiseerd is, met uitzondering van de genoemde objectieve redenen die dit verhinderen.

In deze paragraaf wordt eerst ingegaan of CBO's voldoen aan de vereisten met betrekking het aangescherpte tempo van verdelen.

Vervolgens wordt aandacht besteed aan de totaalstand per CBO van de "nog te verdelen gelden einde jaar". Aan het einde van een jaar kan er een deel van de te verdelen gelden nog niet zijn uitgekeerd, de "nog te verdelen gelden einde jaar". Deze "nog te verdelen gelden einde jaar" worden in de jaarrekening van de CBO verantwoord. Deze verantwoording vond ook al plaats over 2016 en eerder jaren. Tenslotte wordt de omvang van de 'nog te verdelen gelden drie en vijf jaren na incasso' toegelicht. De termijn van drie jaren wordt gehanteerd wanneer verschuldigde bedragen aan rechthebbenden als onverdeeld worden beschouwd. Indien deze bedragen drie jaar na afloop van het boekjaar waarin de inning van de rechteninkomsten heeft plaatsgevonden nog niet kunnen worden verdeeld en de CBO alle nodige maatregelen heeft getroffen om de rechthebbenden te identificeren en te lokaliseren (Wet toezicht Artikel 2i lid 8) dan worden deze bedragen als onverdeeld beschouwd. De Algemene Leden Vergadering of in geval van een stichting de toezichtfunctie of de vergadering van aangeslotenen van een CBO besluit over het gebruik van de onverdeelde bedragen.

De termijn van vijf jaren na incasso betreft de wettelijke normtermijn, volgend uit artikel 3:307 BW.

8.6.2 CBO's en het tempo van verdelen in 2018

8.6.2.1 Verdelen van geïncasseerde gelden binnen negen maanden en zes maanden

De CBO's hebben op verzoek van het CvTA aangegeven welk deel van de incasso uit 2017 binnen negen, dan wel zes maanden, is verdeeld reeds in 2017 en/of 2018 aan respectievelijk rechthebbenden of verdelende CBO's.

⁴⁶ Artikel 2i lid 3 luidt: CBO's of hun leden die organisaties zijn die rechthebbenden vertegenwoordigen, verdelen en betalen deze bedragen zo snel mogelijk aan rechthebbenden. Betaling en verdeling vindt in ieder geval uiterlijk negen maanden na afloop van het boekjaar plaats waarin de rechteninkomsten zijn geïnd, tenzij objectieve redenen de CBO of, in voorkomend geval, zijn leden ervan weerhouden deze uiterste termijn te eerbiedigen.

⁴⁷ Deze redenen kunnen in het bijzonder verband houden met de verslaglegging door gebruikers, de identificatie van rechten, rechthebbenden of de afstemming van gegevens over werken en andere materie met rechthebbenden. Overweging 29 preciseert dat alleen redenen als "objectieve redenen" kunnen kwalificeren, wanneer zij niet te wijten zijn aan de CBO zelf (Memorie van toelichting bij Wijziging van de Wet toezicht, nummer 34 243).

Bijgaande tabel 8-20 Verdeling van geïncasseerde gelden binnen de wettelijke termijnen laat het tempo van verdeling zien met een onderscheid naar:

In de tabel is onderscheid gemaakt naar de categorieën

1. De verdeling van de incasso in Nederland (hiervoor geldt de termijn van 9 maanden).
2. De verdeling van de incasso van andere CBO's (hiervoor geldt de termijn van 6 maanden).
3. De verdeling van de incasso vanuit het Buitenland (hiervoor geldt de termijn van 6 maanden).

Leeswijzer (voorbeeld):

Sena rapporteert dat in 2017 en 2018 80% van de in Nederland in 2017 geïncasseerde gelden binnen negen maanden is verdeeld. Bovendien meldt Sena dat in 2017 en 2018 94% van de in het buitenland in 2017 geïncasseerde gelden binnen 6 maanden is verdeeld onder de rechtheb-

benden. De totale Nederlandse incasso in 2017 bedraagt € 65,6 miljoen; de totale repartitie in 2017 en 2018 bedraagt € 51,6 miljoen). Dit betekent dat 79% van totale incasso van 2017 is verdeeld binnen de wettelijke termijnen. NB: Sena verdeelt geen gelden ontvangen van andere CBO's.

Voor alle CBO's gezamenlijk blijkt dat 72% (2017: 76%) van de incasso met betrekking tot incassojaar 2017 is verdeeld binnen de wettelijke termijnen van 9 maanden na afloop van het jaar van incasso en 6 maanden na ontvangst van andere CBO's en het buitenland (in 2017 en 2018). De CBO's die nog niet binnen de wettelijke termijnen hebben verdeeld (dat betreft de CBO's waarvan de 'score' lager dan 100% is) dienen in het Transparantieverlag aan te geven wat de objectieve redenen zijn voor het niet tijdig verdelen van gelden bestemd voor rechthebenden.

8-20 Verdeling van geïncasseerde gelden binnen de wettelijke termijnen

	Betreft incasso Nederland	Betreft incasso verkregen van andere CBO's	Betreft incasso vanuit het buitenland	Totale incasso 2017 verdeeld in 2017 en binnen de wettelijke termijnen in 2018			Totale incasso 2016 verdeeld in 2016 binnen de wettelijke termijnen in 2017
	Binnen 9 maanden volgend op het jaar van incasso % van incasso verdeeld in 2017 en 2018	Binnen 6 maanden na ontvangst % van incasso verdeeld in 2017 en 2018	Binnen 6 maanden na ontvangst % van incasso verdeeld in 2017 en 2018	Totale incasso 2017 (x € 1.000)	Totale repartitie t en t-1 (x € 1.000)	% van incasso verdeeld in 2017 en 2018	% van incasso verdeeld in 2016 en 2017
Sena	80%	-	94%	65.609	51.643	79%	80%
Stichting Leenrecht	100%	-	-	11.006	11.006	100%	100%
Stichting Reprorecht	100%	-	-	24.132	24.324	101%	76%
Stichting de Thuiskopie	100%	-	-	24.948	24.948	100%	91%
Vereniging Buma	72%	-	0%	172.411	113.951	66%	83%
Femu	72%	72%	-	491	355	72%	n.v.t.
Stichting Lira	96%	100%	100%	11.123	10.824	97%	64%
Norma	21%	83%	0%	3.755	1.122	30%	26%
Stichting Pictoright	67%	79%	0%	4.531	2.976	66%	69%
Stichting PRO	100%	82%	-	12.978	11.714	90%	95%
Stichting IPRO	-	100%	100%	1.909	1.910	100%	79%
Sekam	-	47%	12%	2.000	760	38%	71%
Sekam Video	-	0%	0%	7.465	0	0%	68%
Stemra	67%	0%	0%	36.290	14.973	41%	40%
STAP	-	0%	-	67	1	1%	43%
STOP	85%	-	-	10.753	9.131	85%	85%
SVVP	-	0%	-	395	1	0%	n.v.t.
Vevam	100%	100%	75%	4.213	4.181	99%	60%
Stichting Videma	80%	-	-	14.124	9.284	80%	81%
Totaal	80%	40%	30%	408.200	293.104	72%	76%

De door de CBO's aangeleverde informatie is beoordeeld aan de hand van de verdeling in 2017 en 2018 van de incasso met betrekking tot 2017 binnen 9 maanden na afloop van het jaar van incasso dan wel 6 maanden na ontvangst van andere CBO's of het buitenland.

Categorie 1: Voor alle CBO's gezamenlijk wordt 80% van de geïncasseerde gelden in het jaar van incasso en binnen 9 maanden na afloop van het incassojaar verdeeld aan rechthebenden.

Categorie 2: 40% van de ontvangen gelden via CBO's wordt binnen 6 maanden na ontvangst verdeeld aan rechthebbenden.

Categorie 3: 30% van de ontvangen gelden uit het buitenland wordt binnen 6 maanden na ontvangst aan rechthebbenden verdeeld.

- De Stichtingen Leenrecht, Reprorecht, Thuis kopie en IPRO geven aan dat 100% van de in 2017 geïncasseerde gelden reeds in 2017 of binnen de wettelijke termijn in 2018 is verdeeld aan CBO's en rechthebbenden.
- Lira, PRO en Vevam geven aan dat 90-99% van de in 2017 geïncasseerde gelden reeds in 2017 of binnen de wettelijke termijn in 2018 is verdeeld onder CBO's en rechthebbenden.
- STOP nl en Videma geven aan dat 80-85% van de in 2017 geïncasseerde gelden reeds in 2017 of binnen de wettelijke termijn in 2018 is verdeeld onder CBO's en rechthebbenden.
- Sena, Buma, Femu en Pictoright geven aan dat 66-79% van de in 2017 geïncasseerde gelden in 2017 of binnen de wettelijke termijn in 2018 is verdeeld onder CBO's en rechthebbenden.
- Norma, Sekam en Stemra geven aan dat 30-41% van de in 2017 geïncasseerde gelden reeds in 2017 of binnen de wettelijke termijn in 2018 is verdeeld onder CBO's en rechthebbenden.
- Sekam Video heeft in 2017 geen gelden ontvangen met betrekking tot incassojaar 2017.
- SCGO, STAP en SVVP hebben het CvTA hierover geen informatie verstrekt.

8.6.2.2 Expliciete vermelding in het jaarverslag

In het toezichtrapport 2017 constateerde het CvTA dat CBO's niet expliciet melding maakten of zij erin geslaagd zijn om binnen negen maanden, of zes maanden wanneer de CBO gelden na ontvangst van deze gelden van een andere CBO reparteert, na afloop van het voorgaande boekjaar geïncasseerde gelden te verdelen onder rechthebbenden. Evenmin werden de redenen van de vertraging voor het niet binnen de gestelde termijn(en) toegelicht.

Het CvTA constateert dat in de Transparantieverlagen over het boekjaar 2018 de CBO's Sena, Reprorecht, Femu, Lira, Pictoright, PRO, Vevam en Videma wél expliciet hebben vermeld of zij erin geslaagd zijn om binnen negen maanden, of zes maanden wanneer de CBO gelden na ontvangst van deze gelden van een andere CBO reparteert, na afloop van het voorgaande boekjaar geïncasseerde gelden te verdelen onder rechthebbenden. Tevens gaven de CBO's redenen op voor de vertraging.

De CBO's die niet expliciet melding maakten in de Transparantieverlagen over 2018 van de overschrijding van de wettelijke verdeeltermijnen, gaven wél redenen aan voor het

(nog) niet verdelen van gelden. Dit betreft Buma en Stemra, Stichting de Thuis kopie, SCGO en Sekam Video.

8-21 Vermelding niet verdelen binnen de wettelijke termijnen

Aanwezig	2018	2017
Sena	■	■
Stichting Leenrecht	n.v.t.	■
Stichting Reprorecht	■	■
Stichting de Thuis kopie	■	■
Vereniging Buma	■	■
Femu	■	■
Güfa Nederland	■	■
Stichting Lira	■	■
Norma	■	■
Stichting Pictoright	■	■
Stichting PM	■	■
Stichting PRO	■	■
Stichting IPRO	n.v.t.	■
SCGO	■	■
Sekam	■	■
Sekam Video	■	■
Stemra	■	■
STAP	■	■
STOP	■	■
SVVP	■	■
Vevam	■	■
Stichting Videma	■	■

De CBO's die de wettelijke repartitietermijn hebben overschreden geven hiervoor de volgende verklaringen:

- Sena meldt in het Transparantieverlag met betrekking tot 2018 dat wordt voldaan aan de eis om binnen negen maanden na afloop van het boekjaar waarin de incasso is ontvangen aangezien Sena in het jaar van incasso doorbetaalt. De reden van vertraging voor het deel dat niet binnen de wettelijke termijn wordt gereparteerd is dat de aanlevering van speellijsten is vertraagd, gespeeld maar (nog) niet geclaimd repertoire en rechthebbenden die zich (nog) niet hebben aangemeld.
- Reprorecht verklaart als reden voor het niet volledig kunnen repareren binnen de wettelijke termijnen de uitgestelde besluitvorming over het repartitieconvenant.
- Femu geeft dat het wachten op goedkeuring van de statuten van Femu door het CvTA de oorzaak is van het nog niet volledig kunnen repareren binnen de wettelijke termijnen.
- Lira geeft aan dat wegens de implementatie van een nieuwe datalevering en automatisering voor de audiovisuele gelden de verdeling aan rechthebbenden niet tijdig heeft kunnen plaatsvinden.
- Norma werkt volgens de claims van rechthebbenden-methodiek. Na de eerste wettelijke repartitietermijn van 6 c.q. 9 maanden na afloop van het boekjaar waarin de incasso is ontvangen, kunnen rechthebbenden nog binnen de termijn van drie jaar claims indienen bij Norma. Hierdoor ontstaan vertragingen in de doorbetaling aan de rechthebbenden.
- Pictoright verdeelt niet binnen de wettelijke termijnen vanwege het aanhouden van buffers voor na-claims.

- PRO geeft aan de wettelijke termijnen voor de verdeling van de voor PRO nieuwe geldstroom van Thuisopiegeden te overschrijden. De verdeling van de andere gelden geschiedt wél binnen de wettelijke termijnen.
- Vevam geeft aan dat wegens de implementatie van een nieuwe datalevering en automatisering voor de kabelgelden de verdeling aan rechthebbenden niet tijdig heeft kunnen plaatsvinden. Bovendien zijn de On Demand-gelden nog niet in verdeling genomen vanwege het ontbreken van de gebruiksgegevens.
- Videma verklaart dat ten opzichte van 2017 de repartitie eerder in het jaar heeft plaatsgevonden, maar dat een deel pas na september is gerepareerd, waardoor de wettelijk termijn is overschreven.

Conclusies

Op basis van de aan het CvTA verstrekte informatie door CBO's wordt op totaalniveau 80% van de geïncasseerde gelden in het jaar van incasso en binnen 9 maanden na afloop jaar van incasso verdeeld aan rechthebbenden. 40% van de in 2017 ontvangen gelden via CBO's wordt binnen 6 maanden na ontvangst verdeeld aan rechthebbenden. 30% van de ontvangen in 2017 gelden uit het buitenland binnen 6 maanden na ontvangst aan rechthebbenden verdeeld.

Een aantal CBO's geeft expliciet in hun Transparantieverslag aan dat wettelijke termijnen van toepassing zijn bij het repareren van gelden. Zij geven aan dat (een deel van) de repartitie niet binnen de wettelijke termijn heeft plaatsgevonden. Tevens geven zij aan waarom de repartitie vertraagd was.

Dit geldt echter nog niet voor alle CBO's. Daarmee voldoen zij niet aan de wettelijke vereisten.

CBO's voldoen nog niet geheel aan het inzichtelijk maken welke gelden op welk moment zijn verdeeld en of daarbij de wettelijke termijnen zijn gevolgd. Bij een aantal CBO's (waaronder Stichting Pictoright) is thans een wijziging van de financieel administratieve systemen in ontwikkeling zodat beter inzicht ontstaat of gelden tijdig zijn verdeeld. Tevens nemen CBO's thans maatregelen om eerder tot repartitie over te gaan (Stichting PRO en Videma) zodat wettelijke termijnen niet langer worden overschreden.

Het toezicht op het verdelen van gelden door de CBO's binnen de wettelijke termijnen beschouwt het CvTA als één van de prioriteiten voor de komende jaren.

8.6.3 Nog te verdelen gelden einde jaar 2018

8.6.3.1 Bevindingen

Aan het einde van 2018 dienen de CBO's gezamenlijk nog € 490,1 miljoen te verdelen (2017: € 500 miljoen). Hiervan is 59% afkomstig uit het incassojaar 2018 (2017: 60% uit incassojaar 2017). Het totaal 'nog te verdelen'-bedrag (aan CBO's die repareren of direct aan rechthebbenden) is eind 2018 licht gedaald (3%) ten opzichte van 2017.

In 8-23 *Nog te verdelen gelden einde jaar 2016 tot en met 2018* is per CBO het verloop van de 'nog te verdelen gelden' weergegeven. Van de meeste CBO's zijn de Nog te verdelen gelden aan het einde van het boekjaar (2018) gedaald ten opzichte van de Nog te verdelen gelden aan het einde van het jaar 2017.

Evenwel is er aantal CBO's waarvan de omvang van de Nog te verdelen gelden aan het einde van het boekjaar is gestegen ten opzichte van 2017.

8-22 Te repareren gelden naar jaarlaag in %

	Te repareren gelden naar jaarlaag in %			(x € 1.000)	
	2015	2016	2017	2018	2018
2014	16%	9%	6%	0%	-
2015	63%	18%	9%	0%	-
2016		63%	21%	24%	120.198
2017			60%	16%	81.017
2018				59%	288.909
Totaal	100%	100%	100%	100%	490.123

- **Norma:** De omvang van de *Nog te verdelen gelden aan het einde van het boekjaar* zijn bij Norma is met 30% gestegen ten opzichte van 2017.
- **IPRO:** De omvang van de *Nog te verdelen gelden aan het einde van het boekjaar* is bij IPRO met 60% gestegen ten opzichte van 2017. IPRO geeft in het Transparantieverlag aan dat de gelden die IPRO aan het einde van het jaar van Stichting PRO heeft ontvangen nog niet direct verdeeld konden worden. De repartitie ervan heeft begin 2019 plaatsgevonden.
- **SCGO:** De omvang van de *Nog te verdelen gelden aan het einde van het boekjaar* is bij SCGO viermaal zo hoog dan in 2017. Het grootste deel betreft het ontvangen gelden van Stichting de Thuis kopie met betrekking tot 2018 en ruim € 100K aan gelden van de jaren 2014 tot en met 2017. In het Transparantieverlag van SCGO is geen reden gegeven voor het niet reparteren van deze gelden.
- **Sekam Video:** De omvang van de *Nog te verdelen gelden aan het einde van het boekjaar* is bij Sekam Video met 32% gestegen ten opzichte van 2017. Sekam Video heeft de ontvangen Thuis kopie gelden met betrekking tot 2017 en 2018 nog niet kunnen uitkeren aangezien de hoofdverdeel sleutel nog vastgesteld diende te worden. Inmiddels is de verdeelsleutel vastgesteld en kan Sekam Video deze aan gehouden gelden reparteren aan de rechthebbenden.
- **Stemra:** De omvang van de *Nog te verdelen gelden aan het einde van de het boekjaar* is bij Stemra met 7% toegenomen ten opzichte van 2017. Stemra geeft in het Transparantieverlag aan dat de uitkering van de in 2018 geïncasseerde gelden lager zijn uitgevallen. Tevens ligt het ontbreken van gegevens die worden aangeleverd door derden (buitenlandse CBO's) en het nog niet kunnen uitkeren van de Thuis kopie-gelden⁴⁸ ten grondslag aan de toename van de som van Nog te verdelen gelden aan het einde van het boekjaar.
- **SVVP:** SVVP heeft met Sekam overeenstemming bereikt over de aan Sekam uit te keren gelden over de periode 2012-2016. In afwachting van deze overeenstemming die in 2019 tot stand is gekomen zijn de gelden gedurende 2018 nog niet verdeeld.
- **Vevam:** De omvang van de *Nog te verdelen gelden aan het einde van het boekjaar* is bij Vevam met 13% toegenomen ten opzichte van 2017. Vevam geeft in het Transparantieverlag aan dat de nog niet in verdeling genomen bedragen zijn toegenomen wegens de implementatie van een nieuwe datalevering en -automatiseringssysteem voor de kabelgelden. De On Demand gelden zijn vanwege het ontbreken van gebruiksgegevens nog niet in verdeling genomen.

8-23 Nog te verdelen gelden einde jaar 2015 tot en met 2017 per CBO

(x € 1.000)	Nog te verdelen gelden einde jaar per CBO			% mutatie t.o.v. voorgaand jaar	
	2016	2017	2018	2017	2018
Sena	62.621	66.189	65.053	6%	-2%
Stichting Leenrecht	682	679	-	0%	-100%
Stichting Reprorecht	30.146	31.085	25.284	3%	-19%
Stichting de Thuis kopie	40.397	38.225	30.087	-5%	-21%
Vereniging Buma	186.725	189.424	192.011	1%	1%
Femu	-	466	491	-	5%
Stichting Lira	23.467	25.103	22.486	7%	-10%
Norma	15.059	19.448	25.299	29%	30%
Stichting Pictoright	13.902	16.624	14.107	20%	-15%
Stichting PRO	4.579	8.543	3.726	87%	-56%
Stichting IPRO	821	895	1.430	9%	60%
SCGO	-	135	752	-	459%
Sekam	892	2.483	1.831	178%	-26%
Sekam Video	5.129	7.236	9.559	41%	32%
Stemra	45.483	55.913	59.653	23%	7%
STAP	2.865	2.561	3.531	-11%	38%
STOP	9.940	9.934	8.429	0%	-15%
SVVP	-	425	521	-	23%
Vevam	8.969	9.975	11.269	11%	13%
Stichting Videma	15.931	14.693	14.605	-8%	-1%
Totaal	467.980	500.131	490.123	7%	-2%

⁴⁸ De door Stemra ontvangen Thuis kopie gelden (€ 21,1 miljoen) kunnen nog niet door Stemra als gevolg van lopende gesprekken over de verdeling van deze gelden tussen rechthebbenden.

8.6.3.2 Redenen voor het nog niet verdeeld zijn van gelden einde jaar 2018

Aan het verdelen van de geïncasseerde gelden ten behoeve van rechthebbenden ligt een afgestemd reglement ten grondslag; een repartitiereglement. CBO's kunnen niet altijd direct uitkeren. Dit kan verschillende oorzaken hebben:

- Het (nog) niet kunnen koppelen van gegevens aan uit te keren rechthebbenden.
- Te verwachten (inschatting van) na claims.
- Vanwege het na drie jaar onverdeelbaar zijn van deze gelden. Deze bedragen dienen separaat op de balans van de CBO verantwoord te worden. Het toezichhoudend orgaan waarin de rechthebbenden vertegenwoordigd zijn besluit over de bestemming van deze gelden.
- Vanwege een objectieve reden, de reden ligt buiten de invloedssfeer van de CBO. Deze objectieve redenen dienen verantwoord te worden in het Transparantieverlag van de CBO.
- Overige oorzaken, waaronder gefactureerde maar nog niet geïncasseerde bedragen (die daardoor meetellen in het totaal aan nog te reparteren gelden) en het aanhouden van gelden bestemd voor repartitie op basis van juridische procedures.

Bevindingen

Het CvTA heeft geïnventariseerd welke redenen ten grondslag liggen aan het nog niet (kunnen) reparteren van gelden aan rechthebbenden en doorverdelende CBO's.

De CBO's geven aan dat 19% nog niet verdeeld kan worden vanwege het niet kunnen lokaliseren (ontbreken van relevante gegevens) van rechthebbenden, 10% kan nog niet verdeeld worden vanwege een *objectieve reden* en 9% wordt aangehouden vanwege van *na-claims*, dit is 9% van de nog te verdelen gelden. De CBO's merken op dat slechts 1% van de nog te niet verdeelde gelden toe te schrijven is aan het niet kunnen traceren van de rechthebbenden, de gelden zijn onverdeelbaar.

Voorts geven de CBO's aan dat het grootste deel (60%) van de *Nog te verdelen gelden einde jaar 2018* dat het nog niet verdelen aan *overige redenen* aan ten grondslag liggen te wijten is.

Het CvTA constateert dat de CBO's de redenen voor de *Nog te verdelen gelden eind jaar 2018*, als volgt hebben vermeld in hun Transparantieverlag 2018.

- a. CBO's die expliciet redenen melding in het Transparantieverlag 2018 voor niet verdelen van gelden einde jaar 2018.
- De CBO's Sena, Stichting Reprorecht, Femu, Lira, Stichting Pictoright, Stichting PRO, SWP, Stichting Vevam en Videma hebben expliciet in het Transparantieverlag over 2018 aangegeven wat de reden is voor het niet nog niet re-

parteren van gelden, anders dan met betrekking tot het niet kunnen lokaliseren van de rechthebbenden, objectieve redenen, reserveringen voor na- en dubbelclaims of vanwege de onverdeelbaar zijn van gelden.

Sena, Buma, IPRO, Stemra en StOP nl geven aan dat objectieve redenen ten grondslag liggen aan het nog niet kunnen verdelen van gelden. Hieronder wordt aangegeven welke objectieve reden de CBO's hebben verhindert om gelden ten behoeve van rechthebbenden uit te keren.

Sena geeft als objectieve redenen aan:

- Vertraagde aanlevering van speellijsten
- Gespeeld maar (nog) niet geclaimd repertoire
- Rechthebbenden die zich (nog) niet hebben aangemeld.

Buma en Stemra geven als objectieve redenen aan:

- Warsaw-rule en Roman-rule: Dit betreffen reserveringen indien een deel van rechthebbenden niet volledig identificeerbaar is. Het onidentificeerbare gedeelte wordt afhankelijk van het identificeerbare gedeelte uitgekeerd of gereserveerd.
- Kabelgelden buitenland: Bedragen afkomstig van andere CBO's in het buitenland die betrekking hebben op Nederlandse kabelgelden waarvoor jaarlijks een uitkering plaatsvindt. De opgebouwde kabelgelden worden in het daaropvolgende jaar uitgekeerd.
- Voor geldt voor Stemra dat de ontvangen Thuiskopiegelden nog niet uitgekeerd konden worden aangezien de rechthebbenden hierover nog geen overeenstemming hebben bereikt.

IPRO ontving eind 2018 gelden van PRO die normaliter pas in het volgende boekjaar zouden zijn ontvangen. Repartitie van deze gelden in boekjaar 2018 was vanwege de ontvangst in december niet meer mogelijk. IPRO reparteert deze gelden in 2019.

- b. CBO's die niet expliciet redenen melding in het Transparantieverlag 2018 voor niet verdelen van gelden einde jaar 2018.

Stichting de Thuiskopie, SCGO, Sekam, Sekam Video en STAP geven geen redenen aan voor het aanhouden van gelden die bestemd zijn voor rechthebbenden. StOP nl geeft niet expliciet aan in het Transparantieverlag wat de objectieve reden is voor het niet reparteren van gelden ten behoeve van de rechthebbenden.

Dertien CBO's hebben expliciet aangegeven wat de redenen zijn voor het (tijdelijk) aanhouden van gelden.

De zeven CBO's die hier nog niet over rapporteren zullen in het non-compliance traject naar aanleiding van dit Toezicht Rapport hierop worden aangesproken.

8-24 Nog te verdelen gelden einde jaar per CBO en redenen voor het niet verdelen

(x € 1.000)	Nog te verdelen gelden einde jaar per CBO					waarvan 2018	Niet kunnen lokaliseren rechtheb- benden	Objectieve redenen	Reservering dubbel-/ naclaims	Onver- deelbaar (na 3 jaren)	Overige redenen	Totaal
	2016	2017	2018	2018	2018							
Sena	62.621	66.189	65.053	-2%	37.224	48.625	1.234	928	4.847	9.419	65.053	
Stichting Leenrecht	682	679	-	-100%	-	-	-	-	-	-	-	
Stichting Reprorecht	30.146	31.085	25.284	-19%	18.518	-	-	-	-	25.284	25.284	
Stichting de Thuis kopie	40.397	38.225	30.087	-21%	27.910	-	-	-	-	30.087	30.087	
Vereniging Buma	186.725	189.424	192.011	1%	141.327	24.996	18.686	6.924	-	141.405	192.011	
Femu	-	466	491	5%	65	417	-	74	-	-	491	
Stichting Lira	23.467	25.103	22.486	-10%	6.889	8.865	-	-	-	13.621	22.486	
Norma	15.059	19.448	25.299	30%	4.189	260	-	18.121	-	6.918	25.299	
Stichting Pictoright	13.902	16.624	14.107	-15%	3.306	-	-	12.673	2.106	-	14.779	
Stichting PRO	4.579	8.543	3.726	-56%	2.443	-	-	-	-	3.726	3.726	
Stichting IPRO	821	895	1.430	60%	1.963	-	1.976	-	-	-	1.976	
SCGO	-	135	752	459%	639	-	-	-	-	752	752	
Sekam	892	2.483	1.831	-26%	1.750	-	-	-	-	1.831	1.831	
Sekam Video	5.129	7.236	9.559	32%	625	-	-	-	-	9.559	9.559	
Stemra	45.483	55.913	59.653	7%	25.619	8.174	23.917	2.609	-	24.954	59.654	
STAP	2.865	2.561	3.531	38%	-	-	-	-	-	-	-	
STOP	9.940	9.934	8.429	-15%	4.530	-	3.031	1.751	-	3.647	8.429	
SVVP	-	425	521	23%	-	-	-	-	-	-	-	
Vevam	8.969	9.975	11.269	13%	3.525	2.934	-	-	-	8.335	11.269	
Stichting Videma	15.931	14.693	14.605	-1%	11.753	-	-	-	-	14.605	14.605	
Totaal	467.980	500.131	490.123	-2%	292.274	94.271	48.844	43.080	6.953	296.975	490.123	
						19%	10%	9%	1%	61%	100%	

8.6.4 Nog te verdelen gelden drie kalenderjaren na incasso

Inleiding

Tot 26 november 2016 zag het CvTA erop toe dat CBO's geïncasseerde vergoedingen in de drie kalenderjaren volgend op het kalenderjaar van inning onder rechthebbenden verdelen. De tijd die tussen het incasseren en het reparteren ligt wordt veelal gebruikt om de gelden aan de individuele rechthebbenden te koppelen.

De derde Wet toezicht staat de CBO alleen gelden aan te houden indien deze na 3 jaar onverdeelbaar zijn én voor eventuele na- en dubbelclaims⁴⁹. Verschuldigde bedragen aan rechthebbenden worden als onverdeeld beschouwd, indien deze bedragen drie jaar na afloop van het boekjaar waarin de inning van de rechteninkomsten heeft plaatsgevonden nog niet kunnen worden verdeeld en de CBO alle nodige maatregelen heeft getroffen om de rechthebbenden te identificeren en te lokaliseren.

De algemene vergadering van de CBO indien het een vereniging betreft of het orgaan dat belast is met de toezichtfunctie besluit over het gebruik van de onverdeelde bedragen.

8.6.4.1 Bevindingen

CBO's die gelden te verdelen hebben over de periode 2014 en eerdere jaren hebben zich hierover in 2018 verantwoord. Ten aanzien van de te verdelen gelden over de peri-

ode 2014 en eerdere jaren constateert het CvTA het volgende (zie tabel 8-25 *Nog te verdelen gelden ouder dan 3 jaren*)⁵⁰.

Voor het verslagjaar 2018 zijn CBO's verplicht om gelden die in 2014 of in eerdere jaren zijn geïncasseerd in 2018 geheel te reparteren onder rechthebbenden of te verdelen aan CBO's die aan rechthebbenden reparteren. In de praktijk blijkt dat van de te verdelen gelden tot en met 2014 5% nog niet is verdeeld onder rechthebbenden in 2018. Dit percentage is in 2018 gelijk aan het percentage dat van 2017. Gecorrigeerd voor de dubbelclaims bedraagt de som 'nog te verdelen gelden ouder dan 3 jaren' aan het einde van 2018 € 18.340K. In 2017 bedroeg deze som € 12.433K.

De stand van de *Nog te verdelen gelden 2014* en eerdere jaren is bij de CBO's als volgt:

Sena (€ 417K)

De omvang die betrekking heeft op dubbelclaims bedraagt € 417K.

Stichting de Thuis kopie (€ 1.228K)

De gelden die Stichting de Thuis kopie langer dan drie jaren aan heeft gehouden betreffen een reservering van reguliere gelden met betrekking tot 2012 en de schikking met de Staat uit 2014 waarover nog juridische procedures lopen.

⁴⁹ CvTA Beleidskader Toezicht Collectief Beheer (januari 2017). Gezien de wettelijke verjaringstermijn van vijf jaren, verdient het de aanbeveling om in ieder geval een deel van de onverdeelde gelden gedurende die periode gereserveerd te houden

⁵⁰ In de bedragen in kolom "eind 2018" zijn tevens dubbelclaims opgenomen.

Buma (€ 7.022K)

De reservering voor incasso uit de jaren vóór 2014 bestaat, naast de reservering voor dubbelclaims⁵¹ van € 3,4 miljoen, voornamelijk uit gelden ontvangen van zusterorganisaties in het buitenland waarvoor de informatie voor een correcte distributie nog niet beschikbaar is.

Stichting Lira (€ 856K)

Het nog niet verdeelde bedrag bij Stichting Lira betreft een reservering voor na-claims van rechthebbenden voor de periode na de verdeeltermijn van drie jaar. Lira reserveert voor deze na-claims een maximum van 10% van de oorspronkelijke incasso.

Stichting Pictoright (€ 2.067)

Stichting Pictoright houdt bedragen aan voor na-claims. Niet uitgekeerde gelden in verband met claims worden toegevoegd aan de reguliere uitkeringen.

Stemra (€ 12.666K)

De reservering voor incasso uit de jaren voor 2015 bestaat

naast de reservering voor dubbelclaims van € 2,1 miljoen voornamelijk uit gelden ontvangen van zusterorganisaties waarvoor de informatie voor een correcte distributie nog niet beschikbaar is.

Conclusie

Het totaalbedrag van alle CBO's gezamenlijk van de in 2018 Nog te verdelen gelden over de periode 2014 en eerdere jaren dat drie jaar na incasso in het boekjaar 2014 nog niet is verdeeld, bedraagt € 24,2 miljoen.

De CBO's Sena, Buma en Stemra geven aan dat in totaal € 5,8 miljoen is gereserveerd voor na- en dubbelclaims. Daarmee resteert € 18,4 miljoen waarover de ALV of het orgaan belast met het toezicht dient te beslissen over de aanwending ervan.

Stichting Thuis kopie, Buma, Stemra en Lira hebben niet aangegeven in het Transparantieverslag met betrekking 2018 welke bedragen na drie jaren onverdeeldbaar zijn en waarover de ALV of het toezichthoudend orgaan moet beslissen.

8-25 Nog te verdelen gelden ouder dan 3 jaren

Nog te verdelen gelden na drie jaren 2018						
(x € 1.000)	eind 2014	waarvan eind 2018 nog niet verdeeld	%	dubbel- claims	waarvan eind 2018 nog niet verdeeld zonder dubbelclaims	
Sena	66.501	417	1%	417	-	
Stichting de Thuis kopie	81.923	1.228	1%		1.228	
Vereniging Buma	183.224	7.022	4%	3.358	3.664	
Stichting Lira	11.136	856	8%		856	
Stichting Pictoright	5.077	2.067	41%		2.067	
Stemra	39.307	12.666	32%	2.051	10.615	
Totaal	453.331	24.256	5%	5.826	18.430	

8.6.5 Nog te verdelen gelden vijf kalenderjaren na inning**8.6.5.1 Inleiding**

De wettelijke verjaringstermijn bedraagt vijf jaren (BW 3:307 e.v.)⁵². Met uitzondering van reservering voor de zogenaamde dubbelclaims zouden aan het einde van 2018 geen bedragen meer te verdelen moeten zijn voor de incasso-jaren van 2012 en eerder. Een reservering voor dubbelclaims kan langer dan 5 jaar worden aangehouden doordat bij geschillen over de verdeling van rechten tussen twee of meer 'claimers' de CBO de uitkomst van het geschil dient af te wachten voordat de CBO gelden kan uitkeren aan de juiste rechthebbende.

⁵¹ Dubbelclaims zijn de tegenstrijdige aanspraken op (aandelen in) werken. Buma Stemra heeft in een dergelijke situatie niet de mogelijkheid om vast te stellen hoe de verdeling eruit dient te zien. De gelden worden gereserveerd (geblokkeerd) totdat de dubbelclaim is opgelost. Dat kan zijn na ontvangst van een door betrokken partijen ondertekende overeenkomst met betrekking tot de verdeling van het werk in kwestie, naar aanleiding van een uitspraak van de rechter die kracht van gewijsde heeft met betrekking tot de verdeling van het werk of in geval van één of meerder partijen hun claim intrekt waardoor de dubbelclaim is opgelost.

⁵² Een rechtsovereenkomst tot nakoming van een verbintenis uit overeenkomst tot een geven of een doen verjaart door verkoop van vijf jaren na aanvang van de dag, volgend op die waarop de vordering opeisbaar is geworden.

Indien de wettelijke verjaringstermijn van vijf jaren is afgelopen voegt de CBO de resterende gelden toe aan de uit te keren gelden onder de aangesloten rechthebbenden of worden beschikbaar gesteld voor sociale en culturele doelen.

Gelet op de wettelijke verjaringstermijn van 5 jaren hebben rechthebbenden de tijd om zich bij de CBO te melden en claims in te dienen. Dit zijn de zogenaamde 'na-claims'⁵³. Daarnaast kunnen CBO's te maken hebben met 2 of meer rechthebbenden die aanspraak maken op dezelfde rechten, de zogenaamde 'dubbelclaims'⁵⁴.

8-26 Nog te verdelen gelden ouder dan 5 jaren

Nog te verdelen gelden na vijf jaren 2018						
(x € 1.000)	eind 2012	waarvan eind 2018 nog niet verdeeld	%	dubbel- claims	waarvan eind 2018 nog niet verdeeld zonder dubbelclaims	
Sena	52.859	742	1%	413	329	
Stichting de ThuisKopie	8.563	2.186	26%		2.186	
Vereniging Buma	170.873	7.022	4%	3.358	3.664	
Stichting Lira	18.672	856	5%		856	
Stemra	35.594	12.666	36%	2.051	10.615	
Totaal	397.516	23.472	6%	5.822	17.650	

8.6.5.2 Bevindingen nog te verdelen gelden vijf kalenderjaren na inning

Tabel 8-26 *Nog te verdelen gelden ouder dan 5 jaren* betreft een overzicht van organisaties die nog gelden ouder dan 5 jaren te verdelen hebben. Voor het verslagjaar 2018 betekent dit dat gelden die in 2012 of in eerdere jaren zijn geïncasseerd in 2018 geheel dienen te zijn gereparteed onder rechthebbenden of verdeeld dienen te zijn aan CBO's die reparteren.

Van de te verdelen gelden gebaseerd op de incasso tot en met het jaar 2012 is 6% in 2018 (2017: 2%) nog niet verdeeld onder rechthebbenden. Het CvTA heeft dit in 2014 voor het eerst gemeten.

8.6.6 Conclusie tempo van verdelen

8.6.6.1 Verdelen binnen de wettelijke termijnen

In het overgangsjaren 2017 en 2018 heeft het CvTA het tempo van het verdelen van gelden door de CBO's aan rechthebbenden getoetst.

De derde Wet toezicht vereist dat CBO's in het Transparantieverlag expliciet dienen aan te geven welke redenen ten grondslag liggen aan de vertraging indien niet alle gelden binnen 9 dan wel 6 maanden na afloop van het jaar van incasso zijn gereparteed.

In het Transparantieverlag over 2018 hebben 8 CBO's expliciet gemeld dat wettelijke termijnen ten aanzien van de repartitie zijn overschreden én welke oorzaken daaraan ten grondslag lagen. In het verslagjaar 2017 verstrekten geen van de CBO's expliciet informatie hierover.

Ten aanzien van de omvang van de verdeling van de geïncasseerde gelden binnen 9 na het jaar van incasso dan wel

⁵³ CBO's met direct aangesloten rechthebbenden kunnen met hun rechthebbenden een kortere termijn overeenkomen, zoals Buma en Stemra. Zij hebben met hun rechthebbenden contractueel een verjaringstermijn van 3 jaar afgesproken.

⁵⁴ Dubbelclaims zijn de tegenstrijdige aanspraken op (aandelen in) werken. Buma Stemra heeft in een dergelijke situatie niet de mogelijkheid om vast te stellen hoe de verdeling eruit dient te zien. De gelden worden gereserveerd (geblokkeerd) totdat de dubbelclaim is opgelost. Dat kan zijn na ontvangst van een door betrokken partijen ondertekende overeenkomst met betrekking tot de verdeling van het werk in kwestie, naar aanleiding van een uitspraak van de rechter die kracht van gewijsde heeft met betrekking tot de verdeling van het werk of in geval één of meerdere partijen hun claim intrekt waardoor de dubbelclaim is opgelost.

6 maanden na ontvangst onder rechthebbenden constateert het CvTA het volgende:

- De Stichtingen Leenrecht, Reprorecht, Thuis kopie en IPRO verantwoordden dat 100% van de geïncasseerde gelden in 2017 reeds in 2017 of binnen de wettelijke termijn in 2018 is verdeeld onder CBO's en rechthebbenden.
- Lira, PRO en Vevam verantwoordden dat 90-99% van de geïncasseerde gelden in 2017 reeds in 2017 of binnen de wettelijke termijn in 2018 is verdeeld onder CBO's en rechthebbenden.
- STOP nl en Videma verantwoordden dat 80-85% van de geïncasseerde gelden in 2017 reeds in 2017 of binnen de wettelijke termijn in 2018 is verdeeld onder CBO's en rechthebbenden.
- Sena, Buma, Femu en Pictoright verantwoordden dat 66-79% van de geïncasseerde gelden in 2017 reeds in 2017 of binnen de wettelijke termijn in 2018 is verdeeld onder CBO's en rechthebbenden.
- Norma, Sekam en Stemra verantwoordden dat 30-41% van de geïncasseerde gelden in 2017 reeds in 2017 of binnen de wettelijke termijn in 2018 is verdeeld onder CBO's en rechthebbenden.
- Vier CBO's hebben het CvTA hierover geen informatie verstrekt (SCGO, Sekam Video, STAP en SVVP).

Op basis van de informatie die 16 van de 20 CBO's hebben opgenomen in hun Transparantieverlag 2018 en de informatie die CBO's afzonderlijk door het CvTA opgevraagde informatie blijkt dat 72% van de in 2017 geïncasseerde gelden binnen de wettelijke termijnen is verdeeld.

8.6.6.2 Nog te verdelen gelden einde jaar 2018

De omvang van de nog te verdelen gelden aan het einde van 2018 is ten opzichte van die aan het einde van 2017 gedaald met 2%. Dit is een vermindering van de omvang van € 10 miljoen. Met name de Stichtingen Reprorecht, De Thuis kopie en PRO hebben aan het einde van 2018 een lagere omvang van de nog te verdelen gelden.

In het rapport Toezicht 2017 (pagina 95) ging het CvTA ervan uit dat de omvang 'nog te verdelen gelden' zou dalen

aangezien de termijnen voor het repareren van gelden korter zijn geworden.

8.6.6.3 Onverdeelbare bedragen drie jaren volgend op het jaar van incasso

De omvang van de onverdeelbare bedragen na drie jaren van het incasso jaar is eind 2018 voor alle CBO's gezamenlijk € 24,4 miljoen. Dit is inclusief het bedrag gereserveerd voor dubbelclaims van € 5,8 miljoen. Aan het einde van 2017 was de omvang nog € 17,7 miljoen. Het CvTA is niet tevreden over de toename van de omvang naar € 24,4 miljoen van de onverdeelbare bedragen. Het procentuele deel dat na drie jaren nog niet is verdeeld (5%) is evenwel niet toegenomen ten opzichte van 2017.

CBO's zijn verplicht een toelichting in de jaarrekening te geven op gelden die nog niet zijn gereparteed binnen de 3 jaren volgend op het jaar na incasso. De ALV of het toezichthoudend orgaan beslist over de aanwending van deze nog niet verdeelde gelden. Stichting de Thuis kopie, Buma en Stemra hebben niet expliciet in het Transparantieverlag verantwoord of er onverdeelbare bedragen zijn, noch hoe hierover is besloten door de ALV of het toezichthoudend orgaan.

8.6.6.4 Nog te verdelen gelden na vijf jaren volgend op het jaar van incasso

Vijf van de 20 CBO's (Sena, Stichting de Thuis kopie, Buma, Stichting Lira en Stemra) hebben nog gelden in beheer die vijf jaar volgend op het jaar van incasso nog niet zijn verdeeld. Dit betreft een bedrag van € 23,4 miljoen inclusief de reservering voor dubbelclaims van € 5,8 miljoen.

Rekening houdend met de (mogelijke) gereserveerde bedragen voor dubbel-claims bij Sena, Buma en Stemra, beoordeelt het College de omvang van de 'nog te verdelen gelden na vijf jaren' in 2018 net als in 2017 als 'hoog'. De CBO's dienen de omvang van de nog te verdelen gelden na vijf jaren volgend op het jaar van incasso, met uitzondering voor de reservering voor dubbelclaims, tot een minimum terug te brengen.

8.7 Beheerskosten

8.7.1 Inleiding

In deze paragraaf wordt ingegaan op het kostenniveau van de CBO's. Deze beheerskosten⁵⁵ dienen in een juiste verhouding te staan tot de omvang van de activiteiten die de organisatie uitvoert. Voor de CBO's dienen de kosten in de verhouding te staan tot de omvang van incasso en repartitie.

Samenhangend met de derde Wet toezicht heeft de Minister van Justitie en Veiligheid op 12 december 2016 een Besluit⁵⁶ vastgesteld. Hierin is het eerder Besluit van 25 juni 2013, waarin drempels voor beheerskosten van CBO's zijn opgenomen, verlengd tot 1 januari 2020.

In de tweede Wet toezicht 2013 en de daarop gebaseerde AMvB zijn regels gegeven voor de beheerskosten van de CBO's. De vereisten ten aanzien van beheerskosten zijn voortgezet in de derde Wet toezicht.

Deze houden in:

1. Het openbaar maken van de beheerskosten in het jaarverslag (Wet toezicht artikel 2q lid 1)
2. Het streven naar beperking van de beheerskosten voor de inning, het beheer en de verdeling van gelden (Wet toezicht artikel 2h lid 4)⁵⁷, aan de hand van de volgende kostennormen:

- a) de kostennorm van 15% van de geïncasseerde gelden in een jaar en 15% van de gereparteerde gelden in een jaar;
- b) de Consumenten Prijs Index norm (CPI), de mutatie van de totale kosten wordt gemeten aan de CPI.

Bij het eerste punt ligt de nadruk op de transparantie in en de verantwoording over de beheerskosten. Bij punt 2 gaat het erom dat CBO's voldoende prikkels moeten hebben om de beheerskosten terug te dringen en dat optimale transparantie en vergelijkbaarheid van de ontwikkeling van beheerskosten is gewaarborgd. Beheerskosten die hoger uitvallen dan 15% van de incasso- en/of repartitieomvang van het jaar waarin de kosten zijn gemaakt dienen te worden verklaard in het jaarverslag van de CBO. Indien de mutatie van de totale kosten van een CBO hoger is dan de CPI dient ook hiervan de oorzaak te worden vermeld in het jaarverslag van de organisatie.

De in het jaarverslag op te nemen verklaring dient een specificatie en motivatie te bevatten van de overschrijding inclusief de reden waarom overschrijding noodzakelijk is geweest voor een goede taakuitoefening van de CBO. Tevens dient de CBO aan te geven of, en zo ja, welke maatregelen zullen worden getroffen om de kosten te reduceren. Vervolgens dient deze verklaring 'ten genoegen van het College' te zijn. Het College beschouwt de norm van 15% niet als een norm die niet mag worden overschreden, maar als een richtlijn voor de beoordeling van kosten. De wetgever legt met deze kostennormen de nadruk op transparantie: de CBO is bij overschrijding van de norm uitleg verschuldigd.

De CBO's waarvan de kosten onder de gestelde normen blijven lichten deze kosten in algemene zin toe in het jaarverslag. Het College laat zich gedurende het verslagjaar over de kosten van de CBO's informeren op basis van de doorlopende rapportages van de CBO's.

In de Toelichting bij dit Besluit verwijst de Minister naar het advies van het CvTA, waarin het CvTA er de voorkeur aan geeft om op termijn het systeem van drempels voor beheerskosten te vervangen door een benchmarksysteem. Dit maakt een fijnmaziger toetsing van kosten van CBO's mogelijk, waarbij meer recht wordt gedaan aan de verschillende kenmerken en omstandigheden van de CBO's.

Benchmark

Het College heeft in 2017 en 2018 overleg gevoerd met de CBO's in VOI@E-verband over het ontwikkelen van een kostenbenchmark waarvan beoogd is dat deze op termijn de wettelijke kostennormen zal vervangen.

Op 5 juni 2018 heeft het CvTA een bijeenkomst georganiseerd, waarbij een groot aantal bestuurs- en directieleden van de CBO's aanwezig waren. Onder leiding van een aantal externe benchmarkexperts⁵⁸ is gesproken over de voorwaarden voor en te stellen vereisten aan een dergelijke kostenbenchmark. Naar aanleiding van deze bijeenkomst hebben CBO's, verenigd in VOI@E-verband, de ontwikkeling van een kostenbenchmark medio 2018 ter hand genomen. Het CvTA wordt over de voortgang hiervan op

⁵⁵ Definitie beheerskosten: "De Wet toezicht kent geen definitie van beheerskosten. In de parlementaire geschiedenis is te vinden dat het alle kosten betreft die, direct dan wel indirect samenhangen met de inning, de verdeling en het beheer van gelden door de CBO's (Kamerstukken II, 31 766, nr. 7., p. 22)" (CvTA Beleidsnotitie kosten en collectieve bestedingen, 30 maart 2015). Bedrijfs- en financiële kosten (in het Transparantieverslag) De bijlage geeft geen verdere invulling aan de begrippen bedrijf-, financiële en indirecte kosten. (Toelichting Staatsblad 2016 447, "Besluit van 23 november 2016 ter uitvoering van de bijlage van Richtlijn 2014/26/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het collectief beheer van auteursrechten en naburige rechten en de multi-territoriale licentieverlening van rechten inzake muziekwerken voor het online gebruik ervan op de interne markt

⁵⁶ Besluit tot wijziging van het Besluit van 25 juni 2013 houdende uitvoering van de Wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten, Staatsblad 2016, nummer 510.

⁵⁷ De CBO streeft ernaar dat de beheerskosten voor de inning, het beheer en de verdeling van gelden niet hoger zijn dan de gerechtvaardigde en gedocumenteerde kosten, die kunnen worden vastgelegd in een bij algemene maatregel van bestuur te bepalen drempel van het in een bepaald kalenderjaar geïnde of door een of meer organisaties verdeelde bedrag aan vergoedingen, bij overschrijding waarvan in het jaarverslag en ten genoegen van het College moet redenen om omkleed wordt aangegeven waaraan deze overschrijding te wijten is.

⁵⁸ Deze externe experts waren onder andere afkomstig van de Autoriteit Woningcorporaties en het Institutioneel Benchmarking Instituut

kwartaalbasis geïnformeerd door een werkgroep van VOIC®E die met de ontwikkeling is belast. Thans (oktober 2019) is de verwachting dat, na uitvoering van een pilot-studie in 2019 en 2020, de kostenbenchmark vanaf 2021 operationeel kan zijn.

8.7.2 Openbaar maken van de beheerskosten in het jaarverslag

8.7.2.1 Bevindingen

Alle CBO's publiceerden in hun jaarrekening over 2018 de kosten en opbrengsten van hun organisaties, door middel van de staat van baten en lasten of de exploitatierekening. In de toelichting op de jaarrekening gaan de CBO's nader in op de kosten.

8.7.2.2 Oordeel van het College

Alle CBO's waarvan de jaarverslagen en -rekening tijdig in

het bezit waren van het CvTA voldoen aan de eis van het publiceren van de beheerskosten in het jaarverslag en jaarrekening. Er is derhalve voldaan aan deze norm.

8.7.3 Het streven naar beperking van de beheerskosten

8.7.3.1 Bevindingen met betrekking tot kostenpercentages

In het algemeen kan de overschrijding van de kostennorm van 15% veroorzaakt zijn door de omvang van kosten, hierbij valt te denken aan hogere personele of afschrijvingslasten, door de omvang van de inkomsten, dit zijn bijvoorbeeld achterblijvende incasso-opbrengsten. Deze oorzaken kunnen incidenteel of structureel van karakter zijn of een combinatie van beide.

De CBO's waarbij de norm is overschreden worden in deze paragraaf kort behandeld⁵⁹. 8-25 Realisatie kosten geeft weer welke CBO's die vanaf 26 november 2016 onder het toezicht vallen de kostennormen hebben overschreden.

8-27 Realisatie kosten

2018 - norm maximaal 15%							
	% t.o.v. incasso	% t.o.v. repartitie	actie door CBO: % totale repartitie	actie door CBO: % totale repartitie	kosten	incasso	repartitie t.b.v. kosten- percentage
Sena	11,2%	10,9%	-	-	7.813	69.668	71.613
Stichting Leenrecht	4,9%	4,6%	-	-	507	10.372	11.087
Stichting Reprorecht	12,6%	9,5%	-	-	2.592	20.634	27.378
Stichting de Thuiskopie	4,5%	3,6%	-	-	1.511	33.509	42.337
Vereniging Buma	14,4%	14,6%	-	-	26.028	180.963	178.322
Femu	25,5%	58,1%	verantwoording vereist	verantwoording vereist	123	481	211
Stichting Lira	7,1%	6,5%	-	-	1.553	21.874	24.051
Norma	12,1%	17,1%	-	verantwoording vereist	1.886	15.582	11.011
Stichting Pictoright	10,7%	9,3%	-	-	1.595	14.841	17.205
Stichting PRO	9,4%	6,4%	-	-	1.135	12.116	17.785
Stichting IPRO	5,0%	7,5%	-	-	170	3.380	2.253
SCGO	6,1%	6,8%	-	-	87	1.428	1.278
Sekam	11,6%	10,4%	-	-	305	2.640	2.945
Sekam Video	5,5%	7,0%	-	-	388	7.101	5.523
Stemra	10,1%	11,5%	-	-	3.288	32.401	28.638
STAP	4,1%	5,2%	-	-	182	4.384	3.525
STOP	8,8%	7,7%	-	-	920	10.455	12.010
SVVP	18,7%	138,4%	verantwoording vereist	verantwoording vereist	63	334	45
Vevam	8,5%	10,2%	-	-	711	8.404	6.985
Stichting Videma	21,6%	21,4%	verantwoording vereist	verantwoording vereist	2.889	13.389	13.477
Totaal	11,6%	11,3%			53.745	463.956	477.678

Het percentage wordt berekend door het totaal aan kosten te delen door het totaal van incasso of repartitie.

⁵⁹ Beleidskader Toezicht Collectief Beheer (januari 2017).

Naast percentages van beheerskosten zijn de absolute kosten, de bedragen voor incasso en repartitie in 2018 in bovenstaande tabel opgenomen⁶⁰. Het totale kostenpercentage van alle onder toezicht vallende CBO's bedraagt gemiddeld 11,6% afgezet tegen de totale incasso en gemiddeld 11,3 % afgezet tegen de totale repartitie. De kostenpercentages ten opzichte van de incasso en repartitie in 2017 bedroegen respectievelijk gemiddeld 11,5% en gemiddeld 12,2%. Het kostenpercentage ten opzichte van de totale incasso is in 2018 ten opzichte van 2017 licht gestegen. Het kostenpercentage ten opzichte van de totale repartitie is in 2018 is ten opzichte van 2017 gedaald.

De totale incasso van alle CBO's in 2018 is vergeleken met 2017 gedaald met 2,0%. De totale kosten van alle

CBO's waren in 2018 € 0,7 miljoen lager dan in 2017. Dit is een daling van 1,3%.

De omvang van de repartitie in 2018 is met € 477,7 miljoen hoger dan deze omvang in 2017 (€ 447,9 miljoen). De stijging in 2018 van de kostenpercentages ten opzichte van incasso is voornamelijk veroorzaakt door de lagere incasso (-/- 2%), de daling van het kostenpercentage ten opzichte van repartitie in 2018 ten opzichte van 2017 wordt voornamelijk veroorzaakt door de toegenomen repartitie van alle CBO's totaal.

Ten opzichte van de CPI-norm zijn de kosten van de CBO's in 2018 als volgt:

8-28 Mutatie van de kosten per CBO 2018 ten opzichte van 2017 vergeleken met de CPI 2018

Mutatie kosten t.o.v. 2017 afgezet tegen de CPI-norm					
(x € 1.000)	2018	CPI 2018	indien mutatie kosten > CPI	absoluut	2017
Sena	4,4%	1,7%	verantwoording vereist	330	7.483
Stichting Leenrecht	-16,5%	1,7%	-	-100	607
Stichting Reprorecht	2,0%	1,7%	verantwoording vereist	51	2.541
Stichting de Thuiskopie	-7,4%	1,7%	-	-121	1.632
Vereniging Buma	-1,9%	1,7%	-	-505	26.533
Femu	11,5%	1,7%	-	13	110
Stichting Lira	7,9%	1,7%	verantwoording vereist	113	1.440
Norma	-1,1%	1,7%	-	-21	1.907
Stichting Pictoright	13,8%	1,7%	verantwoording vereist	193	1.402
Stichting PRO	13,5%	1,7%	verantwoording vereist	135	1.000
Stichting IPRO	-1,1%	1,7%	-	-2	172
SCGO	-4,4%	1,7%	-	-4	92
Sekam	70,6%	1,7%	verantwoording vereist	126	179
Sekam Video	-9,1%	1,7%	-	-39	427
Stemra	-21,4%	1,7%	-	-893	4.181
STAP	1,5%	1,7%	-	3	179
STOP	11,7%	1,7%	verantwoording vereist	97	823
SVVP	-2,1%	1,7%	-	-1	64
Vevam	10,9%	1,7%	verantwoording vereist	70	641
Stichting Videma	-1,9%	1,7%	-	-56	2.945
Totaal	-1,3%	1,7%	-	-731	54.476

De mutatie van de kosten van alle CBO's in 2018 ten opzichte van 2017 bedraagt -/- 1,3%. Dit is 3,0% lager dan de CPI-norm; in absolute zin bedragen de kosten in 2018 € 0,73 miljoen minder dan in 2017.

⁶⁰ "Bij de regel "Totaal" betreffen de percentages ongewogen percentages, De percentages van Sena en Buma zijn gebaseerd op de repartitie-omvang vermeerder met de inhouding voor Sociaal Culturele fondsen.

In 8-29 *Verantwoording over kostenbeheersing* is aangegeven of de CBO's de overschrijding van de norm toelichten in het jaarverslag dat zij publiceerden over 2018 én of het College de afwijking met de bijbehorende verklaring accepteert.

In de meeste gevallen zijn de oorzaken van de overschrijding

gen bekend bij het College en begrijpt het College ze ook. Dat geldt ook voor de (tijdelijke) verhoging van kosten. Voor de rechthebbende is dit evenwel niet altijd evident. Deze dient expliciet geïnformeerd te worden over de omstandigheden die van invloed zijn op de rechtenuitkering; het inkomen van de rechthebbende.

8-29 Verantwoording over kostenbeheersing

	"explain" in jaarverslag 2018?			"explain" is ten genoeg CvTA?		
	mutatie kosten t.o.v. CPI	kostenpercentage t.o.v. incasso	kostenpercentage t.o.v. repartitie	mutatie kosten t.o.v. CPI	kostenpercentage t.o.v. incasso	kostenpercentage t.o.v. repartitie
Sena	■	n.v.t.	n.v.t.	■ afdoende	n.v.t.	n.v.t.
Stichting Leenrecht	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Stichting Reprorecht	ja	n.v.t.	n.v.t.	■ afdoende	n.v.t.	n.v.t.
Stichting de Thuis kopie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Vereniging Buma	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Femu	n.v.t.	■	■	n.v.t.	■ afdoende	■ afdoende
Güfa Nederland	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Stichting Lira	■	n.v.t.	n.v.t.	■ afdoende	n.v.t.	n.v.t.
Norma	n.v.t.	n.v.t.	■	n.v.t.	n.v.t.	■ afdoende
Stichting Pictoright	ja	n.v.t.	n.v.t.	■ afdoende	n.v.t.	n.v.t.
Stichting PM	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Stichting PRO	■	n.v.t.	n.v.t.	■ afdoende	n.v.t.	n.v.t.
Stichting IPRO	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
SCGO	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Sekam	■	n.v.t.	n.v.t.	■ afdoende	n.v.t.	n.v.t.
Sekam Video	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Stemra	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
STAP	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
StOP NL	■	n.v.t.	n.v.t.	■ afdoende	n.v.t.	n.v.t.
SVVP	n.v.t.	■	■	n.v.t.	■ niet afdoende	■ niet afdoende
Vevam	■	n.v.t.	n.v.t.	■ afdoende	n.v.t.	n.v.t.
Stichting Videma	n.v.t.	■	■	n.v.t.	■ afdoende	■ afdoende

8.7.3.2 Samenvatting overschrijding kostennormen

De volgende 8 (2017: 7) CBO's overschrijden geen kostennormen:

- Stichting Leenrecht
- Stichting de Thuis kopie
- Buma
- IPRO
- SCGO
- Sekam Video
- Stemra
- STAP

12 (2017: 15) CBO's overschrijden één of meer kostennormen.

Van de CBO's die de overschrijding toelichtten was de toelichting naar de mening van het CvTA bij 11 CBO's afdoende. In één geval (SVVP) zijn geen toelichtingen voor het overschrijden van kostennormen in het Transparantieverslag opgenomen. In die gevallen dat de overschrijding niet afdoende is toegelicht, zal het CvTA dit aan de orde stellen tijdens het non-compliance traject met de CBO's.

8-30 Overzicht Sena

Sena						t.o.v. voorgaand jaar
(x € 1.000)						
Incasso en Repartitie	2014	2015	2016	2017	2018	2018
Incasso Totaal	65.681	68.415	65.029	67.454	69.668	3%
Te repareren	66.501	64.394	62.621	66.189	65.053	-2%
Gereparteed	50.392	70.609	65.397	58.890	67.938	15%
Netto repartitie	50.392	61.255	58.250	52.204	60.439	16%
Correctie Administratieve Vergoedingen	9.551	9.354	7.147	6.686	7.498	12%
Correctie Socu-dotatie	1.103	2.236	2.067	3.391	3.676	8%
Gereparteed gecorrigeerd	61.046	72.845	67.464	62.281	71.613	15%
Kosten	7.493	7.247	7.585	7.483	7.813	4%
Kosten als % van incasso	11,4%	10,6%	11,7%	11,1%	11,2%	
Kosten als % van repartitie	14,9%	10,3%	11,6%	12,7%	11,5%	
Kosten als % van repartitie gecorrigeerd voor Admin. Vergoedingen en Socu-dotatie	12,3%	9,9%	11,2%	12,0%	10,9%	
CPI %	1,0%	0,6%	0,3%	1,4%	1,7%	
Werkelijke mutatie	3,6%	-3,3%	4,7%	-1,3%	4,4%	
Vershil	-2,7%	3,9%	-4,4%	2,7%	-2,7%	

Sena

Kosten ten opzichte van de CPI-norm:

De kostentoeename in 2018 ten opzichte van 2017 bedraagt 4,4%. Dit is 2,7% boven de CPI-norm van 1,7%.

Verklarende tekst van de CBO:

Sena geeft aan dat de overschrijding van de CPI-kosten-norm veroorzaakt is door de inhuur van advies en andere diensten van derden ten behoeve van de juridische proce-

dures en de Wob-en bezwaarprocedures bij het CvTA. Bovendien heeft Sena in 2017 minder kosten voor mailing en incasso behoeven te verantwoorden, waardoor de kosten in 2018 hoger uitvielen. In het jaarverslag van Sena is de overschrijding onderbouwd.

Het College is van mening dat de overschrijding afdoende is toegelicht.

8-31 Overzicht Stichting Reprerecht

Stichting Reprerecht						t.o.v. voorgaand jaar
(x € 1.000)						
Incasso en Repartitie	2014	2015	2016	2017	2018	2018
Incasso Totaal	21.299	26.372	27.037	24.324	20.634	-15,2%
Te repareren	22.432	36.900	30.146	31.085	25.284	-18,7%
Gereparteed	17.140	12.700	34.908	26.162	27.378	4,6%
Netto repartitie	17.140	10.950	30.012	22.499	23.545	4,6%
Correctie Administratieve Vergoedingen	2.784	1.750	4.896	3.663	3.833	4,6%
Correctie Socu-dotatie	-	-	-	-	-	-
Gereparteed gecorrigeerd	19.924	12.700	34.908	26.162	27.378	4,6%
Kosten	2.682	2.694	2.933	2.541	2.592	2,0%
Kosten als % van incasso	12,6%	10,2%	10,8%	10,4%	12,6%	
Kosten als % van repartitie	15,6%	21,2%	8,4%	9,7%	9,5%	
Kosten als % van repartitie gecorrigeerd voor Admin. Vergoedingen en Socu-dotatie	13,5%	21,2%	8,4%	9,7%	9,5%	
CPI %	1,0%	0,6%	0,3%	1,4%	1,7%	
Werkelijke mutatie	-12,3%	0,4%	8,9%	-13,4%	2,0%	
Vershil	13,2%	0,2%	-8,6%	14,8%	-0,3%	

Stichting Reprerecht

De kostentoeename in 2018 ten opzichte van 2017 bedraagt 2,0%. Dit is 0,3% boven de CPI-norm van 1,7%.

Verklarende tekst van de CBO:

Stichting Reprerecht geeft aan dat de stijging van kosten veroorzaakt is door de uitbreiding van structurele personele capaciteit.

In het jaarverslag van Stichting Reprerecht is de overschrijding onderbouwd.

Het College is van mening dat de overschrijding afdoende is toegelicht.

8-32 Overzicht Femu

Femu						t.o.v. voorgaand jaar
(x € 1.000)						
Incaso en Repartitie	2014	2015	2016	2017	2018	2018
Incasso Totaal	-	-	-	491	481	-2,0%
Te repareren	-	-	-	466	491	5,4%
Gereparteed	-	-	-	211	456	116,3%
Netto repartitie	-	-	-	211	211	0,0%
Correctie Administratieve Vergoedingen	-	-	-	-	-	-
Correctie Socu-dotatie	-	-	-	-	-	-
Gereparteed gecorrigeerd	-	-	-	211	211	0,0%
Kosten	-	-	-	110	123	11,5%
Kosten als % van incasso	-	-	-	22,4%	25,5%	
Kosten als % van repartitie	-	-	-	52,1%	26,9%	
Kosten als % van repartitie gecorrigeerd voor Admin. Vergoedingen en Socu-dotatie	-	-	-	52,1%	58,1%	
CPI %	1,0%	0,6%	0,3%	1,4%	1,7%	
Werkelijke mutatie	-	-	-	-	11,5%	
Vershil	-	-	-	-	-9,8%	

Femu

De kostentoe name in 2018 ten opzichte van 2017 be draagt 11,5%. Dit is 9,8% boven de CPI-norm van 1,7%.

Verklarende tekst van de CBO:

Stichting Federatie Muziek Auteurs (Femu) is in 2016 opge richt en valt per 26 november 2016 onder het toezicht van het CvTA. Het bestuur van Femu heeft bij de oprichting be sloten het percentage van de repartitie over de eerste 3 jaar op 80% vast te stellen in verband met de opstartkosten van de CBO en het opzetten van de organisatie. Vanaf het derde jaar na de start van de activiteiten van de CBO is het

streven om de reservering voor beheerskosten vast te stel len op maximaal 15% van de repartitie.

Kosten ten opzichte van de kostennorm van 15% (incasso) en 15% (repartitie)

Het kostenpercentage ten opzichte van de incasso be draagt in 2018 25,5%. Het kostenpercentage ten opzichte van de repartitie bedraagt in 2018 26,9%

In het jaarverslag van Femu zijn de overschrijdingen onder bouwd.

Het College is van mening dat de overschrijding afdoende is toegelicht

8-33 Overzicht Stichting Lira

Stichting Lira						t.o.v. voorgaand jaar
(x € 1.000)						
Incaso en Repartitie	2014	2015	2016	2017	2018	2018
Incasso Totaal	9.439	16.984	26.099	22.000	21.874	-0,6%
Te repareren	11.136	14.852	23.467	25.103	22.486	-10,4%
Gereparteed	10.542	11.076	13.653	19.242	24.052	25,0%
Netto repartitie	10.542	9.958	12.283	17.446	21.774	24,8%
Correctie Administratieve Vergoedingen	1.226	1.118	1.370	1.797	2.277	26,7%
Correctie Socu-dotatie	-	-	-	-	-	-
Gereparteed gecorrigeerd	11.768	11.076	13.653	19.243	24.051	25,0%
Kosten	1.593	1.521	1.436	1.440	1.553	7,9%
Kosten als % van incasso	16,9%	9,0%	5,5%	6,5%	7,1%	
Kosten als % van repartitie	15,1%	13,7%	10,5%	7,5%	6,5%	
Kosten als % van repartitie gecorrigeerd voor Admin. Vergoedingen en Socu-dotatie	13,5%	13,7%	10,5%	7,5%	6,5%	
CPI %	1,0%	0,6%	0,3%	1,4%	1,7%	
Werkelijke mutatie	-3,5%	-4,5%	-5,6%	0,3%	7,9%	
Vershil	4,5%	5,2%	5,9%	1,1%	-6,2%	

Stichting Lira

De kostentoe name in 2018 ten opzichte van 2017 be draagt 7,9%. Dit is 6,2% boven de CPI-norm van 1,7%.

Verklarende tekst van de CBO:

De structurele kosten van Stichting Lira zijn gestegen van

wege de verhoogde ledenbijdrage aan branchevereniging VOI©E.

In het jaarverslag van Stichting Lira is de overschrijding onder bouwd. Het College is van mening dat de overschrijding afdoende is toegelicht.

8-34 Overzicht Norma

Norma (x € 1.000)						t.o.v. voorgaand jaar
Incasso en Repartitie	2014	2015	2016	2017	2018	2018
Incasso Totaal	12.127	15.323	13.725	14.673	15.582	6,2%
Te repareren	5.441	10.903	15.059	19.448	25.299	30,1%
Gereparteed	8.237	9.350	9.038	9.702	9.726	0,3%
Netto repartitie	8.237	9.350	9.032	9.688	9.620	-0,7%
Correctie Administratieve Vergoedingen	1.312	1.360	1.308	1.431	1.391	-2,8%
Correctie Socu-dotatie	-	-	-	-	-	-
Gereparteed gecorrigeerd	9.549	10.710	10.340	11.119	11.011	-1,0%
Kosten	1.300	1.366	1.857	1.907	1.886	-1,1%
Kosten als % van incasso	10,7%	8,9%	13,5%	13,0%	12,1%	
Kosten als % van repartitie	15,8%	14,6%	20,5%	19,7%	19,4%	
Kosten als % van repartitie gecorrigeerd voor Admin. Vergoedingen en Socu-dotatie	13,6%	12,8%	18,0%	17,2%	17,1%	
CPI %	1,0%	0,6%	0,3%	1,4%	1,7%	
Werkelijke mutatie	6,8%	5,1%	35,9%	2,7%	-1,1%	
Vershil	-5,8%	-4,4%	-35,6%	-1,3%	2,8%	

Norma

Kosten ten opzichte van de kostennorm van 15% (incasso) en 15% (repartitie)

Het kostenpercentage ten opzichte van de repartitie bedraagt 17,1%. In het jaarverslag van Norma zijn de over-

schrijdingen onderbouwd. Norma heeft in 2018 minder gereparteed waardoor het kostenpercentage ten opzichte van de repartitie in 2018 is toegenomen.

Het College is van mening dat de overschrijding afdoende is toegelicht

8-35 Overzicht Stichting Pictoright

Stichting Pictoright (x € 1.000)						t.o.v. voorgaand jaar
Incasso en Repartitie	2014	2015	2016	2017	2018	2018
Incasso Totaal	6.802	9.312	17.915	15.951	14.841	-7,0%
Te repareren	5.077	7.531	13.902	16.624	14.107	-15,1%
Gereparteed	6.973	6.263	9.949	11.759	15.558	32,3%
Netto repartitie	6.973	6.263	9.949	11.759	15.558	32,3%
Correctie Administratieve Vergoedingen	1.062	834	1.543	1.413	1.647	16,6%
Correctie Socu-dotatie	-	-	-	-	-	-
Gereparteed gecorrigeerd	8.035	7.097	11.492	13.172	17.205	30,6%
Kosten	1.232	1.167	1.363	1.402	1.595	13,8%
Kosten als % van incasso	18,1%	12,5%	7,6%	8,8%	10,7%	
Kosten als % van repartitie	17,7%	18,6%	13,7%	11,9%	10,3%	
Kosten als % van repartitie gecorrigeerd voor Admin. Vergoedingen en Socu-dotatie	15,3%	16,4%	11,9%	10,6%	9,3%	
CPI %	1,0%	0,6%	0,3%	1,4%	1,7%	
Werkelijke mutatie	-0,2%	-5,3%	16,8%	2,9%	13,8%	
Vershil	1,1%	5,9%	-16,5%	-1,5%	-12,1%	

Stichting Pictoright

De toename van kosten in 2018 ten opzichte van 2017 bedraagt 13,8%. Dit is 12,1% boven de CPI-norm van 1,7%.

Verklarende tekst van de CBO:

De incasso-omvang van Stichting Pictoright is de laatste jaren toegenomen, dit heeft meer structurele kosten met zich meegebracht. Tevens zijn extra inspanningen geleverd

met betrekking tot de werving van nieuwe aangeslotenen en de afhandeling van claims.

In het jaarverslag van Stichting Pictoright is de overschrijding onderbouwd.

Het College is van mening dat de overschrijding afdoende is toegelicht.

8-36 Overzicht Stichting PRO

Stichting PRO						t.o.v. voorgaand jaar
(x € 1.000)						
	2014	2015	2016	2017	2018	2018
Incasso en Repartitie						
Incasso Totaal	8.156	8.338	7.898	13.750	12.116	-11,9%
Te repareren	5.570	4.421	4.579	8.543	3.726	-56,4%
Gerepareerd	7.690	8.818	7.575	9.803	17.785	81,4%
Netto repartitie	7.690	7.664	6.515	8.636	15.812	83,1%
Correctie Administratieve Vergoedingen	889	1.154	1.060	1.167	1.973	69,1%
Correctie Socu-dotatie	-	-	-	-	-	-
Gerepareerd gecorrigeerd	8.579	8.818	7.575	9.803	17.785	81,4%
Kosten	1.127	1.117	1.095	1.000	1.135	13,5%
Kosten als % van incasso	13,8%	13,4%	13,9%	7,3%	9,4%	
Kosten als % van repartitie	14,7%	12,7%	14,5%	10,2%	6,4%	
Kosten als % van repartitie gecorrigeerd voor Admin. Vergoedingen en Socu-dotatie	13,1%	12,7%	14,5%	10,2%	6,4%	
CPI %	1,0%	0,6%	0,3%	1,4%	1,7%	
Werkelijke mutatie	-7,8%	-0,9%	-2,0%	-8,7%	13,5%	
Vershil	8,8%	1,5%	2,3%	10,1%	-11,8%	

Stichting PRO

De toename van kosten in 2018 ten opzichte van 2017 bedraagt 13,5%. Dit is 11,8% boven de CPI-norm van 1,7%.

Verklarende tekst van de CBO:

Stichting PRO heeft meer besteed aan personele inzet als gevolg van de toegenomen incasso- en repartitie-activiteiten en hogere automatiseringskosten.

In het jaarverslag van Stichting PRO is de overschrijding onderbouwd.

Het College is van mening dat de overschrijding afdoende is toegelicht.

8-37 Overzicht Sekam

Sekam						t.o.v. voorgaand jaar
(x € 1.000)						
	2014	2015	2016	2017	2018	2018
Incasso en Repartitie						
Incasso Totaal	2.244	1.277	854	1.839	2.640	43,6%
Te repareren	3.434	1.335	892	2.483	1.831	-26,3%
Gerepareerd	5.903	4.421	1.232	217	3.292	1417,1%
Netto repartitie	5.903	4.310	1.434	285	2.753	866,7%
Correctie Administratieve Vergoedingen	188	111	159	178	191	7,6%
Correctie Socu-dotatie	-	-	-	-	-	-
Gerepareerd gecorrigeerd	6.091	4.421	1.593	462	2.945	536,7%
Kosten	248	130	161	179	305	70,6%
Kosten als % van incasso	11,0%	10,2%	18,8%	9,7%	11,6%	
Kosten als % van repartitie	4,2%	2,9%	13,1%	82,4%	9,3%	
Kosten als % van repartitie gecorrigeerd voor Admin. Vergoedingen en Socu-dotatie	4,1%	2,9%	10,1%	38,7%	10,4%	
CPI %	1,0%	0,6%	0,3%	1,4%	1,7%	
Werkelijke mutatie	-56,9%	-47,4%	23,3%	11,2%	70,6%	
Vershil	57,8%	48,0%	-23,0%	-9,8%	-68,9%	

Sekam

De toename van kosten in 2018 ten opzichte van 2017 bedraagt 70,6%. Dit is 68,9% boven de CPI-norm van 1,7%.

Verklarende tekst van de CBO:

Sekam heeft hoge incidentele juridische kosten gemaakt in

verband met de procedure tegen de Staat die Sekam in maart 2018 is gestart namens producenten.

In het jaarverslag van Sekam is de overschrijding onderbouwd. Het College is van mening dat de overschrijding afdoende is toegelicht.

8-38 Overzicht StOP

StOP						t.o.v. voorgaand jaar
(x € 1.000)						
Incasso en Repartitie	2014	2015	2016	2017	2018	2018
Incasso Totaal	-	10.843	12.035	11.241	10.455	-7,0%
Te repareren	-	9.929	9.940	9.934	8.429	-15,1%
Gereparteed	-	9.258	12.024	11.247	11.960	6,3%
Netto repartitie	-	7.405	10.358	9.830	11.091	12,8%
Correctie Administratieve Vergoedingen	-	671	757	821	919	12,0%
Correctie Socu-dotatie	-	-	-	-	-	-
Gereparteed gecorrigeerd	-	8.075	11.115	10.650	12.010	12,8%
Kosten	-	728	769	823	920	11,7%
Kosten als % van incasso	-	6,7%	6,4%	7,3%	8,8%	
Kosten als % van repartitie	-	7,9%	6,4%	7,3%	7,7%	
Kosten als % van repartitie gecorrigeerd voor Admin. Vergoedingen en Socu-dotatie	-	9,0%	6,9%	7,7%	7,7%	
CPI %	1,0%	0,6%	0,3%	1,4%	1,7%	
Werkelijke mutatie	-	-	5,7%	7,0%	11,7%	
Vershil	-	-	-5,4%	-5,6%	-10,0%	

StOP

De toename van kosten in 2018 ten opzichte van 2017 bedraagt 11,7%. Dit is 10,8% boven de CPI-norm van 1,7%.

Verklarende tekst van de CBO:

StOP nl heeft vanwege de bestuurlijke aanpassingen bin-

nen de organisatie incidentele juridische kosten gemaakt. In het jaarverslag van StOP nl is de overschrijding onderbouwd.

Het College is van mening dat de overschrijding afdoende is toegelicht.

8-39 Overzicht SVVP

SVVP						t.o.v. voorgaand jaar
(x € 1.000)						
Incasso en Repartitie	2014	2015	2016	2017	2018	2018
Incasso Totaal	-	-	-	395	334	-15,4%
Te repareren	-	-	-	425	521	22,6%
Gereparteed	-	-	-	458	0	-99,9%
Netto repartitie	-	-	-	458	-	-100,0%
Correctie Administratieve Vergoedingen	-	-	-	-	45	-
Correctie Socu-dotatie	-	-	-	-	-	-
Gereparteed gecorrigeerd	-	-	-	458	45	-90,1%
Kosten	-	-	-	64	63	-2,1%
Kosten als % van incasso	-	-	-	16,2%	18,7%	
Kosten als % van repartitie	-	-	-	14,0%	23247,2%	
Kosten als % van repartitie gecorrigeerd voor Admin. Vergoedingen en Socu-dotatie	-	-	-	14,0%	138,4%	
CPI %	1,0%	0,6%	0,3%	1,4%	1,7%	
Werkelijke mutatie	-	-	-	-	-2,1%	
Vershil	-	-	-	-	3,8%	

SVVP

Kosten ten opzichte van de kostennorm van 15% (incasso)

Het kostenpercentage ten opzichte van de incasso bedraagt 18,7%. In het jaarverslag van SVVP is de overschrijding niet onderbouwd.

Kosten ten opzichte van de kostennorm van 15% (repartitie)

Het kostenpercentage ten opzichte van de repartitie bedraagt 138,4%. In het jaarverslag van SVVP is de overschrijding niet onderbouwd. SVVP heeft in 2018 nauwelijks

gereparteed (€ 269) waardoor het kostenpercentage ten opzichte van de repartitie uitzonderlijk hoog is.

Het College is van mening dat de overschrijding niet afdoende is toegelicht.

De overschrijding van de kostennormen en het ontbreken van de toelichtingen met betrekking tot deze overschrijdingen in het Transparantieverslag zullen tijdens het non-compliance traject aan de orde worden gesteld.

8-40 Overzicht Vevam

Vevam						t.o.v. voorgaand jaar
(x € 1.000)						
Incasso en Repartitie	2014	2015	2016	2017	2018	2018
Incasso Totaal	1.492	7.932	9.372	7.312	8.404	14,9%
Te repareren	5.371	6.913	8.969	9.975	11.269	13,0%
Gereparteed	3.336	5.694	6.485	5.810	6.985	20,2%
Netto repartitie	3.336	4.895	5.522	5.012	6.004	19,8%
Correctie Administratieve Vergoedingen	587	798	963	798	981	22,9%
Correctie Socu-dotatie	-	-	-	-	-	-
Gereparteed gecorrigeerd	3.923	5.693	6.485	5.810	6.985	20,2%
Kosten	651	664	727	641	711	10,9%
Kosten als % van incasso	43,6%	8,4%	7,8%	8,8%	8,5%	
Kosten als % van repartitie	19,5%	11,7%	11,2%	11,0%	10,2%	
Kosten als % van repartitie gecorrigeerd voor Admin. Vergoedingen en Socu-dotatie	16,6%	11,7%	11,2%	11,0%	10,2%	
CPI %	1,0%	0,6%	0,3%	1,4%	1,7%	
Werkelijke mutatie	-25,9%	1,9%	9,5%	-11,8%	10,9%	
Verschil	26,8%	-1,3%	-9,2%	13,2%	-9,2%	

Vevam

De toename van kosten in 2018 ten opzichte van 2017 bedraagt 10,9%. Dit is 9,2% boven de CPI-norm van 1,7%.

Verklarende tekst van de CBO:

De stijging van de kosten wordt veroorzaakt door de ho-

gere structurele bijdrage aan branchevereniging VOI©E.

In het jaarverslag van Vevam is de overschrijding onderbouwd.

Het College is van mening dat de overschrijding afdoende is toegelicht.

8-41 Overzicht Stichting Videma

Stichting Videma						t.o.v. voorgaand jaar
(x € 1.000)						
Incasso en Repartitie	2014	2015	2016	2017	2018	2018
Incasso Totaal	12.695	13.040	13.590	14.124	13.389	-5,2%
Te repareren	18.377	10.824	15.931	14.693	14.605	-0,6%
Gereparteed	4.195	17.765	5.194	12.802	11.746	-8,2%
Netto repartitie	4.195	17.766	5.194	12.802	10.846	-15,3%
Correctie Administratieve Vergoedingen	2.349	2.412	2.514	2.489	2.631	5,7%
Correctie Socu-dotatie	-	-	-	-	-	-
Gereparteed gecorrigeerd	6.544	20.178	7.708	15.291	13.477	-11,9%
Kosten	2.418	2.430	2.523	2.945	2.889	-1,9%
Kosten als % van incasso	19,0%	18,6%	18,6%	20,9%	21,6%	
Kosten als % van repartitie	57,6%	13,7%	48,6%	23,0%	24,6%	
Kosten als % van repartitie gecorrigeerd voor Admin. Vergoedingen en Socu-dotatie	36,9%	12,0%	32,7%	19,3%	21,4%	
CPI %	1,0%	0,6%	0,3%	1,4%	1,7%	
Werkelijke mutatie	10,1%	0,5%	3,8%	16,7%	-1,9%	
Verschil	-9,1%	0,1%	-3,5%	-15,3%	3,6%	

Stichting Videma

Kosten ten opzichte van de kostennorm van 15% (incasso en repartitie)

Het kostenpercentage ten opzichte van de incasso bedraagt 21,6%. Het kostenpercentage ten opzichte van de repartitie bedraagt 21,4%.

De overschrijding van kostennormen voor incasso- en repartitie wordt mede veroorzaakt door de afwikkeling van de koopovereenkomst van de aandelen in Bureau Filmwerken

B.V. Videma betaalt Bureau Filmwerken B.V. in 2017 en 2018 een vergoeding voor het gebruik van de klantendatabase die relatief hoge kosten tot gevolg heeft. Vanaf 2019 zal deze vergoeding niet meer verschuldigd zijn. In het jaarverslag van Videma is de overschrijding onderbouwd.

Het College is van mening dat de overschrijding afdoende is toegelicht

8.7.4 Kosten en normeringen bij CBO's samengevat

De situatie met betrekking tot de beheerskosten is in 2018 voor de sector als geheel, dat wil zeggen voor alle 22 onder toezicht staande CBO's gezamenlijk, is als volgt:

1. Het percentage kosten ten opzichte van de incasso bedraagt, gemiddeld over alle CBO's, 11,6%. Dit percentage bevindt zich derhalve binnen de norm.
2. Het percentage kosten ten opzichte van de repartitie bedraagt gemiddeld over alle CBO's 11,3%. Dit percentage bevindt zich derhalve binnen de norm.
3. Het percentage daling van de kosten in 2018 ten opzichte van de kosten in 2017 bedraagt -/ 1,3%. Dit percentage bevindt zich derhalve 3,0% onder de norm.

Van de 22 onder toezicht staande CBO's overschrijden 12 CBO's (2017:15 CBO's) één of meer kostennormen.

Geen CBO's overschrijden drie kostennormen (2017: 3 CBO's).

Drie CBO's overschrijden 2 kostennormen (2017: 5 CBO's).

- Femu, SVVP en Videma overschrijden de kostennorm van 15% ten opzichte van incasso en repartitie.

Negen CBO's (2017: 7) overschrijden één kostennorm:

- Sena, Stichting Reprorecht, Stichting Lira, Norma, Stichting Pictoright, Stichting PRO, Sekam, StOP NL en Vevam overschrijden alle de kostennorm met betrekking tot de CPI.

Acht CBO's (2016: 7) overschrijden geen van de drie kostennormen (Stichting Leenrecht, Stichting de Thuis kopie, Buma, Stichting IPRO, SCGO, Sekam Video en Stemra). Het CvTA heeft ook geen andere signalen ontvangen dat bij deze acht CBO's de kosten in onredelijke verhouding zouden staan tot de bij deze CBO's verrichte activiteiten van incasso en repartitie of sprake zou zijn van buitensporige kosten.

Aan de kostenoverschrijdingen ligt een grote variëteit aan oorzaken ten grondslag. Soms is sprake van incidentele oorzaken en omstandigheden, aan zowel de kostenkant als de incasso- of repartitiekant. Soms ook is sprake van structurele oorzaken en omstandigheden.

Van de 12 (2017:15) CBO's die één of meer van de drie kostennormen overschrijden, geven 11 CBO's een toelichting in het jaarverslag op één of meerdere van de overschreden normen. De gegeven toelichtingen waren in alle gevallen naar het oordeel van het CvTA afdoende. In één geval (SVVP) zijn geen toelichtingen verstrekt met betrekking tot de overschrijdingen en zijn derhalve niet afdoende.

De CBO's die kostennormen overschreden, maar die dit niet of niet afdoende hebben toegelicht naar het oordeel

van het College (SVVP), zal het College in de non-compliance cyclus erop aandringen dat deze CBO de overschrijdingen alsnog afdoende toelichten.

8.7.5 Beoordeling van de toelichting op de overschrijdingen

8.7.5.1 CBO's die drie kostennormen overschrijden

In 2018 waren er geen CBO's die drie kostennormen overschreden, terwijl dit er in 2017 nog drie waren (Buma, Stichting PM en Videma).

8.7.5.2 CBO's die twee kostennormen overschrijden

Femu, SVVP en Videma overschreden twee kostennormen. Femu verklaart een nieuwe organisatie te zijn met (nog) hoge aanloopkosten, Videma verklaart dat de afwikkeling van de koopovereenkomst van de aandelen van Bureau Filmwerken B.V. de kostenoverschrijding veroorzaakt. SVVP heeft geen verklarende toelichting op genomen in het Transparantieverlag.

8.7.5.3 CBO's die één kostennorm overschrijden

Sena, Stichting Reprorecht, Stichting Lira, Norma, Stichting Pictoright, Stichting PRO, Sekam, StOP NL en Vevam overschrijden alle één kostenkostennorm, de kostennorm met betrekking tot de CPI.

- Sena geeft aan dat in 2018 er hoge juridische kosten zijn gemaakt voor enkele juridische procedures.
- Stichting Reprorecht verklaart dat er meer structurele personele capaciteit in aangetrokken ten opzichte van 2017.
- Stichting Lira geeft aan dat er meer kosten zijn gemaakt in verband met een hogere ledenbijdrage aan branchevereniging VOI©E.
- Norma heeft in 2018 meer kosten extra (incidentele) kosten moeten maken voor externe personele capaciteit op inhuurbasis.
- Stichting Pictoright verklaart meer structurele kosten te hebben gemaakt vanwege de uitbreiding van de incasso- en repartitieactiviteiten.
- Stichting PRO meldt in het Transparantieverlag dat meer is besteed aan personele inzet als gevolg van de toegenomen incasso- en repartitieactiviteiten en vanwege hogere automatiseringskosten.
- Sekam heeft vanwege de procedure tegen de Staat incidentele juridische kosten gemaakt.
- StOP NL maakte incidentele juridische kosten in verband met bestuurlijke aanpassingen.
- Vevam meldt dat de toename van de kosten te wijten is aan de hogere bijdrage aan branchevereniging VOI©E.

8.7.6 Beoordeling overschrijdingen van kostennormen in 2018 in vergelijking tot 2017 en vervolgtraject

De resultaten ten aanzien van de kostennormen geven nu voor het vijfde jaar inzicht in de stand van zaken rond kosten van de sector als geheel en de situatie van de afzonderlijke CBO's tegen de achtergrond van de nieuwe

toezichtregelgeving die medio 2013 van start is gegaan. De vereisten en de normeringen uit de Wet toezicht 2013 gelden ook in de derde Wet toezicht.

Terugblik non-compliance traject 2017

De CBO's die over het jaar 2017 de kostennormen overschreden (blijkend uit het jaarrapport 2017 van het CvTA) en deze overschrijding naar oordeel van het CvTA onvoldoende hebben toegelicht zijn hierop door het CvTA aangesproken of aangeschreven (in een zogeheten 'non-compliance-traject') met het verzoek deze toelichting alsnog te verstrekken. Vervolgens heeft het CvTA de toelichtingen bij alle CBO's die één of meerdere kostennormen overschreden beoordeeld in termen van 'aanvaardbaarheid', waarbij vooral is gekeken naar het incidentele dan wel structurele karakter van de overschrijdingen. Indien een overschrijding een incidenteel karakter had beschouwde het CvTA deze overschrijding als 'aanvaardbaar'. In geval van een overschrijding met een structureel karakter adviseerde het CvTA de desbetreffende CBO maatregelen te nemen.

Verder heeft het CvTA zich een beeld trachten te vormen of overschrijdingen van kostennormen een mogelijk gevolg zijn van investeringen ten behoeve van de verbetering van de omvang van incasso en repartitie of verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening. Daarnaast is deze CBO's verzocht aan te geven welke maatregelen zij hebben genomen of voornemens zijn te nemen om de overschrijding van de kostennormen in de toekomst te voorkomen.

Naast de ontwikkelingen in incasso en repartitie heeft dit 'non-compliance-traject' in het kader van het toezicht door het CvTA, hetgeen is uitgevoerd begin 2018, er mede toe geleid dat een aantal CBO's in 2018 niet langer één of meerdere kostennormen overschrijdt. Desondanks zijn er net als in 2017 in 2018 CBO's die in tegenstelling tot het jaar 2017 nu wel één of meerdere kostennormen overschrijden en zijn er CBO's waar de situatie ten aanzien van het overschrijden van kostennormen niet is gewijzigd in 2018 ten opzichte van 2017.

Bovengenoemde voornemens en beoordelingen zal het College betrekken bij het 'non-compliance-traject' in 2019, naar aanleiding van voorliggend jaarrapport over 2018.

Naar aanleiding van de ervaringen van het College met de beoordeling van kostennormen over 2018 en de voorgaande jaren (de jaren 2013 tot en met 2017) is er geen reden het toezicht bij de CBO's minder intensief te laten

zijn. De rapporten over de jaren 2013 tot en met 2018 laten zien dat, hoewel de beheerskosten van het collectief beheer in zijn geheel stabiel zijn, de situatie met betrekking tot de kostenbeheersing bij de CBO's sterk fluctueert.

8.8 Ketenkosten

8.8.1 Inleiding

In het besluit inzake beheerskosten wordt ervan uitgegaan⁶¹ dat de drempel voor beheerskosten bij een keten van CBO's niet hoger zou behoren te zijn dan de drempel indien één CBO de inning en de verdeling voor zijn rekening neemt. Derhalve is de normering van de beheerskosten ook van toepassing op de totale beheerskosten die worden berekend door alle collectieve beheersorganisaties in de keten tussen de inning van de gelden en de verdeling aan de individuele rechthebbenden.

De ketenkosten dienen net als de kosten van individuele CBO's te voldoen aan de norm voor kosten namelijk maximaal 15% van gereparteerde bedragen. Indien de totale beheerskosten van de collectieve beheersorganisaties in die keten meer bedragen dan 15% van de gereparteerde bedragen, dient uitleg over de overschrijding te worden gegeven in het jaarverslag (overeenkomstig Wet toezicht artikel 2h, lid 4). De verplichting wordt opgelegd aan de eerste collectieve beheersorganisatie in de keten, omdat deze verantwoordelijk is voor inschakeling van verder reparterende CBO's.

8.8.2 Toepassing

In de praktijk staan aan de basis van de ketens voor het innen van gelden bij de gebruikers en het verdelen van deze gelden onder andere CBO's (die het op hun beurt reparteren onder rechthebbenden) 2 typen CBO's:

1. CBO's die gelden bij de gebruiker innen en deze gelden verdelen alleen onder andere (aan rechthebbenden reparterende) CBO's. Dit zijn Stichting de Thuis kopie en Stichting Leenrecht.
 - a. Stichting de Thuis kopie verdeelt de geïnde gelden aan: Norma, Lira, Vevam, Stemra, STAP, Sekam Video, Pictoright, PRO en Stichting Collectieve Gelden Omroepen (SCGO). Derhalve verdeelt Stichting de Thuis kopie aan 9 andere CBO's.
 - b. Stichting Leenrecht verdeelt de gelden aan: Norma, Lira, Stemra, Pictoright, PRO, Vevam, SVVP en STAP. Derhalve verdeelt Stichting Leenrecht aan 8 onder toezicht staande CBO's⁶².

⁶¹ Besluit van 12 december 2016 tot wijziging van het Besluit van 25 juni 2013 houdende uitvoering van de Wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten: "Een collectieve beheersorganisatie die de verdeling van rechtstreeks bij de gebruiker geïnde bedragen opdraagt aan een of meer andere collectieve beheersorganisaties baseert de berekening van het percentage als bedoeld in het eerste lid onder b ("de beheerskosten en andere inhoudingen die verband houden met het beheer van auteurs- en naburige rechten in het jaar waarop het jaarverslag betrekking heeft, bedragen meer dan 15% van het bedrag dat in dat jaar is verdeeld") op de gezamenlijke beheerskosten en andere inhoudingen die verband houden met het beheer van auteurs- en naburige rechten van de collectieve beheersorganisaties die betrokken zijn geweest bij de inning en de verdeling van de bedragen."

⁶² SVVP valt per 26 november 2016 onder het toezicht van het CvTA.

2. CBO's die gelden innen bij gebruikers en deze verdelen onder andere CBO's en zelf gelden ook rechtstreeks repareren onder rechthebbenden. Dergelijke uit oogpunt van een keten 'hybride' CBO's zijn: de stichtingen Reprorecht en PRO.
- a. Stichting Reprorecht verdeelt gelden aan: Femu⁶³, Lira en Pictoright. Daarnaast keert Reprorecht rechtstreeks gelden uit aan uitgevers en via uitgevers aan tekstauteurs.
- b. Stichting PRO verdeelt gelden aan: IPRO en Pictoright. Daarnaast repareert PRO gelden rechtstreeks aan uitgevers.

Op grond van deze inventarisatie zijn 4 ketens nader onderzocht. Dit betreft de Thuiskopieketen, de Leenrechtketen, de Reprorechtketen en de PRO-keten. In de praktijk sluiten de CBO's aan het begin van de keten, de bij de gebruiker innende CBO's, zogeheten 'aanwijzingsovereenkomsten' af met de CBO's die de gelden repareren onder de rechthebbenden. In deze aanwijzingsovereenkomsten worden afspraken gemaakt over onder meer het percentage van de repartitie dat de onder de rechthebbenden reparerende CBO's mogen inhouden als vergoeding voor de gemaakte kosten. Daarbij moeten deze CBO's zich verantwoorden naar de CBO's aan het begin van de keten over de werkelijk gemaakte kosten. Voorts keuren de CBO's aan het begin van de keten de repartitiereglementen van deze 'aangewezen' CBO's goed.

8.8.3 Verschillende methoden voor berekenen van ketenkosten⁶⁴

Van de eerste CBO in de keten is bekend wat de totale kosten zijn van die CBO voor alle beheersactiviteiten. Er wordt bij deze CBO's geen onderscheid gemaakt tussen incasso- en repartitieactiviteiten.

Van de tweede CBO in de keten is eveneens bekend wat de totale kosten zijn voor incasso en repartitie. Voor deze CBO's is evenwel het toerekenen van kosten aan de specifieke geldstromen (bijvoorbeeld de Thuiskopiegeldstroom) die ontvangen zijn van de eerste CBO in de keten wel mogelijk, evenwel tegen hoge administratieve lasten, omdat deze tweede CBO's in de keten uit meerdere bronnen gelden ontvangen en onder rechthebbenden repareren.

Hoewel de kosten in 2018 nog steeds niet worden toebedeeld aan 'incasso' of 'repartitie' zijn de CBO's gestart met het inzichtelijk maken middels het Transparantieverlag van kosten naar 'rechtencategorie' en 'soort gebruik'. Tevens is in 2018 in vergelijking tot voorgaande jaren beter inzichtelijk welke deel van de kosten van de incasserende CBO (de eerste in de schakel in de keten) bij welke repartiestroom hoort (de tweede en laatste schakel in de keten).

Het CvTA is zich er evenwel van bewust dat de verantwoording van kosten per specifieke geldstroom nog in een ontwikkelingsstadium is. Bij de beschouwing van de resultaten met betrekking tot de ketenkosten zal het CvTA hiermee rekening houden.

Methode 1 voor het berekenen van de ketenkosten, gebaseerd op inhoudingspercentages

In de eerste methode wordt een ketenkostenpercentage berekend gebaseerd op het gewogen gemiddelde *inhoudingspercentage* behorende bij de eerste CBO in de keten (bijvoorbeeld Stichting de Thuiskopie) vermeerderd met het gewogen gemiddelde *inhoudingspercentage* van alle CBO's die gelden ontvangen van de eerste CBO in de keten. Derhalve worden bij deze methode 'overall' ketenkostenpercentages gehanteerd die kunnen worden toegekend aan de eerste CBO's van de vier ketens. In de praktijk verantwoorden de eerste CBO's in de keten zich via deze methode over ketenkosten in hun jaarverslag. Deze wijze van verantwoorden van de ketenkosten heeft CvTA consequent gebruikt in de vorige jaarrapporten toezicht waardoor de informatie over meerdere jaren vergelijkbaar is.

Methode 2 voor het berekenen van de ketenkosten, gebaseerd op werkelijke kosten

Methode 2 voor het berekenen van de ketenkosten gaat uit van de werkelijke kosten, derhalve niet de inhoudingspercentages van methode 1, die worden gemaakt in de diverse ketens. De werkelijke kosten in de keten bestaan uit de kosten van de eerste schakel in de keten, de incasserende CBO, vermeerderd met de werkelijke kosten van de verdere CBO's voor de specifieke gelden in de keten.

⁶³ Femu valt per 26 november 2016 onder het toezicht van het CvTA.

⁶⁴ Beide methoden berekenen de ketenkosten aan de hand van de kosten van meerdere CBO's in de keten van één verslagjaar. Dit geeft evenwel nog geen exact inzicht in de kosten die in de keten moeten worden gemaakt om een door de gebruiker betaalde euro aan de rechthebbende uit te keren. Voor een exact inzicht moeten de kosten voor zowel incasso bij de gebruiker als repartitie aan de rechthebbende aan een specifiek incassojaar worden toegeschreven.

Overzicht non-compliance kostennormen

Overschrijdingen

Financiën

Het kostenpercentage is gelijk aan of kleiner dan 15% van de in een jaar geïncasseerde gelden of gereparteerde gelden

	Overschrijdingen 2017		Overschrijdingen 2018		
	Nee	Ja	Nee	Herhaald	Nieuw
Sena	■	■	■	■	■
Leenrecht	■	■	■	■	■
Reprorecht	■	■	■	■	■
Thuiskopie	■	■	■	■	■
Buma	■	■	■	■	■
Femu	■	■	■	■	■
Güfa Nederland	■	■	■	■	■
Lira	■	■	■	■	■
Norma	■	■	■	■	■
Pictoright	■	■	■	■	■
PM	■	■	■	■	■
PRO	■	■	■	■	■
IPRO	■	■	■	■	■
SCGO	■	■	■	■	■
Sekam	■	■	■	■	■
Sekam Video	■	■	■	■	■
Stemra	■	■	■	■	■
STAP	■	■	■	■	■
StOP NL	■	■	■	■	■
SVVP	■	■	■	■	■
Vevam	■	■	■	■	■
Videma	■	■	■	■	■

Financiën

De mutatie van de totale kosten ten opzichte van de totale kosten in het voorgaande jaar is gelijk aan of kleiner dan de Consumenten Prijs Index

	Overschrijdingen 2017		Overschrijdingen 2018		
	Nee	Ja	Nee	Herhaald	Nieuw
Sena	■	■	■	■	■
Leenrecht	■	■	■	■	■
Reprorecht	■	■	■	■	■
Thuiskopie	■	■	■	■	■
Buma	■	■	■	■	■
Femu	■	■	■	■	■
Güfa Nederland	■	■	■	■	■
Lira	■	■	■	■	■
Norma	■	■	■	■	■
Pictoright	■	■	■	■	■
PM	■	■	■	■	■
PRO	■	■	■	■	■
IPRO	■	■	■	■	■
SCGO	■	■	■	■	■
Sekam	■	■	■	■	■
Sekam Video	■	■	■	■	■
Stemra	■	■	■	■	■
STAP	■	■	■	■	■
StOP NL	■	■	■	■	■
SVVP	■	■	■	■	■
Vevam	■	■	■	■	■
Videma	■	■	■	■	■

8-42 Repartitie alle CBO's

(x € 1.000)	Repartitie alle CBO's			% mutatie t.o.v. voorgaand jaar	
	2016	2017	2018	2017	2018
Repartitie in de keten	69.812	75.543	69.966	8%	-7%
Repartitie aan het Buitenland	83.244	85.800	88.783	3%	3%
Repartitie in Nederland	279.094	273.257	304.797	-2%	12%
Totale Incasso	432.151	434.600	463.546	1%	7%
	Aandeel categorie van totaal				
	2016	2017	2018		
Repartitie in de keten	16%	17%	15%		
Repartitie aan het Buitenland	19%	20%	19%		
Repartitie in Nederland	65%	63%	66%		
Totale Incasso	100%	100%	100%		

8-43 Overzicht verdeling aan reparteerende CBO's

(x € 1.000)	Verdeling aan CBO's			% mutatie t.o.v. 2016	% mutatie t.o.v. 2017	aandeel van totaal	
	2016	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Stichting Leenrecht	11.070	11.010	11.086	-1%	1%	22%	21%
Stichting Reprorecht	13.311	10.891	8.648	-18%	-21%	22%	16%
Stichting de Thuiskopie	14.798	25.859	27.987	75%	8%	51%	53%
Stichting PRO	1.797	2.768	5.312	54%	92%	5%	10%
Totaal	40.976	50.528	53.033	23%	5%	100%	100%

8-44 Ketenkosten % o.b.v. werkelijke kosten

Ketenkosten % o.b.v. werkelijke kosten											
(x € 1.000)	methode 1		methode 2		methode 1		methode 2		kosten incasso CBO	reparerende CBO	totaal
	2018	2018	2017	2017	2016	2016	2015	2015			
Stichting Leenrecht	13,30%	10,16%	13,70%	13,77%	13,70%	14,57%	13,30%	15,18%	507	749	1.256
Stichting Reprorecht	21,80%	23,06%	17,60%	27,92%	17,30%	38,70%	15,60%	28,05%	988	662	1.650
Stichting Thuiskopie	12,90%	11,93%	14,70%	14,55%	18,10%	16,56%	17,60%	19,48%	1.511	2.676	4.187
Stichting PRO	17,10%	22,58%	15,20%	22,58%	19,10%	27,71%	19,10%	20,18%	241	205	446
Totaal	15,44%	14,21%	14,91%	16,21%	18,48%	20,19%	14,41%	16,71%	3.247	4.292	7.538

8.8.4 Omvang van ketens in het totaal van de repartitie

In 8-27 Repartitie alle CBO's is te zien dat het aandeel van de omvang van de repartitie via ketens ('Repartitie aan CBO') in 2018 € 71,6 miljoen bedraagt (2017 € 75,5 miljoen). Dit is 15% van de totale repartitie van alle CBO's tezamen. In 2017 bedroeg dit aandeel nog 17%.

8.8.5 Berekende kosten in de ketens in 2018

De situatie per afzonderlijke methode is als volgt: Wordt in de berekening van de ketenkosten gebruik gemaakt van de methode 1, waarin de door de CBO's gehan-

teerde gewogen gemiddelde inhoudingspercentages worden betrokken, dan bedragen de totale berekende ketenkosten⁶⁵ in 2018 € 7,9 miljoen (2017: € 7,5 miljoen). Dit is 15,4% van de totale verdeling aan reparteerende CBO's in 2018 (2017: 14,91%). Gebruikmakend van deze methode wordt de kostennorm van 15% van de gerepareerde bedragen licht overschreden.

Wordt in de berekening van de ketenkosten gebruik gemaakt van de methode op basis van de werkelijke kosten (methode 2), dan bedragen de totale ketenkosten in 2018

⁶⁵ Het bedrag dat Stichting de Thuiskopie in 2015 reparteerde (€ 65,5 miljoen) is gecorrigeerd voor eenmalige repartities die Stichting de Thuiskopie deed in 2015 (€ 47 miljoen). Het bedrag dat Stichting de Thuiskopie in 2016 reparteerde (€ 43,6 miljoen) is gecorrigeerd voor eenmalige repartities die Stichting de Thuiskopie deed in 2016 (€ 31,5 miljoen). Het bedrag dat Stichting de Thuiskopie in 2017 reparteerde (€ 50,8 miljoen) is gecorrigeerd voor eenmalige repartities die Stichting de Thuiskopie deed in 2017 (€ 26,6 miljoen). Het bedrag dat Stichting de Thuiskopie in 2018 reparteerde (€ 42,3 miljoen) is gecorrigeerde eenmalige repartities die Stichting de Thuiskopie deed in 2018 (€ 15,9 miljoen).

€ 7,5 miljoen (2017: 8,3 miljoen). Dit is 14,21% van de totale verdeling aan reparerende CBO's in 2018 (€ 53 miljoen). De kostennorm van 15% van de gerepareerde bedragen wordt daarmee niet overschreden.

8.8.5.1 Conclusie kosten in de keten

Methode 1 en 2: 2018 ten opzichte van 2017

De berekende ketenkosten aan de hand van inhoudingspercentages, methode 1, zijn in 2018 € 7.976K en zijn daarmee hoger dan de berekende ketenkosten in 2017 (€ 7.533K). De gehanteerde percentages zijn mede-afhankelijk van de omvang van het aandeel in de repartitie aan de diverse verdelende CBO's. Hierdoor fluctueren de percentages.

De werkelijke ketenkosten, volgens methode 2 bedragen € 7.538K. (2017: € 8.271). Dit zijn de totale kosten van de incasserende CBO's (Stichtingen Leenrecht, Reprorecht, De Thuis kopie en PRO) vermeerderd met de kosten van de verdelende CBO's.

In de volgende paragrafen wordt nader ingegaan op de ketenkosten in de afzonderlijke ketens.

8.8.5.2 Leenrecht-keten

Het totaal van de Leenrecht-keten bedraagt € 11.086K in 2018. Dit is 21% van de repartitie 2018 via ketens. Dit bedrag heeft Stichting Leenrecht in 2018 onder 8 CBO's verdeeld. In 2017 maakte de Leenrechtketen nog 22% uit van het totaal aan repartitie in de ketens.

Methode 1:

Volgens het jaarverslag van Stichting Leenrecht, waarbij gebruik gemaakt wordt van de eerste methode voor het berekenen van ketenkosten (gebaseerd op inhoudingspercentages), bedragen de ketenkosten in 2018 13,3% (13,7% in 2017). Dit betreft een ketenkostenpercentage waarbij voor de eerste schakel (Stichting Leenrecht) het overeengekomen inhoudingspercentage van 5% is gehanteerd.

Werkelijk kostenpercentage van Stichting Leenrecht. In werkelijkheid bedroeg het kostenpercentage ten opzichte van repartitie van Stichting Leenrecht in 2018 4,6%. Dit was 5,5% in 2017.

Methode 2:

Wordt de tweede methode toegepast, het totaal van de werkelijke kosten in de keten afgezet tegen de repartitie door de verdelende CBO's, dan ontstaat het volgende beeld van het kostenpercentage in de Leenrechtketen.

8-45 Leenrechtketen 2018

Leenrechtketen 2018				
(x € 1.000)		kosten	repartitie dooverdelende CBO	kostenpercentage
Incasso CBO		507,00		
	CBO			
Reparerende CBO	Lira	427	6.893	6,19%
Reparerende CBO	Norma	82	572	14,34%
Reparerende CBO	Pictoright	86	1.011	8,51%
Reparerende CBO	PRO	133	3.206	4,15%
Reparerende CBO	STAP		56	0,00%
Reparerende CBO	FEMU	12	46	25,00%
Reparerende CBO	SVVP		334	0,00%
Reparerende CBO	Vevam	9	244	3,69%
	Totaal	1.256	12.362	10,16%

8.8.5.3 Thuis kopie-keten

Het totaal van de Thuis kopie-keten bedraagt € 27,9 miljoen in 2018. Dit is 53% van de repartitie in ketens. In 2017 maakte de Thuis kopieketen 51% uit van het totaal aan repartitie in de ketens. Dit bedrag heeft Stichting de Thuis kopie onder 9 CBO's verdeeld.

Methode 1:

Volgens het jaarverslag van Stichting de Thuis kopie, waarbij gebruik gemaakt wordt van de eerste methode voor het berekenen van ketenkosten, bedragen de ketenkosten in 2018 12,9% (14,7% in 2016). Dit betreft een ketenkostenpercentage waarbij voor de eerste schakel (Stichting Thuis kopie) het overeengekomen inhoudingspercentage van 5,5% is gehanteerd.

Werkelijk kostenpercentage van Stichting de Thuiskopie. In werkelijkheid bedroeg het kostenpercentage ten opzichte van repartitie van Stichting de Thuiskopie in 2018 3,6%. In 2017 was dit 3,2%.

Methode 2:

Wordt de tweede methode toegepast, het totaal van de werkelijke kosten in de keten afgezet tegen de daadwerkelijke repartitie door de verdelende CBO's, dan ontstaat het volgende beeld van het kostenpercentage in de Thuiskopieketen.

8-46 Thuiskopieketen 2018

Thuiskopieketen 2018				
(x € 1.000)		kosten	repartitie dooverdelende CBO	kostenpercentage
Incasso CBO		1.511		
	CBO			
Reparerende CBO	Norma	898	6.251	14%
Reparerende CBO	Vevam	173	1.854	9,33%
Reparerende CBO	Stemra	74	752	9,84%
Reparerende CBO	STAP	178	4.409	4,03%
Reparerende CBO	Sekam Video	423	7.813	5,42%
Reparerende CBO	Pictoright	350	4.141	8,45%
Reparerende CBO	Lira	381	6.162	6,18%
Reparerende CBO	PRO	108	3.134	3,45%
Reparerende CBO	SCGO	91	595	15,33%
	Totaal	4.187	35.111	11,93%

8.8.5.4 Reprorecht-keten

Het totaal van de Reprorecht-keten bedraagt € 8.648K in 2018. Dit is 16% van de repartitie via ketens. In 2017 maakte de Reprorecht-keten 22% uit van het totaal aan repartitie in de ketens. Dit bedrag heeft Stichting Reprorecht onder 3 CBO's verdeeld.

Methode 1:

Volgens het jaarverslag van Stichting Reprorecht, waarbij gebruik gemaakt wordt van de eerste methode voor het berekenen van ketenkosten, bedragen de ketenkosten in 2018 21,8% (17,6% in 2017). Dit betreft een ketenkostenpercentage waarbij voor de eerste schakel (Stichting Reprorecht) het overeengekomen inhoudingspercentage van 14% is gehanteerd.

Werkelijk kostenpercentage van Stichting Reprorecht. In werkelijkheid bedroeg het kostenpercentage ten opzichte van repartitie van Reprorecht in 2018 9,5%. In 2017 bedroeg dit 9,7%.

Methode 2:

Wordt de tweede methode toegepast, het totaal van de werkelijke kosten in de keten afgezet tegen de daadwerkelijke repartitie door de verdelende CBO's, dan ontstaat het volgende beeld van het kostenpercentage in de Reprorecht-keten. Hierbij is rekening gehouden met het feit dat 38,1% van de totale kosten van de CBO gemaakt zijn voor het verdelen van Reprorechtgelden aan CBO's (Lira en Pictoright).

8-47 Reprorechtketen 2018

Reprorechtketen 2018				
(x € 1.000)		kosten	repartitie dooverdelende CBO	kostenpercentage
	Aandeel van totale kosten	38%		
	Totale kosten	2.592		
Incasso CBO	Ketenkosten	988		
	CBO			
Reparerende CBO	Lira	116	1.878	6,18%
Reparerende CBO	Pictoright	437	5.167	8,46%
Reparerende CBO	FEMU	110	111	98,97%
	Totaal	1.650	7.156	23,06%

8.8.5.5 PRO-Keten

Het totaal van de PRO-keten bedraagt € 5.312K in 2018. Dit is 10% van de repartitie via ketens. In 2017 maakte de PRO-keten eveneens 5% uit van het totaal aan repartitie in de ketens. Dit bedrag heeft Stichting PRO 2018 onder 2 CBO's verdeeld.

Methode 1:

Volgens het jaarverslag van Stichting PRO, waarbij gebruik gemaakt wordt van de eerste methode voor het berekenen van ketenkosten, bedragen de ketenkosten in 2017 17,1%. In 2016 was dit 15,2%. Dit betreft een ketenkostenpercentage waarbij voor de eerste schakel (Stichting PRO) het

overeengekomen inhoudingspercentage van 5% (voor de verdeling aan Pictoright) en 15% voor verdeling aan de overige CBO's is gehanteerd.

Werkelijk kostenpercentage van Stichting PRO.

In werkelijkheid bedroeg het kostenpercentage ten opzichte van repartitie van PRO in 2018 6,4%. In 2017 bedroeg dit 10,2%.

Methode 2:

Wordt de tweede methode toepast, het totaal van de werkelijke kosten in de keten afgezet tegen de daadwerkelijke repartitie door de verdelende CBO's, dan ontstaat het volgende beeld van het kostenpercentage in de PRO-keten.

8-48 PRO-keten 2018

PRO-keten 2018				
(x € 1.000)		kosten	repartitie dooverdelende CBO	kostenpercentage
	Aandeel van totale kosten	21%		
	Totale kosten	1.135		
Incasso CBO	Ketenkosten	241		
	CBO			
Reparerende CBO	Pictoright	35	414	8,45%
Reparerende CBO	IPRO	170	2.253	7,54%
	Totaal	446	2.667	16,72%

8.8.6 Conclusie ketenkostennormering in 2018

Methode 1:

Het berekende ketenkostenpercentage van de totale repartitie aan verdelende CBO's bedraagt 15,4% in 2018 (2017: 14,91%). Indien de eerste methode voor het berekenen van ketenkosten wordt gehanteerd, overschrijden twee CBO's de ketenkostennorm van 15% ten opzichte van de repartitie. Met betrekking tot 2017 waren dat eveneens 2 CBO's.

1. Stichting Reprorecht (21,8%) ziet de overschrijding veroorzaakt door de hoge incassokosten als gevolg van de fijnmazigheid van de facturatie van de reprorechtregeling, waardoor het eigen inhoudingspercentage van Reprorecht al 22,8% dient te bedragen.

2. Stichting PRO (17,1%) is van mening dat de overschrijding veroorzaakt wordt door de hoge controlekosten bij enkele onderdelen van de PRO-keten, bijvoorbeeld bij de uitvoering van de readerregelingen.

Het ketenkostenpercentage van Stichting de Thuis kopie bedraagt (12,9%). Dit is onder de ketenkosten norm van 15%. De totale kosten van de Thuis kopiegelden-keten zijn licht toegenomen, de repartitie aan de rechthebbende van de Thuis kopiegelden in de totale keten is ten opzichte van 2017 is fors toegenomen. Hierdoor is het ketenkostenpercentage van de Thuis kopiegeldenketen onder de norm van 15% uitgekomen. De verdeling van thuis kopiegelden kent een zeer brede doelgroep van rechthebbenden. De inhoudingspercentages bij de verdeelorganisaties variëren hierbij afhankelijk van de fijnmazigheid van de verdeling en de omvang van het onderliggende repertoire.

De CBO's, waarvan de ketenkostenpercentages de norm van 15% overschrijden, hebben een verklaring gegeven voor de toegepaste percentages. Naar het oordeel van het College zijn de overschrijdingen toe te schrijven aan structurele kosten die dienen te worden gemaakt om incasso en repartitie van betreffende CBO's te waarborgen.

Methode 2:

Het kostenpercentage van de totale repartitie aan verdelende CBO's bedraagt 14,21% in 2018.

Wordt de tweede methode toegepast op de vier nader onderzochte ketens (Leenrecht- Reprorecht-, Thuis kopie-, PRO-keten), dan overschrijden dezelfde CBO's als bij Methode 1 de kosten norm van 15% ten opzichte van de

repartitie. De overschrijding is relatief hoog bij Stichting Reprorecht (23,43%) en Stichting PRO (22,58%).

De hoge kostenpercentages bij Stichting Reprorecht en Stichting PRO worden deels veroorzaakt doordat de verdelende CBO's (de tweede schakel in de keten) later reparteren aan rechthebbenden dan de verdeling door de stichtingen Reprorecht en PRO aan de verdelende CBO's (de eerste schakel in de keten). Bijvoorbeeld indien Stichting Reprorecht in 2018 gelden verdeelt aan verdelende CBO's, zal de uitkering aan de uiteindelijke rechthebbenden veelal niet datzelfde jaar plaatsvinden. De totale kosten van de keten in 2018, van de incasserende en van de reparterende CBO worden evenwel wél direct betrokken in de berekening van het kostenpercentage.

Naar het oordeel van het College overschrijden de ketenkosten niet alleen structureel de wettelijke gedefinieerde drempelwaarde, maar bevinden zich ook structureel boven het kostenniveau van CBO's die zowel incasso als repartitie verrichten, waardoor een verklaring voor deze overschrijding noodzakelijk is. Het CvTA zal dit relatief hoge niveau van kosten in de ketens wederom aan de orde stellen in het 'non-compliance'-traject naar aanleiding van de bevindingen in het toezichtrapport over 2018.

Door de CBO's en brancheorganisatie VOI©E wordt thans een benchmarkmodel ontwikkeld waarvan de verwachting is dat deze benchmark de beheerskosten van de individuele CBO's én van die in de keten beter inzichtelijk maakt, waardoor de CBO's efficiënter kunnen functioneren.

Ketenkosten in internationaal verband

Ketenkosten in internationaal verband.

Onder ketenkosten wordt verstaan de kosten voor inning en verdeling van auteurs- en naburige rechten door meer dan één CBO. De wetgever heeft normen voor het niveau van ketenkosten vastgelegd (15% van de repartitie). Daarnaast doen zich in de praktijk ook ketenkosten voor indien in Nederland geïnde vergoedingen gerepareerd worden aan buitenlandse rechthebbenden, al of niet via een buitenlandse CBO (de repartitie aan het buitenland bedraagt in 2018 € 88,7 miljoen (2017: € 85,8 miljoen)). Ook doen zich ketenkosten voor bij incasso van Nederlandse CBO's vanuit het buitenland (incasso vanuit het buitenland bedraagt in 2018 € 34,2 miljoen (2017: € 29,1 miljoen)). Het CvTA houdt geen toezicht op deze 'internationale' ketenkosten.

8-49 CBO's met beleggingen

(x € 1.000)	Balanswaarde beleggingen einde boekjaar			
	2015	2016	2017	2018
Vereniging Buma	214.005	199.866	167.265	161.657
Stichting Lira	2.901	2.291	4.891	4.688
Norma	4.689	4.846	4.950	7.020

8.9 Beheer van gelden

Een aantal CBO's brengt gelden die nog niet uitgekeerd kunnen worden tijdelijk onder in - naar beoogd - hoge renderende rekeningen en/of in beleggingen. Met deze opbrengsten trachten CBO's de organisatiekosten te compenseren. In tabel 8-22 *CBO's met beleggingen* zijn die CBO's opgenomen, die in 2018 of in eerdere jaren nog niet uitgekeerde gelden belegden.

Hieronder volgt een korte toelichting op de beleggingen bij CBO's:

Buma:

Buma gebruikt de beleggingsopbrengsten om de exploitatielasten (deels) te dekken. In 2018 heeft Buma geen effecten liquide gemaakt. De mutatie in beleggingsopbrengsten ten opzichte van 2017 (-/- € 5,6 miljoen) is geheel toe te schrijven aan waardeveranderingen.

De vastrentende waarden (betreft 75% van het totaal aan beleggingen bij Buma) bestaat voor een deel uit staatsobligaties en deels uit fondsen voor vastrentende waarden. Het aandelenfonds (25% van het totaal aan beleggingen) betreft een fonds dat is genoteerd in euro, maar dat onderliggende waarden heeft in verschillende valuta.

Lira:

Stichting Lira heeft ultimo 2018 een obligatieportefeuille van € 4,7 miljoen (eind 2017 bedroeg de portefeuille € 4,9 miljoen). In 2017 is de beleggingsportefeuille herzien waarbij de bestaande obligatieportefeuille gedeeltelijk is verkocht en nieuwe obligaties zijn aangekocht.

Norma:

Norma beschikt in 2018 over een effectenportefeuille met een waarde van € 7 miljoen (eind 2017 bedroeg de portefeuille € 4,9 miljoen). 22% van de totale waarde is belegd in effecten met vastrentende waarden.

Hoewel relevante wetgeving inzake beleggingen nog niet in werking is getreden, volgt het College de ontwikkelingen in het beheer van gelden en specifiek de beleggingen door CBO's kritisch. Het is van belang dat er een door de vergadering van leden of die van aangeslotenen goedgekeurd beleggingsbeleid is en dat de risico's bij CBO's te allen tijde bekend zijn en CBO's hiernaar handelen.

Naar het oordeel van het College vindt het tijdelijk onderbrengen van gelden ten einde hiermee financieel voordeel te behalen door CBO's op prudente wijze plaats.

8.9.1 Investerings

Het doen van investeringen ter verbetering van de ondersteuning van de dienstverlening (ICT) of opsporingsinstrumenten is essentieel voor CBO's om taken efficiënter uit te voeren.

Een CBO is uit hoofde van artikel 5 lid 1 sub a Wet toezicht gehouden het CvTA vooraf schriftelijk te informeren over te nemen besluiten die van wezenlijke invloed zijn op de uitoefening door de collectieve beheersorganisatie van zijn taken, waaronder investeringen die een bedrag te boven gaan van 5% van de totale incasso in het boekjaar voorafgaand aan het jaar waarin deze investering wordt beoogd.

Het CvTA heeft in 2018, net als in 2017, geen meldingen ontvangen van CBO's over investeringen in 2018 groter dan 5% van de totale incasso van het voorgaande jaar. Een aantal CBO's heeft in 2018 investeringen gedaan. Alleen bij Videma is de investeringsomvang hoger dan 5% van de incasso van het voorgaande jaar, namelijk 10,34%. Bij de andere CBO's blijft het investeringsbedrag in 2018 onder de 5% van de incasso omvang van het voorgaande jaar.

De omvang van de investeringen in 2018 van die CBO's die investeringen doen, komt niet boven de norm van 5% uit (zie 8-31 *Investerings in (im-)materiële activa*). In 2018 heeft een klein aantal CBO's voor een totaal van € 2,9 miljoen geïnvesteerd (2017: € 4,9 miljoen). De investeringen bij de dienstverlenende organisaties zoals Cedar zijn hierin niet opgenomen.

Deze investeringen leiden als gevolg van de afschrijvings-systematiek tot hogere exploitatiekosten in de volgende jaren. Afhankelijk van het soort investering kunnen kosten voor personeel en hieraan gerelateerde kosten afnemen. Hieronder worden de belangrijkste in 8-31 *Investerings in (im-)materiële activa* genoemde investeringen door CBO's toegelicht.

Sena: De investeringen in 2018 hebben voornamelijk betrekking op de aanschaf van softwarelicenties; de verdere ontwikkeling van de Sena app.

Buma: De (im-)materiele activa van Buma betreffen bedrijfsinformatiesystemen, nog deels in ontwikkeling, en computerinstallaties. Voorts deed Buma in 2018 investeringen ten behoeve van de ledenportal.

Norma: De investering van € 0,5 miljoen in 2018 betreft voor € 0,456 miljoen de ontwikkeling van het nieuwe reparatiesysteem.

Pictoright: De investering bij Pictoright in 2018 bedraagt € 61K onder andere in een nieuw softwaresysteem dat in 2018 in gebruik is genomen en vervangingsinvesteringen voor hardware en kantoorinventaris.

Videma: Stichting Videma heeft 28 december 2016 een overeenkomst gesloten tot de gefaseerde koop van alle

aandelen in het geplaatst kapitaal van Bureau Filmwerken B.V. In deze overeenkomst is overeengekomen dat Stichting Videma jaarlijks met ingang van 1 januari 2017 20% van de aandelen Bureau Filmwerken B.V. koopt, zodat per 1 januari 2021 alle aandelen in het geplaatst kapitaal van Bureau Filmwerken B.V. in het bezit zijn van Stichting Videma. Als gevolg hiervan wordt de goodwill, ter hoogte van € 1,4 miljoen geactiveerd en wordt als investering in immateriële activa aangemerkt in de jaarrekening van Videma.

Het College stelt vast dat vier CBO's in 2018 investeringen hebben gedaan met een totale omvang van circa € 2,9 miljoen ter verbetering van het incasso- en repartitieproces (software en hardware) en ten behoeve van nieuwe huisvesting. De investering bij Videma betrof de activering van de goodwill als gevolg van de overname van de aandelen van Bureau Filmwerken B.V. Het College acht deze investeringen in overstemming met de doelstellingen van deze CBO's.

8-50 Investerings in (im-)materiële activa

(x € 1.000)	(Im-)materiële vaste activa 2018		investering	afschrijving		% investering desinvestering	incasso t-1	t.o.v. incasso
	einde jaar boekwaarde	einde jaar boekwaarde		desinvestering	afschrijvingen			
Sena	264	387	66	-	-189	-	67.454	0,10%
Vereniging Buma	6.097	6.340	1.325	-	-1.521	-47	172.411	0,77%
Norma	942	683	500	-	-241	-	14.673	3,41%
Stichting Pictoright	183	176	61	-	-54	-	15.951	0,38%
Stichting Videma	2.776	1.412	1.461	-97	-	14.124	10,34%	-
Totaal	10.265	9.023	3.413	-	-2.124	-47	472.940	0,72%

9

Bijlagen

9.1 Afkortingen

Afkortingen	
Sena	Stichting ter Exploitatie van Naburige rechten
Vereniging Buma	Vereniging Het Bureau voor Muziekauteursrecht
Stichting Lira	Stichting Literaire Rechten Auteurs
Femu	Federatie Muziek Auteurs en Uitgevers
Güfa Nederland	Gesellschaft zur Übernahme u. Wahrnehmung von Filmausführungsrechten Nederland
SVVP	Stichting Verdeling Videoproducenten
Norma	Stichting Naburige Rechtenorganisatie voor Musici en Acteurs
Stichting PM	Stichting Platform Multimediaproducenten
Stichting PRO	Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie
Stichting IPRO	Stichting International Publishers Rights Organisation
Sekam	Stichting tot Exploitatie van Kabeltelevisierechten op Audiovisueel Materiaal
Sekam Video	Stichting tot Exploitatie van Kabeltelevisierechten op Audiovisueel Materiaal Video
Stemra	Stichting Exploitatie Mechanische Reproductierechten der Auteurs
STAP	Stichting Thuiskopievergoeding Audio Producenten
Vevam	Stichting Vevam (voor regisseurs van audiovisuele werken)
Rodap	Rechtenoverleg voor Distributie van Audiovisuele Producties
SCAN	Service Centrum Auteurs- en Naburigerechten
StOP NL	Stichting Onafhankelijke Producenten Nederland
SCGO	Stichting Collectieve Gelden Omroepen
STG	Stichting Groep Televisie
SGN	Stichting Gesloten Netwerken
VOICE	Vereniging van Organisaties die Intellectueel eigendom Collectief Exploiteren

9.2 Tarieven

Er kunnen 3 'soorten' collectieve beheersorganisaties worden onderscheiden, afhankelijk van de basis waarop een CBO tarieven aan gebruikers mag berekenen:

- Eigen recht organisaties: wettelijk monopolie
- Wettelijke collectieve beheersorganisaties: een wettelijk monopolie op basis van een vergunning
- Vrijwillige collectieve beheersorganisaties

In de eerste plaats zijn er de collectieve beheersorganisaties met een wettelijk monopolie. Deze groep bestaat hoofdzakelijk uit zogeheten 'eigen-recht-organisaties': Stichting Thuiskopie, Stichting Leenrecht, Stichting Reprorecht, Stichting ter Exploitatie van Naburige Rechten (Sena). Zonder dat de makers (auteurs, acteurs) deze organisaties rechten hebben verleend om te exploiteren, hebben deze organisaties rechten om gelden te innen voor gebruik van onder andere het maken van thuiskopieën. Voor het bepalen van de hoogte van de tarieven zijn voor Stichting Thuiskopie en Stichting Leenrecht wettelijke 'onderhandelingsorganen' door de minister van Justitie en Veiligheid aangewezen (resp. Stichting Onderhandelingen Thuiskopievergoedingen (SONT) en Stichting Onderhandelingen Leenrechtvergoedingen (StOL), waarin rechthebbenden en betalingsplichtigen zijn vertegenwoordigd (Auteurswet, artikel 15d en 16e). Zij be-

sluiten over de hoogte van de tarieven. Bij het staken van de stemmen tussen betalingsplichtigen en rechthebbenden geeft de stem van de onafhankelijke voorzitter de doorslag. Daarnaast heeft de minister van Justitie en Veiligheid de mogelijkheid om de hoogte van de tarieven vast te stellen bij Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB, Auteurswet, artikel 16c). Door deze wettelijke organen voor het bepalen van de hoogte van de tarieven is er voor betalingsplichtigen geen mogelijkheid tot het indienen van bezwaren bij de Geschillencommissie en behoeven bestuursbesluiten inzake tariefsverhogingen groter dan de afgeleide Consumenten Prijs Index (CPI) niet vooraf ter goedkeuring aan het CvTA te worden voorgelegd.

De hoogte van de tarieven voor de 'eigen-recht-organisatie' Stichting Reprorecht stelt de Minister van Veiligheid en Justitie bij AMvB vast (Auteurswet artikel 16i). Ook hierdoor ontbreekt de mogelijkheid voor betalingsplichtigen bezwaar te maken tegen de hoogte van de tarieven en behoeven bestuursbesluiten gericht op tariefsverhogingen hoger dan de afgeleide CPI niet vooraf ter goedkeuring aan het CvTA te worden voorgelegd.

De hoogte van de tarieven van 'eigen-recht-organisatie' Sena stelt deze CBO dikwijls in onderhandeling met brancheorganisaties vast.

In de praktijk worden bij onderhandelingen over tarieven met de brancheorganisaties behalve over de hoogte van de tarieven, afspraken gemaakt over de dienstverlening die deze brancheorganisaties verrichten voor de CBO voor het betalen van vergoedingen voor de leden. Het kan daarbij gaan om bijvoorbeeld communicatie over de vergoedingen, het bijhouden van een administratie en aanleveren van gebruiksgegevens van leden en niet-leden, het aanschrijven en factureren. Dergelijke afspraken leiden tot (modulaire) vergoedingsregelingen. In die gevallen betalen de leden van de brancheorganisaties minder auteursrechtenvergoeding dan niet aangesloten leden. Daarnaast komen in de praktijk zogeheten 'aanmeldkortingen' voor. Dit zijn kortingen die gegeven worden als gebruikers zichzelf vooraf bij de CBO aanmelden.

In 2011 hebben de brancheorganisatie van CBO's VOI©E met het Platform Auteursrecht VNO-NCW en MKB-Nederland overeenstemming bereikt over harmonisatie van aanmeldkortingen, een uniforme vergoedingsregeling voor brancheorganisaties met een collectieve overeenkomst (maximaal 19,5%) en het toepassen van een indexeringsmethode.

Naast de eigen recht organisatie, waarbij de CBO een vergoeding in rekening kan brengen bij een gebruiker zonder mandaat van een auteur of maker, betreft de tweede categorie de wettelijke beheersorganisatie met een wettelijk monopolie op grond van een door de minister van Justitie en Veiligheid verkregen vergunning om muzikanten te vertegenwoordigen (Auteurswet, artikel 30a). In de praktijk heeft alleen Buma een dergelijke vergunning verkregen en heeft daardoor een monopolie op het collectief beheer van muzikantenrechten. Net als Sena stelt Buma tarieven vast, dikwijls in overleg en onderhandeling met brancheorganisaties of gebruikers. Buma kan daarbij ook afspraken maken over collectiviteits- en aansluitingskortingen.

Ten slotte is er de groep van vrijwillige collectieve beheersorganisaties; alle niet hiervoor genoemde CBO's. Zij innen vergoedingen op basis van een vrijwillig mandaat van de auteur of maker. Ook zij stellen tarieven voor gebruikers vast, dikwijls in overleg met brancheorganisatie, met bijzondere afspraken over mogelijke kortingen als gevolg van dienstverlening door die brancheorganisaties of het op eigen initiatief aanmelden van gebruikers.

Grondslagen voor tarieven

Er bestaat een grote diversiteit aan tarieven en tariefgrondslagen tussen de CBO's en binnen de CBO's voor de verschillende doelgroepen. In de regel bepalen CBO's per doelgroep welke gebruiksvormen voorkomen, voor welke gebruiksvormen betaald moet worden en de daarbij behorende te hanteren tarieven en parameters (Pastors, 2009). Een voorbeeld hiervan is het tarief voor achtergrondmuziek dat horecaondernemers jaarlijks dienen te voldoen aan Buma, dat is gedifferentieerd naar het aantal m² van de ho-

recagelegenheid. Deze tarieven worden dikwijls overeengekomen na onderhandeling met een brancheorganisatie, c.q. de markt

Wettelijk bestond er voor de inwerkingtreding van de derde Wet toezicht geen verplichting voor een CBO om alvorens een tarief vast te stellen hierover de onderhandeling met een brancheorganisatie of een collectief van gebruikers aan te gaan. In artikel 21 lid 1 van de huidige Wet toezicht is aan de CBO's en gebruikers opgelegd in goed vertrouwen onderhandelingen te voeren over de licentieverlening voor rechten. Ook het VOI©E-keurmerk schrijft voor dat CBO's tarieven vaststellen in of na overleg met representatieve organisaties van de desbetreffende categorie gebruikers, tenzij de rechthebbenden op basis van hun individuele recht zelf een tarief vaststellen of er een praktijk is van een overeengekomen tarief met een individuele gebruiker.

Rol CvTA bij tarieven

Het CvTA ziet er (artikel 2 lid 2 van de Wet toezicht) op toe dat CBO's bij de uitoefening van hun werkzaamheden voldoende rekening houden met de belangen van de betalingsplichtigen. Daarbij moet worden gedacht aan het belang van duidelijke en gemotiveerde opgave van de verschuldigde vergoedingen, het verstrekken van overige informatie en een redelijk beheers- en incassobeleid. Daarbij hoort ook dat betalingsplichtigen bij een CBO terecht kunnen voor vragen en klachten en dat deze binnen een redelijke termijn worden afgehandeld. Voor klachten van individuele gebruikers over tarieven heeft de minister van Justitie en Veiligheid de Geschillencommissie Auteursrechten aangewezen.

Voorts ziet het CvTA erop toe dat CBO's zich houden aan verplichtingen met betrekking tot transparantie richting betalingsplichtigen (artikel 2p van de Wet toezicht). Zo dienen CBO's standaardlicentievoorwaarden en normaal toepasselijke tarieven, inclusief kortingen openbaar te maken. Modelovereenkomsten die CBO's sluiten met een collectief van gebruikers (derhalve niet de overeenkomsten met individuele gebruikers) dienen vooraf ter goedkeuring aan het CvTA te worden voorgelegd (artikel 3 van de Wet toezicht). De rol van het CvTA richt zich hierbij niet zozeer op de hoogte van de tarieven, maar op de voorwaarden waaronder de licenties aan de gebruiker zijn verleend en de mate waarin betalingsplichtigen gelijk worden behandeld.

Ten slotte heeft het CvTA een rol bij besluiten van CBO's tot verhoging van standaardtarieven, die eenzijdig door CBO's zijn opgelegd (derhalve geen overeenkomst met een representatieve organisatie van gebruikers) en die zich boven de bandbreedte van indexering (de afgeleide Consumenten Prijsindex) bevinden en niet het gevolg zijn van gewijzigd gebruik (artikel 3, lid 1 c van de Wet toezicht). Dergelijke besluiten dienen vooraf ter goedkeuring aan het CvTA te worden voorgelegd. Het CvTA onthoudt zijn goedkeuring, indien naar mening van het CvTA sprake is van een 'buitensporige' tariefsverhoging. In dat kader toetst het CvTA of voldoende

rekening is gehouden met de belangen van betalingsplichtigen.

Mogelijke aanknopingspunten voor deze toetsing zijn:

- De ontwikkeling van tarieven in andere EU-landen
- De mate waarin en wijze waarop de tariefstijging is gemotiveerd en de belangen van betalingsplichtigen zijn meegewogen
- De mate waarin gelijke gevallen gelijk worden behandeld
- De afwezigheid van arbitraire vrijstellings- of kortingsregelingen
- De verhouding tot eerdere tariefstijgingen of tariefstijgingen in vergelijkbare branches.

Al met al heeft het CvTA geen rol bij het beoordelen of goedkeuren van de billijkheid van de hoogte van de tarieven zelf. Indien een gebruiker of groep van gebruikers de billijkheid van de hoogte van de tarieven aan de orde wil stellen, kunnen zij zich wenden tot de CBO die deze tarieven vaststelt, de Geschillencommissie Auteursrechten, of kunnen zij een gang naar de rechter maken.

9.3 WNT

De bedragen in kolom A betreffen de 'Betaalde bestanddelen aan topfunctionaris'.

De bedragen in kolom B betreffen de individueel toe-

lijke bezoldigingsmaxima van 2018 en 2017. Om vergelijking met de WNT-norm mogelijk te maken wordt het toepasselijk bezoldigingsmaximum berekend, voor zover van toepassing, door bij het bezoldigingsmaximum in een bepaald jaar de inzet in kalenderjaar en de deeltijdfactor te betrekken van de topfunctionaris waarvoor de berekening wordt uitgevoerd. De WNT-norm in euro 's bedraagt voor 2018 €189.000, het percentage is dan 100%.

De kolom verschil A en B 'Verschil met maximum' geeft bij een positieve uitkomst aan dat de herrekenende bezoldiging/vergoeding niet binnen de WNT-norm valt. Bij deze uitkomsten dient, indien van toepassing, de opmerking uit de laatste kolom in acht te worden genomen.

Bij een negatieve uitkomst valt de uitkomst binnen de toepasselijke WNT-norm.

De brongegevens (vergoedingen/bezoldiging, inzet en omvang) zijn gebaseerd op de opgaaf of de verantwoording in het Transparantieverlag van de betreffende CBO.

Bij een aantal CBO's zijn de bedragen in kolom A (2018) ter hoogte van € 1.700 cursief weergegeven. Het bedrag is louter ter indicatie en betreft in feite de mogelijke bezoldiging van deze topfunctionarissen die tussen € 0 en maximaal € 1.700. Voor toezichthoudende topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder kunnen CBO's volstaan met het opnemen van de naam en de functie van de topfunctionaris in het Transparantieverlag⁶⁶.

⁶⁶ Zie: www.topinkomens.nl/documenten/vragen-en-antwoorden/wat-is-de-openbaarmakingsplicht

9-3 WNT-overzicht

Buma/Stemra	A		B		C		Verschil A en B	
	Betaalde bestanddelen aan topfunctionaris met omvang WNT		Basis voor vergelijking		Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil met maximum	
CBO/Functie	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Bestuur								
Directeur 5	181.000	188.997	181.000	189.000	100%	100%	-	-3
Lid CBO 1	15.133	5.901	36.200	17.916	100%	100%	-21.067	-12.015
Lid CBO 7	14.618	8.530	36.200	17.916	100%	100%	-21.582	-9.386
Lid CBO 8	12.188	5.902	36.200	17.916	100%	100%	-24.012	-12.014
Lid CBO 9	12.188	5.901	36.200	17.916	100%	100%	-24.012	-12.015
Lid CBO 10	12.188	5.901	36.200	17.916	100%	100%	-24.012	-12.015
Lid CBO 11	12.188	5.901	36.200	17.916	100%	100%	-24.012	-12.015
Lid CBO 12	12.188	5.893	36.200	17.916	100%	100%	-24.012	-12.023
Lid CBO 13	12.188	5.902	36.200	17.916	100%	100%	-24.012	-12.014
Lid CBO 14	12.188	5.902	36.200	17.916	100%	100%	-24.012	-12.014
Lid CBO 21	11.816	5.901	35.109	17.916	100%	100%	-23.293	-12.015
Lid CBO 22	12.188	5.901	36.200	17.916	100%	100%	-24.012	-12.015
Lid CBO 23	12.188	5.901	36.200	17.916	100%	100%	-24.012	-12.015
Voorzitter CBO 4	46.378	23.891	72.400	35.832	100%	100%	-26.022	-11.941
Ledenraad								
Lid CBO 1	5.078	-	18.100	-	10%	0%	-13.022	-
Lid CBO 2	5.078	2.459	18.100	8.958	10%	10%	-13.022	-6.499
Lid CBO 4	5.078	2.459	18.100	8.958	10%	10%	-13.022	-6.499
Lid CBO 5	5.078	2.459	18.100	8.958	10%	10%	-13.022	-6.499
Lid CBO 8	5.078	2.459	18.100	8.958	10%	10%	-13.022	-6.499
Lid CBO 16	5.078	2.442	18.100	8.958	10%	10%	-13.022	-6.516
Lid CBO 17	6.555	3.196	18.100	8.958	10%	10%	-11.545	-5.762
Lid CBO 21	5.078	2.459	18.100	8.958	10%	10%	-13.022	-6.499
Lid CBO 22	5.078	2.459	18.100	8.958	10%	10%	-13.022	-6.499
Lid CBO 23	5.078	2.459	18.100	8.958	10%	10%	-13.022	-6.499
Lid CBO 24	4.923	2.465	18.100	8.958	10%	10%	-13.177	-6.493
Lid CBO 27	-	2.230	-	8.958	0%	10%	-	-6.728
Voorzitter 3	8.079	3.935	27.150	13.437	15%	15%	-19.071	-9.502
Toezicht								
Toezicht lid 7	-	9.766	-	9.942	0%	10%	-	-176
Toezicht lid 10	-	9.766	-	9.942	0%	10%	-	-176
Toezicht lid 11	-	9.766	-	9.942	0%	10%	-	-176
Toezicht lid 12	-	-	-	-	-	-	-	-
Toezicht lid 13	-	9.766	-	9.942	0%	10%	-	-176
Toezicht lid 14	-	9.766	-	9.942	0%	10%	-	-176
Toezicht lid 25	-	3.314	-	3.314	0%	10%	-	-0
Toezicht lid 26	-	3.314	-	3.314	0%	10%	-	-0
Toezicht voorzitter	-	14.025	-	17.398	0%	15%	-	-3.374
Bestuur a.i.								
Directeur 6	17.440	212.672	49.000	247.386	100%	100%	-31.560	-34.714
Directeur 7	-	55.328	-	75.900	0%	100%	-	-20.572
Raad van Rechthebbenden								
Toezicht lid 2	-	2.687	-	9.942	0%	10%	-	-7.255
Toezicht lid 3	-	2.687	-	9.942	0%	10%	-	-7.255
Toezicht lid 4	-	2.687	-	9.942	0%	10%	-	-7.255
Toezicht lid 9	-	2.687	-	9.942	0%	10%	-	-7.255
Toezicht lid 17	-	2.687	-	9.942	0%	10%	-	-7.255
Toezicht lid 21	-	2.687	-	9.942	0%	10%	-	-7.255
Toezicht lid 23	-	2.687	-	9.942	0%	10%	-	-7.255
Toezicht lid 24	-	2.687	-	9.942	0%	10%	-	-7.255
Toezicht lid 27	-	2.687	-	9.942	0%	10%	-	-7.255
Toezicht lid 28	-	3.493	-	9.942	0%	10%	-	-6.449
Toezicht voorzitter 2	-	3.841	-	14.913	0%	15%	-	-11.072
Toezicht voorzitter 3	-	3.651	-	14.913	0%	15%	-	-11.262
Niet Topfunctionaris								
Niet TF 1	291.282	281.202	181.000	189.000	100%	100%	110.282	92.202
Niet TF 2	220.236	223.820	181.000	189.000	100%	100%	39.236	34.820

Femu	A		B		C		Verschil A en B	
	Betaalde bestanddelen aan topfunctionaris met omvang WNT		Basis voor vergelijking		Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil met maximum	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
CBO/Functie								
Bestuur								
Directeur	50.000	52.500	50.278	94.500	100%	100%	-278	-42.000
Toezicht								
Toezicht lid 1	-	-	-	18.900	0%	10%	-	-18.900
Toezicht lid 2	-	-	-	18.900	0%	10%	-	-18.900
Toezicht lid 3	-	-	-	18.900	0%	10%	-	-18.900

Ipro	A		B		C		Verschil A en B	
	Betaalde bestanddelen aan topfunctionaris met omvang WNT		Basis voor vergelijking		Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil met maximum	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
CBO/Functie								
Bestuur								
Directeur	115.414	118.864	100.556	115.500	100%	100%	14.858	3.364
Toezicht								
Toezicht voorzitter	-	5.000	-	28.350	0%	15%	-	-23.350

Leenrecht	A		B		C		Verschil A en B	
	Betaalde bestanddelen aan topfunctionaris met omvang WNT		Basis voor vergelijking		Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil met maximum	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
CBO/Functie								
Bestuur								
Lid CBO 1	1.459	2.310	18.100	18.900	10%	10%	-16.641	-16.590
Lid CBO 2	998	1.700	18.100	-	10%		-17.102	
Lid CBO 4	-	1.700	18.100	-	10%		-18.100	
Lid CBO 5	-	1.700	18.100	-	10%		-18.100	
Lid CBO 6	-	1.700	18.100	-	10%		-18.100	
Lid CBO 8	-	1.700	18.100	-	10%		-18.100	
Lid CBO 9	450	1.700	18.100	-	10%		-17.650	
Lid CBO 10	-	1.700	-	-	0%		-	
Lid CBO 12	-	1.700	-	-	0%		-	
Voorzitter CBO 3	21.300	22.100	27.150	28.350	15%	15%	-5.850	-6.250

Lira	A		B		C		Verschil A en B	
	Betaalde bestanddelen aan topfunctionaris met omvang WNT		Basis voor vergelijking		Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil met maximum	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
CBO/Functie								
Bestuur								
Directeur 1	-	75.583	-	126.863	0%	100%	-	-51.280
Directeur 2	-	48.926	-	126.863	0%	100%	-	-77.937
Toezicht								
Toezicht lid 5	-	2.850	-	18.900	0%	10%	-	-16.050
Toezicht lid 6	-	13.690	-	18.900	0%	10%	-	-5.210
Toezicht lid 8	-	6.194	-	18.900	0%	10%	-	-12.706
Toezicht lid 9	-	11.802	-	18.900	0%	10%	-	-7.098
Toezicht lid 10	-	14.575	-	18.900	0%	10%	-	-4.325
Toezicht lid 11	-	2.670	-	18.900	0%	10%	-	-16.230
Toezicht lid 12	-	1.700	-	-	0%	10%	-	1.700
Toezicht voorzitter 1	-	28.350	-	28.350	0%	15%	-	-

Norma	A		B		C		Verschil A en B	
	Betaalde bestanddelen aan topfunctionaris met omvang WNT		Basis voor vergelijking		Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil met maximum	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
CBO/Functie								
Bestuur								
Directeur	-	119.106	-	136.500	0%	100%	-	-17.394
Toezicht								
Toeziht lid 2	-	8.000	-	18.900	0%	10%	-	-10.900
Toeziht voorzitter	-	12.000	-	28.350	0%	15%	-	-16.350
Raad van Rechthebbenden								
Toeziht lid 1	-	8.000	-	18.900	0%	10%	-	-10.900
Toeziht lid 10	-	5.530	-	18.900	0%	10%	-	-13.370
Toeziht lid 3	-	6.650	-	18.900	0%	10%	-	-12.250
Toeziht lid 5	-	4.620	-	14.136	0%	10%	-	-9.516
Toeziht lid 7	-		-				-	
Toeziht lid 8	-	5.250	-	18.900	0%	10%	-	-13.650
Toeziht lid 9	-	3.570	-	18.900	0%	10%	-	-15.330
Toeziht voorzitter	-	2.800	-	21.204	0%	15%	-	-18.404

Pictoright	A		B		C		Verschil A en B	
	Betaalde bestanddelen aan topfunctionaris met omvang WNT		Basis voor vergelijking		Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil met maximum	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
CBO/Functie								
Bestuur								
Directeur	141.004	151.928	162.900	189.000	100%	100%	-21.896	-37.072
Toezicht								
Toeziht lid 1	-	1.459	-	-	0%	10%	-	-
Toeziht lid 2	-	2.325	-	18.900	0%	10%	-	-16.575
Toeziht lid 5	-	3.473	-	18.900	0%	10%	-	-15.427
Toeziht lid 6	-	1.600	-	-	0%		-	-
Toeziht lid 7	-	1.700	-	-	0%		-	-
Toeziht lid 8	-	1.700	-	-	0%		-	-
Toeziht lid 10	-	1.700	-	-	0%		-	-
Toeziht voorzitter 1	-	3.530	-	26.020	0%	15%	-	-22.490
Toeziht voorzitter 2	-	1.700	-	-	0%		-	-

PRO	A		B		C		Verschil A en B	
	Betaalde bestanddelen aan topfunctionaris met omvang WNT		Basis voor vergelijking		Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil met maximum	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
CBO/Functie								
Bestuur								
Directeur 1	-	81.651	-	145.504	0%	100%	-	-63.853
Toezicht								
Toeziht lid 3	-	1.700	-	-	0%		-	-
Toeziht lid 4	-	1.700	-	-	0%		-	-
Toeziht lid 6	-	1.700	-	-	0%		-	-
Toeziht lid 7	-	1.700	-	-	0%		-	-
Toeziht lid 8	-	1.700	-	-	0%		-	-
Toeziht lid 9	-	1.700	-	-	0%		-	-
Toeziht voorzitter	-	14.364	-	28.350	0%	15%	-	-13.986

Reprorecht	A		B		C		Verschil A en B	
	Betaalde bestanddelen aan topfunctionaris met omvang WNT		Basis voor vergelijking		Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil met maximum	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
CBO/Functie								
Bestuur								
Directeur	-	151.679	-	189.000	0%	100%	-	-37.321
Toezicht								
Toezicht lid 1	-	1.700	-	-	0%			
Toezicht lid 2	-	1.700	-	-	0%			
Toezicht lid 4	-	4.800	-	18.900	0%	10%	-	-14.100
Toezicht lid 13	-	5.239	-	18.900	0%	10%	-	-13.661
Toezicht lid 15	-	1.700	-	-	0%			
Toezicht lid 20	-	1.700	-	-	0%			
Toezicht lid 23	-	1.700	-	-	0%			
Toezicht lid 25	-	1.700	-	-	0%			
Toezicht lid 26	-	1.700	-	-	0%			
Toezicht lid 27	-	1.700	-	-	0%			
Toezicht lid 28	-	1.700	-	-	0%			
Toezicht lid 29	-	1.700	-	-	0%			
Toezicht lid 30	-	1.700	-	-	0%			
Toezicht lid 31	-	1.700	-	-	0%			
Toezicht lid 24	-	3.900	-	18.900	0%			
Toezicht lid 32	-	1.700	-	-	0%			
Toezicht voorzitter 1	-	22.698	-	28.350	0%	15%	-	-5.652

SCGO	A		B		C		Verschil A en B	
	Betaalde bestanddelen aan topfunctionaris met omvang WNT		Basis voor vergelijking		Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil met maximum	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
CBO/Functie								
Toezicht								
Toezicht lid 1	-	-	-	18.900	0%	10%	-	-18.900
Toezicht lid 2	-	-	-	18.900	0%	10%	-	-18.900
Toezicht voorzitter	-	-	-	28.350	0%	15%	-	-28.350
Bestuur a.i.								
Directeur 1	-	31.486	-	31.486	0%	100%	-	-
Directeur 2	-	11.676	-	25.298	0%	100%	-	-13.622

Sekam	A		B		C		Verschil A en B	
	Betaalde bestanddelen aan topfunctionaris met omvang WNT		Basis voor vergelijking		Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil met maximum	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
CBO/Functie								
Bestuur								
Directeur	-	11.964	-	18.900	0%	100%	-	-6.936
Toezicht								
Toezicht lid 2	-	4.500	-	14.188	0%	10%	-	-9.688
Toezicht lid 3	-	2.000	-	3.107	0%	10%	-	-1.107
Toezicht lid 5	-	1.500	-	3.521	0%	10%	-	-2.021
Toezicht lid 6	-	2.000	-	2.848	0%	10%	-	-848
Toezicht voorzitter 1	-	500	-	1.709	0%	15%	-	-1.209
Toezicht voorzitter 2	-	1.500	-	7.922	0%	15%	-	-6.422
Toezicht voorzitter	-	4.000	-	18.641	0%	15%	-	-14.641

Sekam Video	A		B		C		Verschil A en B	
	Betaalde bestanddelen aan topfunctionaris met omvang WNT		Basis voor vergelijking		Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil met maximum	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
CBO/Functie								
Bestuur								
Directeur	16.520	-	19.463	-	100%	0%	-2.943	-
Toezicht								
Toezicht lid 1	-	3.000	-	18.900	0%	10%	-	-15.900
Toezicht lid 2	-	9.000	-	14.188	0%	10%	-	-5.188
Toezicht lid 3	-	3.000	-	3.107	0%	10%	-	-107
Toezicht lid 4	-	9.000	-	15.845	0%	10%	-	-6.845
Toezicht voorzitter 1	-	250	-	1.709	0%	15%	-	-1.459
Toezicht voorzitter 2	-	3.000	-	7.922	0%	15%	-	-4.922
Toezicht voorzitter 3	-	8.000	-	18.641	0%	15%	-	-10.641

Sena	A		B		C		Verschil A en B	
	Betaalde bestanddelen aan topfunctionaris met omvang WNT		Basis voor vergelijking		Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil met maximum	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
CBO/Functie								
Bestuur								
Directeur 1	282.833	266.724	181.000	189.000	100%	100%	101.833	77.724
Directeur 2	189.505	189.625	181.000	189.000	100%	100%	8.505	625
Toezicht								
Toezicht lid 19	-	17.500	-	18.900	0%	10%	-	-1.400
Toezicht lid 2	-	15.000	-	18.900	0%	10%	-	-3.900
Toezicht lid 3	-	7.500	-	9.372	0%	10%	-	-1.872
Toezicht lid 4	-	15.000	-	18.900	0%	10%	-	-3.900
Toezicht lid 6	-	15.000	-	18.900	0%	10%	-	-3.900
Toezicht lid 10	-	4.000	-	18.900	0%	10%	-	-14.900
Toezicht lid 11	-	4.000	-	18.900	0%	10%	-	-14.900
Toezicht lid 12	-	2.000	-	9.372	0%	10%	-	-7.372
Toezicht lid 15	-	4.000	-	18.900	0%	10%	-	-14.900
Toezicht lid 25	-	7.500	-	9.528	0%	10%	-	-2.028
Toezicht lid 16	-	4.000	-	18.900	0%	10%	-	-14.900
Toezicht lid 18	-	4.000	-	18.900	0%	10%	-	-14.900
Toezicht lid 19	-	4.000	-	18.900	0%	10%	-	-14.900
Toezicht lid 20	-	4.000	-	18.900	0%	10%	-	-14.900
Toezicht lid 21	-	4.000	-	18.900	0%	10%	-	-14.900
Toezicht lid 22	-	4.000	-	18.900	0%	10%	-	-14.900
Toezicht lid 23	-	2.333	-	11.288	0%	10%	-	-8.955
Toezicht lid 24	-	2.000	-	9.528	0%	10%	-	-7.528
Toezicht voorzitter 2	-	20.000	-	28.350	0%	15%	-	-8.350
Voorzitter 1	6.000	6.000	27.150	28.350	15%	15%	-21.150	-22.350
Voorzitter 2	-	6.000	-	28.350	0%	15%	-	-22.350

STAP	A		B		C		Verschil A en B	
	Betaalde bestanddelen aan topfunctionaris met omvang WNT		Basis voor vergelijking		Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil met maximum	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
CBO/Functie								
Toezicht								
Toezicht lid 1	-	-	-	18.900	0%	10%	-	-18.900
Toezicht lid 2	-	-	-	18.900	0%	10%	-	-18.900
Toezicht lid 3	-	-	-	18.900	0%	10%	-	-18.900
Toezicht lid 4	-	-	-	18.900	0%	10%	-	-18.900
Toezicht voorzitter	-	-	-	28.350	0%	15%	-	-28.350

STOP NL	A		B		C		Verschil A en B	
	Betaalde bestanddelen aan topfunctionaris met omvang WNT		Basis voor vergelijking		Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil met maximum	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
CBO/Functie								
Bestuur								
Directeur	-	11.964	-	18.900	0%	100%	-	-6.936
Toezicht								
Toezicht lid 2	-	12.000	-	18.900	0%	10%	-	-6.900
Toezicht lid 3	-	8.000	-	12.427	0%	10%	-	-4.427
Toezicht lid 4	-	12.000	-	18.900	0%	10%	-	-6.900
Toezicht lid 6	-	12.000	-	18.900	0%	10%	-	-6.900
Toezicht lid 7	-	500	-	1.139	0%	10%	-	-639
Toezicht lid 8	-	3.000	-	5.282	0%	10%	-	-2.282
Toezicht voorzitter 1	-	3.000	-	5.282	0%	15%	-	-2.282
Toezicht voorzitter 3	-	9.000	-	21.282	0%	15%	-	-12.282

SVVP	A		B		C		Verschil A en B	
	Betaalde bestanddelen aan topfunctionaris met omvang WNT		Basis voor vergelijking		Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil met maximum	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
CBO/Functie								
Toezicht								
Toezicht voorzitter	-	-	-	28.350	0%	15%	-	-28.350
Toezicht lid	-	-	-	18.900	0%	10%	-	-18.900

Thuiskopie	A		B		C		Verschil A en B	
	Betaalde bestanddelen aan topfunctionaris met omvang WNT		Basis voor vergelijking		Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil met maximum	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
CBO/Functie								
Directie								
Directeur	-	77.979	-	132.662	0%	100%	-	-54.683
Toezicht								
Toezicht lid 2	-	7.024	-	18.900	0%	10%	-	-11.876
Toezicht lid 3	-	5.744	-	18.900	0%	10%	-	-13.156
Toezicht lid 5	-	6.255	-	18.900	0%	10%	-	-12.645
Toezicht lid 6	-	3.030	-	18.900	0%	10%	-	-15.870
Toezicht lid 7	-	2.790	-	18.900	0%	10%	-	-16.110
Toezicht lid 8	-	3.714	-	18.900	0%	10%	-	-15.186
Toezicht lid 9	-	2.800	-	18.900	0%	10%	-	-16.100
Toezicht lid 10	-	4.500	-	18.900	0%	10%	-	-14.400
Toezicht lid 11	-	1.870	-	8.647	0%	10%	-	-6.777
Toezicht voorzitter	-	40.000	-	60.480	0%	100%	-	-20.480

Vevam	A		B		C		Verschil A en B	
	Betaalde bestanddelen aan topfunctionaris met omvang WNT		Basis voor vergelijking		Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil met maximum	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
CBO/Functie								
Directie								
Directeur 1	-	137.562	-	189.000	0%	100%	-	-51.438
Toezicht								
Toeziht lid 6	-	7.198	-	18.900	0%	10%	-	-11.702
Toeziht lid 8	-	2.507	-	18.900	0%	10%	-	-16.393
Toeziht lid 10	-	10.660	-	18.900	0%	10%	-	-8.240
Toeziht lid 11	-	1.700	-	-	0%	10%	-	-
Toeziht lid 12	-	4.039	-	18.900	0%	10%	-	-14.861
Toeziht lid 13	-	1.700	-	-	0%	10%	-	-
Toeziht lid 14	-	1.700	-	-	0%	10%	-	-
Toeziht voorzitter 2	-	20.160	-	28.350	0%	15%	-	-8.190

Videma	A		B		C		Verschil A en B	
	Betaalde bestanddelen aan topfunctionaris met omvang WNT		Basis voor vergelijking		Basis voor de vergelijkbaarheid		Verschil met maximum	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
CBO/Functie								
Toeziht lid 4	-	18.900	-	18.900	0%	10%	-	-
Toeziht lid 5	-	16.500	-	20.020	0%	10%	-	-3.520
Voorzitter CBO 3	20.929	28.350	25.216	28.350	15%	15%	-4.287	-
Directie								
Directeur	-	188.994	-	189.000	0%	100%	-	-6
Toezicht								
Toeziht lid 1	-	-	-	14.343	0%	10%	-	-14.343
Toeziht lid 2	-	-	-	18.900	0%	10%	-	-18.900
Toeziht lid 3	-	-	-	15.793	0%	10%	-	-15.793
Toeziht lid 4	-	-	-	18.900	0%	10%	-	-18.900
Toeziht lid 5	-	-	-	9.424	0%	10%	-	-9.424
Toeziht lid 10	-	-	-	18.900	0%	10%	-	-18.900
Toeziht lid 11	-	-	-	18.900	0%	10%	-	-18.900
Toeziht lid 12	-	-	-	9.528	0%	10%	-	-9.528
Toeziht lid 13	-	-	-	4.608	0%	10%	-	-4.608
Toeziht lid 14	-	-	-	3.159	0%	10%	-	-3.159

